

STORTINGET

Dokument 15:13

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1801 - 1950
11. juni - 27. juni 2018

Innhold

Spørsmål

1801.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kraftgenerering fra gassturbinene, besvart av olje- og energiministeren	11
1802.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. gründer - og investorvisum, besvart av næringsministeren	14
1803.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. tvangsmulkt og småbedrifter, besvart av finansministeren	14
1804.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. hørselshemmede barn og elever, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	16
1805.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. dyrere strøm til bønder, besvart av olje- og energiministeren	17
1806.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. hjelpelinje for personer med seksuelle følelser for barn, besvart av helseministeren	18
1807.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. opplæring i sjøvett, besvart av næringsministeren	18
1808.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. internprising og skatt, besvart av finansministeren	19
1809.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Blå Kors Borgestadklinikken, Loland, besvart av helseministeren	21
1810.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. fysioterapibehandling i utlandet, besvart av helseministeren	22
1811.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnefordelingssak, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	23
1812.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fritak fra karakter og eksamen i fremmedspråk, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	24
1813.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. sikkerhet etter slukking av FM-nettet, besvart av kulturministeren	25
1814.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. utredningen knyttet til det juridiske handlingsrommet som Luftambulansetjenesten (LAT HF, besvart av helseministeren	27
1815.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. fritid for flyambulansetjenesten, besvart av helseministeren	27
1816.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. budsjettsituasjonen for Brigade Nords avdelinger, besvart av forsvarsministeren	28
1817.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. utskrift på papir i det nye kassasystemregelverket, besvart av finansministeren	28
1818.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. trygg bolighandel, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	29
1819.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. digitale tjenester, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	30
1820.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. om dei amerikanske P-8-flya har med luftvern til Andøya, besvart av forsvarsministeren	31
1821.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. standarden for togpendlere på Gjøvikbanen, besvart av samferdselsministeren	32
1822.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. CO2-avgift som er lik for alle bedrifter, besvart av finansministeren	33
1823.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. mennesker med autisme i Norge, besvart av eldre- og folkehelseministeren	34
1824.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. pilotordningen Students at Risk, besvart av utenriksministeren	35
1825.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. Goliatutbyggingen, besvart av arbeids- og sosialministeren	35

1826.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. at grove volds og overgrepssaker, blir liggende uten behandling, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	36
1827.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos, vedr. arbeidsforbedrende trening, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	37
1828.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. overgrep mot barn, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	38
1829.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. satsningen på Notodden sykehus, besvart av helseministeren.....	39
1830.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. å gjennomføre konkrete tiltak for hvordan konkurransesituasjonen i bedriftsmarkedet for mobil kan bedres, besvart av samferdselsministeren.....	39
1831.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. stridsvogner til hæren, besvart av forsvarsministeren	41
1832.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. kostnadene knyttet til ankomst av asylsøkere, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	41
1833.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. bønder som nå er hardt rammet av flere ulveangrep, besvart av klima- og miljøministeren.....	42
1834.	Fra stortingsrepresentant Kristian Tonning Riise, vedr. sesongtariff på nettleie, besvart av olje- og energiministeren.....	43
1835.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. organisasjonsfriheten for arbeidere i andre land, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	43
1836.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. barnetrygd, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	44
1837.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. statlige investeringsprosjekter, besvart av finansministeren.....	45
1838.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. mobiliseringsbataljon, besvart av forsvarsministeren	47
1839.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. et nytt krininalitetsforebyggende råd, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	48
1840.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. oppfatning av Oslo-politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	48
1841.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. nødsentraler, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	49
1842.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Stord kommune og næringstomt, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	50
1843.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. kunstsiloen, besvart av kulturministeren.....	51
1844.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. elbil-pool, besvart av samferdselsministeren.....	51
1845.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. passkontor, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	52
1846.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. brannsikkerhet, besvart av eldre- og folkehelseministeren	55
1847.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. outsourcing som virkemiddel for modernisering av offentlig sektor, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	56
1848.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utflagging av grunnleggende IKT- infrastruktur i helseforetakene, besvart av helseministeren	57
1849.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. avlingsskade, besvart av landbruks- og matministeren	59
1850.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. kostbare løsninger gjennom Lovdata Pro, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	60
1851.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. at atjelleva er gjeldende for Beiarn kommune, besvart av landbruks- og matministeren	61

1852.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. vern av skog i Nordland, besvart av klima- og miljøministeren	62
1853.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. norske løns- og arbeidsvilkår i norske farvann, besvart av næringsministeren	63
1854.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. kraftbehovet på Grieg, besvart av olje- og energiministeren	64
1855.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. gassturbiner på Grieg-feltet, besvart av olje- og energiministeren	64
1856.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. en samlet bompengeproposisjon, besvart av samferdselsministeren	65
1857.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. mullah Krekar, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	65
1858.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. lokalisering for ny politihøgskole, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	66
1859.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. risiko og sårbarhetsanalyser for Alta-regionen, besvart av helseministeren	67
1860.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. hemmelighold av legemiddelpriser., besvart av helseministeren	67
1861.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. stenging for innkommende samtale hos Politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	68
1862.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tilskuddsordning til bygging av kjøkken, besvart av eldre- og folkehelseministeren	69
1863.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. database for registrering av forurensede lokaliteter, besvart av klima- og miljøministeren	70
1864.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. boligbygging på tidligere deponier, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	71
1865.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. forhandlinger om Byvekstavtale, besvart av samferdselsministeren	71
1866.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ideell andel i helse- og omsorgssektoren, besvart av helseministeren	72
1867.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. identitetsavklaringsprogram for irakere i Norge, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	74
1868.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Stortingets vedtak om å utrede en ordning for å gjøre det gratis å levere marint avfall i havn for fiskere og andre, besvart av klima- og miljøministeren	75
1869.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. fossilfrie anleggsplasser, besvart av klima- og miljøministeren	76
1870.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. utskyting av villreinstammen i Nordfjella, besvart av landbruks- og matministeren	77
1871.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fengsling av filmregissør i Russland, besvart av utenriksministeren	78
1872.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ferdighetsprøven i svømming, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	79
1873.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. Freestyle Libre, besvart av helseministeren	80
1874.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ISIL, besvart av forsvarsministeren	81
1875.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. norsktrente styrker i Syria, besvart av forsvarsministeren	82
1876.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. objektsikring, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	82
1877.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. eieroppfølging, besvart av næringsministeren	83
1878.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. behandlingen av migrant- og flyktningfamilier mellom Mexico og USA, besvart av utenriksministeren	84

1879.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. avlyst opptak på sykepleie bachelor ved Nord Universitet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	85
1880.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Handelens miljøfond, besvart av klima- og miljøministeren.....	86
1881.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ALS-register, besvart av helseministeren.....	86
1882.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Nordhordland lensmannsdistrikt, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	87
1883.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. politidekning i Asker og Bærum, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	88
1884.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. TT-ordningen, besvart av samferdselsministeren.....	89
1885.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. å doble antall flyavganger og halvere prisene på kortbanenettet (FOT-rutene), besvart av samferdselsministeren.....	90
1886.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ulovleg turistfiske, besvart av fiskeriministeren.....	90
1887.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. mirakelpredikanter, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	91
1888.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. vanskeligheter med å kombinere studier og en toppidrettskarriere, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	92
1889.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. pasienter med lite ressurser og lav utdanning, besvart av helseministeren.....	93
1890.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. at Helse Sør-Øst avbestiller en kontrakt om utflagging av IKT-infrastruktur med det amerikanske selskapet DXC, besvart av helseministeren.....	94
1891.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. et forsvarlig polititilbud, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	95
1892.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. skolestruktur for Eide kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	96
1893.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. ungdomskriminalitet og gjengdannelser, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	97
1894.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. skadefellingstillatelse for to ulver, besvart av klima- og miljøministeren.....	98
1895.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. sammenslåingen av Troms og Finnmark, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	98
1896.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. antall pågripelser, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	99
1897.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. sikre kompetansen blant ansatte i Luftambulansen, besvart av helseministeren.....	100
1898.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. kutt i budsjettene til helseforetakene, besvart av helseministeren.....	100
1899.	Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. Kystjegerkommandoen, besvart av forsvarsministeren	101
1900.	Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. halvautonome våpensystemer, besvart av utenriksministeren	102
1901.	Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. endring i forskrift om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen, besvart av fiskeriministeren	103
1902.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. karbonfangst og -lagring, besvart av olje- og energiministeren	104
1903.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. Heimevernet, besvart av forsvarsministeren	105
1904.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. kapasiteten på Evenes, besvart av forsvarsministeren	106
1905.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Ofotbanen, besvart av samferdselsministeren.....	107

1906.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. utbygging av det såkalla NOAKA-området i Nordsjøen, besvart av olje- og energiministeren	108
1907.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. pasientoverføring mellom ambulanser på Skaidi, besvart av helseministeren	108
1908.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Edvard Grieg, besvart av olje- og energiministeren	109
1909.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. Campus Kristiansund, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	110
1910.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. elever med svake skoleprestasjoner fra tiende trinn, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	111
1911.	Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. deponigass, besvart av klima- og miljøministeren	112
1912.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. statssekretær Sveinung Rotevatns bok «Liberalisme på norsk», besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	113
1913.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. telelinjer, besvart av samferdselsministeren	114
1914.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. situasjonen i påtalemyndigheten, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	115
1915.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bruk av eksterne kommunikasjonsbyråer, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	116
1916.	Fra stortingsrepresentant Ivar Odnes, vedr. antall færre ansatte enn i 2013, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	116
1917.	Fra stortingsrepresentant Ivar Odnes, vedr. antall politifolk, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	118
1918.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. anbudsvilkår, besvart av arbeids- og sosialministeren	119
1919.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. organisatorisk omorganisering i Oslo-politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	120
1920.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. ansatte som jobber med kommunikasjon totalt i Politidirektoratet, politidistriktene og politiets særorgan, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	121
1921.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. oversikt over antall ansatte i Politidirektoratet og i politidistriktene, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	121
1922.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. kritikk av utlendingsforvaltningens behandling av saker knyttet til familieinnvandring, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	123
1923.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. skogvern i Nordland, besvart av klima- og miljøministeren	123
1924.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. åpen hjertekirurgibehandling ved LHL-Sykehuset Gardermoen, besvart av helseministeren	125
1925.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. å beskytte samiske kvinner mot vold og overgrep, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	125
1926.	Fra stortingsrepresentant Sheida Sangtarash, vedr. individuell vurdering og tilbud om medisinen Spinraza for mennesker med Spinal muskelatrofi (SMA) over 18 år, besvart av helseministeren	126
1927.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Utsira, besvart av olje- og energiministeren	127
1928.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. klagestorm mot pasientreiseordningen i Bergen, besvart av helseministeren	127
1929.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fordeling Edvard Grieg, besvart av olje- og energiministeren	129
1930.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. salg av fiskerihavner, besvart av samferdselsministeren	129

1931.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. pasientenes rett til å velge behandlingssted for sin rehabilitering, besvart av helseministeren	130
1932.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. at politidistrikta får auka ressursar og handlingsrom, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	130
1933.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. verneverdige kirker, besvart av kulturministeren.....	131
1934.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. bemanning barnehage, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	132
1935.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. villsvin i norsk fauna, besvart av klima- og miljøministeren.....	133
1936.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. oppgavefordeling fra staten til fylkeskommunene i Finnmark, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	134
1937.	Fra stortingsrepresentant Ivar Odnes, vedr. akutte situasjonen ved Reisvoll Sjukehus, besvart av helseministeren.....	134
1938.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. agroteknikerutdanninger, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	135
1939.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. arbeidsforholda hos Norsk senter for forskingsdata (NSD), besvart av kunnskaps- og integreringsministeren.....	136
1940.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. voldsoffererstatning, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	137
1941.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. samenes rettigheter, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	137
1942.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. DAB, besvart av kulturministeren.....	139
1943.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. mobilisering 2. betaljon, besvart av forsvarsministeren	140
1944.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. F-35, besvart av forsvarsministeren	140
1945.	Fra stortingsrepresentant Nils T. Børke, vedr. mangel på politijuristar, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	141
1946.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Oslo-politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	141
1947.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. satsing på langsiktig forebyggende arbeid overfor de unge som er i risikozonen for å bli kriminelle, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	142
1948.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. regelboka for Parisavalen, besvart av klima- og miljøministeren.....	143
1949.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. objektsikring, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	144
1950.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. kronisk sjøsyke, besvart av fiskeriministeren.....	145

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1801 - 1950) for sesjonen 2017-2018.**

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne
R Rødt*

Almeland, Grunde (V)	1817
Andersen, Karin (SV)	1805, 1811, 1862
Aukrust, Åsmund (A)	1867, 1948
Bastholm, Une (MDG)	1869, 1908
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1922
Bjørke, Nils T. (Sp)	1945
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1806, 1865
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1809, 1810, 1918, 1924
Borch, Sandra (Sp)	1816, 1833, 1919, 1920
Botten, Else-May (A)	1868, 1902
Eide, Petter (SV)	1925
Elvenes, Hårek (H)	1891
Fagerås, Mona (SV)	1812, 1872
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1876, 1877, 1949
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1808, 1861, 1896, 1914
Greni, Heidi (Sp)	1892, 1936
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	1903
Hagebakken, Tore (A)	1890, 1898, 1931
Haltbrekken, Lars (SV)	1863, 1864, 1929, 1927
Hansen, Øystein Langholm (A)	1807, 1844
Hareide, Knut Arild (KrF)	1899, 1900
Henriksen, Kari (A)	1866
Hjemdal, Silje (FrP)	1818, 1828, 1887, 1888
Huitfeldt, Anniken (A)	1831
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1849, 1950
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1802, 1803
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1801, 1878
Kjenseth, Ketil (V)	1911
Kjerkol, Ingvild (A)	1814, 1815, 1873
Kjos, Kari Kjønås (FrP)	1827
Klinge, Jenny (Sp)	1850
Lauvås, Stein Erik (A)	1826
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1825, 1835
Limi, Hans Andreas (FrP)	1883
Lyngedal, Åsunn (A)	1905
Lysbakken, Audun (SV)	1874, 1875
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1858, 1894
Moflag, Tuva (A)	1859, 1860, 1889
Mossleth, Siv (Sp)	1851, 1852
Moxnes, Bjørnar (R)	1895, 1897, 1934
Myhrvold, Ole André (Sp)	1933, 1935

Myrli, Sverre (A)	1856
Mørland, Tellef Inge (A)	1823, 1841
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1813, 1820, 1904
Njåstad, Helge André (FrP)	1842
Nordlund, Willfred (Sp)	1837, 1838, 1912, 1913, 1943, 1944
Nævra, Arne (SV)	1870, 1884, 1930
Odnes, Ivar (Sp)	1916, 1917, 1937
Olsen, Ingalill (A)	1822
Pollestad, Geir (Sp)	1853, 1857, 1885, 1886
Raja, Abid Q. (V)	1839, 1840, 1893, 1946, 1947
Reiten, Steinar (KrF)	1901
Riise, Kristian Tonning (H)	1834
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1940
Sandberg, Nina (A)	1909, 1910
Sangtarash, Sheida (SV)	1926
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1843
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1819, 1829, 1941, 1942
Steffensen, Roy (FrP)	1832
Stoknes, Per Espen (MDG)	1854, 1855
Storehaug, Tore (KrF)	1906, 1923
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1824, 1879, 1880, 1938, 1939
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1830, 1907
Tajik, Hadia (A)	1932
Toppe, Kjersti (Sp)	1847, 1848, 1881, 1882, 1928
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1915, 1921
Øvstegård, Freddy André (SV)	1804, 1836, 1871
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1845, 1846
Aasrud, Rigmor (A)	1821

STORTINGET

Dokument 15:13

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1801

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 20. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«I innst. 382 S (2014-2015) forutsettes det at den pålagte tilknytningen til områdeløsningen for kraft fra land vil medføre at all egen kraftgenerering fra gassturbinene på Edvard Grieg fases ut. Man jobber også med alternative løsninger for dekning av varmebehovet.

Har kabelen som planlegges for byggetrinn 2 for Johan Sverdrup, stor nok kapasitet til å kunne dekke a) kraftbehovet som i dag dekkes av gassturbinene på Edvard Grieg og b) alt kraft- og varmebehov?»

Svar:

Dette spørsmålet omhandler et sakskompleks med flere års historikk. For å belyse spørsmålet godt har jeg funnet det hensiktsmessig å sette det inn i en bredere kontekst. Feltene Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krog fikk, etter foreleggelse for Stortinget, godkjent sine utbyggingsplaner av departementet i henholdsvis 2012 og 2013. Alle feltene har utbyggingsløsninger basert på desentral energiforsyning fra produksjonsstart (Aasen-innretningen får kraft fra Grieg-innretningen), men med vilkår knyttet til det som da var en mulig fremtidig områdeløsning for kraft fra land. Prop. 88 S (2011-2012) omhandlet utbygging og drift av Grieg-feltet. Her ble det blant annet redegjort for at energibehovet for feltet fra produksjonsstart vil bli dekket med egenprodusert kraft, men at innretningen ville bli tilrettelagt for å kunne ta i mot kraft fra land. Det ble stilt flere vilkår for godkjenningen knyttet til en mulig framtidig samordnet kraft fra land-løsning til den sørlige

delen av Utsirahøyden. Gjennom behandlingen av innstillingen til proposisjonen (Innst. 356 S (2011-2012)) ga Stortinget sin tilslutning til at departementet kunne godkjenne plan for utbygging og drift (PUD) av Grieg-feltet. I brev av 29. juni 2012 godkjente departementet PUD for Grieg-feltet på blant annet følgende vilkår:

- Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal bidra aktivt i arbeidet med utredning av en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden. Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal også dekke sin forholdsmessige andel av kostnadene til utredningen.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, og Edvard Grieg-feltet tilknyttes, skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin forholdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved en slik løsning.

Tilsvarende vilkår ble stilt også ved departementets godkjenning av PUD for Aasen- og Krogfeltene i 2013. Disse vilkårene har siden ligget til grunn for departementets arbeid med en områdeløsning for kraft fra land til dette området.

I 2014 (jf. Innst. 237 S (2013-2014)) fattet Stortinget følgende vedtak:

1. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om etablering av en områdeløsning som omfatter Gina Krog, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Johan Sverdrup, hvor hele områdets kraftbehov dekkes med kraft fra land, med en tidsplan for gjennomføring.
2. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om at kabelforbindelsen mellom de ulike installasjonene på Utsirahøyden etableres i forbindelse med oppstartsfasen av Johan Sverdrup.
3. Stortinget ber regjeringen legge flertallets merknader i denne innstillingen til grunn for det videre arbeidet med utviklingen av petroleumsaktivitet på den sørlige Utsirahøyden.

Blant de merknader fra flertallet det henvises til er:

- At Stortinget blir involvert og orientert før det tas beslutninger om hvordan varmebehovet for Sverdrup skal dekkes for byggetrinn som kommer etter byggetrinn en
- At anlegg som bygges på land for framføring av kraft i første byggetrinn for Sverdrup-feltet gjør det mulig å forsyne hele området med kraft fra land på en hensiktsmessig måte til lavest mulig kostnad
- At regjeringen ble bedt om å legge fram en faglig vurdering fra Oljedirektoratet (OD) om hvor raskt kabelforbindelse mellom feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup kan etableres, eventuelt om det er mulig å etablere denne allerede fra produksjonsstart, uten at dette forsinker første byggetrinn av Sverdrup-feltet
- At departementet skulle sørge for at eventuelle kommersielle uenigheter blant de involverte selskapene ikke hindrer etablering av samordnet kraft fra land-løsning til disse feltene. Komiteen ber om at disse forholdene avklares i stortingsproposisjonen om første byggetrinn for Sverdrup-feltet
- At det ikke skal gis tillatelse til produksjonsstart for byggetrinn to på Sverdrup-feltet eller nye satellitter som ikke er omtalt i stortingsproposisjonen for første byggetrinn på Sverdrup-feltet, uten at områdeløsningen for kraft fra land er satt i drift. Komiteen ber regjeringen holde Stortinget løpende orientert om framdriften i dette arbeidet

Alt dette er fulgt opp av departementet:

- Innholdet i den faglige vurdering fra OD – som Stortinget ba om, ble omtalt i Prop. 1 S (2014-2015). OD vurderte at det ikke ville være mulig å etablere en områdeløsning allerede fra produksjonsstart uten at dette ville medføre en betydelig risiko for forsinkelse av første byggetrinn på Sverdrup. Videre at det ville

medføre minst risiko å legge opp til at områdeløsningen etableres i forbindelse med andre byggetrinn på Sverdrup innen 2022.

- Som det framgår av Prop. 1 S (2014-2015) vil oppstartsfasen, der produksjonen fra feltet blir bygd opp til full kapasitet, omfatte flere byggetrinn. Kabelforbindelsen mellom de aktuelle innretningene på feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup vil bli etablert som del av områdeløsningen i forbindelse med andre byggetrinn i Sverdrup-feltets oppstartsfase.
- Departementet stilte vilkår knyttet til etableringen av områdeløsningen innen 2022 når departementet, etter foreleggelse for Stortinget, godkjente utbyggingen av første byggetrinn for Sverdrup-feltet i 2015. Vilkåret medførte ikke, i tråd med komiteens forutsetning, at Sverdrup-feltets første byggetrinn ble forsinket.
- De utbyggingsplanene knyttet til andre byggetrinn som rettighetshaverne planlegger å sende inn til myndighetene høsten 2018 inkluderer områdeløsningen og planlagt oppstart i 2022. Områdeløsningen kommer således på plass som del av etableringen, med påfølgende produksjonsstart, av byggetrinn to for Sverdrup-feltet, jf. komiteens merknad om produksjonsstart for byggetrinn to og idriftsettelse av områdeløsningen.
- Tidliginvesteringer på land for områdeløsningen for kraft fra land er gjennomført som del av første byggetrinn, jf. Prop. 114 S (2014-2015).
- Stortinget er regelmessig holdt orientert om de sentrale aspekter rundt områdeløsningen, jf., omtale i Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 114 S (2014-2015), Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2017-2018).
- Det valgte konsept for andre byggetrinn for Sverdrup-feltet innbefatter bruk av elkjeler for å dekke varmebehovet, jf. Prop. 1 S (2017-2018).
- Departementet adresserte i Prop. 114 S (2014-2015) sentrale aspekter knyttet til de kommersielle forholdene rundt områdeløsningen. De kommersielle forhandlinger mellom rettighetshaverne i de fire feltene, er gjennomført og det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet. En fullstendig kommersiell avtale vil foreligge innen investeringsbeslutning og innlevering av PUD, jf. Prop. 1 S (2017-2018).

I mars 2017 ba departementet rettighetshaverne i Sverdrup-, Grieg-, Aasen- og Krogfeltene om at det ble bygget inn en tilleggskapasitet i områdeløsningen for kraft fra land for å legge til rette for god ressursforvaltning. Departementet ba rettighetshaverne dimensjonere områdeløsningen slik at den dekker behovet til de fire feltene samt gir en fleksibilitet for å ivareta mulig økt behov, herunder eventuelle fremtidige tredjepartstilknytninger uten at det utløses en stor kostnadsøkning ved områdeløsningen. På daværende tidspunkt ble denne totalkapasiteten anslått

til om lag 190 MW. I det etterfølgende arbeidet har rettighetshaverne modnet frem en økning av totalkapasiteten til om lag 200 MW. Områdeløsningen, inklusive kabler, skal således ha stor nok kapasitet til å dekke behovet til de fire feltene, inklusive Grieg-innretningens kraft og varmebehov, med mindre også fremtidige tredjepartstilknytninger knytter seg til områdeløsningen og har behov for en betydelig kapasitet.

I Innst. 382 S (2014-2015) viste Energi- og miljøkomiteen til at det i Prop. 114 S (2014-2015), under omtalen av varmebehovet for fremtidige byggetrinn av Sverdrup-feltet og når det gjaldt dekning av varmebehovet til Grieg etter at områdeløsningen er på plass, ble fremholdt at industrien har lite erfaring med elektriske kjeler og at en kvalifiseringsprosess anses som nødvendig. Komiteen uttalte at den forventet at en slik prosess gjennomføres i forkant av beslutningen om hvordan varmebehovet for Grieg-feltet dekkes. El-kjeler ligger til grunn for andre byggetrinn på Sverdrup-feltet, jf. Prop. 1 S (2017-2018). Departementet har, i tråd med omtalen i Prop. 114 S (2014-2015), holdt Stortinget orientert om sin videre behandling av den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet, senest i Prop. 1 S (2017-2018).

Som det fremgår over er en løsning med el-kjel valgt for Sverdrup-feltets andre byggetrinn. Det betyr at løsningen blir brukt på den nye innretningen som skal bygges i andre byggetrinn og anses kvalifisert for bruk på denne. Operatøren for Grieg-feltet, Lundin, opplyser at studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov fra områdeløsningen er satt i drift i 2022 fortsatt pågår. Det er tilleggsutfordringer som må løses ved bruk av el-kjel på en eksisterende innretning som Grieg i forhold til på et nybygg. Forhold som operatøren nå studerer nærmere er hvordan en el-kjel kan tilpasses de konkrete tekniske og operasjonelle forhold på Grieg-innretningen, herunder plassbehov, krav til området den plasseres i, og de sikkerhetsmessige, elektrotekniske og prosessstekniske betingelsene på innretningen. Disse forholdene utredes nå, og en beslutning vil fattes i god tid slik at en løsning vil være på plass til områdeløsningen blir etablert. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner, ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens langsiktige varmebehov før tidligst i 2020. Det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å forsere en endelig beslutning, fordi både informasjons- og beslutningsgrunnlaget blir bedre ved å vente. Jeg har ingen informasjon som tilsier at det tidsløpet operatøren har skissert ikke er realistisk for at varmebehovet på Grieg-innretningen kan dekkes med kraft fra land fra 2022.

Vedrørende mulighet for å produsere varme fra turbinene uten å produsere kraft, oppgir operatøren at det ikke er praktisk mulig å kjøre turbinene uten samtidig å generere elektrisk kraft, da turbinen trenger last.

Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet har sendt en henvendelse til andre felt i nærheten av Sverdrup-feltet for å undersøke om det var interesse for andre felt å tilknytte seg områdeløsningen for kraft fra land slik at kapasiteten i denne løsningen kan utnyttes optimalt. Det er kjent at Sleipner-feltet, inklusive den tilknyttede Gudrun-innretningen, nå vurderer tilkobling til områdeløsningen via Krog-innretningen. Dette er en løsning det er viktig at selskapene studerer videre.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at de løsninger som velges gjør at vi får størst mulig reduksjon i CO₂-utslippene fra norsk sokkel til en lavest mulig pris som følge av de betydelige investeringene som skal skje i områdeløsningen. Jeg legger vilkåret fra godkjenningen av Grieg-utbyggingen fra 2012 til grunn for den videre behandling av saken. Jeg vil fortsatt følge lojalt de vedtak Stortinget, blant annet i forbindelse med behandlingen av Sverdrup-utbyggingen, har gjort i sakens anledning. I dette ligger det at Grieg skal dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet. Jeg vil også fremover holde Stortinget orientert om departementets videre behandling av denne saken fram mot at en beslutning må tas for at den langsiktige løsningen skal kunne være klar til områdeløsningen for kraft fra land er på plass i 2022.

SPØRSMÅL NR. 1802**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 22. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva er status i utredningsarbeidet og når vil det bli innført et gründer - og investorvisum?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2014 foreslo Fremskrittspartiet v/ stortingsrepresentant Jørund Rytman at det burde innføres et eget gründer - og investorvisum i Norge. Slik at smarte og kreative utenlandske gründere og rike utenlandske investorer flagget til Norge i stedet for andre land. Høsten 2015 ble dette også lansert av regjeringen i Gründerplanen.

Svar:

I regjeringens gründerplan – Gode ideer, fremtidens arbeidsplasser, sa regjeringen at den vil utrede en fast-track-ordning, Start in Norway, for særlig lovende utenlandske gründere som vil utvikle sine ideer med stort potensial i Norge. Innovasjon Norge fikk ansvaret for utredningen på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet. Derfor er det jeg som svarer på spørsmålet og ikke finansministeren.

Som en del av oppdraget til Innovasjon Norge skulle utredningen samtidig vurdere tiltak som kan bidra til bedre tilrettelegging for utenlandske investorer som ønsker å etablere virksomhet i Norge, bedre tilrettelegging

for at flere utenlandske master- og ph. d.-studenter starter bedrift i Norge etter at studiene er avsluttet og bedre tilrettelegging for at gründerbedrifter raskt kan hente inn talenter og kompetent arbeidskraft fra utlandet.

Nærings- og fiskeridepartementet mottok rapporten høsten 2017, og den er til behandling. Utredningen anbefaler å legge til rette for oppholdstillatelser for kvalifiserte gründere og investorer fra utenfor EØS-området. Vår vurdering er at det er behov for mer informasjon for å kunne konkludere om de foreslåtte tiltakene er treffsikre og effektive for å nå særlig kvalifiserte utenlandske gründere og relevante investorer. Vi ser også behov for å se nærmere på risiko for misbruk ved de foreslåtte tiltakene. Det tas sikte på å være ferdig med behandlingen høsten 2018.

Regjeringen har som mål å gjøre Norge til et mer attraktivt land for gründere og for utenlandske investeringer. Som ledd i dette har regjeringen i statsbudsjettet 2018 styrket arbeidet med å posisjonere Norge som et attraktivt land for internasjonale investorer og gründere gjennom å øke Invest in Norway-funksjon i Innovasjon Norge med 10 mill. kroner. Hensikten med Start in Norway-utredningen er å undersøke ytterligere tiltak for å gjøre Norge mer attraktivt for gode utenlandske gründere og investeringer. Hvorvidt regjeringen vil foreslå å innføre gründer- og investorvisum, vil avhenge av konklusjonene av behandlingen av utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1803**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 18. juni 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg slik at tvangsmulktten ikke rammer landets småbedrifter urimelig?»

BEGRUNNELSE:

Interesseorganisasjonen for små – og mellomstore bedrifter, Bedriftsforbundet, har satt i gang en tvangsmulktaksjon der formålet er:

1. Ha differensierte satser i tvangsmulktten slik at små bedrifter gis lavere tvangsmulkt enn store bedrifter. Eksempelvis 250 kr per dag for selskaper med omsetningen under 1 mill. kr og maks opptil 10.000 kr.
2. Gi unntak for krav til utfylling og levering av aksjonærregisteroppgaven hvis det ikke er noen endringer.
3. Ha bedre kommunikasjon og varslingssystemer fra Skatteetaten ved varsel om ilagt tvangsmulkt. Innføring av eksempelvis SMS-varsling og brev til styreled-

ers hjemmeadresse, i tillegg til tiltakene som gjennomføres i dag.

4. At betaling av tvangsmulkt først skal skje etter at en eventuell klage har blitt behandlet. I dag må tvangsmulkten betales selv om selskapet har klaget på vedtaket. Dette binder opp mye av kontantstrømmen og kan føre til at mindre selskaper går konkurs som følge av feilaktig ilagt tvangsmulkt.
5. At det utvises en større grad av skjønn i forbindelse med klagebehandling. Bedriftsforbundets medlemmer opplever det at det utvises for lite skjønn ved klagesaker for å få tvangsmulkten redusert eller frafalt. Det er viktig å minne om hva som er intensjonen med tvangsmulkten. Påløpt tvangsmulkt skal reduseres eller frafalles hvis den slår særlig urimelig ut for selskapet og/eller de som sitter i selskapet styre.

Bakgrunnen for aksjonen er at veldig mange gründere og bedriftseiere opplever at tvangsmulktregimet det siste året har blitt veldig mye strengere og rammer skjevt. Spesielt går det ut over småbedriftene.

Man kan få tvangsmulkt ved manglende innlevering av bl.a. aksjonærregisteroppgaven, skattemeldingen, MVA-meldingen og A-meldingen.

Norge fikk en egen skatteforvaltningslov fra 1. januar 2017. Loven skulle harmonisere og samordne regelverket på tvers av de ulike skatte- og avgiftsartene og gjøre regelverket mer tilgjengelig. De aller fleste var positive til en endring, men det var noen regler næringslivets organisasjoner advarte mot. Spesielt var det nye regler om tvangsmulkt, tilleggsskatt og overtredelsesgebyr. Det innebar at tvangsmulkt kan ilegges i forkant, mens tilleggsskatt og overtredelsesgebyr ilegges i etterkant som en sanksjon mot et lovbrudd.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at tvangsmulkt ikke er en straff for manglende innlevering av opplysninger, men en daglig løpende mulkt som skattemyndighetene kan legge den opplysningspliktige for å skape et oppfylleelsespress. At pliktige opplysninger leveres i tide er særlig viktig for tredjepartsopplysninger, som brukes ved forhåndsutfylling av skattemeldingene. Slik forhåndsutfylling innebærer en betydelig forenkling for alle skattepliktige. Satsene for tvangsmulkt er satt ut fra hvor alvorlige konsekvenser en manglende innlevering vil ha for skatteforvaltningens effektivitet generelt. Samtidig har man sett hen til hva størrelsen på tvangsmulkten bør være for at den skal være egnet til å fremme oppfyllelse. Loven bestemmer ikke nivået på den daglige løpende tvangsmulkten, men fastsetter bare en grense for hva samlet tvangsmulkt kan utgjøre. Innenfor denne rammen kunne satsen blitt satt langt høyere, men fordi tvangsmulkten først og fremst vil treffe de mindre bedriftene, er satsen satt i nedre sjikt.

Det er med andre ord tatt hensyn til de mindre bedriftene ved fastsettelsen av satsene for tvangsmulkt. Større bedrifter har som regel rutiner som sikrer oppfyllelse av opplysningsplikten, og tvangsmulktens størrelse er derfor ikke satt ut fra behovet om å oppnå et oppfylleelsespress overfor denne gruppen opplysningspliktige. Deres tvangsmulktens størrelse skulle differensieres etter bedriftens størrelse, ville dagens satser måtte økes for de større bedriftene heller enn å senkes for de mindre. I motsatt fall ville dagens effekt av tvangsmulkten reduseres vesentlig. I spørsmålet etterlyses det bedre informasjon og varslingssystemer fra Skatteetaten. Jeg vil understreke at det alltid sendes ut varsel til opplysningspliktige som ikke innleverer pliktige opplysninger innen gjeldende frister. I varselet gis den opplysningspliktige en ny frist for innlevering, og tvangsmulkten begynner først å løpe dersom den nye fristen ikke overholdes. Den opplysningspliktige har dermed en mulighet til å innrapportere de manglende opplysningene og unngå tvangsmulkt selv om den opprinnelige fristen er oversittet.

Næringsdrivende mottar varsel om tvangsmulkt i Altinn. Det samme gjelder for personlige skattepliktige som ikke har reservert seg mot elektronisk post. Det er også mulig å sette opp både SMS-varsling og varsling per e-post i Altinn, slik at man får beskjed om nye hendelser i innboksen. Opplysningspliktige kan selv delegerer tilganger i Altinn, og fremgangsmåten for å gjøre dette er beskrevet på Altinns nettsider. I dagens digitaliserte samfunn er det vanskelig å se at ytterligere varsling fra Skatteetaten skulle være nødvendig. Det er dessuten grunn til å anta at tvangsmulkt vil bli ilagt i langt færre tilfeller når tvangsmulktreglene blir bedre kjent blant de opplysningspliktige. Målet er at de opplysningspliktige skal etterleve fristene for innlevering av opplysninger, slik at omfanget av ilagt tvangsmulkt går vesentlig ned.

Tvangsmulkten skal betales selv om den opplysningspliktige har påklaget vedtaket. Jeg kan ikke se at det er forhold ved tvangsmulkten som skulle tilsi en endring i denne ubetingede betalingsplikten. At den opplysningspliktige er uenig i tvangsmulkten og derfor påklager denne, kan ikke i seg selv begrunne at betalingsplikten utsettes. En slik betalingsutsettelse ville blant annet medført fare for et stort antall ubegrunnede klager.

Dagens regelverk åpner for at påløpt tvangsmulkt kan reduseres eller frafalles i særlige tilfeller. Etter min vurdering er dagens regler om nedsettelse av tvangsmulkt egnet til å ivareta behovet for fleksibilitet i klagebehandlingen. Bestemmelsene er forholdsvis nye, og det har ennå ikke festet seg noen klar praksis på området. Hvorvidt regelverket praktiseres på en hensiktsmessig måte kan være et spørsmål som bør vurderes når reglene har fått virke en tid.

SPØRSMÅL NR. 1804**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 19. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Ser kunnskapsministeren behov for at staten også i fremtiden skal ha ansvar for å tilby barn under opplæringspliktig alder og elever i grunn- og videregående skole et tegnspråklig barnehage- og skoletilbud (hel- og deltid-sopplæring), og i så fall hvordan vil regjeringen sørge for at alle hørselshemmede barn og elever skal få mulighet til å delta i et tegnspråklig miljø og få opplæring i og på tegnspråk?»

BEGRUNNELSE:

Trondheim kommune har fra dette skoleåret overtatt ansvaret for heltidselevene ved AC Møller skole for hørselshemmede elever i tråd med en avtale som ble inngått mellom Trondheim kommune og Kunnskapsdepartementet. I avtalen framkommer det også at Trondheim kommune skal ivareta og utvikle kommunens tegnspråkkompetanse og legge til rette for et tegnspråklig grunnskolemiljø i Trondheim. A C Møller skole var den siste gjenværende statlige skolen for hørselshemmede elever og har gitt tilbud om både hel- og deltid-sopplæringen på A C Møller skole. A C Møller barnehage, som gir et tegnspråklig tilbud til barn under opplæringspliktig alder, gis i dag av Statped etter avtale med Trondheim kommune. På Statpeds hjemmesider står det at det pr dags dato ikke er snakk om noen nedleggelse av Møller barnehage, men at det samarbeides med Trondheim kommune om å finne en best mulig løsning til det beste for barna. Spørsmålsstiller er gjort kjent med at barn, foreldre og ansatte er bekymret for at A C Møller barnehage legges ned, flyttes eller splittes opp, at overføringen av A C Møller skole til Trondheim kommune svekker det tegnspråkfaglige-miljøet i Statped generelt, og den gjenværende deltid-sopplæringen spesielt.

Det kan derfor være betimelig å stille spørsmål ved om staten med dette har mistet viktige virkemiddel for å ivareta et helhetlig og nasjonalt opplæringstilbud for hørselshemmede barn og ungdom, som både har ønske om, og behov for å være en del av et tegnspråklig miljø og få opplæring i og på tegnspråk.

Svar:

Barn skal ha trygge og gode hverdager i barnehagene, der de får utforske, utfolde og utvikle seg. I barnehageloven og rammeplanen er det gitt nasjonale regler for å bidra til

et godt og utviklende barnehagetilbud for alle barn. Det innebærer bl.a. at tilbudet skal tilrettelegges ut fra det enkelte barns behov og utvikling.

Barn under opplæringspliktig alder som har tegnspråk som førstespråk, eller som etter en sakkyndig vurdering har behov for tegnspråkopplæring, har etter barnehageloven § 19 h rett til slik opplæring. Opplæringsloven gir tilsvarende rett til tegnspråkopplæring for elever i grunnskolen. Det er kommunen som skal oppfylle retten til tegnspråkopplæring og skape lokale tegnspråkmiljø for barn bosatt i kommunen. Ungdom i videregående opplæring med behov for tegnspråkopplæring har rett til å velge videregående opplæring i et tegnspråklig miljø, eller rett til å velge å bruke tolk i ordinær videregående skole.

Jeg er opptatt av at tilbudet skal være tilpasset dagens døve og sterkt hørselshemmede barn og unge, slik at disse får god utvikling og læring i et godt læringsmiljø. Derfor har Utdanningsdirektoratet etter oppdrag fra departementet vurdert endringer og mulige tiltak for å styrke tilgangen på tegnspråkopplæring i barnehagen og grunnsopplæringen. Kunnskapsdepartementet har mottatt en rekke anbefalinger fra Utdanningsdirektoratet, som vi nå går gjennom og vil følge opp.

Møller barnehage har vært drevet som en heldags barnehage for barn i Trondheim kommune og region Midt-Norge på oppdrag av og finansiert av Trondheim kommune. Barnehagen har vært drevet av Statped siden 2000 da barnehagen ble samlokalisert med AC Møller skole. I 2016 inngikk Kunnskapsdepartementet og Trondheim kommune en avtale om overføring av AC Møller skole fra Statped til kommunen. Overføringen av skolen fant formelt sted 1. juli 2017. Driften av Møller barnehage har vært nært knyttet til driften av AC Møller skole. Når skolen nå er overført, har det vært naturlig å se nærmere på Møller barnehage og hvordan tilbudet kan sikres på best mulig måte i framtiden. Statped har ikke barnehagedrift som en del av det formelle oppdrag og Møller barnehage har vært den eneste barnehagen i Statpeds portefølje på oppdrag fra Trondheim kommune.

Jeg er blitt forsikret av Statped og Trondheim kommune om at barna skal ivaretas på best mulig måte når Trondheim kommune tar over den daglige driften av tilbudet, etter planen 1. januar 2019. Dersom det viser seg at det vil være behov for mer tid, vil dette bli tatt høyde for. Alle barn som har tilbud ved Møller barnehage vil få tilbud i et nytt samlet tilbud. Statped og Trondheim kommune vil samarbeide om gode overgangsordninger. Trondheim kommune jobber for at tilbudet skal forbli i dagens lokaler frem til høsten 2020. I arbeidet med tilrettelegging

og bygging av lokaler til et nytt barnehagebygg er det egne involveringsprosesser. Både foreldre og Statped deltar i plangruppe for ny barnehage. Trondheim kommune bygger en ny, ordinær barnehage som står ferdig høsten 2020. Denne barnehagen vil ha to avdelinger tilpasset for tegnspråklige barn. Det pågår for tiden forhandlinger om virksomhetsoverdragelse av Møller barnehage fra Statped til Trondheim kommune.

Det er bygget opp kommunale og interkommunale barnehage- og skoletilbud med tegnspråklig kompetanse flere steder i landet. Målet med dette er at barn i hele landet skal ha et likeverdig tilbud, og kunne gå i barnehage eller skole med barn fra samme område. Statped skal støtte og veilede kommuner og fylkeskommuner i deres arbeid for at de skal kunne tilby gode tegnspråklige tilbud i barnehage og skole. Dette arbeidet er styrket de senere årene. Støtte- og veiledningsarbeidet dreier seg om å øke kunnskapen og heve kompetansen om tegnspråk til personalet i barnehagen og grunnopplæringen, samt

PP-tjenesten. Statped har videre ansvar for å utvikle og spre kompetanse på tegnspråk. Statped tilbyr deltidsopplæring i tegnspråk for elever og kurs i tegnspråk, både for søsken, foreldre og lærere.

Jeg mener generelt at statens rolle ikke er å drive skoler og barnehager, og at kommuner og fylkeskommuner gjør det på en bedre måte. Staten har imidlertid en viktig rolle ved å sørge for nødvendig regelverk og bidra til nasjonal koordinering og utvikling. I noen tilfeller kan det være behov for at staten sørger for støtte og kompetanse til kommuner og fylkeskommuner, slik Statped også gjør i dag.

For øvrig vil jeg nevne at regjeringen vil legge frem en stortingsmelding høsten 2019 om tidlig innsats og inkluderende fellesskap som vil se nærmere på støttesystemet rundt barnehagen og skolen, slik at dette kan bli best mulig for å gi alle barn med særskilte behov et godt tilrettelagt tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1805

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«NVE har endret regelverket for nettleie, slik at sesongkraft ikke lengre gis landbruket i perioder der det er behov for vanning. Prisøkningen er så stor at vanning ikke kan skje, selv om det er katastrofalt tørt.

Er det Regjeringens hensikt at det skal bli mye dyrere for bønder å bruke strøm for å vanne i slike kritiske tørkeperioder som vi har nå og i så fall er en ikke klar over at matproduksjon er naturbasert og må forholde seg til årstider og vær som ikke lar seg styre og planlegge?»

BEGRUNNELSE:

Begrunnelsen gitt fra NVE er at alle næringer skal behandles likt og at kundene skal motiveres til å bruke strømmettet effektivt. Det er en begrunnelse som ikke tar inn over seg at landbruk er en biologisk produksjon, prisgitt årstider, vær og klima, noe som andre næringer i mindre grad er styrt av og at det er umulig å effektivisere behovet for vann i kritiske tørkeperioder. Når prisen nå økes med 4 gangen som følge av nasjonale regler som ikke tar hensyn til en sårbar næring, blir konsekvensene veldig alvorlige for avlingene og næringa.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (kontrollforskriften) fastsatt bestemmelser for tariffiering av netttjenester.

Nettselskapene har etter dette regelverket anledning til å tilby egne tariffier for sesongforbruk. Dette skal skje etter objektive og kontrollerbare kriterier og på grunnlag av relevante forhold i strømmettet. Nettmessige forhold kan variere fra et område til et annet. Nettselskapene har derfor en viss frihet i utformingen av tariffene, ettersom det er nettselskapene som best kjenner sine lokale nettforhold. Det er opp til det enkelte nettselskap å vurdere om de vil tilby sesongtariffier til landbruket, dersom de mener det er nettmessig begrunnet.

Vanningsanlegg og annet elektrisk utstyr i landbruket kan være effektkrevende. Selv om de brukes i korte perioder i løpet av året, kan det være effektuttaket – det vil si hvor mye strøm som brukes på én gang – i disse periodene som er dimensjonerende i det aktuelle nettet og dermed kan gi økte kostnader for nettet. Dette er relevante nettforhold som nettselskapet skal ta hensyn til i utformingen

gen av tariffene. Det er et omforent prinsipp for tariffing at de som påfører nettet økte kostnader også er de som

betaler for dem, i stedet for at kostnadene belastes øvrige nettkunder.

SPØRSMÅL NR. 1806

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre etablering av hjelpelinje for personer med seksuelle følelser for barn?»

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett fremgår det at Redd Barna vurderer at deres rapport «hjelpelinje for personer med seksuelle følelser for barn - utredning av behov og ulike modeller» ikke bidrar med tilstrekkelig grunnlag for å vurdere organisering og forankring av tilbud. Organisasjonen har bedt om at de tildelte midlene overføres til Helsedirektoratet. Statsråden har selv i svar på skriftlig spørsmål bekreftet at det mangler en helhetlig behandlings- og oppfølgingstjeneste til personer som står i fare for å begå seksuelle overgrep mot barn. Det er viktig og raskt få på

plass en rask etablering av et kvalitetsmessig godt hjelpetilbud for å forhindre overgrep mot barn.

Svar:

Stortinget vedtok revidert nasjonalbudsjett sist fredag den 15. juni. I forslaget fra Regjeringen til revidert nasjonalbudsjett vises det til at Redd Barna vurderer at deres rapport «Hjelpelinje for personer med seksuelle følelser for barn - utredning av behov og ulike modeller» ikke bidrar med tilstrekkelig grunnlag for å vurdere organisering og forankring av tilbud. Organisasjonen har bedt om at de tildelte midlene overføres til Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet vil nå, i tråd med det som er foreslått og vedtatt ved behandling av revidert nasjonalbudsjett, få tildelt midler til videre utredning og i oppdrag å følge opp denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1807

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 20. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Transport og sjøvettopplæring i leirskoler og skolesursenter blir gjort ved hjelp av småbåter over hele landet. Sjøfartsdirektoratet har definert denne type transport og opplæring som næringsvirksomhet, og krever derfor at bruken av disse skal drive etter den såkalte 12 passasjersforskriften, altså skipssikkerhetsforskriften.

Vil ministeren ta initiativ til å endre dette, slik at disse kan følge "Lov om fritids- og småbåter"?»

BEGRUNNELSE:

Flere leirskoler, barnehager og ressursenter for elever med vansker, bruker småbåter til både opplæring i sjøvett og rekreasjon for deltakerne. Opplæringen skjer i båter med lav fart og med stor grad av sikkerhet. Mange av disse institusjonene har måttet legge båtene på land, fordi Sjøfartsdirektoratet har definert disse båtene inn under "Forskrift om drift av fartøy som fører 12 eller færre passasjerer mv.". Denne loven stiller mye strengere krav til sertifikat, båter og utstyr. Det er særlig sertifikater og an-

tall passasjerer i båtene som har skapt vansker for skoler, barnehager, leirskoler o.l.. Hentet fra Sdir's hjemmeside ramses opp krav til fører. Følgende krav stilles til fører av en slik båt:

“På skip med største lengde under 15 meter som kan føre 12 eller færre passasjerer uten passasjersertifikat skal skipsfører minst ha fritidsskippersertifikat eller fiskeskippersertifikat klasse C. Hvis skipet har største lengde 15 meter eller mer skal skipsfører minst ha kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 5.

Sjøfolk på skip som kan føre 12 eller færre passasjerer uten passasjersertifikat skal, uavhengig av skipets størrelse, ha gjennomført og bestått kurs i passasjer- og krisehåndtering.

I tillegg skal fører av passasjerfartøy som fører 12 passasjerer eller færre ha helseerklæring for arbeidstakere på skip og grunnleggende sikkerhetsopplæring. Fører skal minimum inneha Begrenset Operatørsertifikat, ROC (Restricted Operator's Certificate), men kan ha SRC (Short Range Certificate) (VHF) sertifikat dersom fartøyet kun opererer i fartsområde 4 eller mindre.”

Samtidig åpnes det for muligheter til å søke dispensasjon for enkelte deler, Etter sigende har flere søkt om dette, men de aller fleste har fått avslag. I forskriftens § 1 heter det:

“Denne forskriften gjelder for rederier som opererer fartøy som fører 12 eller færre passasjerer i norsk territorialfarvann, og på elver og innsjøer. Forskriften gjelder også på Svalbard og Jan Mayen.”

Her defineres altså disse institusjonene som rederier. Undertegnede mener at man må endre regelverket, slik

at den blir mindre rigid, og tilpasser den til det virksomheten er, altså opplæring og rekreasjon. For eksempel kan det være aktuelt å definere slik virksomhet inn under Småbåtloven, eller eventuelt lage et tilpasset regelverk for virksomheter som driver innenfor f.eks. 50 meter fra land, samt har lav fart. Regelverket kan da legge til rette for den positive friluftaktiviteten og arbeidet med å lære barn og unge sjøvett, samtidig som sikkerheten blir godt ivaretatt.

Svar:

I dagens regelverk er det et skille mellom båter og fartøy som benyttes til henholdsvis fritidsaktivitet og i næringsvirksomhet. Båter som benyttes til fritidsaktiviteter reguleres av lov om fritids- og småbåter, mens fartøy som benyttes i næringsvirksomhet reguleres av lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).

Fartøy som fører 12 eller færre passasjerer kan være omfattet av forskrift om drift av fartøy som fører 12 eller færre passasjerer mv. Det er Sjøfartsdirektoratet som har ansvar for denne forskriften. Nærings- og fiskeridepartementet har anmodet Sjøfartsdirektoratet om å vurdere hvorvidt kvalifikasjonskravene i forskriften bedre kan tilpasses fartøy som benyttes av skoler, barnehager, leirskoler m.m. Dette er på bakgrunn av flere henvendelser om at kvalifikasjonskravene oppleves som svært strenge. Jeg er en tilhenger av aktivitet på sjøen, og ønsker at elever og andre skal lære om livet i havet og sjøvett. Det er imidlertid også svært viktig for meg å sørge for at barn og unge i en opplæringssituasjon er trygge.

SPØRSMÅL NR. 1808

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 20. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Riksrevisjonen overleverte 5. juni en rapport til Stortinget som viser at utenlandske bedrifter i stor utstrekning juks-er med internprising for å kunne betale mindre skatt enn norske konkurrenter. Ifølge Riksrevisjonen gjennomfører likevel Skatteetaten svært få kontroller av dette.

Hva har statsråden tenkt å gjøre med den omfattende skatteomgåelsen som nå er avdekket, og kommer hun til å sørge for at kontrollen blir bedre i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Bare rundt to prosent av utenlandske bedrifter blir kontrollert for internprising – likevel avdekker Skatteetaten underrapportering av skattepliktig inntekt på 10 mrd. kroner hvert år. Det er grunn til å tro at disse ti milliardene bare er toppen av isfjellet. Den manglende kontrollen koster Norge store penger og mange arbeidsplasser.

Problemet er ikke bare det direkte tapet av skatteinntekter, som altså er i milliardklassen, men også de virkninger dette har for konkurransesituasjonen for norske bedrifter. Norske bedrifter opplever en stadig tøffere konkurransesituasjon. Så lenge konkurransen er rettfer-

dig, er dette noe bedriftene håndterer på en utmerket måte. Men når utenlandske bedrifter ved hjelp av juks eller juridiske krumspring ender opp med å betale bare en brøkdel så mye skatt som norske bedrifter, blir det vanskelig. Resultatet er tap av norsk konkurransekraft, noe som gir ytterligere tap av arbeidsplasser og verdiskapning. Det er bemerkelsesverdig at statsråden lar dette foregå når hun bør vite hvor skadelig det er for norske bedrifter og deres ansatte. Det er også vanskelig å skjønne hvorfor ikke Skatteetaten prioriterer disse sakene høyere innenfor sine rammer. Det er et paradoks at Skatteetaten bruker store ressurser på å kontrollere folk flest og små norske bedrifter samtidig som man bare kikker to prosent av de utenlandske bedriftene i kortene. Her må man kunne finne en prioritering som er mer i tråd med norske interesser. Riksrevisjonen finner det kritikkverdig at regjeringen og Finansdepartementet ikke har sikret seg nærmere opplysninger om den alvorlige situasjonen. Her må det handles – og det bør handles raskt. Norske bedrifter står i en konkurransesituasjon hver eneste dag – dette er ikke en sak der statsråden kan toe sine hender og vente på bedre vær.

For Senterpartiet er det viktige at norske bedrifter og norske arbeidstakere skal ha like gode konkurransevilkår som utenlandske, og da må man kontrollere at de utenlandske bedriftene ikke stikker fra skatteregningen og etterlater den til oss andre.

Svar:

Jeg vil først knytte noen kommentarer til representantens oppfatning av at utenlandske bedrifter i stor utstrekning jukser med internprising for å kunne betale mindre skatt enn sine norske konkurrenter. Prising av transaksjoner mellom nærstående er ofte en komplisert og sammensatt oppgave, som inneholder en stor grad av skjønn. Det går ut på å finne hva som ville vært riktig pris dersom avtalen var inngått mellom uavhengige parter. Internprising foregår i stor utstrekning både mellom parter innenlands og mellom parter i ulike land – inkludert norske selskaper med datterselskap i utlandet. Selv om kontroller viser at skattemyndighetene korrigerer de interne prisene, så betyr ikke det nødvendigvis at partene bevisst har feilpriset varene eller tjenestene. Ofte er det uenighet om hva som er riktig pris, og vurderingene kan være svært skjønnsmessige.

Det er likevel ingen tvil om at endringene i inntekt som følge av Skatteetatens kontroll av internprising er betydelige. For ordens skyld vil jeg understreke at et vedtak om økt inntekt ikke nødvendigvis gir økt skatteinngang. Dette kan skyldes at skatteetatens inntektsfastsettelse blir redusert som følge av klage- eller domstolsbehandling. Mange selskaper har dessuten skattemessige underskudd til fremføring. For disse selskapene vil endringer i inntekt som følge av Skatteetatens kontroll, først gi økt skatteinntekt når selskapet kommer i skatteposisjon.

Jeg er helt enig i at kontroll er et viktig virkemiddel på internprisingsområdet. De betydelige inntektskorreksjonene som følger av slike kontroller, underbygger dette. Men slik representanten formulerer spørsmålet kan man få inntrykk av at Skatteetaten knapt gjennomfører slik kontroll. Dette stemmer ikke. Som det fremgår av Riksrevisjonens undersøkelse, har Skatteetaten de seneste årene årlig brukt om lag 100 årsverk bare til arbeid med internprising. En stor del av denne ressursbruken har gått med til kontroll av internprising i multinasjonale selskap. Denne type kontroll er komplisert og tidkrevende, og Skatteetaten kan derfor bare kontrollere en begrenset andel av de aktuelle selskapene. Treffsikre kontrollutvalg er derfor viktigere enn antall kontroller. Jeg vil videre påpeke at kontroll ikke er det eneste virkemiddelet i Skatteetatens arbeid med internprising. I tillegg til kontroller, har etaten blant annet utstrakt dialog med skattepliktige og gjennomfører en rekke informasjons- og veiledningstiltak. Disse virkemidlene er også viktige bidrag for etterlevelse av skattereglene, selv om effekten av slike virkemidler er vanskeligere å kvantifisere.

Skatteetaten har ikke ubegrensede ressurser og må prioritere innsatsen mellom mange viktige områder og ut fra en helhetlig vurdering av hva som er best ressursanvendelse for hele etaten. Kontrollinnsatsen i etaten må derfor bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Skattedirektoratets vurdering er at kontrollomfanget på internprisingsområdet er på riktig nivå ut fra etatens samlede ressurser og risikovurderinger. Mitt utgangspunkt er at Skatteetaten står nærmest til å prioritere ressursbruken mellom ulike områder og arbeidsoppgaver basert på faglig kunnskap og vurderinger av risiko- og vesentlighet, og at Finansdepartementet ikke bør detaljstyre anvendelsen av Skatteetatens kontrollressurser. Jeg mener dette også er i samsvar med god praksis for etatsstyring.

Jeg er uenig i representantens påstand om at jeg toer mine hender når det gjelder internprising på tvers av landegrenser i multinasjonale selskap. Prising av transaksjoner i multinasjonale selskap er et utfordrende område som har høy oppmerksomhet både i Skatteetaten, Finansdepartementet og internasjonalt. Jeg mener Finansdepartementet har et godt kunnskapsgrunnlag om Skatteetatens arbeid med internprising, og jeg mener det ikke er holdepunkter for at Skatteetatens arbeid på dette området er for lavt prioritert. Som også Riksrevisjonen påpeker i sin undersøkelse, har det det siste tiåret vært en satsing på internprising i Skatteetaten, blant annet i form av økt ressursbruk og etablering av et eget riksprosjekt for internprising. Den 1. januar 2019 vil det bli etablert en egen enhet i Skatteetaten som kun skal arbeide med internprising. Dette vil gi en mer helhetlig og koordinert oppgaveløsning på dette området. Skatteetaten arbeider også med å utvikle IT-systemer som skal gjøre kontrollutvelgelsen mer treffsikker og effektiv. Jeg vet at Skatteetaten løpende vurderer behovet også for andre tiltak. Finansde-

partementet vil fortsatt følge opp Skatteetatens arbeid med internprising i den løpende styringsdialogen med etaten.

Til slutt vil jeg understreke at fremgang på internprisingsområdet er avhengig av internasjonalt samarbeid, både fordi regelverket bygger på internasjonalt utviklede retningslinjer og ved at justering i norsk inntekt på grunnlag av norske skattemyndigheters vurdering av prissettingen kan resultere i dobbeltbeskatning av inntekten fra transaksjonen dersom det ikke gjøres en tilsvarende justering i inntekten hos den nærstående parten i det an-

dre landet. Her har vi allerede oppnådd mye, blant annet ved oppfølging av OECDs retningslinjer for internprising gjennom BEPS-prosjektet. Regjeringen har også tatt flere initiativ til å motvirke overskuddsflytting, bl.a. ved å styrke rentebegrensningsregelen og å innføre land-for-land-rapportering til skattemyndighetene. En viktig del av departementets videre oppfølging av internprisingsområdet vil være fortsatt deltakelse i internasjonalt arbeid med sikte på å bidra til at det utvikles gode internasjonale standarder som kan legges til grunn for Skatteetatens arbeid med internprisingen.

SPØRSMÅL NR. 1809

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Blå Kors har besluttet at Blå Kors Behandlingssenter Loland blir midlertidig stengt fordi HELFO ikke har gitt godkjenning til å drive videre fra 1. juli som en rusbehandlingsinstitusjon med avtale innen Fritt Behandlingsvalg (FBV). Dette rammer pasienter og ansatte. Femti ansatte står uten jobb fram til godkjenningen er gitt.

Mener statsråden HELFOs saksbehandlingstid i denne saken er forsvarlig?»

BEGRUNNELSE:

Blå Kors Borgestadklinikken har ikke fått avtale med Helse Sør-Øst om kjøp av plasser for avdelingen på Loland, men ønsker likevel å tilby pasienter rusbehandling videre på klinikkens avdeling på Loland i Vennesla kommune gjennom ordningen Fritt Behandlingsvalg (FBV). Den gjeldende avtalen for avdelingen på Loland går ut 30. juni, og for å sikre en kontinuitet i behandlingsforløp og tilbud er det nødvendig å få på plass en avtale om FBV fra 1. juli.

En godkjenning fra HELFO betyr at 50 distriktsarbeidsplasser i Vennesla blir bevart.

Svar:

Jeg har forståelse for at dette kan være en krevende situasjon for Blå Kors Behandlingssenter Loland og deres ansatte.

Fritt behandlingsvalg-ordningen reguleres av Forskrift om private virksomheters adgang til å yte spesial-

isthelsetjenester mot betaling fra staten. Det fremgår av forskriftens § 2 at det er Helfo som godkjenner de private virksomhetene. I § 3 fremgår hvilke vilkår som må være oppfylt for at en aktør kan godkjennes i fritt behandlingsvalg-ordningen. Helfo må vurdere søknader fra de private aktørene opp mot disse kriteriene. Jeg vil understreke at departementet ikke kan gå inn i Helfos saksbehandling av søknadene om godkjenning.

Jeg har vært i kontakt med Helsedirektoratet, som har innhentet status for behandlingen i Helfo av søknaden fra Blå Kors Behandlingssenter Loland. Det opplyses at Helfo hele tiden vil forsøke å ha en så kort saksbehandlingstid som mulig. Samtidig er de nødt til å prioritere mellom blant annet godkjenning av nye leverandører og oppfølging av allerede godkjente leverandører. Videre har Helfo til behandling flere søknader om godkjenning i fritt behandlingsvalg-ordningen.

Helfo må praktisere en ryddig og konsekvent saksbehandling utfra likhetsprinsippet og generelle forvaltningsrettslige regler. Helfo kan ikke prioritere behandlingen av en søknad fra en enkelt virksomhet på bakgrunn av forhold hos virksomhetens side. Det ville vært urimelig overfor andre aktører, som da får sin saksbehandling forsinket.

Jeg er kjent med at det har vært en forsinkelse i søknadsprosessen, som ikke skyldes forhold på Helfos side. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra Helfo og den aktuelle virksomheten, har jeg oppfattet at de har hatt god dialog vedrørende behandling av søknaden. Helfo har orientert den aktuelle institusjonen om saksforberedelsen og prosessen videre.

SPØRSMÅL NR. 1810**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 20. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Revmatikere og andre har tidligere hatt stor medisinsk nytte av en periode med mer intensiv fysioterapibehandling kombinert med varme, aktivitet og sosialt samvær i varmere strøk enn Norge. Helfos praksisendring kan bidra til at færre får mulighet til denne type behandling.

Mener regjeringen at dette er en ønsket utvikling, må Helfos hjemler eller regelverket eventuelt endres for å hindre at færre får mulighet til å motta slik behandling, og mener regjeringen at innføringen av praksisendringen har vært forsvarlig?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av høsten 2017 endret Helfo praksis når det gjelder hva som gis refusjon for av fysioterapibehandling mottatt i et annet EØS-land. Revmatikere og andre har tidligere kunnet gjennomføre lengre opphold i varme strøk med intensive runder med behandling og få deler av disse kostnadene dekket. Helfo har sett behov for å innføre innstramming av sin praksis og mener de ikke har hjemmel til å utbetale dekning av større helseutgifter enn tilsvarende det en bruker får dekket av det offentlige for tilsvarende helsetjeneste i Norge. Behandlingsbehovet skal vurderes individuelt og gjøres i henhold til medisinske grunner. Mange har fram til nå hatt stor medisinsk nytte av en periode med mer intensiv fysioterapibehandling kombinert med varme, aktivitet og sosialt samvær i varmere strøk enn Norge. Helfos praksisendring kan bidra til at færre får mulighet til denne type behandling. Praksisendringen har satt mange brukere i økonomisk klemme. Flere har først blitt oppmerksomme på praksisendringen i avslagsbrevene. Brukere som reiste høsten 2017 var ikke klar over at de ikke skulle fått deler av sine utgifter refundert slik praksis har vært før. Flere mener innføringen av praksisendringen er kritikkverdig fordi all kjent kommunikasjon om omleggingen har skjedd i ettetid, etter at flere brukere har gjennomført sitt utenlandsopphold, og den har ikke vært varslet. Det bør vurderes om ikke søknader fra senhøsten 2017 og frem til i dag bør gjennomgå på ny og behandles i henhold til gammel praksis.

Brukere melder videre at det er uklart hvilke kriterier Helfo legger til grunn i sine vurderinger når refusjonssøknader mottas. Det oppleves uforutsigbart for den enkelte, og vanskelig å vurdere hvorvidt en skal gjennomføre en reise eller ikke, fordi Helfos kommunikasjon om hva de nå dekker eller ikke, framstår uklar for mange.

Svar:

Etter forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i andre EØS-land, har pasienter rett til å få refundert utgifter til helsehjelp mottatt i andre EØS-land. Refusjon ytes bare for helsehjelp som tilsvarende helsetjenester pasienten ville fått dekket av det offentlige i Norge. Villkårene som stilles for å få dekket helsehjelpen av det offentlige i Norge gjelder som hovedregel tilsvarende for refusjon av utgifter etter forskriften.

Refusjonsordningen omfatter blant annet fysioterapi. Det følger av forskriften at refusjonen er begrenset oppad til det beløpet som tilsvarende helsetjeneste ville kostet det offentlige dersom helsetjenesten var mottatt i Norge. I denne vurderingen må det tas utgangspunkt i de gjennomgående fastsatte satser for stønad fra folketrygden. Helfo vil refundere utgifter til behandling som er av vesentlig betydning for pasientens sykdom og funksjonsevne, men begrenset til behandling i tilsvarende omfang som det offentlige ville ha dekket i Norge. En pasient som mottar fysioterapi i et annet EØS-land, skal således ikke få utvidet tjeneste-tilbudet på det offentliges bekostning sammenlignet med hva pasienten ville ha fått i Norge.

Helfo har orientert om at de gjennom saksbehandlingen i løpet av 2017 avdekket at enkelte fysioterapiinstitutter og behandlingssentre i Spania hadde en vesentlig høyere behandlings-hyppighet på sine pasienter enn andre (opp til 3-4 ganger høyere enn gjennomsnitt for andre institutter i Spania), og at et slikt fysioterapitilbud ikke ville blitt dekket av det offentlige i Norge.

Helfo opplyser at de vurderer hver sak individuelt. Helfo har sendt et orienteringsskriv til fysioterapiinstitutter og behandlingssentre i Spania. Brevet ble sendt ut primært for å orientere om praksisendring i forbindelse med bruk av takster i fakturaene instituttene utstedte til brukere. I orienteringsskrivet til instituttene begrunner Helfo sin praksisendring med at det må fremgå av fakturaen hva brukeren konkret søker dekning for.

Jeg har stor forståelse for at Helfo må sikre god forvaltningspraksis og sørge for at ordningen fungerer etter formålet. Samtidig ser jeg at endringene og måten disse har blitt kommunisert på, kan gi inntrykk av en innskjerpning ut over hva som er formålstjenlig. Helsedirektoratet vil ta dette opp i dialogen mot Helfo, og vil i samråd med Helfo vurdere om det er behov for å gå ut med ytterligere informasjon til instituttene og behandlingssentre.

SPØRSMÅL NR. 1811**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 15. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«En norsk statsborger på ni år risikerer nå å bli skilt enten fra sin mor som har vært omsorgsperson, eller sin far som er norsk. Far mener barnet har det best hos mor. Saken er at mor er blitt utvist fra landet. Saken vil nå bli fremmet for Menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Norge har forpliktelser overfor henne både som statsborger og etter barnekonvensjonen som må tillegges mest vekt.

Vil statsråden sikre at utsending stilles i bero inntil EMD har behandlet saken?»

BEGRUNNELSE:**Bakgrunn:**

Moren til barnet, kom til Norge for å finne jobb. Da hun kom til Norge oppga hun feil identitet. Etter to år gikk hun selv til politiet og fortalte at hun hadde oppgitt feil navn og nasjonalitet. Å oppgi uriktig identitet anses som et grovt brudd på Utlendingsloven. Søknaden om asyl ble dermed avslått og hun har fått pålegg om utreise.

Avslaget har blitt påklaget til Utlendingsnemnda (UNE) flere ganger, senest i 2015. Siden har saken gått i rettssystemet.

Barnet blir nå dermed enten nødt til å velge mellom å flytte sammen med mor, eller bo i Norge med far.

Barnets rettigheter som norsk statsborger synes å ikke være hensyntatt i vurderingen. Barnet har kun tilknytning til Norge både som statsborger og det faktum at det er her hun har bodd hele live. Hun har også meget sterk tilknytning til mor som har vært omsorgsperson hele livet hennes. Det er helt umulig å se hvordan barnets beste kan være ivaretatt i denne saken og minne om en tilsvarende sak "Maria-saken" der Høyesterett behandlet saken og ga medhold i at mor fikk bli i Norge for barnets beste. Det er også grunn til å minne Regjeringen om at Stortinget har nå vedtatt at regjeringen må utrede og finne andre reaksjonsformer i slike saker der barn blir alvorlig berørt.

Svar:

Som representanten sikkert er kjent med, er ordningen på utlendingsfeltet slik at det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som avgjør enkeltsakene. Stortinget har fastsatt organiseringen på denne måten, ut fra et standpunkt om at den ansvarlige statsråd ikke skal gripe inn i enkeltsaker.

Dette er en ordning som jeg både må forholde meg til, og som jeg mener er riktig. Av denne grunn kan jeg heller ikke gripe inn i enkeltsaker, eller stille disse i bero inntil

en domstol har behandlet saken. Dette gjelder også for saker som blir brakt inn for Den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen (EMD).

Uten å gå inn i enkeltsaken vil jeg på generelt grunnlag vise til at utenlandske statsborgere, både med og uten oppholdstillatelse, på nærmere angitte vilkår kan utvises fra Norge. Utvisning er et viktig virkemiddel i utlendingskontrollen og skal være en realitet også overfor utlendinger med barn i riket, selv om både forholdsmessighetsvurderingen og lengden på innreiseforbudet innebærer viktige avgrensninger. Det er videre sikker rett – også etter praksis fra EMD – at utenlandske borgere kan utvises selv om de har barn i Norge, og at dette spørsmålet i utgangspunktet hører inn under til den enkelte stats skjønnsmargin.

Utvisningssaker som rammer barn innebærer særlig vanskelige vurderinger. Det er derfor presisert i utlendingsforskriften at det i vedtak som vedrører barn skal fremkomme hvilke vurderinger som har vært foretatt av barnets situasjon, herunder hvordan hensynet til barnets beste er vurdert, hvilke innvandringsregulerende hensyn som er vurdert, og avveiningen som er foretatt mellom eventuelle motstridende hensyn. Barnets beste er et grunnleggende hensyn i slike saker, men er det ikke det eneste og ikke alltid det avgjørende hensynet. Det er dessverre slik at det normale er at utvisning vil gripe inn i familielivet på en belastende måte, også overfor barnet. Dette er likevel ikke i seg selv tilstrekkelig til å gjøre enhver utvisning hvor vedkommende har barn, uforholdsmessig.

Når det gjelder Stortingets anmodningsvedtak om å utrede alternativer til utvisning er denne for tiden under behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1812**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 20. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«I fjor kom et vedtak om at elever med dysleksi kan søke om fritak fra karakter og eksamen i fremmedspråk. Dette har vært etterlenget for denne elevgruppen som med store lese- og skrivevansker bl.a. måtte opp i opp til 5 timers skriftlig eksamen i fremmedspråk. En elevgruppe med tilsvarende utfordringer er de minoritetsspråklige som ikke kan morsmålet sitt godt nok til at de kan gå opp til en skriftlig eksamen i dette språket.

Kunne denne gruppen minoritetsspråklige fått et tilsvarende tiltak?»

BEGRUNNELSE:

En god del barn kommer til landet så sent at de ikke lærer norsk skikkelig, og samtidig så tidlig at de ikke har utviklet gode ferdigheter i eget morsmål. Mange har flyktet gjennom flere land, og dermed snappet opp flere språk på veien. Noen kommer helt uten familie, slik at de ikke får mer stimulering i eget morsmål. Enkelte av de minoritetsspråklige er gode i fremmedspråk fordi de har lært mange språk på veien at de har gode læringsstrategier. Saken gjelder de som ikke har noen språk skikkelig på plass, verken sitt eget morsmål, norsk eller engelsk. Det gjør noe med identiteten til et menneske og ikke kunne noe språk skikkelig. Hvis en aldri møter en som snakker sitt eget språk, bør de få norskopplæring, men ellers bør de også få undervisning i eget morsmål. Det som kunne hjulpet denne gruppen minoritetsspråklige på studiespesialisering er et vedtak som ligner på regelen for elever med dysleksi. Nå anbefaler man istedenfor disse ungdommene å gå på yrkesfag slik at skolene og elevene unngår hele problematikken, men en elev som f. eks. intenst ønsker å gå på danselinja må altså også ha tysk/spansk.

Svar:

Vårt overordnede mål er at alle elever som går ut av skolen skal kunne lese, skrive og regne skikkelig. Enkelte elever har utfordringer som gir behov for ekstra støtte og tilpasset undervisning. Generelt mener jeg vi må søke å ha en inkluderende praksis i skolen, der vi tilpasser undervisningen til alle elever, også de med særskilte behov.

For elever med dysleksi eller spesifikke språkvansker og som går på studieforberedende utdanningsprogram på videregående, er det mulig å søke om fritak for vurdering med karakter i fremmedspråk ut over engelsk. For å kunne få fritak må eleven være så sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker at individuell tilretteleg-

ging ikke er tilstrekkelig for å sikre likeverdige opplæringsmuligheter. Bakgrunnen for fritaksordningen er at elever med disse funksjonsnedsettelsene ikke skal diskrimineres i opplæringsløpet. Likestillings- og diskrimineringsloven er tydelig på at diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse ikke er tillatt. Likestillings- og diskrimineringsnemnda har uttalt at et absolutt krav om fremmedspråk for elever med dysleksi er i strid med dette forbudet.

Vi skal selvfølgelig ikke ha et system og regelverk som virker diskriminerende. Derfor etablerte vi i fjor fritaksordningen som representanten Fagerås viser til. Det er viktig å understreke at det ikke er lavt faglig nivå som er årsak til at elevene får fritak. Årsaken er i stedet at de har en funksjonsnedsettelse, og at de på grunn av denne og selv med individuell tilrettelegging og spesialundervisning ikke kan ventes å få tilstrekkelig utbytte av opplæringen i fremmedspråk.

Dagens fritaksordning er midlertidig i påvente av at forskriftsreguleringen endres. Forslag til nye forskriftsregler om fremmedspråk i videregående skal snart sendes på høring. Fremmedspråk skal fortsatt være en del av fellesfagene på studieforberedende, men vi skal sikre at kravet ikke virker diskriminerende. I forslaget som skal på høring vil blant annet andre kriterier for fritak fra fremmedspråk enn diagnosene dysleksi og spesifikke språkvansker være tema.

Jeg er opptatt av at minoritetsspråklige ungdommer skal lykkes i norsk skole og ha mulighet til å velge det utdanningsløpet de ønsker seg. Det er viktig for den enkelte ungdommen og for oss som samfunn at alle får bruke ressursene sine, følge sine interesser og ambisjoner og bidra til fellesskapet. Hovedprinsippet i norsk skole må derfor være at elevene skal få den støtten de behøver for å kunne gjennomføre og ha utbytte av opplæringen. I stedet for fritak fra fag, skal også de minoritetsspråklige elevene få tett oppfølging og god rådgivning. Gjennom individuelt tilrettelagt opplæring og kloke valg av utdanningsprogram og fag skal disse ungdommene støttes gjennom opplæringen og gis mulighet til å oppleve mestring både på skolen og ellers livet.

SPØRSMÅL NR. 1813**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. juni 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

«Kva har regjeringa gjort for å sikre at beredskapen i Noreg ikkje vil bli råka som følgje av sløkkinga av FM-nettet, og kan statsråden garantere at norske styresmakter vil nå ut til alle landet sine innbyggjarar over radio, dersom NATO i ein krisesituasjon skulle ta kontroll over DAB-nettet sitt frekvensområde?»

GRUNNGJEVING:

Aftenposten avdekkar tysdag 12. juni at konsekvensane i høve sikkerheit og beredskap kan bli store som følgje av nedlegginga av FM-nettet i Noreg. Mellom anna åtvarar tidlegare leiar ved IKT Norge, Per Morten Hoff, mot at norske styresmakter kan få problem med å nå ut til alle landet sine innbyggjarar over radio, dersom NATO i ein krisesituasjon skulle ta kontroll over DAB sitt frekvensområde.

Svar:

Eg vil først peike på at oppslaget i Aftenposten 11. juni, som representanten Navarsete viser til som grunnlag for sitt spørsmål, gir eit lite presist bilete av korleis frekvensar vert forvalta i Noreg, og det er eigna til å skape mistydingar og ugrunna uro over beredskapen i radionettet.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har funne det naudsynt å komme med ein kommentar på si heimeside med overskrifta “Unødig uro om DAB og frekvenser” for å rette på det feilaktige inntrykket Aftenposten har skapt. Dette er heile presiseringa frå Nkom:

“Aftenposten har i en artikkel 12. juni 2018 med tittelen “Norge og NATO «i krig» om det norske DAB-nettet”, omtalt hvordan frekvensbruken for de norske DAB-nettene kan være i konflikt med NATOs bruk av frekvenser. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) finner grunn til å komme med noen viktige presiseringer til denne saken.

- De norske frekvensressursene forvaltes av Nkom. Vårt oppdrag er å sørge for at denne begrensede naturressursen utnyttes effektivt og til det beste for samfunnet.
- Norge som nasjon kan suverent bestemme hvordan frekvensene skal benyttes, så lenge frekvensbruken ikke bryter med internasjonale overenskomster vi har sluttet oss til.
- Alle som skal benytte frekvenser i Norge må ha tillatelse fra myndigheten. Dette gjelder også for militær anvendelse for det norske Forsvaret og våre allierte i NATO.
- De norske kringkasterne har alle gyldig frekvenstillatelse fra Nkom.

- Norge opererer ikke i strid med våre forpliktelser i NATO. Frekvensbruken for de norske DAB-nettene er internasjonalt koordinert og avtalt med over 30 andre europeiske land.
- Nkom gir ikke tillatelse til å bruke frekvenser som forstyrrer norske kringkastingssendinger.

Nkom skal ivareta samfunnets behov for frekvenser og legge til rette for at disse utnyttes effektivt. Dette inkluderer også å ivareta våre forpliktelser gjennom NATO-samarbeidet.

Når allierte NATO-partnere øver på norsk territorium, behandler Nkom et stort antall søknader om frekvensbruk, både i forkant og under øvelsen. Dette er et stort puslespill, og målet er at både de militære skal få øve og at det sivile samfunnet ikke skal bli unødvendig berørt. For eksempel skal alle som bruker mobilen i dagliglivet, fortsatt kunne bruke den selv om militære styrker øver.

I størst mulig grad legger vi til rette for at NATO kan gjennomføre øvelsen Trident Juncture som planlagt, ved bruk av de frekvensene det er behov for. Militær frekvensbruk er tildelt egne dedikerte frekvensbånd, men fungerer også i naboskap med sivile brukere. Dette fungerer godt, og deling av frekvensressursene legger til rette for effektiv bruk.

Ved større øvelser der mange bruker utstyr og nett samtidig, vil det alltid være en viss sannsynlighet for at lokale forstyrrelser kan oppstå. Forstyrrelser kan skje ved feil bruk eller at det er feil på utstyret. Slike forstyrrelser kan påvirke sivile systemer som for eksempel kringkasting og mobilnett. For å minske sannsynligheten for forstyrrelser er Nkom aktivt involvert i planleggingen av høstens store øvelse og har beredskap dersom forstyrrelser likevel oppstår.”

På bakgrunn av denne utgreiinga er det etter mi mening ikkje grunn til å uroe seg over at NATO skal “ta kontroll over DAB-nettet sitt frekvensområde” eller at forvaltninga av frekvensar i Noreg ikkje handterer utfordringar for beredskapen i samband med store militære øvingar på ein god måte. Det inneber ikkje at ein heilt kan sjå bort frå at det vil oppstå forstyrringar som følgje av situasjonar ein ikkje er budd på.

Beredskapsomsyn har vore eit viktig tema i samband med digitalisering av radio i Noreg. I Meld St. 8 (2010-2011) Digitalisering av radiomediet, som la grunnlaget for digitalisering av radio i Noreg, viser departementet til at radio i kraft av stor rekkjevidde tradisjonelt har spelt ei viktig rolle i informasjonsberedskapen til styresmaktene. Beredskapsomsyn tilseier at NRK P1, som er definert som

beredskapskanal, dekkjer tilnærma heile befolkninga, og at distribusjonsnettlet må vere robust, redundant [fotnote 1] og ha rom for reserveløysingar.

Styresmaktene stilte strenge dekningskrav som villkår for sløkking av FM-signal. Med assistanse frå Nkom er dekninga vurdert slik at desse krava er oppfylt. I DAB-nettet har såleis alle NRK-kanalar i dag ei befolkningsdekning som er høgare enn den NRK P1 hadde i FM-nettet. NRK har til no sett opp om lag 1100 sendarar i DAB-nettet, men supplerer framleis dekninga. NRK reknar med å sette opp om lag 20 nye sendarar i 2018 for å sikre enda betre dekning rundt om i landet.

Med DAB kan også vegstyresmaktene nå fram med naudmeldingar til alle som lyttar på radio, uavhengig av kva kanal mottakaren er innstilt på. Alle tunnelar som hadde FM skal få DAB-dekning. Beredskapen i tunnelar blir dermed betre fordi alle kanalar, og ikkje berre P1, vil vere tilgjengelege.

Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) publiserte i desember 2016 ein rapport om beredskapen og overgangen til DAB som konkluderte med at DAB-nettet vil vere teknisk meir robust enn det dåverande FM-nettet. Ein viktig årsak er at DAB-nettet har separat mating av kvar sendar, medan delar av FM-nettet var bygd opp i kjede, der utfall i ein sendar kunne innebere at sendarar nedanfor i kjeda fall ut. Vidare har NRK dobbel dekning av utstyr på stasjonar med sendarar som dekkjer meir enn 5000 personar. I tillegg har desse stasjonane reservekraft og reservemating. Sendarar med dobbel

dekning dekkjer til saman 90 pst. av befolkninga. NRK stiller dessutan i sine distribusjonsavtalar med Norkring strenge krav til oppetid for NRKs kanalar. Avtalen inneheld mellom anna eit oppetidskrav i heile DAB-sendar-nettet på 99,90 prosent på årsbasis (på FM var kravet 99,80). Total oppetid [fotnote 2] for alle NRK sine kanalar i 2017 var 99,97 prosent.

NRK rapporterte til KUD etter sløkking av FM i kvar region. Rapportane tok for seg status når det gjeld kontroll og utbetring av dekninga, talet på publikum som har teke kontakt og korleis NRK har svart. På same måten har Vegvesenet rapportert om status for utbygginga av DAB i tunnelar i kvar region. Det er ikkje meldt om store avvik i desse rapportane.

I sum inneber dette at DAB-nettet sikrar beredskapsomsyn på ein betre måte enn FM-nettet gjorde.

Eg vil til slutt nemne at dåverande justis- og beredskapsminister i desember 2016 i samband med eit representantforslag om å utsette sløkking av FM, informerte Stortinget særskilt om korleis beredskap er ivaretatt i samband med overgangen frå FM til DAB. Som svar på anmodningsvedtak nr. 111 (2016-2017) frå Stortinget i same sak gjorde regjeringa i Prop. 129 S (2016-2017) Tilleggsbevilgningar og omprioriteringar i statsbudsjettet 2017 greie for korleis mellom anna beredskapsomsyn er tatt hand om i prosessen med sløkking av FM-nettet.

¹ Enkelt sagt inneber det at nettet er bygd slik at to eller fleire komponentar utfører den same eller parallelle oppgåver. Feil på ein av dei to komponentane vil såleis ikkje påvirke framføringa av signalet.

² Brot som Norkring ikkje har kontroll over, som til dømes svikt i ekstern kraftleveranse er ikkje tatt med i utrekninga av oppetid.

SPØRSMÅL NR. 1814**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 19. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvorfor er det behov for å unnta for offentligheten utredningen knyttet til det juridiske handlingsrommet som Luftambulansetjenesten (LAT HF) har fått gjennomført i forbindelse med anbudsrunder på luftambulanse?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv skrev den 15. mai at Luftambulansetjenesten (LAT HF) fikk gjort en juridisk vurdering av hvor lave krav til kvalitet man kunne godta fra selskapene uten å bryte kriteriene i anbudet, i forbindelse med anbuds-

runden på luftambulanse. Advokatfirmaet Wikborg Rein gjorde vurderingen. Helse- og omsorgsdepartementet besluttet 6.6 å offentliggjøre flere dokumenter som opposisjonen har etterspurt i luftambulansesaken, men ikke denne vurderingen, som også VG har etterspurt. Hvis det er mulig ønsker representanten å få utlevert utredningen.

Svar:

Dokumentene representanten etterspør er offentliggjort på Luftambulansetjenesten HFs nettsider. Dokumentene ble også oversendt Stortinget i brev datert 14. juni 2018.

SPØRSMÅL NR. 1815**Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Babcock Scandinavian Airlines (BSAA) hadde i sitt tilbud i anbudskonkurransen for tiårsperiode for flyambulansetjenesten lagt til grunn at beredskap skulle dekkes inn gjennom at flygere skulle selge fridagene sine til selskapet.

Hvordan vurderer helseministeren forsvarligheten i en bemanning basert på en slik ordning?»

BEGRUNNELSE:

Det kom frem i Dagens Næringsliv 21.05.2018 at BSAA har lagt til grunn at beredskap skulle dekkes inn gjennom at flygere skulle selge fridagene sine til selskapet. Ordningen med fridagskjøp vil si at piloter som egentlig skulle hatt fri eller ferie, selger fridagen til selskapet. Ordningen er basert på frivillighet. Styrket beredskap var et av de viktigste målene med utlysningen av ny kontrakt på luftambulanse, og BSAA's tilbud scoret dårligst på beredskap, siden flyselskapet tilbød 15 færre flyvere og ett fly mindre enn konkurrenten. Imidlertid er det vanskelig å forså hvordan en beredskap som baserer seg på at piloter frivillig skal selge sine fridager kan regnes som forsvarlig i det hele tatt. Derfor ønskes helseministerens vurdering av fors-

varligheten av slike ordninger i tjenester som er avgjørende for befolkningens liv og helse.

Svar:

I den nye avtalen med operatør av flyambulansetjenester er de obligatoriske kravene til beredskap økt sammenlignet med dagens kontrakt. Kontraktens bestemmelser knyttet til avkortning ved personellmangel er også skjerpet.

Luftambulansetjenesten HF har informert meg om at det i avtalen de har inngått med Babcock Scandinavian AirAmbulance AB (BSAA) er full oppdekning av alle vakter med piloter. I tillegg vil det være ekstra piloter i bakvakt ved flere av basene, samt en ekstra pilot på standby. Ut over dette har operatøren også såkalte administrative piloter (flygersjef, sjefflyger, treningsansvarlige) som kan dekke inn vakante vakter. En pilot er også på standby døgnet rundt for jetflyet på Gardermoen. Bemanning og beredskap er med andre ord ikke basert på ekstra innleie.

Skulle det oppstå ekstraordinære forhold, er det imidlertid åpning for å kunne benytte fridagssalg for å dekke opp vakter. Dette er likevel begrenset ved at pilotene ikke kan benyttes mer enn 2000 timer per år, og at alminnel-

ig turnus planlegges med mellom 1700 til 1800 timer per år. Kjøp av fridager i luftfarten er noe de fleste flyselskap

benytter seg av, og rutinene for dette er derfor også regulert i de inngåtte overenskomster.

SPØRSMÅL NR. 1816

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 19. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for budsjettsituasjonen for brigadens avdelinger, og svare på hvordan en eventuell underfinansiering av brigadens øvingsaktivitet vil løses?»

Svar:

Innenfor Hærens budsjettkapittel (kap. 1731) er det Forsvaret som allokterer til de enkelte avdelinger ut fra de mål

og krav som er satt. I følge Forsvaret er tildelingen til Brigade Nord i 2018-budsjettet om lag 2,26 mrd. kroner.

Forsvarsdepartementet stiller årlige aktivitetskrav til brigadens avdelinger. Disse kravene er avstemt med Forsvarets budsjettstørrelse og øvrige forpliktelser, og det skal således ikke være en underfinansiering av de krav som er stilt til øvingsaktivitet. I planperioden 2017–2020 har det så langt vært en økning i øvingsaktiviteten i Brigade Nord, i tråd med ambisjonen i Prop. 151 S (2015–2016). Aktivitetsnivået i brigaden økte i 2016 og 2017, og det økte aktivitetsnivået videreføres i 2018.

SPØRSMÅL NR. 1817

Innlevert 12. juni 2018 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 18. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil finansministeren innføre et unntak i for integrerte kassasystemer i kravene til utskrift på papir ved alle kjøp i det nye kassasystemregelverket?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1. januar 2017 må kassasystem som tilbys på det norske markedet tilfredsstille kravene i kassasystemlova og kassasystemforskriften. Fra 1. januar 2019 vil det kun være tillatt å benytte kassasystem som tilfredsstiller kravene i det nye kassasystemregelverket. Rent konkret betyr dette at det skal skrives ut kvittering på papir ved alle kjøp. Elektronisk utskrift er tillatt. Elektronisk utskrift er gjennomført når kvitteringen er sendt fra kassasystemet på en slik måte at kunden kan ta imot kvitteringen i ele-

ktronisk form, for eksempel på smarttelefon, e-post eller digital postkasse. Revisorforeningen uttaler seg kritisk til dette i Dagens Næringsliv den 25. april, og viser til at det vil føre til merkostnader for butikker og andre, da mange vil måtte legge om systemene sine. Ordningen fremstår i overkant byråkratisk, lite miljøvennlig og utdatert, da de fleste transaksjoner foregår med kort, noe som spores digitalt automatisk. En bekymring er hvilken betydning dette vil ha for norske festivaler. Mange av disse er avhengige av salg av forfriskninger og annet for å få regnskapet til å gå rundt. Det vil være komplisert og kostbart for disse midlertidige arrangementene å rigge nye, papiravhengige systemer som få av kundene ønsker å benytte seg av. Skjerpede krav går spesielt utover festivalene, en bransje som i sin natur har høy risiko- og usikkerhetsgrad. De nye

reglene er kostnads- og tidkrevende for festivalene, og vil bidra til å gjøre risikoen større, uten tydelig gevinst.

Slik undertegnede har forstått problemstillingen, vil imidlertid såkalte integrerte kassasystemer (kassasystemer med integrert bankterminal) ivareta intensjonene i både kassasystemlova og kassasystemforskriften uten at det er behov for utskrift på papir ved hver transaksjon. Etter hva undertegnede er kjent med er det også slik at de fleste festivaler, konserter m.m. leier inn kassasystem hvor det både tilbys integrerte og eksterne bankterminaler til om lag samme pris. Et fornuftig unntak for regelen om papirutskrift, som spesielt vil være kjærkomment for mange festivaler ol, vil derfor etter undertegnades mening være å unnta integrerte kassasystemer for bestemmelsen om papirutskrift.

Svar:

Det er riktig at kassasystemregelverket i utgangspunktet stiller krav om at kassasystemer skal produsere en salgskvittering. Kravet ble innført for å gjøre det vanskeligere å manipulere kassasystemer for å skjule kontantomsetning. I Skattedirektoratets utredning «Nytt regelverk for kassasystemer» som ble sendt på høring 5. februar 2012, fremgår det at selger, uten et slikt krav, vil kunne avbryte salget på kassasystemet etter at kunden har betalt. Det kom få merknader til kravet om utskrift av salgskvittering i høringen.

Ved utformingen av det nye regelverket om kassasystemer ble det lagt vekt på at regelverket skulle være

teknologinøytralt og enkelt å justere. Kassasystemregelverket stiller derfor ikke krav til bestemte teknologiske løsninger, men bare til hvilke funksjoner kassasystemer skal, eller ikke skal, kunne utføre. Den teknologiske utviklingen kan åpne for nye vurderinger av hvilke krav som må stilles til kassasystemene, for eksempel hvis det viser seg at kontrollhensyn blir tilstrekkelig ivaretatt på annen måte.

Skattedirektoratet er i løpende dialog med de bokføringspliktige om det nye regelverket, og har gjort flere justeringer av kassasystemforskriften for at regelverket ikke skal være mer byrdefullt enn nødvendig. Som eksempel kan nevnes at direktoratet har hatt på høring et forslag om at kunden ved ubetjente automater skal kunne velge kvittering etter behov, bl.a. med den begrunnelse at produksjon av kvittering ikke er nødvendig av kontrollhensyn i disse tilfellene.

Jeg er enig i at det også bør vurderes om det er nødvendig med produksjon av salgskvittering når den bokføringspliktige bruker kassasystem med integrerte betalingsløsninger. En bør her se på om kontrollhensynet er tilstrekkelig ivaretatt ved at den aktuelle betalingsløsningen er integrert med kassasystemet og betalingen skjer gjennom bank. Det bør imidlertid fortsatt være et krav om produksjon av salgskvittering i de tilfeller der kundene betaler med kontanter.

Skattedirektoratet er bedt om å utrede dette spørsmålet og vil sende eventuelle forslag om endringer av kassasystemforskriften på høring.

SPØRSMÅL NR. 1818

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

«Hvordan jobber statsråden for at det skal bli tryggere å kjøpe og selge bolig?»

BEGRUNNELSE:

I Jeløya-erklæringen står det at regjeringen vil styrke forbrukernes interesser og de profesjonelle aktørenes ansvar ved bolighandel. Det har kommet flere initiativ om tryggere bolighandel. Forbrukerrådet publiserte rapporten om Eierskifteforsikring og boligkjøperforsikring – Effektene for forbrukerne i bolighandelen. Den kom med

støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet. De fleste profesjonelle bransjeforeninger har uttrykt stor konsensus rundt rapportens anbefalinger. Det foreslås blant annet en felles forsikringsordning for kjøper og selger. I tillegg bør det kreves god teknisk tilstandsrapport som vil gi et godt grunnlag for handelen og forsikring. Det foreslås også krav til kompetanse og ansvar for å kunne kalle seg takstmann. Rapporten inneholder også andre forslag som vil gjøre det mindre risikofyllt å gjøre bolighandel, for begge parter.

Svar:

Siden regjeringen la frem sin boligstrategi i 2015, har Justis- og beredskapsdepartementet fulgt utviklingen i bruken av tilstandsrapporter og fortløpende vurdert behovet for lovendringer. Departementet har i den forbindelse hatt møter med blant andre Forbrukerrådet, takstorganisasjonene og eiendomsmeglerorganisasjonene. Departementet har også deltatt som observatør i en arbeidsgruppe i regi av Eiendom Norge om den danske boligmodellen – en regulering som har mye til felles med forslaget fra Forbrukerrådet om en felles forsikringsordning for kjøperen og selgeren.

Våren 2017 ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet (leder), Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Finansdepartementet for å vurdere ulike sider av oppfølgingen av NOU 2009: 6. Høsten 2017 ble NOU 2009: 6 sendt på en ny høring på grunn av tiden som har gått siden den forrige høringsrunden i 2009. Utredningen inneholder forslag til regler om en autorisasjonsordning for takstmenn, om innholdet i tilstandsrapporter og om

takstmannens ansvar. Høringsfristen var 15. januar 2018. Siden høringen har Justis- og beredskapsdepartementet arbeidet med å vurdere høringsinnspillene og forslag til lovendringer som kan bidra til en tryggere bolighandel. Det vurderes et forslag til lovendringer som kombinerer elementer fra tidligere endringsforslag i saken. Hoveddelene av forslaget handler om at det ved salg av brukt bolig til forbruker ikke skal kunne tas et såkalt «som den er»-forbehold eller lignende alminnelige forbehold om boligens tilstand. Forslaget skal sørge for at kjøperen får mest mulig informasjon om boligen forut for salget, og skal gi selgeren et sterkt insentiv til å avdekke svakheter ved boligen gjennom å innhente en tilstandsrapport. For at kjøperen skal sette seg inn i tilstandsrapportene og annen tilgjengelig informasjon, vurderes det samtidig å lovfeste at kjøperen skal anses å kjenne til forhold som er tydelig beskrevet i tilstandsrapporten. De to høringene som er gjennomført, gir et godt grunnlag for utarbeidelsen av endringsforslaget. For å opplyse saken og de konkrete endringsforslagene ytterligere planlegges det også et høringsmøte etter sommeren. Det tas sikte på å fremme en proposisjon om endringsforslagene innen utgangen av 2018.

SPØRSMÅL NR. 1819

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 21. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hvilke områder/tjenester i det offentlige er det statsministeren mener at vi er ledende på digitalisering av, og hvilke områder/tjenester i det offentlige er det hvor tempoet på digitalisering nå skal opp?»

BEGRUNNELSE:

Statsministeren snakker en del om digitaliseringsprosesser og -prosjekter som vi skal igjennom framover.

På teknologikonferansen Insight 2018, i regi av Evry, slo statsministeren nylig fast at Norge fortsatt skal være ledende på digitalisering av offentlig sektor og lovte at tempoet på digitaliseringen skal opp.

Svar:

Det er krevende å måle fremdrift og tempo i digitalisering generelt og digitaliseringen av offentlig sektor spesielt. For å gi et bilde av hvor Norge er ledende og hvor vi fortsatt

må ha en prioritert innsats fremover, vil jeg omtale EUs DESI indeks og OECDs gjennomgang av digitaliseringen av offentlig sektor i Norge.

DESI-indexen

DESI (The Digital Economy and Society Index) måler EU-landene på digital infrastruktur, i hvilken grad næringslivet tar i bruk digital teknologi, bruken av offentlige digitale tjenester, teknologikompetanse, og bruk av teknologi og internett-tjenester i samfunnet.

Årets DESI-indeks viser at Norge lykkes bra med digitaliseringen, men andre europeiske land har også stor framgang. Vi må derfor holde trykket oppe, og jobbe systematisk og målrettet for at Norge fortsatt skal være blant de ledende landene i Europa på digitalisering.

I følge DESI 2018 rangeres Norge som nummer fem i Europa etter Danmark, Sverige, Finland og Nederland. I 2017 ble Norge rangert som nummer to i Europa, kun slått av Danmark. Forskjellene mellom de fem høyest rangerte

landene er imidlertid små, og Norge er fortsatt blant de ledende landene i Europa på digitalisering.

Norge har en bedre score nå enn for to år siden. Norge ligger helt i topp på digitalisering i offentlig sektor, sammen med Finland og Estland. Det at et par land har forbedret seg enda mer, er en viktig påminnelse om at vi må øke tempoet.

Norge ligger betydelig over gjennomsnittet for EU – også på områdene der vi ikke går fram. Norge ligger særlig langt fremme på utvikling og bruk av både offentlige og private internettjenester. Andelen brukere av offentlige eforvaltningstjenester ligger på 90 prosent i Norge, mot et gjennomsnitt på 58 prosent i EU.

OECD – ekstern evaluering av Norge

OECD gjennomførte i perioden august 2016 – juli 2017 en peer review, eller gjennomgang, av digitaliseringen av offentlig sektor i Norge. OECD leverte sin sluttrapport høsten 2017, og funnene bekreftet at Norge er et av de landene i Europa og OECD som har kommet lengst i digitalisering av offentlig sektor.

Norge får ros for sin mangeårige innsats på digitaliseringsområdet. Innsatsen har bidratt til bedre offentlige tjenester, som i større grad setter brukeren i sentrum, samt økt digital kompetanse i befolkningen og et konkurransedyktig næringsliv. Norges offentlige sektor, næringsliv og samfunnet generelt blir stadig mer digitalisert, og dette gjør at Norge blir sett på som et av verdens ledende land på digitaliseringsområdet.

For å beholde den ledende posisjonen, er Norge nødt til å jobbe kontinuerlig med videreutvikling av politikken, samt forbedring av strukturene og tjenestene. OECD mener at Norge ikke må se seg tilfreds med dagens situasjon, men se hen til muligheter for stadige forbedringer av den digitale forvaltningen. OECD mener at Norge bør vurdere å utvikle en egen strategi for digitaliseringen av offentlig sektor, som kan bidra til å styrke samordning, samhandling og rapportering. I tillegg understreker OECD be-

hovet for tydelige roller blant aktørene med styringsansvar på digitaliseringsområdet.

OECD mener at brukerne bør være pådrivere for hvordan digitale tjenester utvikles i offentlig sektor. Derfor må virksomhetene involvere brukerne på en mer systematisk måte. OECD fremhever at offentlig sektor i Norge er digital moden, og at det er god tilgang på offentlige data, særlig registerdata. Men registerdata utnyttes ikke godt nok for å bygge en mer datadrevet offentlig sektor. OECD mener derfor at Norge trenger en mer ambisiøs, og koordinert strategi for åpne, offentlige data i Norge, som kan fungere som et veikart for utviklingen.

Mange av OECDs anbefalinger er i tråd med regjeringens Digital Agenda. Digital Agenda gir en klar og tydelig retning for forvaltningen: Brukeren i sentrum, gode, helhetlige og brukervennlige tjenester fra offentlig sektor, strategisk IKT-kompetanse på ledernivå, og verktøy og arbeidsmåter som fjerner tidstyver og øker effektiviteten.

Regjeringen har hatt høy oppmerksomhet på gjennomføring av IKT-politikken. Men, teknologiutviklingen går videre, og vi har fortsatt en stor jobb foran oss. Vi må fortsette å holde trykk på utvikling av gode og brukerrettede digitale tjenester i offentlig sektor. Derfor er vi glad for OECDs rapport, som gir viktige innspill og gode råd til videre arbeid på digitaliseringsområdet.

Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor

Regjeringens arbeid med digitalisering av offentlig sektor bygger på føringene i stortingsmeldingen Digital Agenda for Norge (Meld. St. 27 (2015-2016)). Digital Agenda er et overordnet dokument. Det er behov for å operasjonalisere prinsippene og prioritere føringene gitt i Digital agenda. I regjeringserklæringen slår vi derfor fast at vi vil utvikle en egen strategi for digitalisering av offentlig sektor.

Vi er i gang med arbeidet med å utvikle denne strategien. I arbeidet med strategien vil vi blant annet vurdere om, og hvordan, vi skal følge opp forslagene fra OECD. I tillegg vil innspill fra departementer, statlige etater, kommunal sektor, leverandørindustrien og Riksrevisjonen bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1820

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 19. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Har dei amerikanske P-8-flya med luftvern til Andøya?»

GRUNNGJEVING:

Då stortingsfleirtalet vedtok å leggje ned Andøya flystasjon var spørsmålet om luftvern eit viktig argument. Dei amerikanske P-8-flya som no kjem til Andøya vil truleg bli verande i mange år, jf. innlegg frå stortingsrepresentant Hårek Elvenes i Nordnorsk debatt.no. Det er difor interessant å vite om dei amerikanske flya har med eige luftvern.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 13. juni 2018 med spørsmål frå stortings-representant Liv Signe Navarsete om dei amerikanske P-8 flya som er på Andøya har med seg luftvern. Grunngjevinga er knytt til at luftvern var eit viktig argument ved handsaminga av vedtak kring nedlegging av Andøya flystasjon.

Dei amerikanske P-8 flya som vitjar Andøya har ikkje teke med seg luftvern. Som eg skriv i svar på spørsmålet

ditt av 7. juni 2018, er dei amerikanske P-8-flya berre mellombels i Noreg og opererer då naturleg ut frå vår nasjonale MPA-base. Dei skal ikkje bli verande i mange år, men samarbeider med norske P-3 og flyg i samsvar med retningslinjer for alliert verksemd i Noreg. Dette er ein verksemd som går føre seg som del av dagleg drift i fredstid.

Maritime patruljefly er strategiske kapasitetar som vil spele ei viktig rolle for Noreg og våre allierte i fred, krise og væpna konflikt. Det er difor særskilt viktig at dei kan operere frå basar som kan beskyttast. Luftvern er ein av fleire viktige kapasitetar for å kunne forsvare basar, personell og materiell slik at luftoperasjonar kan gjennomførast ved trugsmål om luftangrep ved høgre nivå av trugslar, i krise og ved væpna konflikt. Det er ei operativ avgjerd ved det enkelte høve, kva kapasitetar som skal takas med når allierte styrkar flyg ut frå norske basar.

SPØRSMÅL NR. 1821

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 21. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at togependlere får samme kvalitet og pris på sine reiser som pendlere på tilsvarende stekninger rundt Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Mange pendlere som bruker Gjøvikbanen har en del av reisetiden sin inkludert i arbeidstiden. Dette er mulig bl.a. annet fordi togene har hatt seter og bord som gjør det mulig å jobbe på toget.

I de nye Flirt togene som brukes på Gjøvikbanen er en stor del av vognene utstyrt med smale klappsete og tresetere uten bord. Reisetiden mellom Gjøvik og Oslo er over 2,5 timer. Dette er materiell som synes tilpasset nærtrafikken rundt Oslo og ikke for strekninger som Gjøvikbanen trafikkerer. I de nye Flirttogene har en vogn tosetere og den er nå omgjort slik at setene kan reserveres til en kostnad på over 50 kr pr tur. For de som reiser langt daglig vil enten reisekomforten reduseres betraktelig eller prisen øker mye.

Statsråden har tidligere besvart et spørsmål om hvorfor reisende på Gjøvikbanen ikke fikk ta del i de reduserte

prisene på billettene som andre togependlere fikk ta del i og nå økes kostnadene for den enkelte betraktelig.

Andre strekninger med samme reisetid har en annen kvalitet på togmateriellet og det synes urimelig at statsråden kan akseptere både lavere kvalitet og høyere pris for reiser av samme reisetid.

Svar:

Jernbanedirektoratet opplyser at ved anskaffelsen av nye togsett til Gjøvikbanen ble det tatt utgangspunkt i reisestruktur og komfortkrav ut fra reiseavstand. Om lag 85 prosent av reiser på Gjøvikbanen er kortere reiser med tilsvarende reiselengde som på lokaltogstrekninger i Osloområdet. Bare 15 prosent av reisevolumet foretas mellom Gjøvikområdet og Oslo. Interiør og setetyper i togsettene på Gjøvikbanen er uformet med tanke på god transportkapasitet og for å ta høyde for fremtidig vekst.

Enkelte avdelinger i togsettet har regiontogstandard (2+2 seter) for å ivareta komfortkrav for de som reiser lengst. Det er totalt 44 seter i togsettet som har regiontogstandard og dette tilsvarer ca. 20 prosent av togets ordinære setekapasitet. Av disse er 28 tilgjengelige for forhåndsreservering mot tilleggpris på kr 59,- for en en-

keltreise. Det er også mulig å kjøpe seterreservasjon for hele gyldighetsperioden for periodebilletter. Dersom noen av setene som kan reserveres ikke er reserverte, er de tilgjengelige for reisende med ordinær billett uten tillegg i prisen. De øvrige setene er tilgjengelig med ordinær billett uten tillegg i prisen.

Tidligere måtte reisende som ønsket å reservere seter kjøpe NSB Komfort til kr 100 per enkeltreise eller kr 1600 for 30-dagersbilletter i tillegg til ordinær billettpris. Med ny ordning reduseres prisen for seterreservasjon betraktelig for de som har behov for det, mens setekapasiteten opprettholdes for de reisende på den delen av banen som er nærmest Oslo.

Det er et godt samsvar mellom reisestruktur og setetyper i avgangene på Gjøvikbanen. Det vil ikke være hensiktsmessig å øke andelen seter med regiontogstandard på bekostning av togets transportkapasitet. Det er heller ikke urimelig at togoperatør kan ta ekstra betalt for en tjeneste hvor kunden kan forhåndsreservere en sitteplass for å være garantert regiontogstandard på sin reise.

Jeg får ofte positive tilbakemeldinger fra reisende på Gjøvikbanen. Kundetilfredsheten på strekningen er høy og det har vært en positiv utvikling i antall reisende. Jeg har derfor tiltro til at NSB Gjøvikbanen utvikler tilbudet i tråd med kundenes ønsker.

SPØRSMÅL NR. 1822

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 20. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil finansministeren ta initiativ til at CO2-avgiften endres slik at Askur AS og andre bedrifter i samme situasjon, får en avgift som slår likt ut for alle bedrifter, uansett størrelse?»

BEGRUNNELSE:

I gjeldende statsbudsjett ligger det inne en dramatisk økning av CO2-avgiften på naturgass til små- og mellomstore bedrifter.

I Finnmark rammer denne avgiftsøkningen Askur AS i Kvalsund kommune og datterbedriften Embla i Båtsfjord. Begge disse bedriftene benytter restråstoff i fiskeindustrien i en industriell bearbeiding.

Askur AS la om energibruken i sitt anlegg fra olje til gass, noe som førte til ca. 90 % reduksjon av NoX og bortfall av svovelutslipp.

Økningen i CO2-avgiften førte til økte kostnader, fra i underkant av 10 000 kr pr. mnd., til ca. 150 000 kr, noe som resulterer at merkostnaden pr. år kan bli opp mot 2 millioner kr.

Småbedriftsavgiftsnivået ligger 15 ganger over det nivå som store norske foretak betaler innenfor CO2-kvotestystemet. Det store norske foretak betaler er i tråd med det internasjonale nivået på CO2-kvotekjøp.

Svar:

Norske utslipp av klimagasser kan deles inn i kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp. For kvotepliktige utslipp er det europeiske kvotesystemet (EU Emission Trading System) hovedvirkemiddelet, mens for ikke-kvotepliktige utslipp er klimagassavgifter som CO2-avgiften, hovedvirkemiddelet.

Det europeiske kvotesystemet regulerer utslipp på bedriftsnivå fra industri, kraftproduksjon, petroleumsvirksomhet og luftfart. For energianlegg er det av praktiske og administrative hensyn satt en nedre grense for kvoteplikt ved samlet innfyrt termisk effekt på 20 MW. Det innebærer at forbrenning av fossile brenslers i virksomheter der samlet innfyrt effekt er lik eller under 20 MW, ikke er kvotepliktig, så fremt ikke annet er spesifisert.

Kvotesystemet setter et samlet tak på utslippene som omfattes. Antallet kvoter som utstedes reduseres hvert år. Fra 2021 vil antall kvoter som utstedes reduseres med 2,2 pst. årlig mot en årlig reduksjon på 1,74 pst. i perioden 2013–2020. I tillegg har EU vedtatt en mekanisme som innebærer at deler av det akkumulerte overskuddet i EUs kvotesystem slettes fra 2023. Kvoteprisen er tilnærmet tredoblet det siste året.

Ikke-kvotepliktige utslipp omfatter i hovedsak utslipp fra transport, jordbruk, bygg og avfall, men også enkelte utslipp fra industrien og petroleumsvirksomheten. I industrien gjelder dette bl.a. utslipp fra energianlegg under minstegrensen for kvoteplikt (samlet innfyrt termisk effekt på 20 MW). Norge er i dialog med EU om felles oppfyl-

lelse av utslippsmålet for 2030. Det innebærer at Norge vil få et nasjonalt mål for ikke-kvotepliktig sektor. Målet kan oppfylles gjennom innenlandske utslippsreduksjoner og samarbeid om utslippsreduksjoner med EU-land. Det fremgår av Jeløya-plattformen at regjeringen vil bruke muligheten i EUs kvotesystem og muligheten for direkte avtaler mellom land i EU for å oppfylle det nasjonale målet i ikke-kvotepliktig sektor, men samtidig ha ambisjon om å ta så mye som mulig av forpliktelsen nasjonalt. Hovedvirkemiddelet overfor ikke-kvotepliktige utslipp av klimagasser er klimagassavgifter. Den viktigste klimagassavgiften er CO₂-avgiften på mineralske produkter.

De siste årene er fritak og reduserte satser i CO₂-avgiften avviklet, herunder fritak/ reduserte satser på de fossile drivstoffene naturgass og LPG. Dette er i tråd med faglige anbefalinger fra bl.a. Grønn skattekommisjon (NOU 2015:15). Ved behandlingen av statsbudsjettet 2017 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber

regjeringen om å innføre lik CO₂-avgift i ikke-kvotepliktig sektor i 2018, med foreløpig unntak for landbruket og fiskerinæringen» (anmodningsvedtak 108, punkt 21).

Den nedre grensen for kvoteplikt på samlet innfyrt termisk effekt på 20 MW skaper forskjeller i virkemiddelbruken. Kvoteprisen er for tiden om lag 150 kroner per tonn CO₂, mens CO₂-avgiften i 2018 tilsvarer 500 kroner per tonn CO₂. Marginalkostnaden ved utslipp av CO₂ er i dag derfor høyere utenfor kvotesystemet enn innenfor kvotesystemet. Før CO₂-avgiften på naturgass og LPG ble innført var marginalkostnaden ved CO₂-utslipp fra bruk av naturgass og LPG høyere innenfor kvotesystemet enn utenfor kvotesystemet.

Det er ikke aktuell politikk fra Regjeringen å foreslå gjeninnføring av reduserte satser og fritak i CO₂-avgiften. I Jeløya-plattformen slås det fast at regjeringen vil innføre flat CO₂-avgift for alle sektorer på 500 kroner og trappe denne gradvis opp i perioden.

SPØRSMÅL NR. 1823

Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 27. juni 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

Spørsmål:

«I juni 2017 vedtok Stortinget at det skal gjennomføres en NOU av tilbudet til mennesker med autisme i Norge. Utredningen skal også omfatte tilbudet til andre nevroutviklingsforstyrrelser som Tourettes syndrom. Utvalget er ennå ikke satt ned ett år etter dette vedtaket.

Vil statsråden ta initiativ til at det settes ned et bredt sammensatt utvalg som følger opp dette vedtaket og når vil dette skje?»

Svar:

I samsvar med Stortingets vedtak, jf. Innst. 451 S (2016 – 2017) har et bredt sammensatt offentlig utvalg som skal utrede autismefeltet og andre beslektede diagnoser som Tourettes syndrom, blitt oppnevnt i statsråd 22. juni.

Utvalget skal foreta en bred og grundig drøfting av tjenestetilbudet innenfor autismefeltet og andre beslektede diagnoser, i lys av langsiktige hovedlinjer og utviklingstrekk. Utvalget skal kartlegge og beskrive behovene personer med autisme har og utfordringene på feltet. Basert på dette skal utvalget drøfte og foreslå tiltak for å bedre det samlede tjenestetilbudet til personer med autismeforstyrrelse eller beslektet diagnose. Utredningen skal

omfatte tjenestetilbud innenfor helse- og omsorg, barnehage og skole, arbeidsliv, sosiale tjenester, bolig, fritid og avlastning. Utvalgets arbeid skal også omhandle pårørendes situasjon og behov.

Utvalget har en bred faglig profil, som samlet dekker følgende kompetanseområder: kompetanse om autisme, helse- og sosialfaglig kompetanse, økonomisk kompetanse, tjenester og tilrettelegging på områdene barnehage, skole, arbeidsliv, bolig, avlastning og fritid, samt forvaltningskompetanse og juridisk kompetanse. Utvalget har videre kompetanse om kommunal organisering og styring i kommunen og i spesialisthelsetjenesten. Utvalget ledes av en person som har god kompetanse om offentlig forvaltning og ledelse.

SPØRSMÅL NR. 1824**Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 21. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«I en merknad til statsbudsjettet 2018 ber et flertall i Stortingets Utenriks- og forsvarskomite Utenriksdepartementet om å vurdere en videreføring av pilotordningen Students at Risk i tre nye år før en ny evaluering gjennomføres.

Hvordan vil statsråden og Utenriksdepartementet følge opp Stortingets flertallsmerknad til Statsbudsjettet 2018 vedrørende pilotordningen Students at Risk?»

BEGRUNNELSE:

Det siste året har Scholars at Risk dokumentert 257 angrep i 35 land mot forskere, studenter, ansatte og utdanningsinstitusjoner. Global Coalition to Protect Education From Attack (GCPEA)s nylige rapport Education Under Attack 2018 viser at studenter og akademikere har blitt angrepet i 52 land mellom 2013-2017.

Stortinget har ennå ikke fått svar fra Regjeringen angående ordningens fremtid.

Svar:

Studenter står ofte i spissen i kampen for menneskerettighetene og demokrati, og er derfor i mange land under press fra myndighetene. Dette var bakgrunnen for

at Utenriksdepartementet høsten 2013 besluttet å bidra til finansieringen av Students at Risk, initiert av SAIH og NSU og støttet av 12 norske læresteder for høyere utdanning. Students at Risk var en prøveordning på tre år. 2016 var det siste. Etter tre år hadde få sluttført utdanningen i Norge, og ingen hadde vendt hjem. Etter en intern gjennomgang hos forvalteren, Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU), fant Utenriksdepartementet at det var grunnlag for å finansiere et fjerde opptak utover avtaleperioden. Det var derimot ikke grunnlag for å gjøre ordningen permanent. Med det fjerde opptaket håpet vi at flere av studentene ville ta eksamen, og dra tilbake til hjemlandet for å arbeide for demokrati og menneskerettigheter. Dessverre har ikke situasjonen endret seg vesentlig med det fjerde opptaket. Hittil har kun to kandidater reist hjem etter å ha fullført sin utdanning i Norge. Departementet har derfor på det nåværende tidspunkt ikke forutsetning for å vurdere hvor god Students at Risk-ordningen er som mekanisme for støtte til menneskerettighetsforsvarere. Som oppfølging av Utenriks- og forsvarskomiteens merknad har Utenriksdepartementet holdt regelmessige møter om ordningen med SAIH, deltatt på SIUs faste vårkonferanse for kandidatene og har tett dialog med SIU. Under siste samrådsmøte 4. juni la SIU fram et notat om mulig forlengelse av Students at Risk-ordningen. Utenriksdepartementet behandler fortsatt saken, og har ikke konkludert.

SPØRSMÅL NR. 1825**Innlevert 13. juni 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 19. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er problematisk eller hemmer innsikt at direktøren i Petroleumstilsynet ikke vil stille til intervju om Goliatutbyggingen, og hvordan vil statsråden sørge for at allmennheten får innsyn i en så viktig sak for norsk oljenæring?»

BEGRUNNELSE:

Goliatutbyggingen i Barentshavet har vært en utbygging med stor sikkerhetsrisiko både for mennesker og miljø.

Gjennom media kan vi blant annet lese hvordan Eni ikke holdt sine løfter til norske myndigheter. Da plattformen ankom Norge viste det seg at Goliat var full av feil og mangler, noen av dem farlige for en plattform i produksjon. I tillegg ble en rekke feil slettet fra datasystemene.

Eni rapporterte også til Petroleumstilsynet om feil som var ordnet, som viste seg ikke å være det ved nærmere etterlysning.

Derfor er det viktig at denne saken belyses på best mulig måte slik at man kan lære av feil. I Stavanger Aftenblad 12. juni kommer det fram at avisa gjentatte ganger har forsøkt å få et intervju med direktøren i Petroleumstilsynet. I et intervju ville journalisten fått mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål som er viktige for å få saken belyst. Petroleumstilsynets direktør vil imidlertid ikke stille til et slikt intervju. Åpenhet er en viktig forutsetning for et demokrati.

Svar:

Goliat er den første faste produksjonsinnretning i Barentshavet og er fra et tidlig tidspunkt fulgt tett opp av Petroleumstilsynet. Operatøren Eni har hatt utfordringer både i oppstartsfasen og i den senere tid. Selskapet har hatt utfordringer med å få til sikker og effektiv drift. Derfor har også Petroleumstilsynet vært nødt til å følge Goliatutbyggingen tett. Tilsynet har pekt på flere avvik og gitt flere pålegg, og vil fortsatt følge opp Goliat tett.

Det har på denne bakgrunn også vært stor interesse fra media og offentligheten om utviklingen i Goliatutbyggingen. Dette er naturlig, gitt den krevende situasjonen i prosjektet, og det er viktig at myndighetene viser åpenhet og bidrar med informasjon. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å mene at Petroleumstilsynet hemmer offentlig innsikt i saken. Tilsynet er opptatt av å praktisere mer offentlighet, og publiserer bl.a. løpende alle tilsynsrapport-

er, varsler om pålegg og pålegg på sitt eget nettsted. Jeg har selv stilt til intervju om Goliatsaken sammen med Petroleumstilsynets direktør. Petroleumstilsynet opplyser for øvrig at de løpende har svart på alle spørsmål om Goliat underveis i prosessen - helt fra tidlig fase i Korea, gjennom samtykkeprosessen og inn i driftsfasen. Petroleumstilsynet er siden 2013 sitert i ca. 470 medieartikler om Goliat. Stavanger Aftenblad har søkt og fått innsyn i ca. 1100 journalposter om Goliat i forbindelse med artiklene i 2018 - med unntak av noen få tekster som etter loven skal unntas offentlighet.

Jeg er opptatt av åpenhet i forvaltningen, men jeg verken kan eller ønsker å instruere underliggende etater i hvordan de svarer på enkelthenvendelser fra media, for eksempel i skriftlig form eller i intervju. Mitt inntrykk er at Petroleumstilsynet har bidratt og bidrar med informasjon, slik at allmenheten får innsyn i saken om Goliatutbyggingen, både gjennom intervjuer, skriftlige tilbakemeldinger til media og offentliggjøring av dokumentasjon.

Jeg er for øvrig kjent med at Petroleumstilsynet skal lyse ut et utredningsprosjekt om utfordringer og forbedringstiltak i 2-3 feltutbyggingsprosjekter på norsk sokkel. En gjennomgang av Goliat skal inngå i dette prosjektet. Denne rapporten skal brukes til læring og forbedring, både i næringen og for myndighetene. Riksrevisjonen arbeider også med en forvaltningsrevisjon av Petroleumstilsynet, hvor oppfølging av Goliatutbyggingen er et case som vurderes. Disse rapportene vil også bidra til offentlig informasjon og kunnskap om denne viktige saken for norsk oljenæring.

SPØRSMÅL NR. 1826

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 20. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hvilke grep vil justisministeren ta for at dette blir rettet opp og for at Politidistrikt Øst kan behandle saker innen frister i framtiden?»

BEGRUNNELSE:

Statsadvokaten har funnet at svært mange saker, tildels grove volds og overgrepssaker, blir liggende uten behandling i Politidistrikt Øst. Det opplyses at ingen av de 150

voldssakene som finnes registrert i systemet er behandlet innen fristen.

Svar:

Det er bekymringsfullt at saksbehandlingstiden trekker ut og at restansene bygger seg opp innenfor alvorlige saker som voldskriminalitet, voldtekt og overgrep mot barn.

Årsrapport for 2017 og første tertialrapport for 2018 fra Politidirektoratet viser at restansene på landsbasis har økt. Det er sannsynligvis flere årsaker til dette. På generelt

grunnlag er det slik at politi og påtalemyndighet møter et endret kriminalitetsbilde, med flere saker som er kompliserte og arbeidskrevende. Dette illustreres f.eks. gjennom en økning i saker for vold og seksuallovbrudd, flere saker knyttet til overgrep på nett med et høyt antall ofre, flere krevende saker innenfor arbeidslivskriminalitet og annen økonomisk kriminalitet.

I tillegg står politiet midt oppe i en reform hvor både struktur og arbeidsmetoder endres for å sikre økt kvalitet og effektivitet i politiets arbeid. Strukturdelen av nærpolitireformen er nylig gjennomført i politidistriktene,

mens kvalitetsdelen av reformen fortsetter. Nye arbeidsmetoder, verktøy og arbeidsprosesser står sentralt i reformarbeidet. Eksempler på dette er politiarbeid på stedet og felles straffesaksinntak.

Statsadvokatenes inspeksjoner er en del av fagledelsen til den høyere påtalemyndighet, og jeg legger til grunn at den aktuelle inspeksjonsrapporten blir gjenstand for nødvendig oppfølging.

Jeg forventer og har tro på at politiet fremover klarer å innfri de mål og krav som er satt, og vil følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1827

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 25. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Kan arbeids- og sosialministeren se på Navs regelverk for å finne en annen ordning til de som har jobbet i bedrifter som posten i en årrekke, slik at de kan fortsette å beholde jobbe?»

BEGRUNNELSE:

Nye forskrifter fra Nav gjør at mennesker med ulike funksjonshemninger mister jobben. Mange har vært engasjert i VTA i en årrekke, men nå er altså Nav nødt til å si opp avtalen. Med innføring av det nye tiltaket «Arbeidsforbedrende trening» (AFT) i 2016, ble det presisert fra ESA, at visse krav må overholdes om man skal fortsette driften av slike tiltak. I Posten oppfyller man blant annet ikke kriteriet om at VTA skal være «tiltaksarrangørens primære virksomhet». Dette vil si at dersom mennesker som har vært engasjert i VTA fortsetter i sine jobber i posten, ville ESA se på det som statsstøtte til posten, noe som er ulovlig. Tirsdag 12. juni kunne vi lese om hvordan dette rammer enkeltmennesker i Romerikes Blad.

Svar:

Av begrunnelsen for spørsmålet framgår det at problemstillingen gjelder Varig tilrettelagt arbeid (VTA). VTA er et tilbud som er rettet mot personer som mottar uføretrygd, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. VTA kan gjennomføres både i skjermede og ordinære virksomheter.

VTA i skjermet virksomhet kan gjennomføres i forhåndsgodkjente bedrifter som skal oppfylle flere krav, jf. forskrift om arbeidsmarkedstiltak § 14-5. Blant annet er det krav om at attføring eller varig tilrettelagt arbeid skal være virksomhetens primære virksomhet. Videre skal alt overskudd forbli i virksomheten og komme attføringsarbeidet til gode, det skal ikke betales utbytte og virksomheten kan ikke eie eller kontrollere annen forretningsvirksomhet. I tillegg må virksomheten som hovedregel være organisert som et aksjeselskap med kommunal eller fylkeskommunal aksjemajoritet.

Disse kravene gjelder ikke for virksomheter som skal gjennomføre VTA i ordinære virksomheter.

Rutinene for godkjenning og kontroll av leverandører av tiltakene VTA og arbeidsforberedende trening (AFT) ble innskjerpet i forbindelse med forskriftsendringen og innføringen av AFT i 2016. Dette som følge av at ESA vurderte at tilskuddet til det nye tiltaket ikke var å anse som statsstøtte dersom en rekke krav til arrangør ble etterlevet.

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) i ordinær virksomhet ble innført i 2006 og dekker i dag om lag 16 prosent av deltakere i varig tilrettelagt arbeid. Ordningen åpner for at de som er i målgruppa for VTA, kan jobbe i en ordinær virksomhet, i motsetning til en skjermet virksomhet som skal oppfylle godkjenningskravene. Dette har gjort VTA-ordningen til et bredere tilbud enn før, blant annet fordi ordinært arbeidsliv har et bredere spekter av arbeidsoppgaver enn det skjermede virksomheter kan tilby, noe som gjør det lettere å finne arbeidstilbud i tråd med brukernes ønsker. I tillegg gir det NAV mulighet til å tilby

VTA på steder i landet hvor det ikke er etablert forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter, eller hvor disse ikke har ledig kapasitet.

Dette innebærer at ordinære virksomheter som ønsker å tilby én eller flere tiltaksplasser for VTA, har mulighet for dette innenfor de rammer som fremgår av tiltaksforskriften og gjeldende tilskuddssatser.

Når det gjelder tilbudet ved Posten, så har departementet blitt informert om at det har vært en dialog mellom NAV og Posten om muligheter for å fortsette arbeidsforholdet i form av VTA i ordinær virksomhet for enkelte av deltakerne. For deltakere hvor dette ikke er hensiktsmessig vil det lokale NAV-kontoret gi videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1828

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 25. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at dømte seksualforbrytere kan reise til utlandet for å begå nye overgrep?»

BEGRUNNELSE:

Seksuell utnytting av barn er et alvorlig brudd på barns menneskerettigheter. Også norske borgere begår slike lovbrudd. Noen av disse begår lovbrudd i utlandet. Det er et mønster av gjentakelsesfare for en del av lovbrύτεerne. Noen tidligere dømte lovbrύτεere reiser til steder i verden der man vet at det forekommer mer av slik kriminalitet. Det kan derfor være hensiktsmessig å frata tidligere dømte seksualforbrytere muligheten til å reise til utlandet.

ECPAT Norge (End Child Prostitution and Trafficking) er et nettverk som jobber for å stoppe seksuelle overgrep mot barn før de begås. Nylig la de frem sin landspesifikke rapport med status om arbeidet på feltet i Norge. Rapporten viser at norske myndigheter med KRIPOS i spissen gjør et effektivt arbeid, med begrensede ressurser. Rapporten viser allikevel til at det mangler en overordnet plan og samordning på nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå. Siden en rekke norske borgere begår slike overgrep i utlandet er det nødvendig med samarbeid på tvers av offentlige organ, frivillige organisasjoner og aktører i turistnæringen.

Svar:

Forebygging og bekjempelse av seksuelle overgrep mot barn er høyt prioriterte oppgaver for regjeringen. Ikke minst er det viktig å forhindre at norske borgere begår overgrep mot barn i andre land. For å kunne forebygge og bekjempe overgrep mot barn i utlandet, er det essensielt å kunne samarbeide tett med andre lands politimy-

ndigheter. Norsk politi har betydelig kompetanse hva gjelder internasjonalt samarbeid i anledning nordmenn som begår straffbare forhold i andre land.

Etter passloven § 5 kan pass nektes utstedt blant annet dersom «omstendighetene gir skjellig grunn til å tro at formålet med reisen er ulovlig virksomhet». Siden retten til å forlate sitt eget land er en grunnleggende rettighet, kreves det tungtveiende grunner for å nekte en norsk statsborger pass.

Domfelte som er løslatt på prøve, kan nektes pass dersom det er fastsatt vilkår for løslatelsen som innebærer at den prøveløslatte ikke skal forlate landet. Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet har etablert rutiner som skal sikre tilstrekkelig informasjon til at man kan fange opp tilfeller hvor pass ikke bør utstedes. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med et forslag om endringer i passloven som vil innebære at prøveløslatte med utreiseforbud skal nektes pass. Forslaget vil bli sendt på høring før sommeren.

Overgrep mot barn i utlandet kan begås også uten at gjerningspersonen reiser ut av landet. Det å nekte utreise fra landet er derfor bare delvis svar på utfordringene ved slik kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1829**Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva har det å si for satsningen på Notodden sykehus og akutttilbudet til de titusenvis som sokner til dette sykehuset, at en del viktige funksjoner i den akutte beredskapen på Notodden sykehus er blitt redusert, og er disse reduksjonene i tråd med ministerens ambisjoner for et sykehus med et robust akutt tilbud?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er bekymret for akuttberedskapen ved Notodden sykehus da det har fremkommet opplysninger nylig om at en del funksjoner ved sjukehuset har blitt redusert. Det gjelder bl.a. vakthavende røntgenlege, redusert tilstedeværelse av anestesilege, og reduksjon innenfor plastikk kirurgi og urologi. Ikke minst så er det bekymringsfullt at man har gått ned til kun ett operasjonsteam, med alt hva det har å si for forlenget ventetid for pasientene og mer krevende arbeidsforhold for de ansatte. Om disse reduksjonene kun er foreløpige og planen er å styrke funksjonene om ikke lenge, vil det være beroligende. Men om reduksjonene er ment å være permanente setter jeg store spørsmålstegn ved realiseringen av de uttalte målene om at Notodden skal ha et godt akutt tjenestetilbud. Minis-

teren har også selv uttalt at det er to robuste akuttmiljøer i Telemark; Skien og Notodden sykehus.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Notodden sykehus har et godt akutt og elektivt tilbud som dekker behovet innen både kirurgi/ortopedi og indremedisin. Det er gjort endringer i vaktberedskapen, hvor man har innført en ordning som praktiseres ved flere mindre sykehus i landet for å møte en krevende rekrutteringssituasjon når det gjelder radiologer. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at samarbeidet mellom sykehusene Notodden og Skien om radiologitilbudet legger til rette for stabilitet og bredere kompetanse, og at erfaringene etter snart et år er at ventetid til undersøkelser og bildebeskrivelser er som før eller bedre. Det opplyses også at det ifølge Sykehuset Telemark HF ikke er registrert noen alvorlige avvik eller hendelser som følge av endringen. Ordningen anses ifølge Helse Sør-Øst RHF som permanent inntil det eventuelt skjer endringer i pasienttilgang og tilgang på fagkompetanse. Når det gjelder behovet for en eventuell endring av dagens akutttilbud ved Notodden sykehus, må dette vurderes av Sykehuset Telemark HF og Helse Sør-Øst RHF som har sørge-for ansvaret.

SPØRSMÅL NR. 1830**Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil regjeringen vurdere å gjennomføre konkrete tiltak for hvordan konkurransesituasjonen i bedriftsmarkedet for mobil kan bedres?»

BEGRUNNELSE:

Bedriftsmarkedet for mobil er i sin helhet sentrert rundt Telenor og Telia som til sammen har over 95 prosent markedsandel. Den siste netteieren ICE, har sammen med de andre mobiltilbyderne dermed under 1 prosent

av markedet hver. Om du vil etablere et mobilselskap i dag så må du leie tilgang til nettet fra en av netteierne. Disse tilbyr tilgang til mobile tjenester til mobiltilbydere, som igjen kan videreselge til sine kunder. For Telenor, skal prising av råvarene være basert på reelle produksjonskostnader.

Det viser seg at Telenor svært ofte tilbyr abonnement til en lavere kostnad enn det mobiltilbyderne selv må betale i innkjøpspris, spesielt rettet mot bedrifter og innkjøpsfellesskap med mer enn 3-500 brukere. Det gjør det vanskelig for små mobilselskap å operere på sikt, noe som

i realiteten hindrer at det blir reell konkurranse i bedrifts-markedet i Norge.

Innenfor dagens regulering er det begrensede muligheter til å bedre konkurransen men det finnes noen mulige grep for å bedre situasjonen. Netteierne kan pålegges å selge data til mobilselskapene i såkalt bulk. Altså at mobilselskapet kan kjøpe 1000 gigabyte de kan stykke opp som de vil, i stedet for at de nå må kjøpe 200 abonnemента 5 gigabyte. Prisstrukturen for data som nå gjelder er pr abonnement. Ved bulkkjøp vil mobiltildbyderne og sluttbrukerne få økt fleksibilitet, samtidig som konkurransen og innovasjonen i markedet blir bedret. Ettersom Telenor allerede tilbyr slike produkter i sluttbrukermarkedet bør det være mulig å pålegge dette også i videresalgsmarkedet uten ny regulering.

Videre kan det åpnes opp rundt kundedata og bruksmønster, slik Telenor nå har tilgang til men ikke de øvrige mobiltildbyderne. Dersom man vet hva kundenes reelle forbruk er, kan man prise mer individuelt og være mer konkurransedyktige. I dag har ikke mobiltildbyderne tilgang til denne informasjonen og må dermed legge til grunn et forbruk som er basert på bransjegjennomsnitt, noe som fratar disse muligheten til å tilby konkurransedyktige priser.

Like viktig som det er å utrede muligheter innenfor dagens regulering er det å prioritere og snarest mulig etablere et forbedret rammeverk for regulering. Det er åpenbart at dagens system ikke fanger opp den aktuelle konkurransesituasjonen i bedriftsmarkedet. Marginskvistesten tar utgangspunkt i tilnærmet hele kundebasen til Telenor. Her er det mange kunder med gammel og høy pris som sjelden forespør markedet, noe som gir Telenor mulighet til å kryssubsidiere. Dersom man velger å kun måle på avtaler som er inngått siste kvartal, fanger man opp den reelle konkurransesituasjonen og tester margin-skvis i det markedet nye aktører operer i.

Svar:

Jeg er opptatt av konkurransesituasjonen i det norske mobilmarkedet, både i bedrifts- og privatmarkedet. Norske mobiltildbydere leverer i dag tjenester av svært god kvalitet over noen av verdens beste og raskeste mobilnett. Samtidig ser vi at det norske mobilmarkedet fortsatt er preget av begrenset konkurranse med to store tilbydere, Telenor og Telia, som sammen har en markedsandel målt i omsetning på mer enn 93 prosent. Jeg er derfor opptatt av å styrke konkurransen i det norske mobilmarkedet. Regjeringen har en klar målsetning om å legge til rette for tre fullverdige mobilnett, jf. Meld. St. 27 (2015-2016), Digital Agenda for Norge. Økt konkurranse i mobilmarkedet vil på sikt bidra til økt konkurranse på pris og større tjenesteeinnovasjon.

Som ett av to land i Europa regulerer ekommyndigheten i Norge fortsatt grossistmarkedet for tilgang til

mobilnett. Telenors posisjon i markedet er så sterk at det fremdeles anses som nødvendig å ha en egen regulering av Telenor for blant annet å sikre konkurrentene forutsigbare vilkår for tilgang til Telenors infrastruktur.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) regulerer i dag mobilmarkedet i Norge gjennom den såkalte marked-15 reguleringen. Både bedrifts- og privatmarkedet er regulert. Telenor er gjennom denne reguleringen blant annet underlagt en prisregulering i form av et forbud mot å sette tilgangskjøper i marginskvis. Telenor er imidlertid ikke pålagt et krav om at prising av råvarene skal være basert på reelle produksjonskostnader, slik representanten synes å legge til grunn i begrunnelsen for spørsmålet. Nivået på grossistprisene reguleres dermed indirekte ved at det skal være et bestemt forhold mellom sluttbrukerpris og grossistpris, slik at tilgangskjøperne skal kunne konkurrere på likeverdige vilkår.

Tidligere i år opprettholdt Samferdselsdepartementet Nkoms vedtak i mobilmarkedet med enkelte justeringer. I lys av den raske tekniske og markedsmessige utviklingen, og med sikte på å bedre konkurransen i mobilmarkedet, ba samtidig departementet Nkom umiddelbart sette i gang med ny markedsanalyse. Jeg legger til grunn at utviklingen innenfor bedriftsmarkedet og eventuell uheldig forretningspraksis i dette markedet, vil være et av flere forhold Nkom vil se ekstra nøye på i forbindelse med ny analyse.

Jeg vil også vise til de kommende auksjonene av ledig frekvenser i 700 MHz-båndet og 2,1 GHz-båndet. Tilgang til tilstrekkelig og riktig frekvenser er avgjørende for videre utbygging av det tredje nettet. Tre landsdekkende mobilnett vil styrke konkurransen i det norske mobilmarkedet.

Representanten foreslår i sin begrunnelse for spørsmålet, to konkrete tiltak for hvordan bedre konkurransesituasjonen i bedriftsmarkedet for mobil. Det ene er å pålegge netteiere å selge data til tilgangskjøperne i såkalt bulk. Dette er et interessant forslag og som representanten skriver, kan det kanskje gi økt fleksibilitet for mobiltildbyderne. Jeg antar at tilgangskjøpere kan be Telenor om å få kjøpe data i bulk, men om Telenor har en plikt til å imøtekomme slik anmodning, vil måtte vurderes i det konkrete tilfelle. En slik vurdering vil i første omgang måtte foretas av Nkom.

Når det gjelder representantens forslag om at det bør åpnes opp rundt kundedata og bruksmønster slik at tilgangskjøper kan prise mer individuelt og være mer konkurransedyktig, viser jeg til at dette er regulert i ekomloven og at det vil være begrensninger når det gjelder deling av opplysninger om den enkeltes bruk av elektronisk kommunikasjon. Etter ekomloven plikter tilbyder å bevare taushet om både innhold og den enkeltes bruk av elektronisk kommunikasjon. Jeg vil se på hvordan dette kan tas videre.

Det kan også være aktuelt å se på hvilken rolle staten som innkjøper vil kunne spille og hvorvidt man i anbudsinnbydelser kan stille krav til at slik informasjon gjøres tilgjengelig for andre parter på et tilstrekkelig an-

onymisert og aggregert nivå. Både forholdet til kommunikasjonsvern og personvern vil imidlertid måtte vurderes.

SPØRSMÅL NR. 1831

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 22. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Hvor i Stortingets vedtak om landmaktproposisjonen 5. desember 2017 står det at regjeringen skulle «sjekke om det var mulig» å leie eller lease nye stridsvogner til hæren, slik statsråden påstod i Stortinget 23. mai?»

Svar:

I Innst. 50 S (2017-2018) ba Stortinget regjeringen «legge frem en sak om lån eller leasing av stridsvogner tilgjengelig fra 2019.»

Regjeringen har fulgt opp dette. Som jeg sa i Stortinget har vi sjekket om dette var mulig. Det har vært gjennomført samtaler med Tyskland for å undersøke muligheter for lån eller innleie av stridsvogner fra 2019. Det viste seg at en slik løsning ikke er realistisk. Oppgraderingsbehovet hos europeiske nasjoner er stort, og det er derfor ikke overskudd av stridsvogner hos Tyskland eller andre europeiske nasjoner.

Derfor har regjeringen startet en prosess for å anskaffe moderne stridsvogner. I en slik prosess blir det vurdert ulike alternativer, herunder antall og type. I en slik prosess er det også naturlig å vurdere et eventuelt samarbeid med andre nasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1832

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 20. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hva er de estimerte årlige kostnadene knyttet til ankomst av asylsøkere nå, i forhold til året da det kom flest asylsøkere?»

Svar:

Utgiftene til asylsøkere over statsbudsjettet er i hovedsak knyttet til registrering, innkvartering i mottak, saksbehandling, samt integrering og bosetting for personer som innvilges opphold eller retur for personer som gis avslag. Mange av disse utgiftene varierer med antall asylsøkere

som kommer til landet, botid i mottak og andelen som gis opphold. Videre vil utgiftene avhenge av sammensetningen av asylsøkere som kommer til Norge, eksempelvis er utgiftene til innkvartering av enslige, mindreårige asylsøkere høyere enn for voksne asylsøkere. I tillegg vil ankomst av asylsøkere ha andre konsekvenser og påvirke andre offentlig utgifter. Jeg viser til NOU 2017:2 Integrasjon og tillit — Langsiktige konsekvenser av høy innvandring for nærmere beskrivelse av dette.

De største utgiftene knyttet til asylsøkere den første tiden i Norge gjelder opphold i mottak.

Dersom man ser på utgifter knyttet til drift av asylmottak, stønader til beboere i asylmottak og tilskudd til vertskommuner for asylmottak, var utgiftene i 2015 4,2 mrd. kroner, 2016 6,4 mrd. kroner og 2017 2,4 mrd. kroner. For 2018 er gjeldende budsjett 1,2 mrd. kroner. Utgiftene til mottak var lavere i 2015 da det kom over 31 000 asylsøk-

ere enn de var i 2016 da det kom færre enn 3 500 asylsøkere. Dette skyldes hovedsakelig at flere av personene som ankom sent i 2015 fortsatt oppholdt seg i mottak i store deler av 2016, og at det dermed var flere beboere i mottak i gjennomsnitt i 2016 enn i 2015.

	2015	2016	2017	2018
Antall beboere i mottak, gjennomsnitt*	17 500	23 500	9 000	4 000
Utgifter til mottak, mrd	4,2	6,4	2,4	1,2

*Inkluderer ikke omsorgsentre

Det er også kostnader knyttet til store svingninger i antall asylsøkere. Det tar tid å opprette og nedlegge mottaksplasser, dette kan føre til dyrere asylmottaksplasser dersom det må etableres svært mange plasser på kort tid. I situasjoner hvor det er stor nedgang i antall som søker

asyl vil oppsigelsestiden på mottaksplasser føre til at det kan oppstå en situasjon hvor det må betales for tomme mottaksplasser i en nedbyggingsperiode. Tilsvarende er det ressurskrevende å dimensjonere utlendingsforvaltningen opp og ned i takt med behovet.

SPØRSMÅL NR. 1833

Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 27. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Vil statsråden prioritere å møte bønder som nå er hardt rammet av flere ulveangrep?»

BEGRUNNELSE:

Den siste uken har det vært mange ulveangrep på sau. Mange lam er drept som følge av dette. Mange bønder fortviler over den situasjonen som har oppstått.

Svar:

Jeg vurderer alle invitasjoner og forsøker å treffe så mange som mulig av dem som ønsker å formidle innspill til politikken regjeringen gjennomfører. Senest 16. juni traff jeg lokale bondeorganisasjoner i Lom og diskuterte problemstillinger knyttet til rovdyr. Søndag 1. juli reiser jeg til Nord-Østerdalen for å møte ordførere og representanter fra beitenæringen. I september har jeg avtalt et rovviltmøte i Elverum i regi av Glommen skog, hvor vi blant annet skal snakke om ulv. I den sammenheng ønsker jeg også å møte beitebrukere fra regionen, og jeg har dialog med Glommen skog om dette.

Jeg har stor forståelse for den krevende situasjonen som oppstår når sauebønder opplever tap som følge av ulv eller andre rovdyr. Samtidig har stortinget bestemt at vi skal ha rovdyr i Norge, og vi må derfor forvente tap av beitedyr til rovvilt. Den todelte målsettingen står sentralt i rovviltpolitikken og skal sikre at vi når bestandsmålene for rovvilt og gi rom for beitenæringen i Norge. Forvaltningen jobber kontinuerlig for at tapene av beitedyr til rovdyr skal være så lave som mulig. De tapene som gårdbrukere med dyr på beite får på grunn av ulv eller annet rovvilt i norsk natur skal erstattes av staten.

SPØRSMÅL NR. 1834**Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Kristian Tonning Riise****Besvart 20. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Kan statsråden avklare hvorvidt det er rom for å gi sesongtariff innenfor dagens regelverk, gitt at man utformer denne etter objektive og kontrollerbare kriterier?»

BEGRUNNELSE:

Endringer i regelverket for nettleie har ført til en firedobling av kostnadene for bønder som ikke lenger får sesongtariff på vanningsanlegg og korntørker. Konsekvensen er at mange bønder ikke lenger har råd til å vanne, noe som medfører store konsekvenser for landbruket. Regelverket tolkes imidlertid ulikt av ulike nettselskap. Eidsiva Nett skylder på at NVE ikke lenger tillater sesongtariff, mens Stange Energi tolker reglene dithen at det er rom for dette.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariff (kontrollforskriften) fastsatt bestemmelser for tariffing av net tjenester.

Nettselskapene har etter dette regelverket anledning til å tilby egne tariff for sesongforbruk. Dette skal skje etter objektive og kontrollerbare kriterier og på grunnlag av relevante forhold i strømmettet. Nettmessige forhold kan variere fra et område til et annet. Nettselskapene har derfor en viss frihet i utformingen av tariffene, ettersom det er nettselskapene som best kjenner sine lokale nettforhold. Det er opp til det enkelte nettselskap å vurdere om de vil tilby sesongtariffer til landbruket, dersom de mener det er nettmessig begrunnet. For eksempel kan det i noen perioder av året være god kapasitet i nettet, og en lavere tariff i denne perioden kan gi en bedre utnyttelse av kapasiteten.

Elektrisk utstyr i landbruket, blant annet korntørkere eller vanningsanlegg, kan være effektkrevende. Selv om de brukes i korte perioder i løpet av året, kan det være effektuttaket – det vil si hvor mye strøm som brukes på én gang – i disse periodene som er dimensjonerende i det aktuelle nettet og dermed kan gi økte kostnader for nettet. Dette er relevante nettforhold som nettselskapet skal ta hensyn til i utformingen av tariffene. Det er et godt prinsipp for tariffing at de som påfører nettet økte kostnader også er de som betaler for dem, i stedet for at kostnadene belastes øvrige nettkunder.

SPØRSMÅL NR. 1835**Innlevert 14. juni 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 25. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvordan jobber statsråden for å sikre at organisasjonsretten blir ivaretatt i land hvor vi har et formelt samarbeid, og mener statsråden at Norge har et solidarisk ansvar når det kommer til å sikre organisasjonsfriheten for arbeidere i andre land?»

BEGRUNNELSE:

Den norske velferdsstaten er bygget av fagbevegelsen. Uten organiserte arbeidere ville vi ikke hatt dagens samfunn. Slik er det også i resten av verden. Når arbeidere står

sammen for å bedre sine samfunn blir de en kraft til forandring. På denne bakgrunnen er det viktig at også Norge bidrar til økt organisasjonsgrad i utlandet og støtter opp de folkelige bevegelsene som finnes.

ITUC (International Trade Union Confederation) har nylig lansert sin Global Rights Index for 2018. I rapporten oppgir de at demokratiet er under angrep i flere land gjennom at organisasjons- og ytringsfriheten begrenses. I de 142 landene som undersøkes ekskluderer 65 % enkelte grupper fra arbeidslivslovgivningen sin, 87 % brøt streikeretten og 81 % nekter de ansatte kollektiv søksmålsrett.

Forskjellene mellom fattig og rik har aldri vært så store i verden, og når forskjellene øker øker også spenningen. Rapporten forteller at organiserte arbeidere myrdes i Brasil, Kina, Colombia, Guatemala, Guinea, Mexico, Niger, Nigeria og Tanzania. Dette er en skremmende utvikling.

Fagbevegelsen er en solidarisk bevegelse og når menneskerettighetene brytes i land vi samarbeider med kan ikke norske myndigheter sitte tause.

Svar:

Retten til fri organisering er en del av de universelle menneskerettigheter. Norge arbeider for disse på en rekke arenaer. ILO, den internasjonale arbeidsorganisasjon, som er FNs særorganisasjon for arbeidslivsspørsmål er Norges fremste arena i dette arbeidet. ILOs rolle er av stor betydning for å beskytte og fremme arbeidstakerrettigheter. Retten til fri organisering og retten til å føre kollektive forhandlinger er sikret under ILOs to konvensjoner nr. 87 og 98, som Norge har ratifisert.

Norge er et av de land i verden, som mest aktiv arbeider for å fremme sosial dialog og trepartssamarbeid. Sosial dialog er sentral i den norske arbeidsmarkedsmodell og avgjørende for et velfungerende arbeidsmarked med balanserte løsninger. En slik involvering av de organiserte partene i arbeidslivet er dessverre langt fra er realiteten i mange land. Den norske regjering støtter opp om ILOs innsats for å fremme sosial dialog og arbeid for å sikre retten til fagforeningsfrihet. Disse rettighetene er avgjørende for andre rettigheter i arbeidslivet.

Jeg besøkte i fjor ILOs arbeidskonferanse i Genève (ILOs generalforsamling) med deltakere fra ILOs 187 medlemsland. Her deltok jeg sammen med lederne for arbeidslivets parter i et arrangement om sosial dialog og trepartssamarbeid i Norge. Dette gjorde vi for å dele vår positive erfaringer på dette feltet. Det var en felles opplevelse av at dette var en suksess.

På ILOs arbeidskonferanse i Genève i juni d.å. var sosial dialog og trepartssamarbeid og særlig etterlevelse

av prinsippene i konvensjonene om organisasjonsfrihet og retten til å føre kollektive forhandlinger tema. Norge gjorde seg bl.a. til talsperson for tiltak for å gi nytt liv til ratifikasjonskampanjen med fokus på konvensjonene om retten til fri organisering og retten til å føre kollektive forhandlinger, og vi tok opp at disse ikke er gjennomført i mange land.

Konferansen behandlet også 24 konkrete saker i forhold til land som ofte og vedvarende bryter ILOs viktigste konvensjoner. Mange av disse sakene handlet om brudd på de to konvensjonene om organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger. Norge uttalte kritikk av forholdene og pekte på muligheter for forbedringer i et antall av disse sakene.

Så vil jeg også nevne regjeringens arbeid for å ta inn bestemmelser om arbeidstakerrettigheter i våre frihandelsavtaler. Regjeringen arbeider for at våre forhandlingssmotparter aksepterer bestemmelser om arbeidstakerrettigheter i avtalene. Dette gjelder blant annet forpliktelser om å implementere og etterleve ILO-konvensjonene om fri organisasjonsrett og retten til å føre kollektive forhandlinger. De land som vi har ferdigstilt avtaler med så langt har ratifisert samtlige av ILOs kjernekonvensjoner, herunder også konvensjon nr. 87 og 98.

Aktive organisasjoner i arbeidslivet, både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, er avgjørende for å sikre et seriøst arbeidsliv. Trepartssamarbeidet er etter min vurdering et av myndighetenes viktigste bidrag til å fremme et organisert arbeidsliv, nasjonalt som internasjonalt. Hjelp til å bygge sterke organisasjoner, både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner er et sentralt element i Norges utviklingssamarbeid, for eksempel i samarbeidet med Tunisia og Colombia.

Til slutt vil jeg påpeke at internasjonal samarbeid kan ofte være en prosess som går over tid. Den politiske viljen er dessverre ikke til stede i alle land, men Norge arbeider på flere områder og på ulike måter for å fremme organisasjonsfrihet.

SPØRSMÅL NR. 1836

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 21. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Stortinget fattet den 6. mars 2018 vedtak om å be regjeringen utrede hvorvidt barnetrygden bør holdes utenfor

ved beregning av sosialhjelp, og fremme sak for Stortinget på egnet måte.

Er departementet i gang med denne utredningen, og når forventer statsråden å kunne fremme sak for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av SVs forslag en rettferdig og fattigdomsbekjempende barnetrygd, dokument 8:20 S (2017-2018), fattet Stortinget vedtak 525:

“Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt barnetrygden bør holdes utenfor ved beregning av sosialhjelp, og fremme sak for Stortinget på egnet måte.”

De med minst blant oss blir i flere kommuner økonomisk straffet for å ha barn, gjennom at barnetrygda regnes som inntekt ved utmåling av sosialhjelp. Disse familiene mister altså på sett og vis barnetrygda når de mottar sosial-

hjelp. Dette rammer svært usosialt. Derfor har SV fremmet forslag om å hindre kommunenes mulighet til å regne barnetrygd som inntekt ved utmåling av sosialhjelp ved en rekke anledninger, og fikk i forbindelse med dokument 8:20 S (2017-2018) gjennomslag for at dette skal utredes. Spørsmålsstiller er interessert i å vite om departementet er i gang med å følge opp Stortingets vedtak, og hva tidsperspektivet er med tanke på når en sak vil fremmes for Stortinget.

Svar:

Jeg tar sikte på å komme tilbake til vurdering og oppfølging av dette anmodningsvedtaket i forbindelse med Prop.1 S for 2019. Jeg kan bekrefte at departementet er i gang med de nødvendige vurderinger som grunnlag for dette.

SPØRSMÅL NR. 1837

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 22. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren vise til i hvor mange KVUer siden 2010 man betegner «investeringer, reinvestering og oppgradering» av bygninger, utstyr mv eid og forvaltet av statlige enheter og statlige selskaper som finansieres gjennom Stortinget, som vedlikehold og driftskostnader (levetidskostnader) i henhold til KS-ordningen, eller skal det normalt regnes inn i de «initiale investeringskostnadene» i utarbeidelsen av KVUer, og dersom det er unntak, hvilke dreier dette seg om?»

BEGRUNNELSE:

For å sørge for en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser skal fornuftig nok statlige investeringsprosjekter med antatt kostnad over 750 millioner kroner gjennomgå ekstern kvalitetssikring før prosjektet eventuelt legges fram for Stortinget. Målet med ordningen som ble innført i år 2000 (KS2) og senere utvidet i 2005 (KS1) er å sørge for at prosjektene Stortinget får seg forelagt er tilstrekkelig utredet og at beslutningstakerne har all nødvendig informasjon når de skal fatte beslutninger om statlige investeringer. Dette kalles også KS-ordningen. Kvalitetssikringen skal sikre at det ikke gjøres feil. Dette støttes også opp under i Utredningsinstruksen. Bakgrunnen for behovet

for en slik ordning var en lang rekke negative erfaringer med kostnadsoverskridelser, forsinkelser og manglende realisering av nytteeffekter i offentlige investeringsprosjekt. Dette gjaldt prosjekter under flere departement, herunder Forsvarsdepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Hensikten med ordningen er å skulle gi mer vellykkete prosjekter og mer nytte for hver krone, gjennom blant annet reduserte kostnader, men ikke minst bedre beslutningsgrunnlag.

Svar:

Kravet om konseptvalgsutredninger (KVU) og ekstern kvalitetssikring av disse, ble innført i 2005. Da var terskelverdien 500 mill. kroner. I forbindelse med at det ble inngått en ny rammeavtale om ekstern kvalitetssikring i mars 2011, ble terskelverdien hevet til 750 mill. kroner. Finansdepartementet har oversikt over når kvalitetssikring-soppdragene er gjennomført. Siden mars 2011 og med dagens terskelverdi på 750 mill. kroner er det gjennomført eller igangsatt 75 kvalitetssikringer (KS1) av KVUer. Det kan være gjennomført flere KVUer som ennå ikke er kommet til kvalitetssikring, og i enkelte saker kan resultatet av KVUen medføre at man velger å utrede andre løsninger eller utsetter gjennomføring av større tiltak slik at utred-

ningen ikke kommer til kvalitetssikring. Dette fanges ikke opp i tallene.

Kvalitetssikring av konseptvalget (KS1) skal gjennomføres ved avslutning av forstudiefasen, før beslutning i regjeringen om eventuell igangsetting av forprosjekt for valgt konsept. Det skal foreligge en Konseptvalgsutredning (KVU), i forsvarssektoren kalt Konseptuell løsning (KL), som underlag for kvalitetssikringen. Denne skal være strukturert med følgende kapitler:

1. Behovsanalyse
2. Strategikapittel
3. Overordnede krav
4. Mulighetsstudie
5. Alternativanalyse
6. Føringer for forprosjektfasen

Alternativanalysen skal være bearbeidet i en samfunnsøkonomisk analyse, i henhold til Finansdepartementets rundskriv R-109/14. Det er et krav om alternativanalysen omfatter nullalternativet og minst to andre konseptuelt ulike alternativer.

I KVU/KS1-fasen er hovedfokus rettet mot å vurdere om det er reelt behov for tiltak, hvilke alternative løsninger som finnes og hva er de samlede virkningene for samfunnet av å gjennomføre tiltaket er. Det siste vurderes i hovedsak gjennom en samfunnsøkonomisk analyse. Der skal alle vesentlige kostnader ved tiltaket regnes med, og tiltakene skal vurderes i et levetidsperspektiv. Levetidsperioden som vurderes kan variere fra 10-20 år for et IKT-prosjekt til 40-75 år for investeringer i samferdselsinfrastruktur eller bygninger. Dette innebærer at det må gjøres anslag for investeringskostnad, driftskostnader, og nødvendige oppgraderinger og vedlikehold underveis for hele perioden man vurderer. I tillegg må man anslå kostnader for eksterne, slik som miljøkostnader. Alle vesentlige kostnader av tiltaket må inngå, også kostnader som faller på andre enn staten. Samlede kostnader vurderes så opp mot tiltakets nyttevirksomheter, og prissatte effekter neddiskonteres for å sammenligne kostnader og nytte som påløper på ulike tidspunkt i fremtiden. Det skal redegjøres for ikke-prissatte virkninger, slik at dette kan tas med i den samlede vurderingen.

I en rangering av alternativene vil dermed både investeringskostnaden og levetidskostnadene regnes med, og begge disse kan variere mellom alternative løsninger. I noen prosjekter kan et alternativ være større oppgradering og vedlikehold av eksisterende bygning. Dette er ofte tilfelle for gamle og verneverdige bygg. Når omfanget er stort og gjennomføres innenfor en avgrenset tidsperiode slik at det krever en egen bevilgning og fullmakt i Stortinget, omtales dette som prosjektets investeringsskostnad. Gjennomføringstiden kan også variere fra prosjekt til prosjekt, og et alternativ kan være å gjennomføre en trinnvis utbygging som trekker investeringene ut i tid.

På KVU/KS1-stadiet er det viktigste å synliggjøre de samlede utgiftene og få frem usikkerheten om anslagene.

I KVU/KS1-fasen er det prosjektets samfunnsøkonomiske lønnsomhet som ligger til grunn for vurderingen om det er fornuftig å gjennomføre tiltak og for å se ulike alternative løsninger opp mot hverandre. I tillegg kan det gi grunnlag for å vurdere tiltak på ulike områder opp mot hverandre eller prioritere mellom tiltak i en sektor.

I den samfunnsøkonomiske analysen skal investeringskostnadene neddiskonteres eksklusive merverdiavgift for å få frem de reelle samfunnsøkonomiske kostnadene og for å sikre sammenlignbarhet mellom alternativene. I tillegg skal det gjøres rede for hva alternativene vil medføre av forventede budsjettbelastninger. Kvalitetssikrerne skal derfor opplyse om samlede, ikke-neddiskonterte investeringskostnader inklusive merverdiavgift, og med usikkerhet (P50- og P85-anslag), for alle analyserte alternativer.

Etter beslutning om videre forprosjektering vil man gå nærmere inn kostnadsanslagene ettersom prosjektet defineres nærmere.

Når forprosjektet er ferdigstilt og det gjennomføres KS2, vil tallene være mindre usikre. Kostnadsrammen som fremmes for Stortinget skal inneholde samlede kostnader til den investeringen man ber om fullmakt til å gjennomføre. Dersom ordinær drift og vedlikehold av tiltaket ikke kan gjennomføres innenfor gjeldene budsjettammer bør dette fremgå av saksfremlegget.

For byggeprosjekter vises det for øvrig til særlige krav som følger av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, hvor det blant annet står:

«Forslag om startbevilgning til byggeprosjekter innenfor husleieordningen hvor husleien ikke kan håndteres innenfor uendret budsjettamme, og byggeprosjekter utenfor husleieordningen i staten, skal legges frem for regjeringen og Stortinget sammen med forslag til kostnadsramme. Forslag om kostnadsrammer for henholdsvis bygg og brukerstyr legges frem for Stortinget av oppdragsdepartementet når det fremmes forslag om oppstartbevilgning.»

SPØRSMÅL NR. 1838**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 22. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Står forsvarsministeren fast på at 2. Bataljon (Bn2) som mobiliseringsbataljon vil være fullt ut mobilisert innen 48 timer, og hvor raskt vil Bn2 som mobiliseringsbataljon kunne være klar til å gå i kamphandlinger?»

BEGRUNNELSE:

Bn2 er foreslått omgjort til en mobiliseringsbataljon. Forsvarsministeren har uttalt at Bn2 skal være mobilisert i løpet av 48 timer. Et system hvor Bn2 skal være mobiliseringsbataljon fordrer at Forsvaret stiller strenge krav til mobiliseringsplikt for de som skal utgjøre personellet i Bn2 slik jeg ser det. I et scenario hvor en konflikt bygges langsomt opp til ett nivå hvor mobilisering synes nært forstående, så kan personellet forhåndsvarsles og slik sett gi en mobilisering relativt god oppmøteprosent. Særlig innenfor de nevnte 48 timer som forsvarsministeren anser som forsvarlig. I et mer akutt behov for mobilisering vil oppmøteprosenten sannsynligvis være lavere, innen de nevnte 48 timer. Foruten mobiliseringen av personellet, så skal jo generelt utstyr klargjøres, funksjonstest gjennomføres, og nødvendige forsyninger som for eksempel ammunisjon gjøres klart til kjøretøy og til den enkelte mann. Mannskapene skal dessuten gjenoppfriske sine kunnskaper, samordne seg som tropps-, kompani- og bataljon-enheter, skyte inn våpen, forberede seg på gitt oppdrag, supplere med manglende personell (særlig kritisk personell) og koordinere seg med resten av Brigaden i Nord - Norge (Brig N). Det best tenkelige scenarioet i forhold til rask mobilisering og kortest mulig tid før enheten er kampklar, er at alt nødvendig utstyr er lagret på ett sted (inkl. ammo, våpen, personlig utstyr, lags-, tropps-, og kompaniutstyr), med tilgjengelige områder/fasiliteter for å etablere leir og for å øve i. Det må antas at forsvarsministeren vil sørge for dette.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund om 2. bataljon som mobiliseringsbataljon.

Et av de viktigste funnene fra landmaktutredningen var behovet for å øke den operative tilgjengeligheten til Hærens avdelinger. Som et ledd i dette, må førstegangstjenesten også utvikles for å møte kravet til reaksjonsevne. I dag gjennomføres grunnleggende soldatutdanning i de operative avdelingene med hovedsakelig ett hovedinnrykk i året. Ordningen som den er i dag, er ikke god nok.

Konsekvensen er at operative avdelinger som baseres på vernepliktige soldater først vil nå et tilstrekkelig erfaringsnivå etter seks til ni måneder. Et annet funn var at kompetansekravene til de vernepliktige soldatene har utviklet seg. Moderne og avanserte våpensystemer medfører at utdanningen blir lengre og mer kompleks. Med tolv måneders førstegangstjeneste får Hæren i enkelte tilfeller liten operativ nytteeffekt før soldaten dimitterer. Regjeringen gjør derfor flere endringer som øker reaksjonsevnen til Hærens avdelinger. For det første skilles rekrutt- og fagutdanningen fra de operative avdelingene i brigaden. Det medfører at når soldatene ankommer de operative avdelingene, vil de allerede ha et grunnleggende kompetansenivå. Disse avdelingene vil da kunne bruke mer tid på avansert trening og annen operativ virksomhet. For det andre vil de vernepliktige bli fordelt over flere innrykk i året. Den enkelte tropp og lag får da både erfarne og nye soldater, i motsetning til i dag der alle soldatene er fra samme kontingent og med liten erfaring i perioden etter innrykk.

Videre vil regjeringen innføre differensiert lengde på førstegangstjenesten i Hæren, der de mest kompetansekrevene stillingene får 16 måneders førstegangstjeneste. Det vil si at de fleste operative avdelingene i Hæren får soldater med et langt høyere erfaringsnivå når de dimitterer enn i dag. Deretter innføres årlig trening for vernepliktig, mobiliseringsdisponert personell. For 2. bataljon innebærer det at soldater med 16. måneders førstegangstjeneste over hvert år etter dimittering, innenfor rammene av dagens tjenesteplikt. 2. bataljon vil i det daglige være bemannet med nøkkelpersonell som forvalter avdelingens materiell og mobiliseringsreserver, samt planlegger årlig trening. Dette gjør at soldatene ved behov kan kalles inn på kort varsel. Disse tiltakene vil til sammen gjøre at 2. bataljon kan ha en høy reaksjonsevne gjennom hele året og være klar i løpet av få dager.

SPØRSMÅL NR. 1839**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 20. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkkel Wara****Spørsmål:**

«Vil justisministeren ta initiativ til et nytt kriminalitetsforebyggende råd, bestående av et tverrfaglig team hvor både politi, frivillige og forskere er med, men også hvor det er særlig god representasjon av ungdom fra Holmlia og Groruddalen?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har vi opplevd hendelser på Oslos østkant, som gir grunn til bekymring. Med spesielt fokus på Holmlia og Groruddalen fortelles det om ungdommer, og til om med barn ned i ti årsalderen, som trekkes mot det kriminelle miljøet. Gjenger bruker ungdom som budbringere og løpegutter. Slik rekrutteres ungdom inn i gjengmiljøet og andre kriminelle miljø.

De som rekrutterer ungdom inn i slike miljø, har en enklere jobb, enn de som prøver å holde dem borte. Dette er ofte lett påvirkelige ungdommer som tiltrekkes av penger og makt, og som kanskje for første gang i livet sitt opplever å være med på noe, i deres øyne, stort og betydningsfylt. Vi vet mye om forebyggende arbeid, men den utviklingen vi ser nå forteller oss at metodene for dette arbeidet ikke har virket godt nok.

Man må forsterke den tidlige innsatsen for å forhindre at gjengproblematikken vokser i Oslo. Det må skje

i skolen, i hjemmet og ved fritidstilbudene gjennom oppsøkende voksenkontakt. Vi trenger også mer politi. Å oppklare en sak er én ting, mens forebygging er langsiktig medisin. Å snu gutter mellom ti og 16 år er veldig mulig. Fra de er 17 til 21 blir det vanskeligere, og etter det er det ofte for sent.

Undertegnede var selv med i kriminalitetsforebyggende råd som student.

Jeg så hvor nyttig og viktig det kan være å komme sammen for å drøfte problematikken. Ungdommene fra de aktuelle områdene har mange innspill det er god grunn til å lytte til.

Svar:

Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) ble etter oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet i 2014 evaluert. Som en oppfølging av evalueringen og påfølgende høring ble KRÅD i 2015 erstattet av et Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging, lagt til Sekretariatet for konfliktrådene, samt et departementsutvalg for kriminalitetsforebygging.

Det er kort tid siden omorganiseringen og det vurderes ikke som aktuelt å gjøre endringer på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1840**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 25. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkkel Wara****Spørsmål:**

«Deler justisminister Wara tidligere justisminister Listhaug og Amundsens beskrivelse av Oslo-politiet?»

BEGRUNNELSE:

Til VG uttaler tidligere justisminister Sylvi Listhaug 13. juni at hun «opplever det som at deler av politiet har dysset ned en del av disse problemene og insistert på at de har kontroll. Det er mulig det var helt riktig da jeg ble fortalt

det, men i så fall har det vært en voldsom eskalering i saken de siste månedene».

Problemene hun sikter til er at gjengen Young Bloods over de siste ti årene har hatt fremvekst på Holmlia i Oslo. Dette uten at politiet har vært i stand til å stagge utviklingen.

Tidligere justisminister Per Willy Amundsen følger i VG opp og sier seg enig i Listhaugs beskrivelser og tilføyer at «sosionomfaktoren har vært noe høy. Deler av politiet

har hatt berøringsangst for problematikken, fordi dette har blitt koblet mot innvandring».

I en hemmeligstemplett rapport fra 2016 kommer det frem at politiet vegrer seg mot å operere på Holmlia. De opplever at gjenglederne og andre aktører i det kriminelle miljøet har større autoritet og nyter større respekt, enn politiet. På bakgrunn av det opplever politiet mye aggresjon og motstand i de aktuelle områdene. Politimesteren i Oslo innrømmer også at de kunne har gjort en bedre jobb.

Mitt spørsmål går imidlertid på om beskrivelsene av politiet i Oslo som formidles av de tidligere justisministrene fra Fremskrittspartiet også deles av nåværende justisminister.

Svar:

Spørsmål rundt uttalelser fra mine forgjengere bør stilles til mine forgjengere. Selv opplever jeg dialog og informasjonen fra Oslo-politiet så langt, som tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 1841

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 22. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hva er status for arbeidet med kompensasjonsordningen til de kommuner som mister sin 110-sentral, hvilke kriterier vil bli lagt til grunn for en slik kompensasjon, og når kan de kommunene dette gjelder vente en avklaring på hvordan de vil bli kompensert?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet nærpoltireformen, prop. 61LS, 10. juni 2015, og det ble blant annet fattet vedtak om følgende anmodning, nr. 645:

«Stortinget ber regjeringen utforme en kompensasjonsordning for 110-sentraler som blir nedlagt med ny struktur, og komme tilbake til Stortinget med forslag til en slik ordning på egnet måte.»

Ordningen skulle ivareta kommuner som har investert i nye nødmeldingssentraler etter 1. januar 2010, og DSB skulle overlevere justisdepartementet forslag til kompensasjonsordning opprinnelig innen 15. januar 2016.

I et skriftlig spørsmål fra Jorid Holstad Nordmelan (A) innlevert 5. oktober 2016, ble daværende justisminister Anundsen fra Frp bedt om avklaringer rundt samlokalisering av nødetatene og kompensasjonsordningen. I svaret til Nordmelan sier blant annet justisministeren om utformingen av kompensasjonsordningen:

«Dette arbeidet pågår fortsatt i departementet og jeg vil komme tilbake til Stortinget med forslag til en slik ordning på egnet måte.»

I en mail jeg har fått videresendt fra Arendal kommune, sier justisdepartementet 8. desember 2017 at:

«Justis- og beredskapsdepartementet har bedt DSB om innspill til hvordan en slik ordning kan innrettes. DSB har i dette arbeidet innhentet eksterne vurderinger. Der fremkommer det bl.a. stor usikkerhet knyttet til fremtidig verdifastsettelse av eksisterende lokaler og ulike vurderinger rundt kompensasjon av investeringer som ikke er nødvendige for å drive tjenesten forsvarlig. (...) Regjeringen vil derfor komme tilbake til Stortinget med et konkret forslag til kompensasjonsordning når man har fått utarbeidet et tilfredsstillende grunnlag for de aktuelle sentralene som oppfyller kriteriene i anmodningsvedtaket.»

Ordføreren i Arendal kommune har nå i juni 2018 henvendt seg til meg, ettersom de fortsatt ikke opplever å ha fått en avklaring på kompensasjonen i forbindelse med samlokalisering av nødsentralene. Det har gått 3 år siden Stortinget fattet sitt anmodningsvedtak, og det burde derfor ikke være urimelig at de kommuner dette gjelder snart får en avklaring på slags kompensasjon de er berettiget.

Svar:

Ordningen for kompensasjon til kommuner som berøres av at brannvesenets 110-sentraler legges ned med ny struktur, er til behandling i departementet.

Det er ulike tilnærminger som kan benyttes for å estimere riktig kompensasjonsbeløp.

Utgangspunktet er at kompensasjonsordningen kun skal dekke oppgavene som 110-sentralene utfører etter brann- og ekslosjonsvernloven § 16 (2). En ekstern gjennomgang viser at mange av 110-sentralene i tillegg utfører en betydelig mengde tilleggstenester. Dette kan være både kommunale oppgaver som inngår i hjemmehjelpstjenestene, men også oppgaver som utføres i konkurranse med andre private aktører, som for eksempel innbruddsalarmer. Når 110-sentralene driver økonomisk

aktivitet i EØS-rettslig forstand, må man hindre at denne delen av virksomheten mottar økonomiske fordeler som andre markedsaktører ikke mottar, herunder at det skjer en kryss-subsidiering fra kommunens skjermede virksomhet til de økonomiske aktivitetene som opererer i markedet.

I arbeidet med kompensasjonsordning for 110-sentraler som blir lagt ned med ny struktur må man også vurdere å se hen til kommunenes reelle kostnader knyttet til drift av 110-sentralene. Gjennom reduksjonen i antall politidistrikter i Prop 61 LS (2014-2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen) ble antall 110-regioner, og dermed også antall 110-sentraler, redusert. For kommunene og deres innbyggere medfører

denne reduksjonen både økt faglig kvalitet og en reduksjon i kostnadene per innbygger for drift av 110-sentralene.

I flere politidistrikt er det i tillegg planer om å etablere nye politihus og/eller tilpasse eksisterende bygningssmasse for å gjennomføre samlokalisering. For å unngå å måtte flytte brannvesenets 110-sentral flere ganger i løpet av noen år, avventer man å gjennomføre samlokalisering til beslutning om ev. nytt politihus foreligger. Det er derfor flere 110-regioner hvor man ikke vet hvor mye leieinntekter man kan få for de eksisterende lokalene og hvor mye man må betale i fremtidig husleie på den samlokaliserte lokasjonen. Jeg vil derfor avvente å komme med forslag til kompensasjonsordning til de ovennevnte forhold i større grad er avklart.

SPØRSMÅL NR. 1842

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 22. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at Stord kommune kan setje i gong ein prosses med sikte på å lande denne saka på ein fornuftig måte?»

GRUNNGJEVING:

I Stord i Hordaland er det bygd eit bygg til 53 millionar kroner som er tiltenkt utleid til Biltema. Kommunen har godkjent bygget og fylkeskommunen har også handsama saka og stilt seg positiv. Fylkesmannen i Hordaland klagde på saka i ettertid av at bygget er reist og oppheva kommunen sitt ja vedtak. Settefylkesmann stadfesta nylig dette vedtaket. Eg meiner det er urimeleg at eit så stort næringslokale som er lovleg ført opp skal ståast tomt pga. slik saka står no. Det må vera mogleg å finne ei løysing der kommunen kan handsama saka på ny og sikre at det er mulig å få til den aktiviteten man lokal og regionalpolitisk ynskjer.

Svar:

Fylkesmannen i Rogaland har som settefylkesmann handsama klagesaka om Biltema på Heiane Vest i Stord kommune i vedtak 5. juni 2018. Klaga frå Fylkesmannen i Hordaland er tatt til følge, og kommunen sitt byggeløyve er gjort om. Vedtaket er grunngjeve med at denne typen varehandel ikkje er i samsvar med reguleringsføresegnene

for området, som berre opnar for tyngre og plasskrevjande varehandel.

Det går fram av fylkesmannen sitt vedtak at etableringa krev dispensasjon frå reguleringsføresegnene, og at tiltakshavaren eventuelt kan søke om dispensasjon. Dette vil derfor kunne vere ei mogleg vidare handsaming av saka. Kommunen må ved handsaminga av ein eventuell dispensasjonssøknad, sende saka til fylkesmannen og fylkeskommunen for uttale etter plan- og bygningslova § 19-1. Eit alternativ til å handsame saka som dispensasjonssak, vil kunne vere å endre reguleringsføresegnene for området.

SPØRSMÅL NR. 1843**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 22. juni 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

«Vil statsråden kvalitetssjekke investerings- og driftsbudsjett for kunstsilo i Kristiansand før det gis statlig bidrag, og har statsråden tatt høyde for at de statlige driftstilskuddene til Kunstsiloen i Kristiansand kan beløpe seg langt høyere hvis de ikke når målet om 150 000 besøkende i året?»

BEGRUNNELSE:

Årets store debatttema i Kristiansand har vært bygging av en kunstsilo for å huse en stor samling av norsk og nordisk kunst i perioden 1930 – 1980. I tillegg til investeringskostnadene er det tidligere antatt at man vil trenge 30 millioner kroner i året i driftsstøtte som fordeles mellom Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune og staten. Det forutsettes i tillegg 150 000 besøkende i året som hver betaler 167 kroner i inngangsbillett. Det er i så fall på høyde med besøkstallene til Munchmuseet i Oslo, med en langt høyere gjennomsnittspris enn Munchmu-

seet, som opererer med høyere pris enn Munchmuseet i Oslo.

Svar:

I den årlige budsjettprosessen behandler Kulturdepartementet et betydelig antall søknader om økt driftstilskudd og tilskudd til investeringstiltak. Alle mottatte søknader blir underlagt kvalitetssikring og faglig vurdering. Søknader vedrørende museer har departementet en fast prosedyre for, der Norsk kulturråd gjennomfører museumsfaglige vurderinger. Den saken som representanten Saudland har stilt spørsmål om, blir selv sagt også underlagt denne prosedyren. Den konkrete problemstillingen spørsmålsstilleren tar opp, vil også bli sett nærmere på i denne sammenheng. Departementet har også hatt dialog med både søkerinstitusjonen, Kristiansand kommune og de involverte fylkeskommunene. Regjeringens tilrådning i saken vil fremgå av Kulturdepartementets budsjettproposisjon for 2019.

SPØRSMÅL NR. 1844**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 26. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Mobilitetpunkter er noe flere fylkeskommunalt eide kollektivselskap i Norge sysler med å opprette/bygge. Kolumbus og Ruter, og andre, ønsker å tilby elbil-pool i tilknytning til slike mobilitetpunkter, men juridiske utredninger sier at dette ikke er lovlig grunnet i statsstøttereglene.

Vil samferdselsministern bidra til at lovverket åpnes for opprettelse av slike elbilpooler i fylkeskommunale kollektivselskap?»

BEGRUNNELSE:

I en juridisk betenkning bestilt av kollektivselskapet Kolumbus, sier juristene at:

“Statsstøttereglene (og konkurransereglene) kommer til anvendelse på «foretak». Alle enheter som opptrer som «foretak», er således underlagt de begrensninger som følger av støtte- og konkurransereglene. Dette gjelder offentlige så vel som private aktører, uavhengig av i hvilken grad markedet er offentlig regulert, også for aktører som er tildelt enerett slik som Kolumbus. Hvorvidt en aktør er et «foretak», må alltid vurderes konkret ut fra den aktuelle virksomheten aktøren driver.”

Videre heter det:

“For det første kan det være et spørsmål om Kolumbus er å anse som støtemottaker i kraft av å motta midler fra stat/fylkeskommune. Vi har oppfattet det slik at det er vedtatt overføringer til Kolumbus i størrelsesorden 50 MNOK årlig til ulike mobilitetstiltak, uten at slike midler er øremerket særskilte tiltak. Om dette kan anses som støtte til Kolumbus, er i prinsippet en problemstilling som den potensielle støttegiver må vurdere, men den videre bruken av midlene vil i større eller mindre grad underbygge og synliggjøre eventuell støtte.”

Blant andre punkter i denne utredningen sies det at dersom Kolumbus tilbyr slik elbil-pool mot vederlag, så oppfattes det som næringsvirksomhet.

Undertegnede mener at regelverket i liten grad er tilpasset markeds- og samfunnsutviklingen knyttet til mobilitet. Derfor er det viktig at det settes i verk et arbeid for å avklare disse problemstillingene, med den hensikt å gi kollektivselskapene mulighet for å kunne tilby slike tjenester!

Svar:

Jeg ønsker stimulere til bedre mobilitetsløsninger i samfunnet. Dagens regjering har blant annet nylig gjennomført en konkurranse "Smartere Transport" for å utfordre og stimulere til nye løsninger i kollektivtrafikken. NSB har nylig annonsert satsing på utleie av elbiler i Oslo, som et ledd i å "forlenge" kollektivreisen på individuell basis. Det er bra å se at selskap som tradisjonelt har vært operatører

av buss eller tog, nå utvikler seg til å bli leverandører av mobilitet på tvers av mange plattformer.

Samferdselsdepartementet har fått oversendt den juridiske betenkningen som er innhentet av Kolumbus som det er vist til i begrunnelsen for spørsmålet, og kan ikke se at betenkningen som sådan konkluderer med at statsstøttereglene er til hinder for å kunne få etablert et tilbud med leie av el-biler. Statsstøtteregelverket stiller imidlertid krav til fremgangsmåter avhengig av hvordan man organiserer en slik tjeneste. Statsstøtteregelverket er en sentral del av EØS-avtalen som vi må forholde oss til i de ulike sektorene. Disse reglene kan ikke endres nasjonalt.

Det er viktig at Kolumbus og andre kollektivselskaper som har planer om å utvide tjenestetilbudet på dette området klargjør hva som er en ønskelig organisering av en slik tjeneste, og deretter skaffer seg kunnskap om hvilke fremgangsmåter som er forenlige med statsstøtteregelverket for å kunne realisere planene.

SPØRSMÅL NR. 1845

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 20. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hvilke passkontor har POD foreslått for justisdepartementet at skal legges ned, hvilke er besluttet nedlagt, og er det øvrige passkontor som vurderes nedlagt?»

BEGRUNNELSE:

Det planlegges nedlegging av en rekke passkontorer i hele landet. Dette er også omtalt i Prop 85 S (2017-2018), uten at det er konkretisert hvilke kontorer som kommer til å bli lagt ned.

Svar:

Etter de endringene som følger av Nærpolitireformen, som ble besluttet av Stortinget i mai 2017, utstedes det nå pass på 140 tjenestesteder (se vedlegg for detaljert oversikt).

Politidirektoratet har publisert en oversikt over hvilke tjenestesteder som foreslås videreført på sine nettsider. Jeg viser derfor til denne: <https://www.politiet.no/aktuelt-tall-og-fakta/aktuelt/nyheter/2018/05/22/kvalitet-og-sikkerhet-krever-farre-passkontorer/>

Som det fremgår i Prop. 85 S (2017-2018) vil Justis- og beredskapsdepartementet vurdere Politidirektoratets forslag til ny tjenestestruktur opp mot tjenestetilbud og lokalisering av statlige arbeidsplasser før endelig struktur besluttes.

Vedlegg til svar:

Agder (5 stk.)

Arendal politistasjon
 Flekkefjord politistasjon
 Kristiansand politihus
 Mandal politistasjon
 Valle og Bykle lensmannskontor

Finnmark (12 stk.)

Alta lensmannskontor
 Båtsfjord politistasjon
 Hammerfest politihus
 Karasjok lensmannskontor
 Kautokeino lensmannskontor
 Kirkenes politihus
 Lebesby lensmannskontor
 Måsøy lensmannskontor
 Nordkapp lensmannskontor
 Porsanger lensmannskontor
 Tana lensmannskontor
 Vadsø politistasjon

Innlandet (13 stk.)

Elverum politistasjon
 Gjøvik politihus
 Gran og Lunner lensmannskontor
 Hamar politihus
 Kongsvinger politistasjon
 Lesja/Dovre lensmannskontor
 Lillehammer politihus
 Lom lensmannskontor
 Midt-Gudbrandsdal lensmannskontor
 Nord-Aurdal lensmannskontor
 Nordre Land lensmannskontor
 Otta lensmannskontor
 Tynset lensmannskontor

Møre og Romsdal (14 stk.)

Aure lensmannskontor
 Fræna lensmannskontor
 Haram lensmannskontor
 Kristiansund politihus
 Molde politihus
 Rauma lensmannskontor
 Sunndal lensmannskontor
 Surnadal og Rindal lensmannskontor
 Sykkylven lensmannskontor
 Ulstein og Hareid lensmannskontor
 Vanylven lensmannskontor

Vestnes lensmannskontor
 Volda og Ørsta lensmannskontor
 Ålesund politihus

Nordland (10 stk.)

Alstahaug og Leirfjord lensmannskontor
 Bodø politihus
 Brønnøy og Vevelstad lensmannskontor
 Fauske lensmannskontor
 Mo i Rana politistasjon
 Mosjøen politihus
 Narvik politistasjon
 Sortland lensmannskontor
 Svolvær politistasjon
 Øksnes lensmannskontor

Oslo (2 stk.)

Bærum politistasjon
 Grønland (passkontor oslo) politihus

Svalbard (1 stk.)

Longyearbyen

Sør-Vest (14 stk.)

Egersund politistasjon
 Etne og Vindafjord lensmannskontor
 Haugesund politihus
 Jæren lensmannskontor
 Karmøy lensmannskontor
 Lund lensmannskontor
 Randaberg lensmannskontor
 Sandnes politistasjon
 Sauda lensmannskontor
 Sirdal lensmannskontor
 Stavanger politihus
 Stavanger lufthavn
 Stord lensmannskontor
 Søre Ryfylke lensmannskontor

Sør-Øst (16 stk.)

Politiets publikumssenter i Stokke
 Bamble lensmannskontor
 Drammen politistasjon
 Gol og Hemsedal lensmannskontor
 Grenland politistasjon
 Hol lensmannskontor
 Hønefoss politistasjon
 Kongsberg politistasjon
 Kragerø politistasjon
 Modum lensmannskontor

Nedre Eiker lensmannskontor
 Nore og Uvdal lensmannskontor
 Notodden politistasjon
 Røyken og Hurum lensmannskontor
 Seljord lensmannskontor
 Øvre Eiker lensmannskontor
Troms (5 stk.)

Finnsnes lensmannskontor
 Harstad politistasjon
 Målselv lensmannskontor
 Nordreisa og Kvæangen lensmannskontor
 Tromsø politistasjon

Trøndelag (14 stk.)

Grong lensmannskontor
 Heimdal politistasjon
 Hitra lensmannskontor
 Levanger/Verdal lensmannskontor
 Midtre Gauldal lensmannskontor
 Namsos og Fosnes politistasjon
 Nærøy lensmannskontor
 Oppdal lensmannskontor
 Orkdal og Agdenes lensmannskontor
 Rissa lensmannskontor
 Røros lensmannskontor
 Sentrum politistasjon (Trondheim)
 Steinkjer politistasjon
 Stjørdal lensmannskontor

Vest (25 stk.)

Askøy lensmannskontor
 Aurland lensmannskontor
 Austevoll lensmannskontor
 Bergen Vest politistasjon
 Eid lensmannskontor
 Fjaler lensmannskontor
 Flora politistasjon
 Fusa lensmannskontor
 Førde og Naustdal lensmannskontor
 Gloppen lensmannskontor
 Hardanger lensmannskontor
 Høyanger lensmannskontor
 Kvam (Nordheimsund) lensmannskontor
 Kvinnherad lensmannskontor
 Lærdal lensmannskontor
 Masfjorden lensmannskontor
 Nordhordaland lensmannskontor

Os lensmannskontor
 Sogndal og Leikanger lensmannskontor
 Sotra og Øygarden lensmannskontor
 Stryn og Hornindal lensmannskontor
 Tysnes lensmannskontor
 Voss lensmannskontor
 Vågsøy lensmannskontor
 Årdal lensmannskontor

Øst (9 stk.)

Aurskog-Høland lensmannskontor
 Eidsvoll og Hurdal lensmannskontor
 Follo politistasjon
 Indre Østfold politistasjon
 Lillestrøm politistasjon
 Lørenskog lensmannskontor
 Nittedal lensmannskontor
 Sarpsborg politistasjon
 Ullensaker lensmannskontor

Totalsum: 140 stk.

SPØRSMÅL NR. 1846**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 19. juni 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at de som mottar helse- og omsorgstjenester i hjemmet har tilstrekkelig materiell brannsikkerhet, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden sette i verk for at helse og omsorgstjenestene kan bidra til økt brannsikkerhet hos de som mottar omsorgs- og botjenester fra det offentlige?»

BEGRUNNELSE:

De senere tiår har det vært en bred politisk enighet om å levere en økende andel av våre helsetjenester ut i hjemmet, der man tidligere måtte bo på institusjon. Det er en positiv utvikling - dessverre har den utviklingen også en negativ effekt: den er synlig på brannstatistikken.

Sykehjem har en høy sikkerhet relatert til brann, gjerne med sprinkleranlegg, brannalarmanlegg og trent personell - det har ikke boliger. Selv om antallet som omkommer i brann har vist en gledelig nedadgående trend de senere årene, viser statistikken også med all tydelighet hvem som omkommer i brann.

Ni av ti omkommer hjemme og tre av fire tilhører en sårbar gruppe. Blant annet eldre med hjelpebehov og personer med rus- og psykiatriproblematikk. Halvparten av de som omkommer og som befinner seg i en risikoutsatt gruppe mottar helse- og omsorgstjenester i hjemmet.

NOU 2012:4 Trygg hjemme - Brannsikkerhet for risikoutsatte grupper anbefalte at boliger som benyttes som til heldøgns helse- og omsorgstjenester må sprinkles og at mobile vanntåkeanlegg tas inn i hjelpemiddelsentralens sortiment over hjelpemidler.

Tilstrekkelig brannsikkerhet krever at alle som jobber opp mot de svakeste i samfunnet samarbeider på en god måte, men skal vi nå målet om færre omkomne i brann må det også tekniske tiltak på plass.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at brannsikkerhet administrativt sorterer under justis- og beredskapsministeren, mens hjelpemiddelsentralen sorterer under arbeids- og sosialministeren. Som representanten er inne på vil det likevel være et felles ansvar å bidra til økt brannsikkerhet hos de som mottar ulike omsorgstjenester fra det offentlige.

Helse- og omsorgsdepartementet har som en del av oppfølgingen av nasjonal strategi for forebygging av ulykker (2009-2014), inngått en samarbeidsavtale med Finans Norge om drift av Skadeforebyggende forum for perioden

2014-2018. I avtalen bidrar begge parter med 1 mill. kr årlig. Skadeforebyggende forum er et nasjonalt kontakt- og samarbeidsorgan for skadeforebyggende arbeid. Forumet er en medlemsorganisasjon med om lag 75 medlemmer fra frivillige organisasjoner, institusjoner og selskap. Skadeforebyggende forum jobber med å spre Trygge lokalsamfunn, en modell som hjelper kommunene å arbeide systematisk med ulykkesforebygging. De jobber også mot brannforebygging gjennom bl.a. kampanjen Risikorydding, som dreier seg om hvordan borettslag, familier og andre kan gjøre hjemmet tryggere og mobilisere frivillige.

Mange eldre mottar helse- og omsorgstjenester fra et kommunalt tjenesteapparat. Selv om brannsikkerhet ikke er en del av helse- og omsorgstjenestens ansvar, så må den enkelte kommune organisere sine tjenester – og sikre samarbeid mellom relevante kommunale virksomheter - på en slik måte at også brannsikkerheten blir ivaretatt på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Som oppfølging av NOU 2012:4 Trygg hjemme, har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i samarbeid med Helsedirektoratet utarbeidet veilederen "Samarbeid mellom kommunale tjenesteytere om brannsikkerhet for risikoutsatte grupper".

Veilederen ble publisert i juni 2017 og beskriver viktige elementer i et systematisk brannsikkerhetsarbeid, og gjennomgår regelverk som beskriver kommunenes oppgaver og ansvar. Veilederen skal være et hjelpemiddel for kommunene i deres arbeid med å sørge for god brannsikkerhet hos hjemmeboende personer i risikoutsatte grupper som er i kontakt med det kommunale tjenesteapparatet eller mottar kommunale tjenester.

Anbefalingene i veilederen bygger på erfaringer fra kommuner som har iverksatt gode samarbeidsløsninger mellom ulike tjenesteområder. Kommunene i Norge er forskjellige og har ulike forutsetninger. Derfor er det vanskelig å fastsette én bestemt modell eller forslå én spesifikk løsning som kan passe alle kommuner.

Veilederen gir forslag til måter å løse utfordringer på, og kan både brukes som hjelpemiddel ved etablering av systematisk brannsikkerhetsarbeid og i evaluering av det arbeidet man eventuelt allerede har etablert. I veilederen finnes det eksempler på samarbeidsavtaler fra kommuner som har kommet langt i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1847**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 22. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Vil erfaring med for dårlig IKT-sikkerhet, som gjorde at styret i Helse Sør-Øst (HSØ) 14. juni besluttet å terminere kontrakten om outsourcing av IKT-infrastruktur, få betydning for hvordan regjeringen vurderer outsourcing som virkemiddel for modernisering av offentlig sektor?»

BEGRUNNELSE:

Helseminister Høie begrunnet outsourcingen av grunnleggende IKT-systemer i Helse Sør-Øst med at det ville sikre mer penger til pasientbehandling. Nasjonal strategi for bruk av skytjenester, omtaler i liten grad IKT-sikkerhet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet skriver i sin introduksjon til strategien:

“...skytenester skil seg fra tradisjonell tenesteutsetting på viktige område som vi ser skaper utfordringer for verksemder som vurderer å ta i bruk slike tenester – og kanskje særleg for offentlege verksemder: Ein kan ikkje alltid vite nøyaktig kor informasjonen blir lagra eller behandla til kvar tid, og kontraktane ein bruker er ofte standard-kontraktar frå leverandøren. Mange verksemder er usikre på om det å bruke skytenester er trygt nok, og om regelverket tillèt at dei bruker slike tenester.”

I strategien oppgir regjeringen også at:

“I digitaliseringsrundskrivet for 2016, som gjeld alle verksemder i statleg sektor, har vi derfor tatt inn ei anbefaling om at offentlege verksemder skal vurdere skytenester som eit alternativ når dei skal skaffe IKT-tenester.”

Erfaringen som nå er gjort i Helse Sør-Øst må få konsekvenser for den nasjonale politikken for outsourcing og den nasjonale politikken for IKT-sikkerhet.

Spørsmålsstilleren viser også til debatt om IKT-sikkerhet i Stortinget 12. juni og at Sikkerhetsloven må ivaretas. I Sikkerhetslovens kapittel 6 blir det gitt to alternative vilkår for at et informasjonssystem skal kunne ses på som skjermingsverdig: enten at systemet behandler skjermingsverdig informasjon, eller at systemet i seg selv har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner. Helse Sør-Øst viser blant annet til Sikkerhetsloven for sin beslutning om å terminere kontrakt om outsourcing av IKT-infrastruktur.

Svar:

Det er opp til den enkelte virksomhet å organisere sin IT-funksjon på en hensiktsmessig måte, og tjenesteutsetting er allerede i dag vanlig i alle sektorer og i alle typer virksomheter.

Dette er en ønsket utvikling. Offentlig sektor bør i utgangspunktet ikke skjermes for konkurranse fra private. Effektiv ressursbruk tilsier at en gitt tjeneste leveres av den mest effektive leverandøren, uavhengig av om den er privat eller offentlig. For mange virksomheter bidrar tjenesteutsetting til at de får mer ressurser til å fokusere på sin kjernevirksomhet. I tillegg vet vi at mange virksomheter mangler nødvendig kompetanse internt, og derfor vil øke sikkerhet og tilgjengelighet for sine løsninger gjennom bruk av profesjonelle aktører.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) publiserte nylig sine råd om tjenesteutsetting. De skriver i sin innledning:

Tjenesteutsetting av IKT-tjenester til profesjonelle aktører kan gi bedre sikkerhet og mer stabile og tilgjengelige tjenester. Tilgang til ekspertkompetanse og verktøy man ikke selv besitter kan bedres, kostnader kan bli lavere og mer forutsigbare og det kan i større grad bidra til bedre fokus på virksomhetens kjerneaktivitet. Samtidig må virksomheter være bevisst hvilken risiko en tjenesteutsetting medfører. Tilsvarende eller høyere nivå på både tjenestekvalitet og IKT-sikkerhet bør være en målsetning ved tjenesteutsetting.

Det er med andre ord ikke noe motsetningsforhold mellom informasjonssikkerhet og tjenesteutsetting. Også det digitale sårbarhetsutvalget (Lysne-utvalget) peker i sin rapport på at tjenesteutsetting og skytjenester kan gi økt teknisk sikkerhet, fordi leverandøren ofte har både bedre kompetanse og mer ressurser enn kunden. Jeg vil likevel understreke at det alltid er kunden – den offentlige virksomheten – som har ansvaret for at det stilles krav til informasjonssikkerhet og for å følge opp leverandøren etter at kontrakt er inngått.

Alle offentlige virksomheter pålagt å ha internkontroll av informasjonssikkerhet. Det kan være krevende for virksomhetene å etablere slik kontroll. Som fagorgan for forebyggende IKT-sikkerhet i statsforvaltningen, har Difi derfor utarbeidet en praktisk veileder i hvordan statlige virksomheter kan etablere og vedlikeholde systematisk internkontroll på informasjons-sikkerhetsområdet. Også Datatilsynet og NSM utarbeider veiledninger for å hjelpe virksomhetene med deres informasjonssikkerhetsarbeid.

Spørsmålsstilleren viser i bakgrunnen for spørsmålet til Nasjonal strategi for bruk av skytjenester og digitaliseringsrundskrivet. Begge disse dokumentene understreker betydningen av informasjonssikkerhet med tilhørende risikovurderinger. I digitaliserings-rundskrivet oppfordres virksomhetene til å utvikle en sourcingstrategi, der

de tar stilling til hva de skal utføre selv, og hva som helt eller delvis skal overlates til eksterne. Det understrekes at:

“Strategien må ta høyde for de risikovurderingene virksomheten har gjort som en del av sitt internkontrollsystem for informasjonssikkerhet.”

Regjeringen mener bruk av skytjenester kan gi økt fleksibilitet og mer kostnadseffektiv bruk av IKT. I digitaliseringsrundskrivet sier vi:

Når det ikke foreligger spesielle hindringer for å ta i bruk skytjenester, og slike tjenester gir den mest hensiktsmessige og kostnadseffektive løsningen, bør en velge slike tjenester.

Det understrekes videre at spesielle hindringer for eksempel kan være særlige krav til sikkerhet og sårbarhet, og at det er en forutsetning at valgt løsning tilfredsstiller virksomhetens krav til informasjonssikkerhet, og at det gjennomføres en risikoanalyse.

Virksomheter som vurderer tjenesteutsetting av sin IT, må kjenne sine egne IT-systemer og de dataene de forvalter. Ikke all informasjon egner seg for tjenesteutsetting, og for enkelte typer informasjon setter regelverket begrensninger på hva man har lov til å gjøre. Gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser er et viktig verktøy for å avdekke hvilke krav som må stilles til driften av IT-systemene det er snakk om.

For IT-systemer som behandler personopplysninger, gjelder personopplysningsloven- og forskriften. Disse gjelder enten virksomheten selv drifter sine IT-systemer, eller om systemene er satt ut til andre. I utgangspunktet kan personopplysninger – også sensitiv personinformasjon – overføres til andre land, såfremt landet har et regelverk som kan sikre en forsvarlig behandling av opplysningene. Dette gjelder blant annet hele EØS-området.

Lov om offentlige anskaffelser regulerer anskaffelser av varer og tjenester. I henhold til dette regelverket er det i utgangspunktet ikke tillatt å avgrense tjenestekontrakter mot leverandører innenfor EØS-området, med mindre det gjelder løsninger som komme inn under sikkerhets-lovens virksomsråde.

For IT-systemer som inneholder sikkerhetsgradert informasjon, gjelder sikkerhetsloven. I utredningen som ligger til grunn for ny sikkerhetslov, peker man på at det også er et behov for at IT-systemer som i utgangspunktet ikke inneholder gradert informasjon, men som er avgjørende for driften av en grunnleggende nasjonal funksjon, skal omfattes av sikkerhetsloven. Det framgår at det er departementene som skal identifisere og holde oversikt over virksomheter som har vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner (kapittel 2 i loven). Dette vil gjelde et fåtall av det samlede antall offentlige virksomheter. De virksomhetene det gjelder vil måtte ta høyde for dette i sine vurderinger av sourcing og risiko.

SPØRSMÅL NR. 1848

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Styret i Helse Sør- øst har den 14. juni besluttet å terminere kontrakten om utflagging av IKT systemer i helseforetaket.

Vil helseministeren ut fra dette endre sin beslutning om å ikke hindre utflagging av grunnleggende IKT- infrastruktur i helseforetakene (jfr. stortingsdebatt 12/6-18), vil helseministeren sørge for å definere grunnleggende IKT- infrastruktur inn under sikkerhetsloven, og kan statsråden informere om hvem som skal ta kostnaden for det IKT- skandalen og terminering av kontrakten, koster?»

BEGRUNNELSE:

Under overskriften «Skjerpet risikobilde», oppgir Helse Sør- Øst 14. 06.18 i pressemeldingen der de kunngjør at kontrakt om outsourcing avbestilles 14.06:

«Risikobildet for tjenesteutsetting har endret seg vesentlig siden kontrakten ble inngått. Både Nasjonal sikkerhetsmyndighet og Politiets sikkerhetstjeneste viser til økt risiko for cyberangrep og endret trusselbilde for datasikkerhet. Datainnbruddet i Helse Sør-Øst i januar illustrerer dette. Ny sikkerhetslov kan gi ytterligere krav til sikkerhet. I behandlingen av saken la styret i Helse Sør-Øst RHF også vekt på nye, sikkerhetsfaglige anbefalinger fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Noe av dette er gradert informasjon. Styret har besluttet at driften av IKT-infrastrukturen ikke skal tjenesteutsettes slik det var forutsatt i kontrakten med DXC. Dette innebærer at kontrakten med DXC avbestilles.»

I Sikkerhetslovens kapittel 6 blir det gitt to alternative vilkår for at et informasjonssystem skal kunne ses på som skjermingsverdig: enten at systemet behandler skjermingsverdig informasjon, eller at systemet i seg selv har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner. Helse Sør-Øst viser blant annet til Sikkerhetsloven for sin beslutning om å terminere kontrakt om outsourcing av IKT-infrastruktur. På spørsmål om dette i Stortinget 12. juni svarte statsråden: «Det som jeg tror representanten er på jakt etter, er et svar på om deler av eller hele IKT-infrastrukturen er skjermingsverdige objekter etter sikkerhetsloven. Det er en vurdering som gjøres helt konkret. Vurderingen knyttet til dette er nå et sentralt spørsmål med tanke på den nye sikkerhetsloven som trer i kraft den 1. januar 2019, og jeg redegjorde i mitt innlegg for de prosessene som er på gang for å gjøre de konkrete vurderingene.»

Spørsmålsstilleren mener den grunnleggende IKT-infrastrukturen i helsevesenet er et system som behandler skjermingsverdig informasjon og er et system som er av avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner. Spørsmålsstilleren mener IKT-skandalen i Helse Sør-Øst, Helse Sør-Øst sin begrunnelse og beslutning om terminering av outsourcingen, underbygger dette og at dette ikke kan ivaretas ved outsourcing.

IKT-skandalen har allerede kostet Helse Sør-Øst 280 millioner kroner i forbindelse med at avtalen om outsourcing først ble satt på vent i mai 2017, hele avtalen skal ha en kostnadsramme på 5 milliarder og kostnadene vil øke. Det er avgjørende for befolkningen og helsetjenesten hvem som skal betale regningen for denne skandalen, en outsourcing gjort på tross av sterke faglige advarsler i mot dette. Statsråden må svare på om pasienttilbudet vil bli skjermet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt nevnte innlegg i Stortinget 12. juni i år om hvorvidt grunnleggende IKT-infrastruktur i helseforetakene skal defineres inn under sikkerhetsloven. Helse- og omsorgsdepartementet har etter sikkerhetsloven ansvaret for forebyggende sikkerhet i helse- og omsorgssektoren.

Helse- og omsorgsdepartementet gjennomførte i 2014 en vurdering av sikkerhetslovens anvendelse for de regionale helseforetakene, helseforetakene og Norsk Helsenett SF. Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) bistod med råd og veiledning i denne vurderingen. Konklusjonen var at man anså at de regionale helseforetakene, helseforetakene og Norsk Helsenett SF er omfattet av sikkerhetsloven, jf. sikkerhetsloven § 2 første ledd. Dette innebærer at de regionale helseforetakene og helseforetakene som eiere av den aktuelle IKT-infrastrukturen allerede er underlagt sikkerhetsloven.

Den nye sikkerhetsloven er forventet å tre i kraft 1. januar 2019. Etter loven er det departementet som har ansvaret for å vurdere og peke ut konkrete skjermingsverdige verdier. Som jeg opplyste om i mitt innlegg i Stortinget så pågår det nå prosesser for å vurdere om hele eller deler av IKT-infrastrukturen i helseforetakene har skjermingsverdige verdier etter den nye loven. Dette forutsetter en vurdering av om IKT-infrastrukturen er av betydning for å trygge Norges suverenitet, territoriale interesser og demokratiske styreform og andre nasjonale sikkerhetsinteresser, jf. § 1-1. Dette arbeidet skjer i samarbeid med de regionale helseforetakene, Sykehusbygg HF, Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse, Norsk Helsenett SF og Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Jeg vil imidlertid minne om at disse vurderingene – og eventuelt behov for forebyggende sikkerhetstiltak – i seg selv vil kunne være sikkerhetsgradert informasjon.

Når det gjelder den konkrete saken det refereres til i spørsmålet, så vil jeg vise til min redegjørelse til Stortinget 30. januar i år om tilgangsstyring og informasjonssikkerhet i Helse Sør-Øst. Generelt sett stiller en økt digitalisering i sektoren også økte krav til arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. Helse- og omsorgssektoren er i stor grad avhengig av å bruke eksterne IKT-leverandører for å kunne levere helsetjenester på et ønsket høyt kvalitativt nivå. Etter gjeldende rett er det begrenset anledning til å avvise utenlandske IKT-leverandører på et generelt grunnlag, med den begrunnelse at de er etablert i, eller vil levere tjenester fra et annet land. Det må gjennomføres konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle, hvor det ses på risikovurderinger og mulighetene for å ivareta kravene til sikkerhet. Dette bildet er i stadig endring. Det er derfor viktig å samarbeide tett med Nasjonal sikkerhetsmyndighet som arbeider med disse spørsmålene for å gjøre gode vurderinger. De har også bidratt med råd og veiledning til Helse Sør-Øst RHF i deres vurderinger.

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at kostnadene knyttet til stans i avtalen med DXC hittil er belastet Sykehuspartner HF og Helse Sør-Øst RHF, og dermed ikke sykehusenes budsjetter. Styrets beslutning om å avbestille avtalen med DXC får ingen direkte økonomisk konsekvens for sykehusene, men reduserer de samlede økonomiske resultater i foretaksgruppen i Helse Sør-Øst.

SPØRSMÅL NR. 1849**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 25. juni 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere endringer i regelverket for å gjera at ein ikkje vert straffa økonomisk for å gjera ein ekstraordinær innsats for å unngå avlingsskade?»

GRUNNGJEVING:

Me har blitt kontakta av ein bonde som har opplevd avlingssvikt som fylgje av isbrann. Denne bonden gjorde ein ekstraordinær og kostbar innsats for å redusere skadane utover den plikta ein har etter regelverket.

Bonden fikk ei avling som var langt unna normal avling på garden, men avlingsskada var ikkje stor nok samanlikna med normalavlinga i kommunen til å gje rett på erstatning. Resultatet vart at bonden tapte pengar på å gjera ein ekstraordinær innsats for å berga avlinga.

Det vert ikkje nekta for at det både er rett og fornuftig å ha eit krav om å førebyggja avlingsskade. Spørsmålet er om ein ved utmålinga kan ta omsyn til kva som er normalavlinga på garden og at ein og kan ta omsyn til kostnadane ved å førebyggja skade utover det som normalt må kunne forventast.

Den konkrete saka er frå Oppdal våren 2017.

Svar:

Bønder er sjølvstendig næringsdrivande. Dei har eit sjølvstendig ansvar for eiga inntekt og driftsresultat innan dei rammer som gjeld til ei kvar tid. Det vil mellom anna seie at bønder må sørgje for å optimalisere resultatet sitt og når vèret og andre tilhøve påverkar avlingsnivået.

Over jordbruksavtala har vi ei ordning som har som føremål å hjelpe bønder økonomisk i ein vanskeleg situasjon når dei uforskyldt opplever store klimabetinga avlingsskadar. Ordninga erstattar berre eit berekna tapt kvantum, og ikkje redusert kvalitet på avlinga. I forskrift om erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon § 9 heiter det mellom anna:

Hele eller deler av erstatningen kan avkortes dersom foretaket

1. ikke har drevet på en faglig forsvarlig måte og har gjort det som normalt kan forventes for å forebygge tap, eller

[...]

Det vil vere umogleg å lage eit klårt skilje mellom å gjera det som "normalt kan forventes" og det represent-

anten kallar ei "ekstraordinær" innsats. I dette konkrete høvet som representanten syner til, dreier det seg om å reparere eng som er råka av isbrann. Normalt vil ein husdyrprodusent trenge det fôret som kan produserast på den enga han disponerer. Å reparere enga så raskt som mogleg vil difor òg vera i produsentens eiga interesse.

I desse dagane er det også mange bønder som er råka av tørke, og difor vatnar åkeren for å hindre/avgrense avlingsskade. Dei bøndene som har høve til kunstig vatning vil nytte dette, sjølv om det krev både kostnader og arbeid. At bøndene gjer tiltak for å redusere omfanget av skade, er viktig òg av omsyn til legitimiteten til avlingsskadeordninga.

Endringar av ordninga må skje i samband med jordbruksforhandlingane. Jordbruksorganisasjonane fremja ikkje forslag om å endre regelverket i år. Eg vil heller ikkje ta initiativ til å endre regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1850**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 22. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Hva har justisministeren tenkt å gjøre for å sikre at borgerne lettere kan få innsikt i gjeldende rett og for at pressen skal få tilgang til rettsavgjørelser og saksdokumenter for å utøve sin kontrollfunksjon, og kan det finnes en bedre løsning eller en annen innretning enn dagens kostbare løsning gjennom Lovdata Pro?»

BEGRUNNELSE:

Domstolene avklarer hva som er gjeldende rett, men i dag er det ikke slik at alle dommene som er avsagt er offentlig tilgjengelig uten at man må betale for dette. Det er grunn til å problematisere dette, fordi det i en rettsstat bør være et mål at slike rettskilder er tilgjengelig for alle. Dette sikrer forutsigbarhet, at borgerne kan sette seg inn i sine rettigheter og plikter, og det bidrar til å øke tilliten til at vi har åpne og rettferdige rettsprosesser. Dette gjelder både for privatpersoner og for pressen. Norske medier har ikke råd til å gi alle journalistene sine abonnement på tjenesten Lovdata Pro, og dette begrenser muligheten til å føre løpende kontroll med domstolenes virksomhet.

Svar:

I en europeisk sammenheng er Norge ledende når det kommer til formidling av rettslig informasjon til befolkningen. Jeg har ingen innvendinger mot at spørsmål om tilgjengeliggjøring av rettskilder problematiseres, men jeg mener det er viktig å ha for øye at debatten dreier seg om kvaliteten og organiseringen av tjenestene samt budsjettmessige prioriteringer.

Lovene og forskriftene, som sammen utgjør den mest sentrale rettslige informasjonen, er tilgjengelig for enhver bl.a. gjennom Lovdatas nettsider. Nettsidene inneholder også oversettelser av sentral lovgivning til engelsk, og disse mener jeg bidrar særlig til økt rettssikkerhet. Nyere avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene, enkelte avgjørelser fra tingrettene, og utvalgte avgjørelser fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg, er også publisert på Lovdatas åpne nettsider. Høyesterett har publisert avgjørelsene sine på egne nettsider siden 2008. Det er videre verdt å trekke frem at rettsmøter som hovedregel er offentlige, og at allmennheten har rett på opplysninger om når og hvor rettsmøtene skal avholdes. Den enkelte kan også be om innsyn i en rettsavgjørelse hos domstolen som behandlet saken. Enkelte domstoler publiserer også avgjørelser av allmenn interesse på sine nettsider. Innsikt i historiske dokumenter, som f.eks. forarbeider til lovene,

kan tilegnes gjennom Stortingets elektroniske arkiver, som strekker seg helt tilbake til 1814. Stortingets behandling av aktuelle saker kan også følges på Stortingets nettsider. Regjeringen har publisert forarbeidsdokumenter siden stortingssesjonen 1997–98, og en rekke dokumenter er dessuten tilgjengelige på Nasjonalbibliotekets nettsider. Dette mener jeg vitner om en god rettskildetilgang.

For at pressen skal kunne utøve sin kontrollfunksjon, er det i forskrift gitt særregler om pressens tilgang til rettsavgjørelser og saksdokumenter. Den enkelte domstol plikter f.eks. å sette avgjørelser og saksdokumenter inn i pressemapper, og pressen har tilgang til en mer detaljert liste over berammede saker enn den enkelte borger. Alt i alt kan jeg ikke se at medienes kontrollfunksjon er under press, og tillitsundersøkelser viser at domstolene har høy tillit i befolkningen.

Alternativer til dagens løsning for tilgjengeliggjøring av rettslig informasjon er, slik jeg ser det, at tjenestene som inngår i abonnementstjenestene til f.eks. Lovdata Pro eller Gyldendal Rettsdata helt eller delvis finansieres gjennom statsbudsjettet, eller at det utvikles egne publiseringskanaler. Finansiering gjennom statsbudsjettet vil medføre en betydelig ekstrakostnad for staten, og disse kostnadene må prioriteres mot andre viktige formål. Jeg mener dagens ordning er god, og jeg tror den gjeldende innretningen bidrar til bedre innovasjons- og omstillingsevne enn alternativene. Stiftelser som Lovdata har særlige insentiver til stadig å forbedre produktene sine og utvide produktkatalogen, og det er også redaksjonelle fordeler med at Lovdata er uavhengig av statsapparatet. Uavhengighet fra både den utøvende makt og fra rent kommersielle interesser var et viktig motiv for at stifterne i sin tid valgte å organisere Lovdata nettopp som en uavhengig stiftelse, og ikke som et aksjeselskap eller som en del av statsadministrasjonen. Når man tar i betraktning at Lovdata er ledende innenfor sitt område i Europa, og at Lovdata har snart 40 års erfaring med formidling av rettslig informasjon, anser jeg det som lite sannsynlig at en annen organisering enn dagens vil bidra til en bedre tjeneste for publikum.

Jeg vil til slutt minne om at stiftelsen Lovdata mottok rettssikkerhetsprisen fra Norges Juristforbund i 2016 for nettopp arbeidet med å styrke rettssikkerhet og likhet for loven, bidrag til økt forståelse for og innsikt i regelverket, og for formidling av kunnskap om rettsregler og praksis, også utenfor profesjonelle kretser.

SPØRSMÅL NR. 1851**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 25. juni 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at Beiarn kommune blir satt i stand til å følge lovverket i dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Beiarn kommune anser det som at Kongen har gjort fjell-oven gjeldende i Beiarn kommune.

Beiarn kommune har gjennom Utmarkskommisjonens dom 16. 4. 1990 og Høyesteretts dom 19. november 1991 fått tilkjent beiterett på allmennrettslig grunnlag. Dette medfører at statens grunn i Beiarn skal defineres som statsallmenning. Det fremgår i fjellova § 1 første ledd at loven gjelder i «statsallmenningane».

I Ot.prp. nr. 32 (1973-74) heter det:

«Men skulle det bli rettsleg fastslått at noko av den umatrikulerte statsgrunn i Nord-Norge er statsallmenning, følger det av seg sjølv at lova dermed også gjeld for slike område...»

Da statens grunn i Beiarn er statsallmenning, i følge dommer i Utmarkskommisjonen og Høyesterett, anser Beiarn kommune det slik at fjelloven er gjeldende for Beiarn kommune, og at kommunen plikter å oppnevne et fjellstyre, jf. fjellova § 3, med de forpliktelser og rettigheter dette medfører.

Svar:

Spørsmålet om fjellova gjeld eller bør gjelde for dei statlege utmarkseigedommane i Nordland og Troms har vorte reist tidlegare. Enkelte kommunar i Nordland og Troms har, som Beiarn, forsøkt å etablere ei forvalting av eigedommane tilsvarende den som gjeld for statsallmenningane i Sør- og Midt-Noreg. Landbruks- og matdepartementet har ved fleire høve slått fast at lova ikkje gjeld i Nordland og Troms. Dette vart seinast formidla til kommunane i Nordland og Troms i eit brev av 7. juli 2017. Departementet formidla også at dersom kommunane likevel etablerer fjellstyrer vil desse styra ikkje få den myndigheita eller dei inntektene som følgjer av fjellova.

Lov 6. juni 1975 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) gjeld etter § 1 første ledd for statsallmenningane. Med statsallmenningar er det i fjellova meint opphavleg statsgrunn i Sør- og Midt-Noreg.

Dei statlege utmarksareala i Nordland og Troms er eigd av Statskog SF. Statskog SF forvaltar eigedommane

etter gjeldande lovverk og forskrifter, og etter dei retningsslinene som blir fastsett av staten som eigar av føretaket.

Utmarkskommisjonen for Nordland og Troms var ein dømmende kommisjon som mellom anna hadde til oppgåve å avklare grensene mellom statleg og privat grunn, og kva for rettar private har på dei statlege eigedommane. Utmarkskommisjonen var aktiv i perioden 1986 til 2004. Nokre av dommane frå kommisjonen vart anka til Høgsterett, mellom anna ei sak som gjaldt statleg eigedom i Beiarn.

Både Utmarkskommisjonen og Høgsterett slo fast at det i visse område var etablert beiterettar på eit allmenningsrettsleg grunnlag. Høgsterett omtaler dei aktuelle areala som “allmenning”, ikkje “statsallmenning”. Utmarkskommisjonen delte dei statlege eigedommane inn i to kategoriar: opphavleg og innkjøpt statsgrunn. Opphavleg statsgrunn omtalte kommisjonen som “statsallmenning”. Frå staten si side har ein ikkje sett det slik at dommane frå Utmarkskommisjonen og Høgsterett har fastslått eigedommane sin rettslege status på ein slik måte at det følger av seg sjølv at fjellova gjeld.

I 2007 la Samerettsutvalet 2 fram eit forslag til framtidig forvalting av statens grunn i Nordland og Troms i NOU 2007: 13 Den nye sameretten. Utvalet var bedt om å gjere ei vurdering av om det ville vere riktig å innføre fjellova i Nordland og Troms, men anbefalte ikkje dette. Utvalet meinte at fjellova er tilpassa Sør- og Midt-Noreg, der tilhøva mange stader er annleis enn i Nord-Noreg. Utvalet peika også på at innføring av fjellova kan skape visse praktiske problem mellom anna for reindrifta. Utgreinga frå Samerettsutvalet har vore på høyring og er no til behandling i departementa.

I forbindelse med behandling av Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå, fatta Stortinget 8. juni 2017 eit vedtak (vedtak nr. 837) der Stortinget ber “regjeringen utrede å gi fjelloven samme anvendelse i Nordland og Troms som sør for Nordland grense”, jf. Innst. 385 S (2016-2017). Regjeringa greiar no ut spørsmålet i tråd med Stortinget sitt vedtak.

Slik eg ser det, er det ikkje grunnlag for å seie at fjellova gjeld i Beiarn kommune. Kommunen har derfor korkje plikt eller høve til å opprette eit fjellstyre etter fjellova. Inntil dei pågåande prosessane som gjeld den framtidige forvaltinga av statens grunn i Nordland og Troms er slutførde, vil eigedommane derfor bli forvalta som i dag.

SPØRSMÅL NR. 1852**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 22. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Rapporten «Evaluerings av norsk skogvern i 2016» slår fast at vern må prioriteres i andre fylker enn Nordland, og skognæringen trenger virke for å holde sysselsetting og produksjon oppe.

Vil statsråden lytte til rapporten og næringen og frastå fra mer vern av skog i Nordland?»

BEGRUNNELSE:

Nordland fylke har tatt på seg et stort ansvar for skogvern i Norge og er det fylket som har absolutt størst omfang av vern. Det er nå sterk bekymring for bedrifter som er avhengig av skogvirke i sin produksjon, dersom nye forslag til skogvern blir gjennomført.

Eksempelvis vil den eneste store trevareprodusenten i Nordland, Arbor i Hattfjelldal komme i en enda vanskeligere situasjon enn den er i dag. Allerede er det gjennomført skogvern i området og store arealer nå er båndlagt i forbindelse med avklaringer om framtidig skogvern. Historisk sett har en av Arbors konkurransefordeler vært nærheten til råstoff som skog og vannkraft. Storsamfunnet har gjort omfattende inngrep i Arbors konkurranse-situasjon ved at bedriften nå må hente råstoff lengre og lengre fra bedriften. Avstanden for frakt av skogvirke har økt gjennomsnittlig fra ca. 70 km til ca. 150 km.

Verneandelen på statens grunn i Vefsn, Grane og Hattfjelldal er nå på ca. 30 %. Landsgjennomsnittet er på 3,3 %. For hele Nordland er verneandelen 7,2 %. Vern gjennomført etter 2016 kommer i tillegg. Stortinget har vedtatt et mål på 10 % for hele landet. Allerede nå har Saltdal kommune en verneandel av produktiv skog på 12 prosent. I tillegg kommer 2-3 prosent vernet gjennom miljøregistrering i skogbruket. Likevel foreslås det mer skogvern også her.

Fra Allskog har det nå kommet melding om at de må redusere avvirkningen allerede i år med 18 000 m³ og bedriften får ikke det virket som kontraktene omfatter. Allskog har monopol på avvirkning og omsetning av virke på Helgeland da Statskog har overlatt dette til Allskog. Meldingen fra Allskog tyder på en reduksjon i avvirkningen på 25 000 m³ for 2018. Dette utgjør alene 60 % av alt rundvirke som kjøpes inn til Arbor

I forslaget til nye områder som Miljødirektoratet skal utrede for skogvern kan man se at det totalt utgjør 128 000 daa for hele landet. Av dette ligger 99 000 daa i Nordland. Det er noe vanskelig å få over

sikt over hvor mye dette utgjør i avvirkningsvolum, men sammen med tidligere gjennomført vern vil det slå hardt ut for treforbrukende industri lokalt og regionalt.

I rapporten «Evaluerings av norsk skogvern i 2016» påpekes det helt tydelig at «Nordland har nå så høy vernedekning at nytt vern må prioriteres mer systematisk enn i andre fylker.» Med den betydelige forholdsmessige forskjellen det er på forslaget til nye områder for skogvern, 128 000 daa for landet, herav 99 000 daa for Nordland, er det god grunn til å anta at utredningen ikke har tatt med seg dette kriteriet.

Svar:

Stortinget vedtok 23. mai 2016 et mål om vern av 10 prosent av skogarealet. Dette målet gjelder på nasjonalt nivå, ikke på fylkesnivå eller på regionalt nivå.

Stortinget har også gjort følgende vedtak 3. desember 2015, vedtak nr. 100:

«Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer for verneverdig skog, og legge til rette for at verneverdig skog i deres eie kan vernes etter naturmangfoldloven.»

Klima- og miljødepartementet ba i brev 9. mai 2016 Miljødirektoratet følge opp Stortingets anmodningsvedtak av 3. desember 2015, med utgangspunkt i samarbeidet med Statskog SF om skogvern. Miljødirektoratet har fulgt opp med nye kartlegginger på Statskogs arealer.

I 2017 ble det kartlagt om lag 214 km² eid av Statskog, fra Trøndelag og sørover. Det har vært gjennomført dialog og møte med Statskog SF om hvilke områder i Nordland som skal kartlegges, og i 2018 kartlegges ca. 84 km² i fylket. Arealet er fordelt på 35 områder, hvor fire områder ligger nord for Saltfjellet og de øvrige ligger sør for Saltfjellet.

Formålet med kartleggingen er å avklare hvilke naturverdier som er på de kartlagte arealene. I tillegg vil det bli klarlagt bl.a. hvor stor del av arealet som er produktiv og uproduktiv skog. Rapportering av områder uten verneverdi i Nordland har frist 1. november 2018. Disse områdene tas ut av videre prosess og forvaltes av Statskog i tråd med skogbruksloven. For øvrige områder er fristen for endelig rapportering av den naturfaglige kartleggingen i mai 2019. Når sluttrapporten fra kartleggingen foreligger vil det bli vurdert hvilke områder som skal utredes for vern. Også her vil arealer som ikke er aktuelle for vern tas ut av videre prosess og bli forvaltet av Statskog i tråd med skogbruksloven.

For arealer som er aktuelle for vern meldes det oppstart av verneprosess i tråd med gjeldende regelverk. Gjennom blant annet høring klarlegges alle berørte interesser. Forholdet til andre interesser, eksempelvis skogbruk og skogindustri, skal vurderes og hensyntas i saksbehandlingen i tråd med kravene i naturmangfoldloven § 14 og utredningsinstruksen. Eventuelt vernevedtak fattes ved kongelig resolusjon. Før det fattes endelig vernevedtak vil regjeringen foreta en helhetlig vurdering av skogverninteressene og andre viktige samfunnsinteresser som berøres i saken.

Rapporten "Evaluering av norsk skogvern 2016" (NI-NA-rapport 1352), som representanten Mossleth viser til, er et viktig faglig grunnlag for skogvernarbeidet. I rapporten oppgis et verneomfang i fylket på 7,2 prosent av skogen og 3,8 % av det produktive skogarealet, og det anbefales følgende prioritering av nytt skogvern i fylket: "Selv om mye skog alt er vernet i Nordland, trengs ytterligere vern for å sikre betydelige naturverdier utenfor dagens verneområder. I dag er det kartlagt 131 km² A- eller

B-lokaliteter over 10 daa, og disse kan bli kjerner i nye mulige verneområder. Nordland har nå så høy vernedekning at nytt vern må prioriteres mer systematisk enn i flere andre fylker. Nytt skogvern bør innrettes for å dekke vesentlige mangler der fylket har særlig potensial for å dekke viktige nasjonale naturverdier." Videre lister rapporten opp slike skogtyper som bør prioriteres i skogvernet i fylket.

I Nordland er det nå en kartleggingsfase for å klarlegge om skogarealer eid av Statskog SF har viktige verneverdier eller ikke. Det er ikke startet en verneprosess, dette er først aktuelt i 2019 og da for skog som har viktige verneverdier.

I oppfølgingen av Stortingets vedtak om vern av 10 prosent av skogarealet, og vedtaket om gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer med sikte på vern, vil det bli gjort grundige vurderinger av andre berørte interesser. Hensynet til andre interesser, som eksempelvis skogindustri, vil bli avveid i tråd med naturmangfoldloven § 14.

SPØRSMÅL NR. 1853

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 25. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kva tid vil utgreiinga om norske løns- og arbeidsvilkår i norske farvann vera ferdig?»

GRUNNGJEVING:

Det er no eit år sidan stortinget påla regjeringa å utgreie norske løns- og arbeidsvilkår i norske farvann.

I Stortingsdebatten 21. juni 2017 sa dåverande næringsminister Monica Mæland:

“jeg kan love at vi ikke trenger lang tid på disse utredningene.

Det finnes utredning på 1970-tallet, på 1980-tallet, på 1990-tallet og på 2000-tallet. Vi vet svaret på veldig mange av disse spørsmålene, så det skal ikke ta lang tid.”

Det er ynskjeleg å få vite kva som er gjort i saka så langt. Og “ikke trenger lang tid” er vanlegvis ikkje eit omgrep som vert nytta om noko som tek meir enn eit år.

Svar:

Både tidlegare næringsminister Monica Mæland og eg har ynskt å gjennomføre gode og grundige prosessar med arbeidsgjevar- og arbeidstakersida. Eg hadde eit nytt møte med partane 2. mai 2018 for å diskutere mandatet for utgreiinga om norske løns- og arbeidsvilkår. Mandatet er no ferdig, og eit utgreiingsoppdrag vil om kort tid leggjast ut på offentleg anbod. Me tek sikte på at utgreiinga skal vere ferdig fyrste halvdel av 2019. I mandatet går det mellom anna fram at partane skal inngå i ei referansegruppe. Gruppa skal medverke til at relevante problemstillingar vert belyste. Referansegruppa skal konsulterast ved oppstart av oppdraget, ved ein midtvegsgjennomgang, og i sluttfasen. Prosessen knytt til utforminga av mandatet har teke noko tid, men eg synest det har vore viktig å sikre ein grundig prosess der partane er involverte.

SPØRSMÅL NR. 1854**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 26. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Statsråden uttalte seg svært uklart om hvorvidt regjeringen følger opp Stortingets vedtak om at all kraftforsyningen på Utsira skal dekkes med kraft fra land.

Kan statsråden garantere at OED i sin dialog med Lundin lojalt følger opp de vedtak Stortinget har fattet og ikke gir åpning for at regjeringen kan akseptere andre løsninger enn kraft fra land for å dekke kraftbehovet på Grieg - selv om kraften ev. brukes til å produsere varme?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Søviknes uttalte følgende i Stortinget mandag 11. juni: At man er åpen for å se på løsninger som dukker opp, fra vedtakene er fattet og fram til dette skal realiseres, som bidrar til at man faktisk kan få enda større kutt i CO2-utslipp fra norsk sokkel, ved å tenke litt annerledes

og se ting i sammenheng, ja så må det være et gode. Jeg er i hvert opptatt av at vi skal få mest mulig igjen av den elektrifiseringen som nå skal skje på Utsirahøyden i form av reduserte CO2-utslipp. For er det noe som er avgjørende for norsk olje- og gassvirksomhet i fortsettelsen, så er det både «low-cost» og «low-carbon». Da må vi tenkte helhetlig, og vi må tenke fornuftig, men så langt jobber jeg etter de vedtak Stortinget har fattet, at begge gassturbinene på Edvard Grieg-feltet skal stenges ned.

Svar:

Jeg viser til besvarelse av spørsmål 1798 fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.

Som det framgår av dette svaret vil jeg også fremover følge lojalt de vedtak Stortinget har gjort i sakens anledning.

SPØRSMÅL NR. 1855**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 26. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«I St.prp. nr 1 (2017-2018) informeres det om at Lundin jobber med alternative løsninger for å dekke varmebehovet etter at løsningen med kraft fra land er på plass. Stortinget skal orienteres på egnet måte.

Kan statsråden garantere at det kun er to alternative løsninger det jobbes med fremover, nemlig en gasskjel og elkjel, slik at begge gassturbiner på Grieg-feltet stenges ned som forutsatt av Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Redegjørelsen i St.prp. nr. 1 (2017-2018) og svar fra statsråd Søviknes på tidligere spm knyttet til gassturbinene på Grieg-feltet kan åpne tvil om intensjonene til OED og selskapet om å følge Stortingets vedtak om å stenge ned Griegs to gassturbiner.

Svar:

Jeg viser til besvarelse av spørsmål 1798 fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.

Som det framgår av mitt svar så pågår det fortsatt studier av alternative løsninger for dekking av Grieg-innretningens varmebehov etter at områdeløsningen er satt i drift i 2022. Operatøren oppgir at det er gasskjel og elkjel som utredes.

SPØRSMÅL NR. 1856**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart . av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Fra Hammerfest kommune og Finnmark fylkeskommune er det ytret ønske om at det utarbeides en samlet bompengeproposisjon med et helhetlig finansieringsopplegg for programområdestrekningen riksveg 94 Akkarfjord-Saragammen-Jansvannet og riksveg 94/Bypakke Hammerfest.

Hvordan vurderer statsråden dette, og når kan en lokalt forvente en avklaring fra departementet?»

Svar:

Mulighetene for å se planlagte tiltak på utbedringsstrekningen av rv 94 og en bypakke for Hammerfest sentrum i

sammenheng har allerede vært diskutert i møter mellom Statens vegvesen, Finnmark fylkeskommune og Hammerfest kommune. Prosjektene er som kjent lagt inn i to ulike perioder i Nasjonal Transportplan 2018-29. I følge Statens vegvesen er det enighet om at bomstasjonsplassering og takst- og rabattsystem for disse to prosjektene bør ses i sammenheng. Statens vegvesen vil derfor ta initiativ til utarbeidelse av et helhetlig finansieringsopplegg for disse prosjektene etter sommerferien. Det vurderes derfor som realistisk med lokalpolisk behandling av et samlet bompengeprogram for rv 94 Akkarfjord - Jansvannet og en bypakke for Hammerfest i løpet av 2018.

Hvordan saken skal legges fram for Stortinget vil det bli tatt stilling til når det foreligger enighet etter lokalpolitisk behandling.

SPØRSMÅL NR. 1857**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 22. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Kva konkret er gjort for å få sendt mullah Krekar ut av landet i dei snart 5 åra sidan FrP overtok ansvaret for justisdepartementet i 2013, og vert det framleis arbeida med saka?»

GRUNNGJEVING:

Før FrP kom i regjering i 2013 lova dei at mullah Krekar skulle på fyrste fly ut av landet. Sidan den gong har titusenvis av fly teke av frå norske lufthamner med retning utlandet.

Tidlegare svar på skriftlege spørsmål tyder på at innsatsen frå FrP ikkje har vore særleg stor i saka.

I svar på skriftleg spørsmål, Dokument nr. 15:460 (2014-2015), vert det vist til eit lunsjmøte (!) mellom ein statssekretær og den irakiske ambassadøren. Og at tidlegare utenriksminister Brende hadde teke det opp med irakiske myndigheter.

I svar på skriftleg spørsmål (Dokument nr. 15:899 (2016-2017)) vert det nemd at ein avventa ei anmodning om utlevering til Italia. Dette skjedde ikkje.

No har FrP sin fjerde justisminister. Det er ynskjeleg med eit oversyn over alle møter, brev og andre konkrete initiativ som er teke sidan dåverande statsråd Amundsen svarte på skriftleg spørsmål, Dokument nr. 15:931 (2016-2017) den 7. april 2017.

Svar:

Jeg viser til svar fra tidligere justis- og beredskapsminister Anders Anundsen på spørsmål nr. 460 fra stortingsrepresentant Pollestad og fra tidligere justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen på spørsmålene nr. 899 og 931 fra stortingsrepresentant Pollestad.

Gjennomføring av utvisningen av Najmuddin Faraj Ahmad (Mulla Krekar) er fortsatt en høyt prioritert oppgave for regjeringen. Returspørsmålet er til løpende vurdering. Det gjelder også kontakten med irakiske myndigheter med tanke på muligheten for å innhente for-

pliktende tilsagn fra irakiske myndigheter om respekt for grunnleggende garantier om sikring av menneskerettighetene. Det er nødvendig med slike garantier for at Norge skal overholde sine folkerettslige forpliktelser. Det har vært kontakt mellom norske og irakiske myndigheter, på ulike nivåer og på ulike måter de senere år.

Straffesaken mot Mulla Krekar i Italia har gjort det naturlig å vente med videre dialog om retur til hjemlandet. Rettssaken er på nytt utsatt. Ny dato for rettsmøtet er angivelig 8. oktober 2018.

SPØRSMÅL NR. 1858

Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 20. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at Kongsvinger ikke vil bli utelukket som alternativ ved vurdering av lokalisering for ny politihøgskole, og hvor realistisk er dette når en nedleggelse av bachelorutdanningen ved Kongsvinger i revidert fører til at 15 statlige årsverk forsvinner fra Politihøgskolen?»

BEGRUNNELSE:

Det er oppsøksvekkende at flertallet kutter ut bachelorutdanningen ved Politihøgskolen avd. Kongsvinger allerede nå, til tross for at regjeringen har varslet at det vil bli satt i gang et arbeid for å bestemme fremtidig lokalisering av Politihøgskolen, og Kongsvinger fremstår som en lokalisering det er naturlig å ta med i denne vurderingen. Til avisa Glåmdalen 27. mai forteller stortingsrepresentant Kristian Tonning Riise at han i møte med justisministeren har fått «veldig tydelig beskjed om at avgjørelsen om ny politihøgskole ligger lenger frem i tid, og ikke har noen sammenheng med nedtrekket i studenter i revidert nasjonalbudsjett.»

Videre sier Tonning Riise: «Så det er altså ingen grunn til at Kongsvinger skulle slutte å jobbe for å få ny politihøgskole.»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nummer 1690 fra representanten Storehaug:

«Som jeg skrev i mitt svar på spørsmål nummer 1611 fra representanten Mehl har regjeringen ikke besluttet prosessen for det videre arbeidet med å vurdere ny

lokalisering av Politihøgskolen ennå. Det er derfor heller ikke besluttet hvilke lokasjoner som eventuelt vil bli vurdert og utredet nærmere.

Jeg vil imidlertid understreke at regjeringens forslag ikke innebærer en avvikling av Politihøgskolens virksomhet i Kongsvinger. Lokalene i Kongsvinger er godt egnet særlig til operativ trening og hundetrening, og benyttes til etter- og videreutdanning i politi- og lensmannsetaten. Om lag 15 årsverk ved Politihøgskolens utdanningscenter i Kongsvinger videreføres uavhengig av opptaket til bacheloravdelingen.»

Videre viser jeg til mitt svar på spørsmålene nummer 1611 og 1720 fra representanten Mehl. Som jeg orienterte om i begge svarene, vil jeg komme tilbake til Stortinget på egnet måte når prosessen er avklart.

SPØRSMÅL NR. 1859**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 26. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden svare på om det er utført risiko og sårbarhetsanalyser for Alta-regionen, og hvis ikke hva er begrunnelsen for det?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med krisen i luftambulansetjenesten er befolkningen i Vest-Finnmark i en særstilling med tanke på avstand til nærmeste sykehus. Det er kjent at halvparten av pilotene ved luftambulansens base i Alta har sagt opp sine jobber og det er en fare for at tjenesten svekkes betydelig.

Det er gjennom oppslag i Altaposten kommet fram at det mangler risiko og sårbarhetsanalyser for Alta-regionen i en såkalt normaltilstand. Regionen som har mellom 14 og 27 mil til sykehus rammes ekstra hardt av ambulansflykrisen, og befolkningen opplever uro.

Svar:

Ambulanseflyene i Finnmark er en del av en nasjonal ressurs som flyr i hele Fastlands-Norge og Svalbard. Disse flyene benyttes for avansert transport mellom flyplasser og det er ingen garanti for at fly og personell står i beredskap på bakken for utrykning til pasienter lokalt. Flyene benyttes i forhold til prioritet og tilgjengelighet. For eksempel kan det være Bodø-flyet som henter en pasient i Alta. Helsepersonell i flyambulansetjenesten bistår på bakken når dette er mulig, vanligvis knyttet til transport av pasienter fra sykehus til flyplass i forbindelse med

sekundæroppdrag. En risiko- og sårbarhetsanalyse for luftambulansetjenesten må derfor se på den samlede beredskapsevnen til tjenesten for hele området den skal dekke.

Helse Nord RHF har orientert meg om at det i forbindelse med prosessen med anskaffelse av ambulansflytjeneste fra 2019 ble gjort flere kartlegginger hvor det blant annet ble sett på behov og kapasitet i tjenesten. Kapasiteten for Finnmark ble her vurdert som god, særlig for Alta etter at man besluttet å beholde dagflyet. Både redningshelikopter på Banak og ambulanshelikopter i Tromsø bistår Vest-Finnmark, inkludert Alta. Alta har tre ambulansbiler, to ambulansfly og omtrent 13 minutters flytid med legebemannet redningshelikopter fra Banak. Dette vurderes å være en meget god dimensjonering for kommunen og nærliggende områder.

I etterkant av 27. april 2018 har det vært perioder med redusert beredskap for ambulansetjenesten, særlig i Nord-Norge. Det har derfor blitt satt inn en rekke tiltak for å sikre tilstrekkelig beredskap. Blant annet er det satt inn ekstra dagfly hverdager med base Tromsø og mulighet for ekstra ambulansjetfly fra Arlanda. Forsvaret har bidratt med helikopter på Banak og i Kirkenes med anestesilege. Det er også satt inn flere ambulanser ved behov.

Denne uken ble det som kjent inngått avtale mellom NHO Luftfart og Norsk Flygerforbund om tariffavtale for ansatte som ansettes i Babcock. Jeg forventer at dette bidrar til at situasjonen normaliserer seg fremover, og at befolkningen i Alta-regionen fortsatt skal kunne være trygge på at de vil få tilgang til de helsetjenestene de har krav på når behovet oppstår.

SPØRSMÅL NR. 1860**Innlevert 15. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden begrunne hvorfor helsetjenesten som innkjøper bruker taushetsplikten i kjøp av legemidler, og

hvorfor mener statsråden det er viktig at pris i alle slike anskaffelser er unntatt offentlighet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil vise til en rekke artikler i Bergens Tidende og Aftenposten den siste tiden om hemmelighold av legemiddelpriser. Norge er et av landene i verden som bruker mest penger på legemidler. Det bør være mest mulig åpenhet rundt prosessene som avgjør pris i vår offentlige helsetjeneste. Samtidig er det viktig å oppnå en så god pris som mulig på legemidler som betales av helsetjenesten. Hvis det inngås avtaler med så stor grad av konfidensialitet at det oppstår mistanke om korrupsjon kan det føre til mange uheldige spekulasjoner. Hemmelighold av pris spiller også inn i prioriteringsdebatten. Problemstillingen i knyttet til legemidler som kjøpes direkte er for øvrig ganske motsatt i forhold til kjøp via anbud. Ved direkteforhandlinger er inntrykket at langt mer informasjon enn regelverket tillater unntas fra offentlighet, da leverandøren gjerne ikke vil inngå avtale uten et vidtrekkende løfte om taushet.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1776 til skriftlig besvarelse:

“Offentlighetsloven og forvaltningsloven åpner for at priser på legemidler kan unntas fra innsyn, dersom de etter en konkret vurdering kan anses som forretningshemmeligheter og dermed kan omfattes av taushetsplikten. Det er de regionale helseforetakene som må vurdere helt konkret hvilke rabatter som kan godtas og, innenfor de rammer dagens lovverk setter, hvilken informasjon det er aktuelt å unnta fra offentlig innsyn.

Jeg vil understreke betydningen av at med ansvaret for å treffe beslutninger om hvilke spesialisthelsetjenester som skal tilbys, følger også ansvaret for å vurdere ressurs-

bruken innenfor et helhetlig finansieringsansvar. Innenfor rammen av forsvarlighetskravet, de økonomiske og juridiske rammer som Stortinget fastsetter og styringsdokumentene fra Helse- og omsorgsdepartementet, er ansvaret for å bestemme hvilke behandlinger som skal tilbys befolkningen i spesialisthelsetjenesten i dag en integrert del av de regionale helseforetakenes sørge-for-ansvar, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a. Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for gjennomføring av legemiddelanskaffelser. Det er de regionale helseforetakene som må vurdere – innenfor lovgivningens rammer – om de skal innføre rutiner knyttet til åpenhet om legemiddelpriser og hva innholdet i slike rutiner eventuelt skal være. De regionale helseforetakene har også ansvaret for å etablere gode rutiner for håndtering av konfidensiell prisinformasjon ute i tjenesten. Åpenhet om pris på legemidler ble omtalt i Prioriteringsmeldingen. Det ble drøftet at åpenhet

om priser eller rabatter kan ha en kostnad, og at det i visse situasjoner må tas et valg mellom fordeler og ulemper ved åpenhet om priser. Et krav om åpenhet kan føre til at innkjøper av legemidler vil kunne gå glipp av til dels betydelige rabatter, og at legemidlene derfor ikke kan tilbys pasientene. Samtidig ble det understreket at bruk av rabattavtaler må håndteres innenfor de rammer som dagens lovverk setter. Offentleglova, forvaltningsloven og legemiddeloven regulerer i hvilken grad legemiddelpriser kan unntas offentlighet. Et samlet Stortinget sluttet seg til Prioriteringsmeldingen. Videre har Stortinget sluttet seg til forslagene i Prop. 83 L (2015–2016) Endringer i legemiddeloven (refusjonskontrakter og rabatter), som åpner for rabattavtaler mellom legemiddelindustrien og staten for legemidler som finansieres av folketrygden.”

SPØRSMÅL NR. 1861

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Er det i tråd med instruks å stenge 02800 for innkommende samtaler ved stor pågang og mange oppdrag, hvor mange ganger har dette skjedd siste tre år, samlet og fordelt på månedlige tall og tall for den enkelte operasjonssentral, og hva kommer statsråden til å foreta seg overfor Øst politidistrikt etter hendelsen 15. juni der 02800 for et område på ca. 700 000 innbyggere ble stengt for innkommende samtaler i nærmere to timer?»

BEGRUNNELSE:

Øst Politidistrikt meldte fredag 15. juni kl. 21.22 via Twitter at operasjonssentralen ikke ville besvare henvendelser på 02800 i en tidsperiode på nesten to timer. Dette grunnet stor pågang av telefoner/oppdrag, kombinert med lav bemanning. Folk skal kunne ha trygghet for at man får kontakt med politiet uansett når på døgnet de ringer. Det er spesielt alvorlig når politiets begrunnelse er stor pågang av telefoner/oppdrag kombinert med lav bemanning.

Operasjonsleder Aas opplyser ovenfor Romerikes Blad 15. juni at sykdom er årsaken til problemene og at «Da vi i tillegg har festligheter både i Lillestrøm og i Østfold så er det mange oppdrag som vi må håndtere og prioritere. Da blir det unødvendig at folk skal sitte i 30-40 minutter på 02800 og ikke få svar.»

Sommeren er fest og festivaltid. Byfesten på Lillestrøm er en årlig begivenhet som man erfaringsmessig vet kan forårsake ekstra hendelser. Da er det ekstra viktig at politiet er tilgjengelig per telefon. I stedet stengte de altså 02 800 for hele Romerike, Follo og Østfold fredag kveld.

Sykdom blant ansatte kan ikke sette ut av spill operasjonssentralen for 700 000 innbyggere i Akershus og Østfold. Faren er at 112 blir overbelastet, samtidig som mange alvorlige hendelser ikke blir meldt til politiet. I verste fall kan liv og helse bli satt på spill og økonomiske verdier kan gå tapt. Politiet har brukt som begrunnelse for nedlegging og sentralisering av de tre gamle operasjonssentralene til én felles operasjonssentral at man skulle få bedre kapasitet og tilgjengelighet. Likevel opplever man nå at en sentral for 700 000 mennesker fredag kveld ikke var bemannet til å håndtere omfanget av oppgaver. Det er dessverre ikke første gang at politiet ikke svarer på 02 800, og hendelsen fredag kveld etterlater også spørsmål om dette er et forsøk på å pynte på politiets statistikk over besvarte henvendelser når man ber folk la være å ringe politiet. Tidligere i vår tok undertegnede problemet med det økende antallet ubesvarte anrop til 02 800 ved operasjonssentralen i Ski opp med justisministeren i Stortingets spørretime. Da ble jeg avfeid med at dette bare var inn-

kjøringsproblemer ved den nye sentralen. Nå har den nye sentralen vært i drift i mer enn tre måneder og problemene ser ut til å øke. Det fremstår også som et stort paradoks at hendelsen skjer dagen etter at justisminister Wara varslet Stortinget om at politipatruljer i deler av Oslo har fått tillatelse til bære våpen på grunn av trusselbildet. Folk i Lørenskog og Oppegård fikk altså fredag kveld beskjed fra politiet at de bare kunne glemme å komme i kontakt med politiet på 02 800, samtidig som de et døgn tidligere fikk vite at politiet noen kilometer unna skal bære våpen på grunn av trusselsituasjonen. Dette bidrar til å skape utrygghet blant folk.

Svar:

Innledningsvis er det viktig for meg å presisere at 02800 ikke er et nødnummer for politiet; nødnummeret 112 var ikke berørt av denne hendelsen.

Jeg viser til mitt svar av 14. mai i år til representanten på skriftlig spørsmål nr. 1514 om bemanning på operasjonssentralene, og hvor det fremkommer at innenfor de rammene som er gitt, så ligger ressursdisponering og bemanning innenfor politimesterens ansvarsområde. Dette omfatter også sentralbord og operasjonssentral.

Jeg viser videre til mitt svar til representanten i Stortingets spørretime 2. mai 2018 hvor jeg gjorde rede for at Øst politidistrikt har gjennomført flere tiltak som vil øke kapasiteten på sentralbordet og ved operasjonssentralen. Som jeg skrev i mitt svar til representanten av 14. mai i år så har vi ikke mulighet å sammenligne tall med de gamle sentralene.

SPØRSMÅL NR. 1862

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 27. juni 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

Spørsmål:

«I regjeringsplattforma står det at regjeringa vil få på plass ei tilskotsordning til bygging av kjøkken på sjukeheimar, og dette er også med i den framlagde eldrereformen. Nå vert det varsla at kommunane ikkje kan søkje på et slikt tilskudd før tidligst 2020. Kommunar som alt er i en utgreiingsfase må dermed utsetja bygginga.

Var utsetjinga en del av regjeringas intensjon, og kan Statsråden koma kommunane, som alt er i gang med dette positive arbeidet som regjeringa ynskjer, i møte?»

GRUNNGJEVING:

I regjeringsplattforma står det at regjeringa vil få på plass ei tilskotsordning til bygging av kjøkken på sjukeheimar, og dette er også med i den framlagde eldrereformen.

Så er det slik at mange kommunar jobbar med dette, og er i prosessar for å reetablere lokale kjøkken med «kok-server», og gå bort frå innkjøpt vacuumert «kok-kjøll mat». Dette er sjølvsagt krevjande investeringsoppgåver for kommunane, og ei tilskotsordning vert særskjærkommen.

Problemet er at det no vert varsla at dette tilskotet kan ein ikkje søkja på før i 2020. For kommunar som alt er i ein utgreiingsfase vil dette kunne utsetja bygging av kjøkken.

Svar:

God mat og gode måltider er viktig både for den fysiske og den psykiske helsen. Derfor er mat et av satsingsområdene i Meld. St 15 (2017-2018) Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre, som regjeringen nylig har lagt fram for Stortinget.

For de fleste av oss er kjøkkenet midtpunktet og hjertet i hjemmet. Matlaging og matlukt skaper både matlyst og forventning om hyggelige måltider. Slik har det også vært for eldre som ikke lenger kan bo hjemme. På mange sykehjem er ikke kjøkkenet et midtpunkt, og matlaging og matlukt preger ikke hverdagen til de eldre som bor der. Vi ser heldigvis en økt bevissthet om dette i eldreomsorgen.

Det er kommunene som har ansvar for at eldre får god og riktig ernæring. Mange kommuner har tatt grep på dette området for å skape trivsel og god ernæring.

I regjeringsplattformen står det at regjeringen vil få på plass en tilskuddsordning til bygging av kjøkken på sykehjem, blant annet basert på erfaringer fra Danmark, for å gi et bedre tilbud til eldre på institusjon. Plattformen gjelder for hele regjeringsperioden. Det er derfor feil, som representanten sier, at tilskuddet er utsatt.

I Meld. St. 15 (2017-2018) er det varslet at regjeringen vil utrede et tilskudd til lokalkjøkken på sykehjem f.o.m. 2020, etter modell av tilsvarende ordning i Danmark. Målet er å bringe maten og måltids situasjonen tettere på eldre innbyggere, og gjøre matlagingen til en større del av hverdagslivet i dagens sykehjem.

Kommunene står fritt til å bygge lokalkjøkken i sykehjem eller vente på en utredning av tilskudd til dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 1863

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 26. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Hva gjør statsråden for å sikre at Miljødirektoratets database for registrering av forurensede lokaliteter blir fullstendig og alle deponier tatt med, samt hvor store mangler har basen i dag?»

BEGRUNNELSE:

Denne databasen er avgjørende for at kommunene skal ha oversikt over hvor det har vært deponier slik at de ikke tillater bygging der.

Det har den siste tiden vært flere oppslag i media hvor farene ved boligbygging på tidligere deponi områder har kommet fram. For at kommunene skal kunne unngå å bygge boliger på tidligere deponi områder er det helt avgjørende at de vet om dem. Derfor lurer jeg på hvordan kartleggingsarbeidet går.

Svar:

Informasjonen i Miljødirektoratets database "Grunnforurensning" er i stor grad innhentet gjennom bransjekartlegginger og registrering av enkeltsaker forurensning-

smyndigheten får kjennskap til. Det er myndigheten for den enkelte lokalitet som står for registreringen. Forurensningsmyndigheten kan være Miljødirektoratet, Fylkesmannen eller kommunen, avhengig av sakens karakter.

Det er i dag registrert ca. 2100 deponier i Grunnforurensning, inkludert både kommunale og andre typer deponier. Disse er i hovedsak registrert etter en kartlegging av avfallsfyllinger og industritomter med deponier gjennomført på 80-90-tallet. Siden år 2000 det registrert ca. 50 kommunale deponier og ca. 270 øvrige deponier. Registreringen etter år 2000 skyldes i stor grad at det har vært praksis at deponier ikke registreres før deponiet avsluttes.

Grunnforurensning omfatter ikke bare deponier, men også mange andre typer forurensede lokaliteter. Miljødirektoratet har gjennomført bransjekartlegginger av blant annet deponier, skipsverft, galvano-bedrifter, brannøingsfelt og gartnerier, men det er nok fortsatt lokaliteter vi ikke kjenner til. Miljømyndighetene vil derfor fortsette det nasjonale kartleggingsarbeidet for flere bransjer, som for eksempel bensinstasjoner, småbåthavner og sivile skytebaner. Kvalitetssikring av Grunnforurensning er en spesifisert oppgave i tildelingsbrevet til Fylkesmannen i 2018. Miljødirektoratet jobber også aktivt i samarbeid

med Fylkesmannen med å øke bevisstheten og bruk av

databasen hos kommunene, ved blant annet å arrangere kurs rettet spesielt mot kommunale saksbehandlere.

SPØRSMÅL NR. 1864

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 27. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Kommunene har ansvaret for reguleringsplaner gjennom plan- og bygningsloven. Det har den siste tiden kommet frem flere eksempler hvor det er tillatt boligbygging på tidligere deponier og farene forbundet med dette.

Hvem sitter med det juridiske ansvaret i tilfelle erstatningssaker, i de tilfeller hvor kommuner har tillatt bygging av boliger på områder som før har vært deponier, uten at de har kunnet være klar over dette pga. manglende kartlegging?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene har ansvaret for reguleringsplaner gjennom plan- og bygningsloven. Det har den siste tiden kommet frem flere eksempler hvor det er tillatt boligbygging på tidligere deponier og farene forbundet med dette. Hvem sitter med det juridiske ansvaret i tilfelle erstatningssaker, i de tilfeller hvor kommuner har tillatt bygging av boliger på områder som før har vært deponier, uten at de har kunnet være klar over dette pga. manglende kartlegging.

Svar:

Det er kommunen som vedtar reguleringsplaner og behandler byggesaker etter plan- og bygningsloven. Kommunen har ansvar for at områder som legges ut til boliger er egnet til formålet, og ikke er utsatt for helsefarlig forurensning. Kommunen skal også ta hensyn til sikkerhet og miljømessige ulemper ved behandlingen av byggesaker.

Kommunen har dermed ansvaret for at plansaker og byggesaker behandles på en forsvarlig måte. Dersom kommunen har handlet uaktsomt ved sin saksbehandling, kan det føre til at det oppstår spørsmål om erstatning. Et eventuelt erstatningsansvar for kommunen reguleres av skadeserstatningsloven. Spørsmålet om erstatning hører under domstolene, og rettspraksis viser at det er avhengig av de konkrete forholdene i saken om det foreligger et erstatningsgrunnlag. Utgangspunktet etter plan- og bygningsloven er at det er utbygger som har hovedansvaret for utbyggingen, og det må foreligge uaktsomhet fra kommunens side for at kommunen skal bli erstatningsansvarlig. I vurderingen av ansvar er det lagt stor vekt på hvilken kunnskap kommunen har hatt ved behandlingen av saken.

SPØRSMÅL NR. 1865

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvorfor departementet forsinker prosessen med byvekstavtale og krever at demokratisk fattede bompengevedtak må gjøres på nytt?»

BEGRUNNELSE:

Fremdrift for byvekstavtaler og mindre byråkrati har vært en viktig sak for regjeringen. Det er viktig for Østfold fylkeskommune, Fredrikstad og Sarpsborg kommuner å få klargjort prosessen for å starte forhandlinger om Byvek-

stavtale så tidlig som mulig, og før sommeren. Dette av hensyn til næringsliv, bostedsattraktivitet og innbyggere. Bompengvedtak ble fattet i Nedre Glomma i 2013. Dette er fulgt opp gjennom Bypakke fase 1 og Byutredningen i Bypakke 2030. Så langt har forhandlinger om en byvekstavtale i Nedre Glomma blitt skjøvet på, og senest nå krever departementet gjennom direktoratet et nytt bompengvedtak i Nedre Glomma, til tross for at dette ble vedtatt i 2013.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å utvikle gode løsninger for kollektivtrafikk. Gjennom kraftig vekst i bevilgninger til jernbane og kollektivløsninger i de største byene, vil vi bidra til at flere kan velge kollektivløsninger eller gange/sykkel til å dekke sine transportbehov. Byvekstavtalene vil bidra til koordinert innsats fra både stat og lokale myndigheter.

Jeg har merket meg at Nedre Glomma regionen har valgt å bruke bompenger som vesentlig finansieringsmetode for sin del av satsingen på området. Det er et lokalt valg. Samtidig må de sikre at det er en sammenheng mellom de prosjektplaner som løftes opp og de økonomiske midlene man kan legge til grunn.

Informasjonen jeg har fått viser at det er vesentlig avvik mellom lokale planer og finansiering. Dette må være på plass for en kan starte forhandlingene om en byvekstavtale hvor staten involveres. Det er riktig at bompengvedtak ble fattet allerede i 2013. Dette ble lagt til grunn da fase 1 av Bypakke Nedre Glomma (Prop. 50 S (2014-2015)) ble vedtatt av Stortinget våren 2015. Den økono-

miske rammen for hele pakken i det lokale forslaget var på om lag 9 mrd. kr. I de lokalpolitiske vedtakene ble det lagt til grunn at det skal etableres en bomring som omfatter hele Nedre Glommaregionen. Jeg er gjort kjent med at kostnader og fremdriftsplaner for hele porteføljen nå er revidert, og det ble gjennomført nye bompengeberegninger i mars 2018 basert på nye forutsetninger. Det foreligger dessuten nye trafikkberegninger som grunnlag for å vurdere trafikkmessige konsekvenser av bompengeordningen. Jeg er kjent med at investeringene i en helhetlig bypakke ('fase 2 og 3') nå foreløpig skal være anslått til om lag 13 mrd. kr (2018-kr). Dette er en økning på 4 mrd. kr sammenliknet med beregningene som lå til grunn for bompengeproposisjonen for Bypakke Nedre Glomma fase 1.

Dersom prosessen skal ha fremdrift, må man finne balanse lokalt i utgifter og inntekter i pakken. Man må også sannsynliggjøre at man vil innfri målsetningene i en byvekstavtale. Dette er et arbeid som må gjennomføres av lokale myndigheter. Det er derfor urimelig å hevde at departementet forsinker prosessen. Statens vegvesen vil kunne bistå i arbeidet med de oppdaterte lokale vedtakene.

Samferdselsdepartementet vil utarbeide et mandat for forhandlinger om byvekstavtale med Nedre Glomma så snart de nødvendige lokale vedtak foreligger. Jeg minner samtidig om at det nylig ble signert belønningsavtale med Nedre Glomma på 116 mill. kr for perioden 2018-2019. Det understreker statens vilje til å bidra økonomisk til regionen. Når en byvekstavtale trer i kraft vil midlene fra belønningsordningen videreføres i byvekstavtalene.

SPØRSMÅL NR. 1866

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan har regjeringen fulgt opp målene om ideell andel i helse- og omsorgssektoren i sum, og hvilke mål er anbefalt for det enkelte helse- og omsorgsområde?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Innst. 194 S (2017-2018): «Komiteens flertall, medlemmene fra Ap, Sp, SV og Krf, viser til Stortingets vedtak ved behandling av Dokument 8:85 S (2015-2016), jf. Innst. 102 S (2016-2017):

«Stortinget ber regjeringen fastslå et mål om vekst i andelen av den samlede helse- og omsorgssektoren som skal være organisert og drevet som ideell virksomhet, og på egnet måte legge frem for Stortinget en plan med kortsiktige og langsiktige tiltak for å oppnå dette.»

Svar:

I vedtak nr. 126 (2016-2017), 9. desember 2016 ba Stortinget regjeringen "fastslå et mål om vekst i andelen av den samlede helse- og omsorgssektoren som skal være organisert og drevet som ideell virksomhet, og på egnet

måtte legge fram for Stortinget en plan med kortsiktige og langsiktige tiltak for å oppnå dette”. Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2015–2016), jf. Innst. 102 S (2016–2017).

Regjeringen har satt i verk en rekke ulike tiltak for å nå målsettingen om vekst i andelen av den samlede helse- omsorgssektoren som er organisert og drevet av ideell virksomhet. Det vises til omtale i Prop. 1 S (2016–2017) Helse- og omsorgsdepartementet, del II, kap. 761 der det framgår hvordan vedtaket er fulgt opp.

Ett av tiltakene i statsbudsjettet var forslag om å etablere en tilskuddsordning for dekning av ideelle virksomheters historiske pensjonskostnader knyttet til offentlig tjenstepensjonsordning fra 2018. Forslaget var en oppfølging av anbefalingene i NOU 2016: 12 Ideell opprydding som vil styrke konkurranseevnen og bedre rammevilkårene for mange ideelle organisasjoner. Ved behandlingen av budsjettet mente et flertall at innretningen på kompensasjonen måtte arbeides videre med før Stortinget vedtok en slik tilskuddsordning og at ordningen derfor ikke kunne besluttes. Regjeringen vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet.

Da lov om offentlige anskaffelser ble behandlet i Stortinget, understreket Stortingets næringskomite i Innst. 358 L (2015–2016) behovet for at det norske regelverket fullt ut utnyttet det handlingsrommet som EUs regelverk til enhver tid gir. Regjeringen har fulgt opp dette med blant annet en utredning av den rettslige anledningen til å reservere konkurranser for ideelle etter at det nye anskaffelsesdirektivet ble gjennomført i norsk lovgivning 1. januar 2017.

Med utgangspunkt i denne utredningen, og i dialog med blant annet ideelle paraplyorganisasjoner, utformet Nærings- og fiskeridepartementet en veileder om hvordan oppdragsgivere kan vurdere om det er adgang til å reservere konkurranser for ideelle virksomheter. Veilederen ble publisert 20. desember 2017. Veilederen klargjør vilkårene for å reservere kontrakter for ideelle og åpner nye muligheter.

I foretaksmøtene i de regionale helseforetakene 16. januar 2018 fulgte jeg opp veilederen med å be Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Midt-Norge RHF om å “reservere nye konkurranser for ideelle tjenesteleverandører innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling, i den grad de regionale helseforetakene anser at de rettslige vilkårene er oppfylt”. Bakgrunnen er at disse regionene har en lang tradisjon for reservasjon av kontrakter for ideelle og gode muligheter for konkurranse innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Uten et slikt pålegg, kunne hvert av foretakene selv velge å inkludere også kommersielle, selv om de finner at det er rettslig anledning til å bare bruke ideelle. Vedtaket i foretaksmøtet gjennomfører derfor den politikken som Stortinget og regjeringen står bak.

I foretaksmøtet i Helse Nord RHF ba jeg om at også dette foretaket må utrede en viss grad av reservasjon av TSB for ideelle. Begrunnelsen for ikke å pålegge reservasjon av TSB i regionen er at en privat aktør, Sigma Nord AS, gir brukerne et omfattende tilbud lokalisert i regionen og at det ikke har vært vanlig å reservere konkurranser for ideelle. Det er derfor behov for å utrede nærmere hvordan ideelle leverandører kan ivaretas i regionen.

Innenfor spesialisert rehabilitering og psykisk helsevern har det også vært en langvarig og sterk tilstedeværelse av ideelle leverandører. Det har ikke vært tradisjon for å reservere konkurranser for ideelle når det gjelder spesialisert rehabilitering, og om lag 40 pst. av tilbyderne er kommersielle aktører. Blant disse er det flere familiedrevne virksomheter. Innenfor psykisk helsevern har regionene en ulik tilnærming. Jeg ba derfor i foretaksmøtet alle regionene om å utrede muligheten for fremover å reservere for ideelle tjenesteleverandører de volumene eller tilbudene som i dag ivaretas av ideelle innenfor rehabilitering og psykisk helsevern. Effekter for tjenestetilbudet skal inngå i utredningen.

Jeg la også til at foretakene skal utrede muligheten for fremover å øke reservert volum for ideelle. Dette er et tydelig politisk signal om at de regionale helseforetakene skal gjøre sitt ytterste for å reservere konkurransene også i fremtiden.

Det er lagt opp til en slik trinnvis tilnærming for å gi foretakene anledning til å vurdere de rettslige mulighetene og konsekvensene av ulike grader av reservasjon.

Formålet med både veilederen og vedtaket i foretaksmøtet er å bidra til at ideelle i årene som kommer kan leverer en økende andel av de offentlige helse- og omsorgstjenestene. Når ideelle kun skal konkurrere med hverandre, vil de ha større rom for å bygge videre på sine særtrekk.

Regjeringen har slått fast et mål om vekst, men veksten er ikke tallfestet. I brev av 13. juni 2017, som svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1241 fra representanten Bollestad, opplyste jeg om følgende:

“Regjeringen er opptatt av god kvalitet og mangfold i offentlig helsetilbud. Regjeringen har derfor som målsetting en vekst i andelen av den samlede helse- omsorgssektoren som er organisert og drevet av ideell virksomhet”.

Dette er i overensstemmelse med flertallets merknad i Innst. 102 S (2016–2017), som lå til grunn for anmodningsvedtaket:

“Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, mener det ikke nødvendigvis er formålstjenlig å fastslå en bestemt prosent-sats for ideelles virksomhet i helse- og omsorgstjenestene. Fellesskapets behov for supplerende og kvalitativt gode tjenester vil imidlertid være avhengig av et stadig sterkere samarbeid mellom offentlig og ideell sektor”.

Ved behandlingen av Dokument 8:104 S (2017-2018) 19. april 2018 fattet Stortinget følgende vedtak: “Stortinget

ber regjeringen instruere helseforetakene om at de ved kjøp av private institusjonsplasser skal prioritere ideelle aktører fremfor kommersielle aktører”.

Jeg har merket meg at komiteens flertall uttalte følgende:

“Flertallet mener at Stortingets vedtak må føre til at staten som sykehusenes eier setter et tydelig krav om økt bruk av ideelle i helseforetakene, for eksempel ved å sette krav om dette i oppdragsdokumenter. Dette kan gjøres på ulike måter: det kan settes et prosentmål for vekst, eller helseforetakene kan pålegges å åpne nye tjenester for skjermede konkurranser for ideelle”.

Regjeringen er opptatt av å styrke de ideelle virksomhetene, men det er også viktig at dette gjøres på en måte som ikke fører til et dårligere pasienttilbud. Jeg vil derfor vurdere hvordan oppdragene til de regionale helseforetakene bør konkretiseres for å ivareta Stortingets ønske om tydelighet.

Når det gjelder ideell andel i kommunesektoren så er Helsedirektoratet nå gitt i oppdrag å sette i gang et utredningsprosjekt med sikte på en kartlegging av ideell tjenesteproduksjon innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Gjennom dette oppnår vi to ting:

- Vi har bedt om en oversikt over hvor stor andel av de kommunale helse- og omsorgstjenestene som i dag er organisert og drevet som ideelle virksomhet.
- Vi vil også få en oversikt over årsaker til at kommunene velger eller velger bort ideelle aktører som leverandør av kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette vil forhåpentligvis bidra til at vi ser hva kommunene opplever som nyttig og hvor skoen evt. trykker.

Departementet har bedt om at kartleggingen også skal omfatte kommersielle aktører for å få et bredere oversiktsbilde. Jeg vil se nærmere på hvilke tiltak som kan være aktuelle når resultatene av kartleggingen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1867

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 26. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Statsråden har i skriftlig spørsmål den 15. februar sagt han vil følge opp anmodningsvedtaket om et identitetsavklaringsprogram for irakere i Norge «innen kort tid».

Siden statsråden besvarte Kristin Ørmen Johnsen sitt skriftlige spørsmål har det nå gått 3 ½ måned. Foreløpig har dette ennå ikke kommet på plass en instruks. Når kan man forvente at instruksen kommer på plass?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok under behandlingen av Dokument 8:142 S (2014-2016) at «Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram for irakiske statsborgere som har fått avslag på søknad om norsk statsborgerskap på grunnlag av manglende dokumentert identitet. Forslaget omfatter de saker hvor UDI ikke har lagt identitet til grunn som dokumentert, men likevel innvilget oppholdstillatelse», jf. vedtak 505 i Innst. 157 S (2015-2016).

Den 15. februar svarte statsråden på et skriftlig spørsmål til Kristin Ørme Johnsen;

«Jeg ønsker å ta i bruk den gode muligheten vi nå har til å verifisere og deretter rapportere om gjennomføringen i stats-

budsjettet for 2019. Dersom identitetsavklaringsprogrammet må behandles i Stortinget før det settes i verk, frykter jeg at muligheten til å verifisere kan gå tapt.

på denne bakgrunn vil jeg innen kort tid instruere UDI om å iverksette et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram for irakere som er omfattet av Stortingets vedtak 505.»

Svar:

Jeg gjør oppmerksom på at jeg 15. juni 2018 besvarte et tilsvarende spørsmål fra stortingsrepresentant Karin Andersen (Dokument nr. 15:1754 (2017-2018)). I dette svaret understreket jeg at arbeidet med å etablere et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram for irakere er høyt prioritert. Vi har imidlertid ikke fått ferdigstilt instruksen så raskt som jeg ønsket. Forsinkelsen skyldes en problemstilling som gjelder tilfeller hvor søkere tidligere har lagt frem falske dokumenter for norske myndigheter. Riksadvokaten uttaler på generelt grunnlag i retningslinje av 1.12.2008 (Ra 05-370) at det bør reageres med straff, i tillegg til en forvaltningsmessig reaksjon, når utlendinger benytter uriktig identitet eller falske reisedokumenter. Utgangspunktet er at politiet oppretter straffesak i saker hvor utlendinger har benyttet falske dokumenter. Irakere

som er i målgruppen for identitetsavklaringsprogrammet er ikke unntatt fra straffeloven §§ 361 og 362 om dokumentfalsk, samt § 365 om uriktig erklæring bestemt til bruk som bevis.

I Innst. 157 S (2015-2016) viser flertallet til at et tid-savgrenset identitetsavklaringsprogram vil innebærer at personer som i dag ikke er registrert på sin korrekte identitet i Norge, av ulike årsaker, kan få registrert sin korrekte identitet i Norge. Det vises til at Norge på denne måten kan få en viktig klarhet i hvem disse menneskene er, og enkeltmenneskene det gjelder kan søke om statsborgerskap. Jamfør Innst. 157 S mener forslagsstillerne at eventuelle straffedømte ikke bør omfattes. Personer som er ilagt straff eller strafferettslig særreaksjon for et forhold som ikke medfører utvisning, har uansett ikke rett til norsk statsborgerskap før det er gått en viss tid (karens-tid).

Stortinget har imidlertid ikke tatt eksplisitt stilling til hvorvidt de som besitter dokumenter med uriktige identitetsopplysninger skal straffefølges etter straffeloven §§ 361, 362 og 365 ved deltakelse i identitetsavklaringsprogrammet. Strafferammen etter nevnte bestemmelser er bot eller fengsel i inntil to år. Fengselsstraff f.o.m. ti dager, og bøter som gir subsidær fengselsstraff i ti dager eller mer, gir karenstid etter statsborgerloven.

Kunnskapsdepartementet vil på denne bakgrunn komme tilbake til Stortinget med en nærmere redegjørelse for dem som oppholder seg i Norge med uriktig identitet og omfattes av straffeloven §§ 361, 362 og 365.

Kunnskapsdepartementet vil om kort tid fastsette en instruks om iverksettelse av verifisering for irakere som oppholder seg i Norge med riktig identitet og ikke er berørt av problematikken ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 1868

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 26. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvor raskt han kommer til å følge opp Stortingets vedtak om å utrede en ordning for å gjøre det gratis å levere marint avfall i havn for fiskere og andre, basert på erfaringene fra prosjektet "Fishing for litter" og at alle norske havner skal ha godkjente avfallsplaner?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 45 (2016-2017) vedtok Stortinget å be Regjeringen utrede en ordning for å gjøre det gratis å levere marin avfall i havn for fiskere og andre, basert på erfaringene fra prosjektet "Fishing for litter". I tillegg understreket stortinget i sin innstilling til meldingen at det haster med å få på plass godkjente avfallsplaner for norske havner. Disse planene skulle i henhold til skipsavfallsdirektivet vært på plass innen utgangen av 2014, men at det fremdeles er omlag 60 % av havnene som ikke har slike planer på plass.

Dette medfører at håndtering av avfallet fra fiskeri- og linjefart ikke blir registrert og handtert forsvarlig.

Allerede året før fristen utløp for Norge (2013) om at alle havner skulle ha godkjente avfallsplaner, fikk norske myndigheter streng beskjed fra EFTAs overvåkingsorgan

ESA, om å forbedre håndteringen av avfall fra skip i tråd med skipsavfallsdirektivet. Da dette ikke ble fulgt opp i tilstrekkelig grad, så ESA seg nødt til å ta saken til EFTA-domstolen i 2015. Norge ble da dømt i EFTA-domstolen for manglende oppfølging av skipsavfallsdirektivet, som ble vedtatt av EU-kommisjonen i 2007 og innlemmet i EØS-avtalen i 2010.

En god avfallshåndtering i norske havner er avgjørende for at plastavfall ikke skal komme på avveie fra dem som bruker havna. Flere havner mangler ikke bare avfallsplaner, men også tilstrekkelig avfallshåndtering. Dermed er det også viktig at havnene i Norge blir riktig dimensjonert i forhold til bruken de er utsatt for.

Derfor haster det med å få på plass godkjente avfallsplaner og systemer i alle norske havner for å få kontroll over marin forsøpling. I tillegg er det viktig at skip, fiskebåter og fritidsbåter tar et eget ansvar for å ikke forsøple, men da må det også finnes god avfallshåndtering i havna de bruker, og at avfallet blir tatt med til havn og handtert på riktig måte.

Svar:

Marin forsøpling og spredning av mikropplast er et alvorlig og raskt økende globalt

miljøproblem, og avfall fra fiskeri- og oppdrettsnæringen er en av de største kildene til marin forurensning i Norge. I regjeringens politikk for å begrense marin forurensning inngår flere tiltak for å sørge for gode systemer for mottak og behandling av slikt avfall.

Miljødirektoratet har allerede utredet et system som sikrer at fiskere og andre kan levere avfall de har tatt opp fra havet i havn uten merkostnad, og at avfallet i størst mulig grad gjenbrukes eller resirkuleres. Ordningen skal bygge på erfaringer fra prosjektet "Fishing for Litter" og videreføre opparbeidet kunnskap. Dette fremgår også av Meld. St. 45 (2016-2017) Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi.

Miljødirektoratet har oversendt sitt forslag til Klima- og miljødepartementet, sammen med en redegjørelse av konsekvenser av forslaget. Departementet vil nå vurdere forslaget, og jeg tar sikte på rask beslutning om videre prosess.

Gjennom EUs skipsavfallsdirektiv er det krav om at havner skal ha godkjente avfallsplaner. Kravet omfatter flere tusen havner i Norge. Fylkesmannen, som er ansvarlig myndighet, jobber aktivt med å følge opp direktivet og få avfallsplaner på plass i alle havner. Miljødirektoratet er i ferd med å utvikle et datasystem, som vil være nyttig verktøy for fylkesmannen i den videre oppfølgingen av direktivets krav om godkjente planer og regodkjenning av planer. Målet er at alle havner skal ha godkjente avfallsplaner innen utgangen av 2019.

Manglende avfallsplaner betyr ikke i seg selv at skip mangler et sted å levere avfallet sitt. Det er tilstrekkelige mottakssystemer som sikrer at avfallet ikke kommer på avveie.

Arbeidet med å begrense marin forurensning er høyt prioritert av regjeringen, og jeg følger tett opp det pågående arbeidet med å redusere miljøkonsekvensene av plastavfall fra sjøbaserte næringer.

SPØRSMÅL NR. 1869

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 28. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Hvor mange byggeplasser i statlig regi var fossilfrie i 2017?»

BEGRUNNELSE:

Anleggsbransjen står for 570 000 tonn CO₂-utslipp i Norge, det vil si omtrent en prosent av CO₂-utslippene nasjonalt, viser tall fra miljøstiftelsen Zero fra 2015.

Hvis alt anleggsarbeid i Norge var fossilfritt ville det bety tydelige kutt i CO₂-utslippene. Etter at Oslo kommune fikk landets første fossilfrie anleggsplass i byggingen av Lambertseter flerbrukshall har de innført fossilfrie anleggsplasser i store deler av virksomheten sin. I byrådens årsberetning står det at kommunen nå har over 25 fossilfrie byggeplasser. Staten er en mye større aktør enn Oslo kommune og kan her bidra til et grønt skifte i byggenæringen, hvis man er like framoverlente som Oslos byråd. Det skorter det tilsynelatende på.

Svar:

Dette er et område i rask utvikling, også fra statens side. I vår satt Statnett og Veidekke eksempelvis i gang Norges al-

ler første fossilfrie tunnel- og anleggsarbeid, med fornying av strømkabler mellom Smestad og Sogn transformatorstasjoner i Oslo. Her er alle anleggsmaskiner, lastebiler og biler på strøm eller fornybart avansert biodrivstoff. I dette prosjektet kuttes utslippene med hele 78 prosent. Slike pilotprosjekter kutter ikke bare utslipp, men bidrar også til grønn nærings- og teknologiutvikling.

Fra regjeringens side er det ellers flere initiativ og pågående prosesser for fossilfrie bygge- og anleggsplasser.

I klimastrategimeldingen (Meld. St. 41 (2016-2017)) varsles det at "regjeringen vil i løpet av 2017 utrede muligheten for reduksjon av bruk av mineralolje til oppvarming og bygningstørking ved bygge- og anleggsplasser". På oppdrag fra KLD har Miljødirektoratet kartlagt og vurdert bruken av fossil olje til oppvarming og byggtørk på bygge- og anleggsplasser, og sett på alternative løsninger. I arbeidet har Miljødirektoratet hatt tett kontakt med relevante myndigheter og næringslivet, gjennom bransjemøte og innspillsrunder. Miljødirektoratets rapport viser at det teknisk og økonomisk sett finnes gode alternativer til fossil byggtørk – for eksempel fjernvarme, elektrisk vannbåren varme og biovarme. Samtidig viser utredningen at det kreves mer kunnskap, bedre planlegging og strengere krav fra byggeier og byggherre om vi skal

få til en større omstilling til fornybare løsninger i byggebransjen. Et viktig initiativ fra bransjen selv, er i denne sammenheng en ny veileder for fossil- og utslippsfrie byggeplasser som DNV- GL nylig har utarbeidet på oppdrag fra en rekke aktører fra energi- og byggebransjen. Erfaringer fra Oslo kommunes fossilfrie byggeplasser har vært viktig i dette arbeidet. Enova har også vært med i prosessen med å utforme denne veilederen. Erfaringene som er opparbeidet gjennom denne veilederen og det arbeidet som skjer i bransjen og kommunene, er nyttige og relevante også for statlig sektor.

Jeg vil nå se på tiltak og virkemidler for å redusere bruken av mineralolje til byggtørk og oppvarming, og få til en omlegging til fossilfrie – og utslippsfrie anleggsplasser i staten. Regjeringen har foreslått et forbud mot bruk av fossil mineralolje til oppvarming av midlertidige bygg (anleggsbrakker, midlertidige lagerbygg og lignende). Forslaget har vært på høring, sammen med et forslag til forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av driftsbygninger i landbruket. Dette er nå til vurdering som en del av det generelle oljefyrforbudet.

En betydelig andel av utslippene fra bygge- og anleggsvirksomheten kommer fra anleggsmaskiner og transport. I NTP 2018– 2029 varslet regjeringen at Samferdselsdepartementet vil utarbeide en handlingsplan for fossilfrie byggeplasser/anleggsplasser innen transportsektoren, sammen med underliggende etater og virksomheter, som oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 108. pkt. 16 (2016-2017). Transportetatene, Avinor AS og Nye Veier

AS har nylig laget et kunnskapsgrunnlag som er et innspill til handlingsplanen.

Enova er et viktig virkemiddel for å fremme nullutslippsløsninger, og bygg- og anleggssektoren er et viktig område for Enova. Gjennom Enova gir regjeringen blant annet støtte til innkjøp av hydrogenkjøretøy og elektriske lastebiler og anleggsmaskiner.

Arbeidet med å redusere utslipp fra bygge- og anleggsvirksomhet må skje i samarbeid mellom offentlige og private aktører. Utviklingen på området er positiv, og i Oslo kommune er det nå over 25 fossilfrie byggeplasser. Jeg er glad for å se det sterke initiativet som finnes i næringslivet og blant lokale myndigheter for å fremme og etterspørre grønne løsninger på byggeplassene. Byggenæringen er landets største fastlandsnæring etter olje og gass. Å redusere utslippene fra bygge- og anleggsaktivitet er viktig for å nå klimamålene. Dette betyr at vi må ta i bruk fornybare løsninger for å redusere utslipp fra oppvarming, byggtørk, anleggsmaskiner og transport på bygge- og anleggsplassene. Vi må også utvikle og ta i bruk mer miljøvennlige byggematerialer, og øke gjenvinningen av materialer og avfall fra konstruksjon og riving. Som en stor byggherre og innkjøper har staten stor påvirkningskraft. Offentlige anskaffelser som fremmer innovasjon og grønne løsninger er et viktig virkemiddel, som denne regjeringen vil ta i bruk. Gjennom Nasjonalt program for leverandørutvikling samarbeider staten, kommunene og næringslivet om å få til et “innovasjonsløft” i ulike bransjer, også i bygge- og anleggsbransjen og på byggeplassene.

SPØRSMÅL NR. 1870

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 25. juni 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«En omstridt utskyting av villreinstammen i Nordfjella ble gjennomført for å stanse en mulig spredning av den alvorlige skrantesjuka. I det siste har det kommet fram sterke begrunnelser fra flere biologer og viltforvaltere om at beiting og forflytting av flere tusen sau i dette området kan være en alvorlig trussel mht. spredning.

Vil statsråden granske dette nærmere og innføre tiltak som vil stanse denne trusselen, og hvorfor imøtekom ikke statsråden Mattilsynets anbefaling om å stenge lokale saltsteinplasser?»

BEGRUNNELSE:

Det er ikke kjent hva som er smittekilden til utbruddene av skrantesjuka, Chronic Wasting Disease (CWD), blant villrein og andre hjortedyr i Norge. Det er heller ikke påvist at sau er smittebærer og dermed en mulig smittekilde til skrantesjuka.

Nå er det flere biologer og viltforvaltere som stiller det spørsmålet myndighetene kanskje burde ha stilt tidligere. Se blant annet her:

<https://www.nrk.no/sorlandet/frykter-norge-gar-mot-en-vilt-katastrofe-1.14084029>

NJFF er også bekymret for denne tematikken:

<https://www.njff.no/nyheter/Siden/Kan-sauen-spre-skrantesyke.aspx?fbctionds=1983747765032463&fbctiontypes=og.shares>

Siden mange av studiene om sykdommen kommer fra USA, der frittgående sau på beite ikke forekommer som i Norge, har problemstillingen vært lite relevant. Nå er det i gang en studie ved NMBU, gjengitt slik i Hallingdølen:

«Målet med forsøket er å undersøke om sau kan ta opp og skilje ut CWD-prion, og dermed vera smittespreiar utan sjølv å utvikle kliniske teikn på sjukdomen.

All bruk av forsøksdyr må godkjennast av Mattilsynet. Det er Cecilie Ersdal, veterinær og fyrsteamanuensis ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) som har fått løyve til å gjennomføre forsøket. Ersdal er europeisk spesialist i småfehelse, underviser i patologi og småfesyjukdomar og forskar på prionsjukdomar. Ho har tidlegare forska mykje på mellom anna skrapesjuke i sauebesetningar.

– Trur de sau kan spreie skrapesjuke?

– Det kan eg ikkje seie sikkert. Men sidan det går såpass mykje sau på sommarbeite i Nordfjella, og dei har hatt tett kontakt med reinen der, så er det absolutt relevant å sjå på moglegheitene for det.»

Men denne studien vil slik jeg har forstått den, i hovedsak dreie seg om smitteoverføring på tradisjonelt vis, altså gjennom blod og vev. Vel så aktuelt er nok overføring

passivt og mekanisk (også kalt «stille smitteoverføring») der sauen tar med prioner i ulla. De ligger selvsagt ofte nede på bakken i nær kontakt med sykdomskimene som finnes der og som visstnok kan være potensielt aktive i flere år.

Om ingen tiltak blir iverksatt mht. alle de tusener av sau på beite i Nordfjella, vil dette ganske klart komme i konflikt med Naturmangfoldlovens føre-var-prinsipp. Nedslaktingen av all villreinen kan da også vise seg å være fullstendig bortkastet. Linkene det er henvist til foreslår flere tiltak som departementet burde vurdere. I tillegg kan en tenke seg positive løsninger gjennom incentiver eller bonusordninger for at tiltak kan gjennomføres.

Svar:

Nordfjella er eit viktig område for fjellbeite for sau. Det nyttast av sauenæringa lokalt, men også sau frå andre områder har tradisjonelt beita her. Det er viktig for sauenæringa fortsatt å ha sau på beite i området.

Vitskapskomiteen for mat og miljø har gjort grundige risikovurderingar av skrapesjuke. Dei har mellom anna uttalt at basert på dagens kunnskap, er det ikkje noko som tilseier at skrapesjuke kan overførast til andre husdyr enn hjortedyr, korkje gjennom direkte kontakt med hjortedyr eller gjennom miljøet. Samstundes veit vi at bruk av saltstein vil kunne føre til at hjortedyr også vil søkje til salt-e plassane. Derfor er det innført strenge reglar for bruk av saltstein også til småfe i Nordfjella, herunder krav til inngjerding.

Eg ser difor på noverande tidspunkt ikkje grunnlag for å endre forvaltninga på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1871

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 26. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil statsråden fordømme russiske myndigheters fengsling av filmregissør og forfatter Oleg Sentsov, og hva forventar regjeringen seg ovenfor russiske myndigheter for å sikre hans frigivelse?»

BEGRUNNELSE:

Oleg Sentsov er en ukrainsk filmregissør og forfatter. I 2014 ble han arrestert, anklaget for terrorisme, og i 2015

dømt til 20 års arbeidsleir i Russland. Det er bred internasjonal enighet om at anklagene mot Sentsov er politisk motiverte.

Høsten 2013 avbrøt Sentsov arbeidet med sin neste film, Neshornet (Nosorog) for å delta i den ukrainske euro-majdan-bevegelsen. I 2014, etter Russlands annekasjon av Krim, ble han anklaget for terrorisme i Russland og dømt til 20 års arbeidsleir. Fra 2016 har han sonet dommen i en leir i Labytnangi i Sibir. Sentsovs advokater har avvist alle anklager som fabrikkerte. Tallrike menneskerettighetsor-

ganisasjoner og internasjonale filmkolleger har engasjert seg i Sentsovs sak. Den 14. mai 2018 innledet Sentsov en sultestreik med krav om at alle ukrainske politiske fanger i Russland blir løslatt.

Svar:

Den ukrainske filmregissøren og forfatteren Oleh Sentsov ble sammen med sin samarbeidspartner Aleksandr Koltsjenko arrestert på Krim i mai 2014, to måneder etter Russlands ulovlige anneksejon av halvøyen, og anklaget for terrorisme. Begge hadde markert motstand mot den russiske anneksejonen. I 2015 ble de dømt til henholdsvis 20 og 10 års fengsel for angivelig å ha planlagt terroraksjoner.

Norske myndigheter har fulgt denne saken med stor bekymring fra begynnelsen av. En rekke internasjonale

menneskerettighetsorganisasjoner har påpekt store mangler ved rettsprosessen mot Sentsov og Koltsjenko. Ved å flytte soningen til institusjoner utenfor Krim, har Russland brutt sine folkerettslige forpliktelser som okkupasjonsmakt.

Regjeringen har gjentatte ganger fordømt Russlands brudd på folkeretten på Krim og i Øst-Ukraina. Norge har også tatt opp denne spesifikke saken en rekke ganger. Ved domfellelsen kom Utenriksdepartementet med en uttalelse som meget tydelig ga uttrykk for vårt syn i saken. Vi har også ved flere anledninger tatt opp saken i multilaterale fora som OSSE og Europarådet, både i norske innlegg og gjennom å slutte oss til uttalelser fra EU, senest i inneværende måned. Norge la også særlig vekt på menneskerettighetssituasjonen på Krim under landhøringen av Russland i FNs menneskerettighetsråd tidligere i vår.

SPØRSMÅL NR. 1872

Innlevert 18. juni 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 28. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvor stor andel av elevene på barnetrinnet (1.-4. trinn) har klart kravene i den obligatoriske ferdighetsprøven i svømming skoleåret 2017/2018, hva er det nasjonale gjennomsnittet i antall timer svømmeundervisning som gis elever på 1.-4. trinn, og mener kunnskapsministeren at skolenes svømmeundervisning der i blant tilgang til svømmebasseng, antall svømmetimer og kompetente svømmelærere, godt nok sikrer at alle elever kan gjennomføre og bestå ferdighetsprøven?»

BEGRUNNELSE:

Svømmerforbundet kartla tiåringers svømmeferdigheter i 2013, og der framkom det at bare halvparten av norske tiåringer kan svømme. Siden den gang har regjeringen skjerpet kravene til elevenes svømmeferdigheter, og innført obligatorisk ferdighetsprøve i svømming for elever på første til fjerde trinn i barneskolen. Mange elever vil ikke ha sjans til å oppnå de nye kravene, grunnet mangel på svømmebasseng, kompetente svømmelærere, og at elevene får tilbud om for få undervisningstimer, blei det hevdet av både skoleledere og Svømmerforbundet da kravene kom i 2015. De var særlig bekymret for barn med minoritetsbakgrunn, der mange i utgangspunktet er svært

dårlige svømmere, eller ikke kan svømme i det hele tatt, når de begynner med svømmeundervisning på skolen.

Svar:

Gode svømmeferdigheter er viktig for at barn og unge skal kunne leke, ha fritidsaktiviteter og ferdes trygt i og ved vannet. Det er viktig å sikre at barn blir trygge i vannet tidlig, for det gir et bedre grunnlag for å lære å svømme. Regjeringen er opptatt av å styrke barn og unges svømmeferdigheter og har iverksatt en rekke tiltak.

Regjeringen innførte nye kompetansemål i svømming fra skoleåret 2015–2016 som konkretiserer og tydeliggjør skolens ansvar. Det er nå nøye beskrevet hva det vil si å være svømmedyktig. Kompetansemålene for svømming er en del av kompetansemålene i læreplanen for faget kroppsøving. Fag- og timefordelingen sier noe om den totale tiden til de ulike fagene, men vi styrer ikke hvor mye tid som skal brukes på de enkelte kompetansemålene i fagene. Det er derfor heller ingen nasjonal rapportering av antall timer til svømmeundervisning. Svømmeopplæringen i grunnskolen har vært og er kommunenes og skolenes ansvar og nasjonale myndigheter har tillit til at undervisningen organiseres slik at elevene kan nå kompetansemålene i faget.

Fra skoleåret 2017–2018 ble det obligatorisk for skolene å gjennomføre en ferdighetsprøve i svømming for elever på 1. – 4. årstrinn. Prøven er en konkretisering av kompetansemålene om vanntilvenning og svømmedyktighet etter 4. årstrinn. Ferdighetsprøven består av flere delprøver fra 1. til 4. trinn og det er viktig at delprøvene inngår i et pedagogisk opplegg som går over tid. Ved å teste barnas svømmeferdigheter underveis, er det lettere for skolen å tilpasse svømmeundervisningen underveis. Øvelsene i ferdighetsprøven har en progresjon fra det enkle til det komplekse. Det er ikke hensikten at øvelsene skal gjennomføres samlet på slutten av 4. årstrinn. Det er derfor heller ingen rapportering på nasjonalt nivå av resultater i ferdighetsprøven i svømming for elever på 1.-4. trinn.

I tillegg til å innføre nye kompetansemål og den obligatoriske ferdighetsprøven, etablerte regjeringen i 2015 en særskilt tilskuddsordning for svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever. Også andre elever som ikke kan svømme eller har hatt mulighet til å delta i svømmeundervisningen, kan omfattes av ordningen. Fra 2016 har tilskuddsordningen vært på 10 mill. kroner. Kommunene kan søke om midler til dette fra Fylkesmannen, og de velger selv hvordan svømmeopplæringen skal organiseres.

Skoleeier er pliktig til å stille til disposisjon de ressursene som er nødvendig for at kravene i lov og forskrift

skal kunne oppfylles. Regjeringen har også gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å gjennomføre svømme- og livredningskurs for kroppsøvingslærere. Kursene ble gjennomført i 2017.

For at barn skal lære å svømme er det viktig at de blir trygge i vann tidlig. Derfor har regjeringen innført og styrket ordningen for svømming i barnehagen. Bevilgningen for inneværende år gir rom for at om lag 36 000 barnehagebarn kan delta pedagogisk opplegg for å bli trygge i vann.

Jeg vil også peke på at Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet har etablert en ressurside for svømmeopplæring. Denne ble lansert i fjor sommer. Her finnes informasjon om de ulike svømmetiltakene, tips til undervisningsopplegg og kompetanseheving, og hvordan skolene kan jobbe med svømming på en best mulig måte, blant annet gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner. Det finnes en rekke organisasjoner som har svømming og livredning som sine hovedoppgaver, og som skolene kan dra stor nytte av å samarbeide med. Det kan gjøre det lettere å finne fleksible løsninger for svømmeopplæring lokalt.

Regjeringens satsing på svømming og de ulike tiltakene som er iverksatt de siste årene, mener jeg gir kommunene et godt grunnlag for å gi alle elever en god og tilpasset svømmeopplæring.

SPØRSMÅL NR. 1873

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Når vil Freestyle Libre kunne innføres til behandling og oppfølging av unge under 18 år, i tråd med beslutningsforums vedtak av 14.05.2018, og når vil vi få en avklaring på finansieringsansvaret for medisinsk utstyr utenfor sykehus?»

BEGRUNNELSE:

14. mai 2018 gjorde Beslutningsforum for nye metoder vedtak om at Freestyle Libre, et flash glukosemålingssystem (FGM), kunne innføres til behandling og oppfølging av unge under 18 år. Det er en sensor som måler glukosenivået, og som leses av trådløst. Men det ser ut til at det har oppstått problemer med innføringen og vi er med Di-

abetesforbundet bekymret for at det vil ta lang tid før unge får tilgang på Freestyle Libre, utstyr som vil kunne gi bedre trygghet for foreldre og gjøre det enklere for unge diabetikere å følge med på egne glukosenivåer.

I denne saken har Beslutningsforum satt en grense på 18 år, og begrunner dette med at «prinsippet om å la finansieringsansvaret følge behandlingsansvaret er vanskelig og foreløpig ikke avklart for medisinsk utstyr utenfor sykehus» i et tilsvarende svar til Diabetesforbundet datert 14.06.2018. Det foregår en rivende utvikling innenfor medisinsk utstyr, der ny teknologi forenkler folks hverdag og bidrar til mer målrettet og effektiv behandling. Mye av denne teknologien baserer seg på at pasienter og brukere kan utføre måling og kontroll hjemme. Diabetespasienter

er primært spesialisthelsetjenestens ansvar, selv om de de kan gjøre mye av oppfølgingen selv.

Arbeiderpartiet finner det underlig at statsråden ikke har fått avklart spørsmålet om hvorvidt finansieringsansvaret følger behandlingsansvaret for medisinsk utstyr utenfor sykehus, og håper en slik avklaring vil komme på plass så fort som mulig.

Svar:

De regionale helseforetakene har informert meg om følgende status for innføring av Freestyle Libre:

“FreeStyle Libre leveres av Abbott Norge AS, og utstyret måler glukosenivå hos diabetikere gjennom metoden flash glukosemåling (FGM). Som følge av Beslutningsforums vedtak 14. mai i år, har Sykehusinnkjøp HF, på vegne av helseforetakene, igangsatt dialog med Abbott Norge AS for levering av FreeStyle Libre til barn med diabetes 1.”

Når det gjelder tidspunkt for innføring av Freestyle Libre til barn og unge under 18 år har de regionale helseforetakene informert meg om følgende status:

“Leverandørmarkedet er informert om at de regionale helseforetakene og underliggende helseforetak har til hensikt å signere en avtale med Abbott Norge AS, på levering av Freestyle Libre. I henhold til lov om offentlige anskaffelser gjøres dette

gjennom offentliggjøring av en intensjonskunngjøring i kunngjøringsdatabasen DOFFIN.

Intensjonskunngjøringen ble offentliggjort 24.mai 2018. Det kom imidlertid en innsigelse fra leverandørmarkedet, hvor det hevdes at flash glukosemåling ikke kan karakteriseres som en unik metode for måling av glukose. Innsigelsen er til juridisk vurdering. Beslutning er forventet primo juli 2018.

Uavhengig av dette har Abbott Norge AS meddelt at de for tiden har globale leveringsutfordringer tilknyttet Freestyle Libre. Abbot har leveringsutfordringer fordi etterspørselen har økt raskere og mer enn forventet, det er for eksempel mange land som har vært raske med å innvilge refusjon. Som følge av dette kan Freestyle Libre tidligst introduseres til det norske markedet 1. september 2018.”

Jeg mener det er behov for å forbedre systemet for å avklare finansieringsansvar for medisinsk utstyr utenfor sykehus. På den bakgrunn har Helse- og omsorgsdepartementet bedt Helsedirektoratet utrede og legge fram forslag til et bedre system for fordeling av finansieringsansvar knyttet til medisinsk utstyr brukt utenfor sykehus. Departementet har bedt Helsedirektoratet om å legge fram en konkretisert prosjektplan for gjennomføring av utredningsoppdraget innen utgangen av september 2018. Departementet setter endelig frist for oppdraget når en slik plan foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1874

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 26. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren undersøke og bekrefte eller avkreft informasjonen som kommer fram i Klassekampen 12. juni om at 2 navngitte personer ble drept av medlemmer fra den norsktrente militsen i Syria, og kan statsråden opplyse om Norge har trent flere grupper enn denne militsen?»

BEGRUNNELSE:

I debatten i Stortinget 14. juni om regjeringens redegjørelse om den norske innsatsen for å bekjempe ISIL var forsvarsminister Frank Bakke-Jensen uklar i spørsmålet om hvorvidt han kjenner til den hendelsen som blir beskrevet i Klassekampen 12. juni, og videre om hvorvidt forsvarsdepartementet har gjort konkrete tiltak for å undersøke hendelsen så den kan avkreftes eller bekreftes.

Svar:

Første spørsmål knytter seg til påstander om at medlemmer av den lokale syriske gruppen som har samarbeidet med Forsvaret, har gjort seg skyldig i straffbare forhold i hjemlandet. Som jeg gjorde klart i Stortinget 13. juni, så er Forsvarsdepartementet og Forsvaret ikke kjent med disse forholdene annet enn fra omtale i media. Medias omtale viser til at de påståtte forholdene ikke skal ha skjedd mens personellet var i tjeneste. Etterforskning og påtale av eventuelle forhold vil være lokale myndigheters ansvar. Det ville ikke være naturlig for forsvarsministeren i Norge å iverksette undersøkelser eller etterforskning av de påståtte forholdene.

Det andre spørsmålet er om Norge har trent flere grupper enn den nevnte militsen. Regjeringen kan ikke gjøre offentlig hvilke lokale grupper Forsvaret har samar-

beidet med. Jeg kan derfor verken bekrefte eller avkrefte om Forsvaret har samarbeidet med denne eller andre lokale grupper i Syria. I de tilfeller det er nødvendig å dele gradert informasjon, vil dette gjøres i Stortinget i egnede

organer, i henhold til konstitusjonell praksis. Det har vi gjort løpende i forbindelse med Norges bidrag i kampen mot ISIL.

SPØRSMÅL NR. 1875

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 26. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Medfører det riktighet at forsvarsministeren ikke kan avkrefte at norsktrente styrker har vært i kamper mot regjeringsstyrker i Syria i perioden trainingen pågikk, også i perioder under oppdraget hvor de norske soldatene ikke har vært sammen med de på bakken?»

BEGRUNNELSE:

I debatten i Stortinget 14. juni om regjeringens redegjørelse om den norske innsatsen for å bekjempe ISIL var forsvarsminister Frank Bakke-Jensen nok en gang uklar rundt hva departementet vet og ikke vet om hva norsktrente styrker har foretatt seg i Syria i løpet av den tiden de har blitt trent av Norge. Undertegnede ber derfor ytterligere presisering på hva forsvarsministeren vet og ikke vet om hva norsktrente styrker har gjort i løpet av perioden trainingen har pågått.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 19. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken om Forsvarets samarbeid med lokale styrker i Syria, og hvorvidt disse har vært i kamper med regjeringsstyrker i Syria i perioden trainingen pågikk.

Regjeringens mandat til Forsvaret for deltagelsen i koalisjonsoperasjonen Inherent Resolve har vært at innsatsen kun skal være rettet mot å bekjempe ISIL. Forsvaret gjorde dette klart overfor lokale styrker vi samarbeidet med. Det ble også gjort klart at dette var en betingelse for fortsatt norsk støtte. Vi har hatt løpende kontakt med Forsvaret gjennom hele innsatsen, og jeg har fått omfattende rapporter om alle forhold knyttet til innsatsen.

Statsminister Solberg bekreftet i Stortinget 18. april at lokale styrker Forsvaret samarbeidet med ikke kjempet mot andre enn ISIL mens samarbeidet pågikk. Jeg bekreftet det samme i min redegjørelse til Stortinget 13. mai. Dette står vi ved. Jeg bekrefter også at det ikke finnes holdepunkt for at de kjempet mot andre enn ISIL i deler av samarbeidsperioden da Forsvaret ikke var fysisk sammen med dem på bakken.

SPØRSMÅL NR. 1876

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 25. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelsen

Spørsmål:

«I en debatt på Dagsnytt atten på NRK uttalte justisministeren at Riksrevisjonens rapport handler om beskyttelse

av politiet selv, ikke om beskyttelse av offentlige bygninger.

Er dette fremdeles justisministerens syn, og kan justisministeren gjøre rede for hva som er hans formelle ansvar knyttet til objektsikring?»

Svar:

Bakgrunnen for innslaget i NRKs Dagsnytt atten var Riksrevisjonens undersøkelse, om politiets og Forsvarets arbeid med objektsikring (Dokument 3:11 (2017-2018)).

Med objektsikring menes bl.a. grunnsikring av skjermingsverdige objekter i politiet og Forsvaret i henhold til sikkerhetsloven og forskrift om objektsikkerhet, som var

det jeg siktet til i den uttalelsen som stortingsrepresentantene viser til. I tillegg handler objektsikring også om sikring og beskyttelse av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra politiet og Forsvaret i henhold til objektsikringssinstruksen. Temaet objektsikring er komplisert og sammensatt, og det er viktig for debattens skyld at alle bidrar ved å være ryddige både om begrepsbruk, hvilke deler av regelverket man drøfter og Riksrevisjonens kommentarer til ulike deler av arbeidet for objektsikring.

Jeg viser for øvrig til at saksforholdet vil bli grundig belyst i åpen kontrollhøring i Stortinget mandag 27. august d.å.

SPØRSMÅL NR. 1877

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 28. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Næringsministeren sa i sin tale på Eierskapskonferansen 12. juni 2018 at han "tar signalet" fra bedriftsledere om at staten har en eieroppfølging som handler for mye om politiske spørsmål og for lite om verdiskaping "på alvor".

Hvordan stiller statsråden seg da til Riksrevisjonens kritikk av det statlige eierskapet som hovedsakelig fokusert på selskapenes finansielle resultater og lite tydelige forventninger til sektorpolitiske mål?»

BEGRUNNELSE:

I sin tale til Eierskapskonferansen 12. juni 2018 sa næringsministeren følgende:

"I topplederundersøkelsen 2017 utført av Zynk, hvor om lag halvparten av deltagerne er ledere i selskaper med statlig eierandel, mener de spurte at statens eieroppfølging handler for lite om verdiskaping og for mye om politiske spørsmål. Det er et signal jeg tar på alvor. Som eier har staten mange likhetstrekk med private eiere. Målet om høyest mulig avkastning er ett av dem."

I desember la Riksrevisjonen fram en rapport som viser at i kategori 3-selskaper (selskaper med forretningssmessige mål og andre spesifikt definerte mål) baserer departementene sine vurderinger av samfunnsmessige effekter hovedsakelig på selskapenes finansielle resultater. Mens for kategori 4-selskaper (selskaper med sektorpolitiske mål) er det gitt lite tydelige forventninger til selskapenes sektorpolitiske mål.

Riksrevisjonen anbefaler blant annet at departementene overfor selskaper i kategori 3 stiller tydeligere forventninger til selskapenes samfunnsmessige effekter og overfor kategori 4-selskapene setter egne forventninger til selskapenes sektorpolitiske mål.

Talen til Eierskapskonferansen sår tvil om næringsministeren deler Riksrevisjonens vurdering og kommer til å følge opp anbefalingene fra Riksrevisjonen.

Svar:

I topplederundersøkelsen 2017 utført av Zynk hevder noen av de spurte bedriftslederne at statens eieroppfølging handler for lite om verdiskaping og for mye om politiske spørsmål. Henvisningen til politiske spørsmål oppfatter jeg å dreie seg om eieroppfølging av tema som ikke har relevans for statens mål med eierskapet i selskapene. For selskap i kategori 1-3 er det sentrale hensynet for staten høyest mulig avkastning mens det for selskap i kategori 4 er mest mulig effektiv oppnåelse av de sektorpolitiske målene staten har for eierskapet. I tillegg følger staten opp at begrunnelsene for statens eierskap i selskapene i kategori 2 og 3 oppfylles. Den gjeldende eierskapspolitikken, som et samlet Storting har stilt seg bak, handler om å forvalte det statlige eierskapet på en profesjonell og forutsigbar måte, hvor eieroppfølgingen fra statens side er rettet mot det som er relevant for målet med statens eierskap i det enkelte selskap og som dermed bidrar til verdiskaping. Et sentralt element er oppfølgingen av forventningene i eierskapsmeldingen, som alle er

knyttet opp mot målet med statens eierskap og som er i tråd med allment aksepterte eierstyringsprinsipper.

Riksrevisjonens undersøkelse om “mål og indikatorer for måloppnåelse og effektiv drift i heleide selskaper der staten har en samfunnsmessig begrunnelse eller et sektorpolitisk mål med eierskapet”, dreier seg om oppfølgingen av statens mål med eierskapet i disse selskapene. Jeg er selvsagt enig i at staten som eier må følge opp statens mål med eierskapet både i de sektorpolitiske selskapene

og i selskaper med forretningsmessige mål. I “Statens eierberetning 2017” er sektorpolitisk måloppnåelse presentert for alle selskaper i kategori 4. I forbindelse med ny eierskapsmelding gjennomgår vi hvilke mål staten vil oppnå med sitt eierskap i hvert enkelt selskap. I den nye eierskapsmeldingen ser jeg behov for å tydeliggjøre hvilke forventninger vi som eier har til selskapenes arbeid med å sette tydelige mål og å rapportere på måloppnåelse og effektiv drift.

SPØRSMÅL NR. 1878

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 27. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan vil statsministeren reagere overfor den amerikanske regjeringen på den behandlingen migrant- og flyktningfamilier blir utsatt for på grensa mellom Mexico og USA?»

BEGRUNNELSE:

I USA har myndighetene siden 6. april tatt over 2 000 barn fra foreldrene sine. Noen av barna er ikke mer enn ett eller to år gamle. Ekspertene i barnepsykologi advarer nå mot traumene barna blir påført i disse leirene. Flere av barna har sittet i ukesvis, på det meste over to måneder. Den amerikanske administrasjonen begrunner denne politikken i de nye nulltoleransereglene mot migranter, og hevder dette er nødvendig for å få slutt på ulovlig innvandring og sende et signal. Det har imidlertid skapt stor motstand også i USA, og fra juridisk hold sies det at dette er brudd mot amerikansk lovgivning å utsette familiene for tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Det er også i strid med grunnleggende menneskerettigheter og retten til å søke asyl, menneskerettigheter og barns rettigheter. Frankrike har nå reagert ovenfor USA på denne praksisen. Jeg vil vite om Norge tenker å gjøre det samme ovenfor den amerikanske administrasjonen.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Kari Elisabeth Kaski til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Den siste ukens bilder fra USA har vakt sterke følelser. Barn har krav på å få sine rettigheter ivaretatt, og det

skal mye til for å skille barn fra sine foreldre. Selv om det er opp til hvert land å utforme sin migrasjonspolitik, har jeg vært tydelig på at dette ikke er noe vi ville ha gjort i Norge. Jeg tok også dette opp med USAs utenriksminister Pompeo da jeg møtte ham i Washington denne uka

Jeg har merket meg at tilsvarende kritikk er blitt fremført med styrke i USA. Praksisen med å skille barn fra sine foreldre har vakt sterke reaksjoner, både i Kongressen og i opinionen. President Trump har nå fattet beslutning («executive order») om at praksisen skal endres.

SPØRSMÅL NR. 1879**Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 3. juli 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

«I 2018 mangler det 600 sykepleiere i Nordland. Til tross for 262 søkere til 45 studieplasser i inneværende studieår, blir det ikke opptak til bachelor i sykepleie campus Vesterålen denne høsten, og Bodø ble nulltet ut i 2017.

Hvilket samfunnsansvar mener statsråden utdanningsinstitusjonen har for å utdanne sykepleiere i Nordland, blant annet i Bodø og Vesterålen, og hvilke rammevilkår gir regjeringen Nord Universitet for å ivareta sitt mandat?»

BEGRUNNELSE:

Nord Universitet har avlyst opptak på Sykepleie Bachelor, deltid, høst 2018, nett- og samlingsbasert, studiested Bodø og Helgeland. Avgjørelsen fører til at nett- og samlingsbasert sykepleie med praksisregionen Helgeland og Salten er trukket. Det vil fortsatt bli tatt opp til deltidsstudiet i Vesterålen med samlingssted Stokmarknes. Det er pr. i dag uvisst når deltidsstudiet blir igangsatt igjen. I 2017 ble opptak til bachelor i sykepleie deltid, studiested Bodø trukket. For å kompensere, ble antall studieplasser ved campus Vesterålen økt med 15. Dette campus vil nå ikke ta opp sykepleierstudenter.

Svar:

Samarbeid med lokalt og regionalt samfunns- og arbeidsliv er del av samfunnsoppdraget til alle universiteter og høyskoler. Regionale behov skal derfor inngå i institusjonenes vurderinger av egne prioriteringer og strategier. Samtidig må institusjonene gjøre helhetlige vurderinger som sikrer høy kvalitet i utdanning og forskning.

Tilbud om ulike helsefagutdanninger er en sentral arbeidsoppgave for Nord universitet. Høy kvalitet og god relevans i sykepleierutdanningen krever at universitetet samarbeider godt med relevant arbeidsliv, blant annet om innhold, dimensjonering, rekruttering, etter- og videreutdanning, praksis og FoU-arbeid.

Universitetet har ni studiesteder og sykepleierutdanning tilbys i 2018 ved fem av disse. Universitetet vurderer årlig hvor mange studieplasser som skal tilbys ved ulike studiesteder og om tilbud skal bli organisert på deltid, nettbasert og samlingsbasert.

I 2017 var det ifølge Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) 534 studenter som ble tatt opp på sykepleierutdanning ved ulike studiesteder ved Nord universitet. Samme år ble det uteksaminert 360 kandidater og universitetet overoppfylte dermed kandidatmåltallet for

sykepleierutdanning som Kunnskapsdepartementet har fastsatt.

Tilbakemeldinger fra arbeidslivet tyder på at det fortsatt er behov for flere sykepleiere, blant annet i Nordland. Samtidig er det ikke nødvendigvis slik at det kun er oppretting av nye studieplasser som kan bidra til å dekke behovet for flere sykepleiere. Økt bruk av faste, hele stillinger er et eksempel på et tiltak som kan være viktig for å rekruttere kompetente medarbeidere, beholde kvalifisert arbeidskraft og bidra til å ivareta arbeidsmiljøet og redusere sykefravær. Arbeidsgiver må vurdere hvordan man kan organisere helse- og omsorgstjenestene på en hensiktsmessig måte.

Regjeringen vurderer i de årlige budsjetter muligheten for å bidra med midler til flere studieplasser, og i forbindelse med behandlingen av RNB for 2018 har Stortinget satt av midler til nasjonalt å etablere 100 nye studieplasser i sykepleierutdanningen.

Kunnskapsdepartementet har ansvar for å legge de overordna rammene for Nord universitets arbeid med forskning, utdanning og innovasjon. Kunnskapsdepartementet legger ikke detaljerte føringer på hvordan Nord universitet skal organisere og tilby sykepleierutdanningen. Nord universitet fikk tildelt 30 studieplasser til sykepleierutdanning i 2015 og dette har bidratt til å styrke utdanningstilbudet i regionen. Som følge av økningen øker også kandidatmåltallet for universitetet i 2018 fra 328 til 352, ettersom disse studieplassene da slår ut i forventede kandidater.

Representanten refererer i sitt spørsmål til en nulling av tilbudet i Bodø i 2017. Jeg er ikke kjent med dette, men universitetet har vedtatt å trekke utlysning av nett- og samlingsbasert bachelor i sykepleie deltidsstudium for praksisregion Helgeland (Mo i Rana) og Salten (Bodø) for opptaket i 2018. Begrunnelsen universitetet gir for dette, er blant annet erfaringer med lav gjennomføring og for svake resultater på nasjonale deksamener, at studiene er ressurskrevende å opprettholde og at det er behov for å frigjøre ressurser til andre viktige oppgaver i utviklingen av sykepleierutdanningen. Jeg er også kjent med at Nord universitet har startet en prosess med gjennomgang av studieporteføljen for studieåret 2019/2020, og at et av forslagene i denne prosessen er å ikke lyse ut samlingsbasert bachelor i sykepleie for Helgeland, Salten og Vesterålen. Vedtak om dette forventes i oktober.

Ifølge DBH var kandidatantallet for bachelor i sykepleie ved Nord universitet 347 i 2016 og 360 i 2017. Dette er over kandidatmåltallet på 328 for disse årene. Opptakstillene for universitetet samlet viser at det ble tatt opp 19

flere studenter i sykepleie i 2017 sammenlignet med 2016. Hvor mange som blir tatt opp i 2018, vet vi først i oktober. Jeg er opptatt av at universiteter og høyskoler følger opp sitt samfunnsoppdrag for hele regionen. Det er styret ved Nord universitet som innenfor egne rammer, strategier og prioriteringer må vurdere hvordan oppgaven med å ivare-

ta regionens behov for sykepleiere best mulig kan løses. Universitetet må derfor selv vurdere hvordan studieplaser og midler til utdanningen bør disponeres og organiseres på kort og lang sikt sett i lys av behovet for flere godt kvalifiserte sykepleiere, tilgang på gode praksisplasser og kvalifiserte søkere.

SPØRSMÅL NR. 1880

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 28. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 1271 fra undertegnede. Statens miljøavgifter bidrar inn i arbeidet med å stimulere og videreutvikle norsk gjenvinning. Handelens miljøfond blir videre en nøkkelfaktor for å stimulere nye miljøtiltak og redusert avfall.

Hvordan vil statsråden følge arbeidet med forvaltningen av dette fondet som kan sitte på store verdier, og hvordan vil det følge samfunnsoppdraget om å øke sortering og gjenvinning av avfall?»

Svar:

Norge skal gjennomføre et EU-direktiv som skal sikre en vedvarende reduksjon i bruk av plastbæreposer. En måte å gjennomføre direktivet på er å sørge for at det tas betalt

for plastbæreposer. Berørte bransjeaktører har foreslått at de gjennom Handelens Miljøfond skal sørge for at det blir betalt en kontingent per plastbærepose, og at midlene øremerkes miljøtiltak. Regjeringen har stilt seg positive til initiativet, men har ingen formell rolle. Handelens Miljøfond er organisert som en uavhengig forening som skal støtte tiltak knyttet til forebygging og opprydding av plastforsøpling, redusere plastbæreposeforbruket, og øke resurseffektivitet gjennom støtte til ulike tiltak.

Jeg har dialog med Handelens miljøfond i deres arbeid, blant annet for å bidra til at statlige og private initiativer/prioriteringer og midler på dette området supplerer hverandre på en god måte i arbeidet mot marin forsøpling. Handelens miljøfond er imidlertid næringslivets eget initiativ, og jeg har ingen formell rolle når det gjelder hvordan fondsmidlene benyttes eller hvordan fondet styres.

SPØRSMÅL NR. 1881

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 25. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre finansiering og utvikling av et eget ALS-register som en nødvendig forutsetning for å sikre pasienter i hele landet best mulig og likt behandlingssopplegg, gjerne etter samme mal som det svenske registeret-for å sørge for mulighet til samarbeid over lande-

grenser, og når i tilfelle vil statsråden se for seg at et slikt register kan komme på plass?»

BEGRUNNELSE:

Til enhver tid lever 400 personer med i Norge med diagnosen ALS. Etter diagnose er satt har pasienter en gjen-

nomsnittlig levetid på 5-6 år. Det finnes i dag ikke noe nasjonalt register som gir sikre opplysninger om antall pasienter, behandlingstilbud og kunnskap om sykdomsforløpet til pasienter i de forskjellige deler av landet. Spørsmålsstiller er gjort kjent med at Nevrologisk avdeling ved St.Olavs hospital har startet utvikling av et register med egne midler, men at arbeidet med dette registeret er stoppet opp på grunn av manglende midler. Fullføring av registeret vil avhenge av vurdering og godkjenning som et nasjonalt kvalitetsregister fra interregionalt styringsutvalg og departementet. Spørsmålsstiller mener det er svært avgjørende for å sikre best mulig behandling, øke kunnskapen og bidra til forskning at det etableres et ALS-register i Norge.

Svar:

Jeg er som representanten opptatt av at de regionale helseforetakene legger til rette for nye nasjonale kvalitetsregistre, samt at disse har god datakvalitet og at eksisterende registre benyttes mer. Jeg er også opptatt av at de regionale helseforetakene sikrer en styringsmodell som ivaretar behovet for nye kvalitetsregistre og sikrer kvalitetsregisterperspektivet i de nasjonale prosesser. Jeg har derfor i årets oppdragsdokument til de regionale helseforetakene stilt krav om at de i samarbeid skal "legge til

rette for at nasjonale medisinske kvalitetsregistre utvikles på områder med behov for kunnskap, som f.eks. innenfor psykisk helsevern og rus. På områder der pasientgrunnlaget er lite, eksempelvis innenfor persontilpasset medisin, høyspesialisert medisin og sjeldne sykdommer, skal det tilrettelegges for internasjonalt samarbeid om kvalitetsregistre og forskning, herunder på områder som inngår i de europeiske referansenettverkene eller nordisk samarbeid. Etablering av registre forutsettes å skje innenfor rammen av det etablerte systemet for nasjonal status for medisinske kvalitetsregistre."

De regionale helseforetakene har i tråd med ovennevnte styringssignal igangsatt et arbeid for å utvikle en plan for prioriterte fagområder for utvikling av nye medisinske kvalitetsregistre. Planen skal inkludere fremtidig håndtering av områder med lavt pasientvolum og mulighet for internasjonalt samarbeid i nordisk og europeisk regi. Jeg er kjent med at flere kvalitetsregistre er i prosess for vurdering for om de tilfredsstiller kriterier satt for kvalitetsregistre med nasjonal status. Ett av disse registrene er Norsk register for motornevro sykdommer (ALS). Det er de regionale helseforetakene som søker Helse- og omsorgsdepartementet om nasjonal status for kvalitetsregistre. Ved Nasjonal status forplikter de regionale helseforetakene seg til å finansiere driften av registrene.

SPØRSMÅL NR. 1882

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre at Nordhordland lensmannsdistrikt får styrke sine stillinger i tråd med lovnadene i nærpolitireform slik at dei kan oppretthalde responstid og patruljetenesta også i utkantane der lensmannskontor er blitt lagt ned, og oppretthalde kapasiteten til etterforskning, og kan statsråden sikre at kuttet på sju politistillingar som er kommen som følge av reforma, og som i følge lensmannen betyr at dei har mista ein betydeleg del av mannskapsstyrken, blir reversert?»

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Strilen 19. juni 2018 om at nærpolitireforma går ut over tryggleiken og beredskapen i Nordhordland. I dette distriktet er lensmannkontora i

Gulen, Solund, Masfjorden og Austrheim ofra for at den lokal kabalen skulle gå opp i den nye nærpolitireforma. Ein blei fortalt at ein måtte spare på kontora for å behalde stillingane. No slit Nordhordland lensmannskontor med å klara patruljetenesta på grunn av mangel på folk. Det er utkantane som får svi for dette, både når det gjeld forebygging og responstid når alarmen går. Også kapasitet til etterforskning vert skadelidande. Lensmann stadfestar at Nordhordland lensmannsdistrikt har blitt redusert med sju politistillingar sidan samanslåinga med Gulen, Masfjorden og Solund lensmannsdistrikt og innføring av Nærpolitireforma 1.januar i år.

Svar:

Det er politimesterenes ansvar å fordele politistillingene slik de mener gir best mulig utnyttelse av de ressursene de til enhver tid har til rådighet. I en slik vurdering vil avveininger mellom behovet for tilstedeværelse i ulike deler av et politidistrikt stå sentralt. Jeg mener det er galt av en statsråd å overstyre detaljer i hvordan en politimester velger å disponere de mannskaper han måtte ha til disposisjon.

Det som derimot er et viktig politisk spørsmål, er spørsmålet om bemanning og ressurser til politiet. Politiet har de siste årene vært et satsingsområde, og jeg vil følge opp at bevilgningene brukes i tråd med de føringene som er gitt. I perioden 31.12.2013 til 31.5.2018 er det blitt over 2 300 flere årsverk i politiet, hvorav drøyt 1300 er politiårsverk. Vest politidistrikt har hatt en økning på om lag 100 årsverk i samme periode, hvorav nær 90 er

politiårsverk. Av politistudentene som er uteksaminert i perioden fra 2013 til 2016 har om lag 95 prosent fått jobb i politiet. Fra 2017-kullet har om lag 85 prosent av de uteksaminerte fått jobb i politiet. Det er Politidirektoratet som fordeler de nye politistillingene til distriktene.

Jeg forventer at de strukturendringene som nå er ferdigstilt, den bemanningsøkningen som har funnet sted, samt den innsatsen politiet nå legger ned i den kvalitative delen av reformen, vil gi resultater. Nye funksjoner, nye arbeidsmåter og kompetanseheving på blant annet politiarbeidet på stedet, løft av etterforskningsfeltet og ikke minst satsingen på politikontakter og samarbeid med kommunene, legger grunnlaget for bedre polititjenester for publikum over hele landet.

I departementets styring og oppfølging av Politidirektoratet vil resultater, effekter og gevinster av reformen være det sentrale.

SPØRSMÅL NR. 1883

Innlevert 19. juni 2018 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilke grep departementet vil gjøre for å opprettholde et jevngodt polititilbud med forsvarlig politidekning i Asker og Bærum, og sørge for at tjenesten i hele Oslo Politidistrikt er ressursatt til å drives i tråd med målene for politireformen?»

BEGRUNNELSE:

Samfunnets og den enkelte innbyggers behov for trygghet, samt et synlig og tilgjengelig politi, er viktige saker for regjeringen. Den siste tids mediebilde har vist at politiet i Asker og Bærum må gjøre betydelige besparelser for å bøte på merforbruk i 2017, og både ledere og ansatte mener at dette kuttet vil merkes i befolkningen. Enheten kan måtte kvitte seg med så mye som 30 årsverk, en nedbemanning som vil måtte bety at man må justere ambisjonsnivået for hvilken polititjeneste som kan leveres til befolkningen. Innsparingskravet har allerede ført til at mindre alvorlige politioppgaver blir prioritert bort, og vil på sikt ramme alle politioppgaver, herunder både forebygging og patruljering i gatene. Politiets tillitsvalgte er svært bekymret for hvilke konsekvenser dette vil ha for politiets tilstedeværelse og synlighet. En slik delvis styrt nedbemanning er krevende å gjennomføre samtidig som

man skal sikre forsvarlig politidekning og ivaretagelse av kritisk kompetanse, og det ventes også at nedbemanningen vil slå skjevt ut, da gjennomtrekket er størst i patrulje- og etterforskningsseksjonen.

Svar:

Det er Politidirektoratet som følger opp og setter krav til Oslo Politidistrikt. Politimesteren i Oslo politidistrikt har ansvar for å utnytte ressursene og midlene mest mulig effektivt og hensiktsmessig innenfor de føringer som er gitt, slik at hele politidistriktet har et fullgodt polititjenestetilbud.

Nærpolitireformen har ambisiøse mål. Det er tatt strukturelle grep i form av omorganiseringer og omstillinger. Det er tilført betydelige midler til å ansette nyutdannede fra Politi- og høgskolen. I reformperioden er det blitt over 1 600 flere årsverk i politiet, hvorav i underkant av 900 er politiårsverk. Det er som kjent Politidirektoratet som fordeler nye politistillinger til distriktene.

Av politistudentene som er uteksaminert i perioden fra 2013 til 2016 har om lag 95 prosent fått jobb. Fra 2017-kullet er det så langt om lag 85 prosent av de uteksaminerte som har fått jobb i politiet. I tillegg, og ikke

minst, er det igangsatt en rekke tiltak og aktiviteter for å heve kvaliteten på politiproduktet og -tilbudet.

Det ble i 2018 bevilget særskilte midler til kriminalitetsforebyggende innsats både i Oslo Sør (30 mill. kroner) og på Grønland (7 mill. kroner). Dette skulle legge til rette for å kunne nytte ressursene i hele politidistriktet på en god måte.

Jeg forventer at nærpolitireformen vil gi resultater. Nye funksjoner, nye arbeidsmåter og kompetanseheving på blant annet politiarbeidet på stedet, løft av etterforskningsfeltet og ikke minst satsingen på politikontakter og samarbeid med kommunene, legger grunnlaget for bedre polititjenester for publikum. I departementets styring og oppfølging av Politidirektoratet vil resultater, effekter og gevinster av reformen være det sentrale.

SPØRSMÅL NR. 1884

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Ordningen med utvidet transporttjeneste for brukere med særlig behov (TT-ordningen) har vært innført i under halvparten av fylkeskommunene. De som ennå ikke får ta del i denne statlige støtten, kan føle seg betydelig forfordelt. Buskerud fylkeskommune er en av dem som igjen har fått avslag, mens nabofylket Vestfold fikk innvilget søknaden.

Hvilken plan har statsråden for at ordningen skal omfatte alle fylkeskommuner slik at potensielle brukere i Buskerud og andre fylker får dekket sine åpenbare behov?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med tilrettelagt transport for funksjonshemmede (TT-ordningen) er en fylkeskommunal ordning som skal gi et særskilt transporttilbud til personer som ikke kan benytte ordinær kollektivtransport.

Regjeringen skriver på sine nettsider (3.7.17):

«Regjeringen vil gi bedre mobilitet til alle i samfunnet. Gjennom gode transportordninger og bedre infrastruktur skal flest mulig kunne ta del i arbeidsliv, skole og sosiale aktiviteter. - Dette vil styrke mobiliteten for brukere med særlig behov, sier samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen.»

Dette er spørsmålsstilleren helt enig i. Men samtidig er det altså slik at utvidet TT-ordning ikke er et gode som alle fylkeskommuner eller alle brukere over alt i landet kan nyte godt av. Dette oppfattes både urettferdig og ufullstendig. Både FFO og andre organisasjoner som representerer mennesker med særskilte transportbehov kommuniserer dette klart og tydelig.

Svar:

Under borgerlig flertall i Stortinget har støtten til TT-ordningen fått en markert økning. Stortinget har for budsjettåret 2018 bevilget 112,9 mill. kr til utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov. 22,5 mill. av disse er satt av til en utvidelse av ordningen fra 2. halvår.

Samferdselsdepartementet har i 2018 tildelt om lag 94,5 mill. kr til de syv fylkeskommunene som ved inngangen til 2018 var med i ordningen. I tillegg tildelte departementet om lag 20,8 mill. kr i brev datert 13. juni 2018 til hhv. Vestfold og Trøndelag (tidligere Sør-Trøndelag) fylkeskommuner til bruk fra 1. juli. I søknadsrunden mottok departementet ti søknader om til

sammen 137 mill. kr. Det var følgelig ikke mulig å imøtekomme alle. Midler blir tildelt ut fra en helhetsvurdering av søknadene, basert på kriteriene som følger av retningslinjene for ordningen.

Videre utvidelse av ordningen vil bli vurdert i forbindelse med de årlige budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1885**Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kva vil det koste å doble antall flyavgangar og halvere prisene på kortbanenettet (FOT-rutene)?»

Svar:

I statsbudsjettet for 2018 er det satt av 729,1 mill. kr til kjøp av innanlandske flyruter. Om ei dobling av talet på avgangar vil koste dobbelt så mykje som dagens kjøp er usikkert. Dei samla kostnadane for eit gitt ruteopplegg er avhengig av mange variablar som tilgjengeleg materiell, stordriftsfordelar, driftskostadar, ruteføring, rutetidskrav, prissensitivitet hos dei reisande etc. Dette gjer det utfordrande å fastslå forventa tilskotsbehov sjølv ved mindre endringar i FOT-kriteria.

For eksempel er flytypen som i dag betener FOT-rutene ikkje enkel å få tak i, og i marknaden regner man med at det er behov for store nyinvesteringar for å erstatte dagens flåte i løpet av 2020-tallet. Eit statleg kjøp som doblar talet FOT-ruter vil dermed kunne krevje store kapitalinvesteringar og ein høg pris på FOT-anbodet, eventuelt vil det medføre at eksisterande kommersielle flyruter mister deler av sitt tilbod for å møte økt statleg etterspørsel på FOT-ruter. I så fall ender man opp med å flytte avgangar frå der det er stor etterspørsel til områder med lågare etterspørsel.

Samtidig leverer Widerøe i dag på mange FOT-ruter fleire avgangar enn det som ligger i minimumskrava frå staten. Man kan derfor oppleve at talet på ruter knapt

aukar sjølv om staten doblar krava, men staten si betaling for flyrutene går markert opp. I tillegg kan ei dobling av krava løysast med fleire avgangar med delt kapasitet (mel-lomlanding). Ei dobling av krava til avgangar vil likevel innebere ei vesentleg auke i setekapasitet og ressursbehov, men den eksakte effekten er ikkje mogleg å anslå.

Samferdselsdepartementet fastsetter i dag krav til samla setekapasitet som på dei fleste rutene gir eit gjennomsnittleg belegg på 60 prosent. I Finnmark ligger belegget på nærmare 40 prosent. Dette er vesentlig lågare enn det som er vanleg for kommersielle operasjonar.

Viss vi for å gjera det enklare legger til grunn at ei dobling av talet på avgangar tilseier ei dobling av samla setekapasitet, vil det gjennomsnittlege belegget, gitt same talet på passasjerar, gi eit belegg på 20-30 prosent.

Når det gjeld billettprisane, vil ein halvering av maksimaltakstane medføre ein lågare reduksjon i dei gjennomsnittlige billettprisene enn dette, sidan gjennomsnittlig billettpris ligger lågare enn maksimaltakstane. Passasjer-talet vil auke, men ikkje tilstrekkeleg til å dekke dei lågare billettinntektene per passasjer. Staten sine utgifter vil auke, men det er ikkje mogleg å seie med kor mykje.

I forkant av dei to siste konkurransane om flyruter i Nord-Noreg og Sør-Noreg har departementet innhenta større eksterne utgreianger tidleg i kjøpsprosessen. Ei vurdering av ein mogleg dobling av talet avgangar og ei halvering av billettprisane måtte i så fall vurderast på same måte viss ein skal kunne gi eit truverdig anslag på kva dette vil koste.

SPØRSMÅL NR. 1886**Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 28. juni 2018 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Kor mange tilfelle av ulovleg turistfiske er avdekka til no i år og meiner statsråden at ein har god kontroll med dette fisket?»

Svar:

Rekreasjonsfisket i Noreg er underlagt liberale reglar. Dette er del av den norske allemannsretten og norsk kystkultur, og det handlar dessutan om å legge tilhøva til rette for turisme. Utfordringa med turistfisket er at nokon

misbruker den fridomen som systemet vårt legg opp til og smuglar fisk ut av landet.

Vi har nyleg innført nye reglar for turistfiskerier. Med dei nye reglane er det mellom anna innført registrering av verksemdar i turistfiskerier og registrering av fangsten til gjestane. Gjestar ved registrerte turistfiskebedrifter har ei utførselskvote på 20 kg, medan alle andre har ei kvote på 10 kilo.

Likevel vart det i 2017 gjort 108 beslag på grensa, på til saman meir enn 11 tonn. So langt i 2018 er det beslaglagt

over 4 tonn. Beslaga er stort sett fiskefilet, noko som betyr at store delar av fisken ligg igjen. Majoriteten av beslaga er torsk.

Eg hadde førre veke møte med finansministeren og justis-, beredskaps og innvandringsministeren for å diskutere utfordringa med smugling av fisk ut frå Noreg. Vi tek dette alvorleg, og vil jobbe vidare med å få på plass meir effektive tiltak mot fiskesmugling.

SPØRSMÅL NR. 1887

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 27. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre villedende markedsføring rettet mot pasienter, pårørende og forbrukere fra såkalte mirakelpredikanter?»

BEGRUNNELSE:

VG har 17. juni i år en større artikkel om såkalte mirakelpredikanter. Flere av disse driver virksomhet rettet mot pasienter og pårørende. Under dekke av å være religiøse tjenester, slik som forbønn, hevdes det at sykdom kan helbredes. Tjenestene markedsføres kommersielt og har klart preg av betaling.

Lite ved de aktuelle virksomhetene er del av tradisjonell religiøs virksomhet, men bærer mer preg av kvakksalveri slik det har blitt bedrevet i tidligere tider.

Et slikt gråsonemarked går inn i flere departements fagområder. I et markedsføringslys er jo dette rettet mot enkeltpersoner som forbrukere. Løsningen bør derfor koordineres.

Svar:

Jeg gjør innledningsvis oppmerksom på at jeg har ansvar for forbrukerpolitikken og de generelle reglene for markedsføring, mens helseministeren har ansvar for lov og forskrift om alternativ behandling som også har regler om markedsføring av slik behandling. Dette svaret er derfor utarbeidet i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet.

Jeg mener det er uakseptabelt at såkalte mirakelpredikanter utnytter mennesker i en vanskelig livssituasjon og jeg tar saken meget alvorlig.

Forbrukertilsynet, som fører tilsyn med markedsføring av alternativ behandling, har allerede sendt brev til de aktuelle predikantene der de varsler sanksjoner for brudd på markedsføringsloven dersom ikke markedsføringspraksisen deres endres.

I tillegg har helseministeren tatt initiativ til en gjennomgang av reglene som gjelder for denne typen virksomhet. Det må vurderes om dagens regler er gode nok til å håndtere de problemstillingene denne saken reiser. Denne gjennomgangen vil skje i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet, og det er avtalt et møte allerede i august for å følge opp saken.

For øvrig hadde jeg i april hadde et møte med Forbrukertilsynet hvor vi diskuterte mulige endringer i markedsføringsregelverket for alternativ behandling. Forslag til mulige endringer er allerede oversendt Helse- og omsorgsdepartementet til vurdering.

Jeg er også glad for at norske biskoper unisont tar avstand fra denne type villedende markedsføring. Biskop og preses Helga Haugland Byfuglien i Den norske kirke har på vegne av norske biskoper gitt uttrykk for at hun er veldig kritisk til at såkalte mirakelpredikanter henvender seg til syke mennesker og langt på vei lover helbredelse.

Når det er sagt er det likevel viktig å understreke at kirken, og kanskje også frittstående predikanter, kan ha en viktig rolle overfor enkelte pasienter og pårørende. Bønn og forbønn er viktig for mange mennesker og en grunnleggende og naturlig del av deres trosutøvelse.

Mange mennesker føler trøst og støtte når andre ber for dem. Men en virksomhet som gjennom å ta betalt for forbønn utnytter mennesker som befinner seg i en svært

sårbar situasjon på grunn av alvorlig sykdom, det reagerer jeg sterkt på.

SPØRSMÅL NR. 1888

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 27. juni 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

«Frp vil vise til at toppidrettsutøvere opplever vanskeligheter med å kombinere studier og en toppidrettskarriere.

Vil statsråden vurdere tiltak som gjør det lettere for toppidrettsutøvere å kombinere en idrettskarriere med studier?»

BEGRUNNELSE:

Frp mener at alle som er kvalifisert, skal ha mulighet til å ta høyere utdanning uavhengig av økonomi. Vi er derfor glade for at det er innført 11 måneders studiestøtte, og for at stipend og lån har økt i periodene med borgerlig regjering.

Frp er opptatt av at studenter med særskilte behov må få ekstra tid til å slutføre en påbegynt utdanning. Disse må ha muligheten til å kunne oppnå tilleggslån/tilleggssstipend når dette er dokumentert av utdanningsinstitusjonen/lege. I forlengelsen av dette mener vi det bør være rom for fleksibilitet også for andre grupper som må ha andre studieopplegg enn A4-studenten. Toppidrettsutøvere er en slik gruppe, som Frp mener det kan og bør legges til rette for.

Svar:

Utdanningsstøtteordningen har som formål å bidra til muligheter til utdanning uavhengig av økonomisk bakgrunn, noe regjeringen også har trukket frem i Jeløya-plattformen. Støtteordningen skal legge til rette for at studenter kan arbeide effektivt og med gode resultater, samtidig som den skal sikre et samfunn med høyt kunnskapsnivå.

I dag gis det støtte i samlet inntil åtte år til utdanning, inkludert folkehøyskole, fagskole og høyere utdanning. Det gis normalt støtte i tråd med søkerens studiebelastning; ved deltidsutdanning blir studiebelastpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler, avhengig av planlagt studiebelastning. Det gis likevel unntak for stu-

denter som er forsinket på grunn av sykdom, fødsel eller nedsatt funksjonsevne.

Universiteter og høyskoler har på sin side et konkret krav om å legge til rette for studenter med særskilte behov, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-3 Læringsmiljø nr. 5: "Institusjonene skal så langt det er mulig og rimelig legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium." Institusjonene må selv vurdere hvilken grad av tilrettelegging som er mulig og rimelig.

For enkelte grupper kan det oppstå situasjoner med andre utfordringer enn flertallet av studentene møter, som gjør at man kan ha behov for økt fleksibilitet. Toppidrettsutøvere er et eksempel på en av flere grupper som ønsker bedre tilpasning enn i dag.

Utdanningsstøtteordningen har generelt vært tilpasset behovene til de yngste studentene som hovedsakelig studerer på fulltid. Av hensyn til likebehandling, har det generelt ikke blitt gitt unntak for enkelte grupper. Studentgruppen i sin helhet blir imidlertid stadig mer mangfoldig. I Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning pekte regjeringen på at utdanningsstøtteordningene bør bli mer fleksibel med rom for individuelle tilpasninger. Dette vil regjeringen følge opp, og vurdere tiltak for å sikre økt fleksibilitet i utdanningsstøtteordningen, som bedre kan legges til rette for kompetanseheving også for andre grupper enn fulltidsstudentene. Jeg vil gjerne komme tilbake til Stortinget på egnet måte denne høsten med en vurdering av kostnader og konsekvenser av økt fleksibilitet særlig for toppidrettsutøvere.

SPØRSMÅL NR. 1889**Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 26. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen sørge for at pasienter med lite ressurser og lav utdanning får tilgang på like god helsehjelp som pasienter med høy utdanning og mye ressurser?»

BEGRUNNELSE:

Nrk.no presenterte 20.06 forskningen til Jon Ivar Elstad, som viser at alvorlig syke pasienter med høy utdanning får mer hjelp ved norske sykehus enn pasienter med lav utdanning. Særlig tydelig var det i kreftbehandlingen, der pasientene med grunnskoleutdanning i gjennomsnitt hadde litt over 12 konsultasjoner hos spesialister ved sykehus, mens pasientene med høyskole- og universitet-sutdanning hadde i overkant av 20 konsultasjoner.

Elstad mener at noe av grunnene til ulikheten er legenes holdninger til pasienter fra ulike samfunnslag, kommunikasjonen mellom pasient og legene, og hvor aktive pasienten selv, eller hvor aktive deres pårørende er når de krever oppfølging.

Den systematiske forskjellen som er påvist i denne saken gir inntrykk av at man har en todelt helsetjeneste, der utdanning og tilgang på ressurser avgjør hvor god hjelp man får. Arbeiderpartiet er bekymret for en slik utvikling og ønsker å vite hvilke grep regjeringen har tatt eller planlegger for å motvirke dette.

Svar:

Det skal være likeverdige helsetjenester i Norge. Inntekt og utdanning skal ikke bety noe for tilbudet til den enkelte pasient.

Studien som stortingsrepresentanten Moflag viser til, og som også er omtalt i Folkehelse rapporten 2018, er basert på data fra perioden 2002-2011, altså før pakkeforløpene for kreft ble innført. En viktig grunn til at vi innførte pakkeforløp for kreft var å redusere forskjellsbehandling. Dette var noe av det første jeg som helseminister gikk i gang med høsten 2013. Innføringen av pakkeforløp tar utgangspunkt i nasjonale faglige retningslinjer, og sikrer at pasienten kommer inn i et planlagt forløp med frister for hva som skal skje når i forløpet. Dermed vil pakkeforløpene i seg selv sikre større grad av likebehandling. De nasjonale handlingsprogrammene for kreft som utgis av Helsedirektoratet, og som pakkeforløpene er basert på, inneholder anbefalinger om diagnostikk, utredning og behandling av ulike kreftdiagnoser. Handlingsprogrammene skal bidra til at det offentlige tilbudet i kreftomsorgen blir av god kvalitet og likeverdig over hele landet.

Det er publisert flere studier som viser at det er ulik tilgang til diagnostikk og behandling avhengig av utdanningsnivå. En studie om brystkreftdødelighet publisert av Kreftregisteret i mars 2017 viste at det er de høyest utdannede kvinnene som i størst grad har nytt godt av forbedringer i diagnostikk og behandling over tid. Studien viser videre at forskjellen ikke er like uttalt for kvinner over 50 år. Ifølge forskerne kan en forklaring på dette være det offentlige Mammografiprogrammet som bidrar til å utjevne sosioøkonomiske forskjeller.

En helt fersk studie fra Kreftregisteret blant annet om tilgang til lindrende strålebehandling for uhelbredelig syke kreftpasienter, viser at bostedsfylke og ikke-medisinske faktorer som sosial status og om sykehuset har stråleterapisenter, har mye å si for om kreftpasienter får palliativ strålebehandling.

Studiene det vises til gir viktig informasjon om variasjon. Vi trenger imidlertid flere studier og datagrunnlag for å få økt kunnskap om det er variasjon i pasienters tilgang til og bruk av helsetjenester, basert på sosioøkonomiske bakgrunnsvariabler. Data fra denne og andre studier må brukes som grunnlag for å stille spørsmål om og undersøke årsakene til variasjon. Variasjon kan være uttrykk for underbehandling, overbehandling eller feilbehandling. Vi må interessere oss for uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester fordi dette kan være et tegn på dårlig kvalitet. Variasjon og reduksjon av uberettiget variasjon har vært tema i de årlige stortingsmeldingene om kvalitet og pasientsikkerhet og ble særlig drøftet i Meld. St. 13 (2016-2017) Kvalitet og pasientsikkerhet 2015.

Stor variasjon utfordrer prinsippet om likeverdig tilgang til helsetjenester av god kvalitet, og reiser spørsmål om riktig planlegging/prioritering. I oppdragsdokumentet for 2016 stilte jeg derfor krav om at uberettiget variasjon skal reduseres, og at regionale helseforetak i fellesskap skal identifisere indikatorer for å måle uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester.

Jeg har videre i oppdragsdokumentet for 2017 stilt krav om at de regionale helseforetakene skal følge opp eksempler på uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester som er avdekket gjennom helseatlas, og at de regionale helseforetakene i fellesskap, under ledelse av Helse Nord RHF, skal videreføre arbeidet med å dokumentere eksempler på uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester. Det er viktig at kunnskap om variasjon brukes aktivt for å gi mer likeverdig tilgang til helsetjenester. Det er videre et mål i oppdragsdokumentet for 2018 at variasjonen i måloppnåelse for pakkeforløp kreft på helseforetaksnivå skal reduseres.

Nasjonal elektronisk atlastjeneste som ble lansert i januar 2015, viser ulikheter i forbruk av helsetjenester, men vi trenger også å se om slike variasjoner fører til variasjoner i behandlingsresultat. Det arbeides blant annet med å knytte variasjoner i forbruket med de kliniske

kvalitetsregistrene for barn for å se om variasjon i forbruk også gir variasjon i resultat. På sikt vil dette kunne gi oss verdifull informasjon om variasjon i forbruk og resultat for flere sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 1890

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye har det kostet Helse Sør-Øst å avbestille kontrakten om utflagging av IKT-infrastruktur med det amerikanske selskapet DXC, og hvordan skal statsråden sikre at en lignende situasjon, der utflagging av kritisk IT-infrastruktur i helsesektoren gav stor risiko knyttet til behandling av pasientdata, ikke oppstår igjen?»

BEGRUNNELSE:

På Nrk.no ble det 14.06.2018 meldt at Helse Sør-Øst avbestiller en kontrakt om utflagging av IKT-infrastruktur med det amerikanske selskapet DXC. Da saken ble skrevet var kostnadsomfanget ved denne beslutningen ikke avklart, men det er viktig å få et kostnadsoverslag som viser konsekvensen av å ikke avklare sikring av pasientdata ved inngåelse av slike kontrakter. I den sammenheng er det også viktig å få vite hvilke konkrete tiltak regjeringen gjør for at lignende situasjoner ikke oppstår igjen. I brev fra Helse- og omsorgsdepartementet v/statsråd Bent Høie til helse- og omsorgskomiteen, datert 7. mai 2018, fremhever statsråden at de regionale helseforetakene og helseforetakene er ansvarlig for å vurdere om det er risiko knyttet til behandling av pasientdata ved utflagging.

Arbeiderpartiet ønsker i den sammenheng å vite om det ikke gjøres noe mer på nasjonalt nivå for å forhindre at situasjoner lik den man har hatt på Helse Sør-Øst ikke oppstår igjen.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sykehuspartner HF i 2017 betalte 280 mill. kroner (ekskl. mva.) til DXC som oppgjør for arbeid som ble utført fra oppstart av programmet i oktober 2016 og frem til programmet ble stilt i bero i mai 2017. Betalingen dekket også økonomiske forpliktelser knyttet til inngåtte lisens-

og leasingavtaler ut 2017. Utover dette kommer det leie- og leasingkostnader for inneværende år og kostnader til utredning.

Kontrakten med DXC er nettopp avbestilt og det skal nå startes forhandlinger mellom avtalepartene. Ifølge Helse Sør-Øst RHF er det derfor for tidlig å si noe om den endelige økonomiske konsekvensen før forhandlingene og vurderingene knyttet til gjenbruk er gjennomført. Det vil i forhandlingene bli avklart mulig gjenbruk av arbeidet og de investeringer som er utført og betalt for.

Det er et stort behov for å forbedre og videreutvikle IKT-infrastrukturen i Helse Sør-Øst, og en standardisert og modernisert regional IKT-infrastruktur er viktig for alle helseforetakene i regionen. I foretaksmøte 14. juni 2018 fikk Sykehuspartner HF i oppdrag å etablere et nytt program for å standardisere og utvikle regionens IKT-infrastruktur. Sykehuspartner HF skal i dette arbeidet legge vekt på blant annet informasjonssikkerhet og personvern, risikovurderinger og gjenbruk av investeringer og planverk som er gjort så langt. Alle helseforetakene i regionen skal ta del i arbeidet som databehandlingsansvarlige.

Sykehuspartner HF har gjennom planleggings- og utredningsarbeidet som er utført opparbeidet kompetanse om utfordringer knyttet til infrastrukturmodernisering. Sykehuspartner HF skal bygge på denne kunnskapen og kompetansen i et hensiktsmessig samspill med leverandørmarkedet. Dette innebærer også en vurdering av egen kompetanse og kapasitet. Driften av IKT-infrastrukturen skal ikke tjenesteutsettes slik det var forutsatt i kontrakten med DXC. Moderniseringen og utviklingen skal gjennomføres ved å dele arbeidet inn i mindre og mer avgrensede prosjekter i nært samarbeid med leverandørmarkedet. Prosjekter som er kritiske for helseforetakene og for utbedringer av sårbarheter i IKT-infrastrukturen, skal prioriteres. Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sykehuspartner HF gjennom det siste året har iverksatt flere tiltak innenfor informasjonssikkerhet,

personvern og applikasjonssanering. Betydningen av å videreføre dette arbeidet ble presisert i oppdraget om videre standardisering og modernisering.

Den økende graden av digitalisering i sektoren innebærer økte krav til informasjonssikkerhet og personvern. Helse- og omsorgssektoren er i stor grad avhengig av å bruke eksterne IKT-leverandører for å kunne levere helsetjenester på et ønsket høyt kvalitativt nivå. Etter gjeldende rett er det begrenset anledning til å avvise utenlandske IKT-leverandører på et generelt grunnlag, med den begrunnelse at de er etablert i, eller vil levere tjenester fra et annet land. Det må gjennomføres konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle, hvor det ses på risikovurderinger og mulighetene for å ivareta kravene til sikkerhet. Dette bildet er i stadig endring, og Helse Sør-Øst RHF og Sykehuspartner HF har gjennom et samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet arbeidet med disse spørsmålene både når det gjelder vurderingene knyttet til kontrakten med DXC, men også i forbindelse med håndteringen av datainnbruddet i Helse Sør-Øst denne våren.

Den nye sikkerhetsloven er forventet å tre i kraft 1. januar 2019. Etter loven er det departementet som har ansvaret for å vurdere og peke ut konkrete skjermingsverdier. Det pågår nå prosesser for å vurdere om hele eller deler av IKT-infrastrukturen i helseforetakene har skjermingsverdier etter den nye loven. Dette forutsetter en vurdering av om IKT-infrastrukturen er av betydning for å trygge Norges suverenitet, territorielle interesser og demokratisk styreform og andre nasjonale sikkerhetsinteresser, jf. sikkerhetslovens § 1-1. Helse

Sør-Øst RHF deltar sammen med de andre regionale helseforetakene, Sykehusbygg HF, Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse, Norsk Helsenett SF og Nasjonal sikkerhetsmyndighet i dette arbeidet. Den kunnskapen og kompetansen Helse Sør-Øst RHF har fått gjennom håndteringen av de siste hendelsene knyttet til IKT-infrastrukturen i regionen vil være nyttige bidrag i det nasjonale samarbeidet knyttet til de vurderinger som nå pågår i lys av ny sikkerhetslov.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det ikke trenger å være et motsetningsforhold mellom informasjonssikkerhet og tjenesteutsetting. Direktoratet for e-helse fikk i 2017 i oppdrag å utarbeide en rapport for å klargjøre normative rammer for hva som skal til for å ha en trygg og riktig bruk av både nasjonale og internasjonale leverandører i helsetjenesten. Rapporten bekrefter at helse- og omsorgssektoren er avhengig av internasjonale leverandører innen IKT-området, og at det ikke er grunnlag for å konkludere med at det er tjenester som aldri vil kunne overlates til eksterne leverandører. Det må imidlertid alltid foreligge risikovurderinger og databehandleravtaler for å ivareta hensynet til informasjonssikkerheten. Helseregionene har samlet sett opparbeidet seg stor kunnskap og kompetanse gjennom sine anskaffelsesprosesser, avtalehåndtering og hendelser på IKT-området de senere årene. De har også gjennom dette etablert et tettere samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet som både gir muligheter til en mer løpende oppdatering av sikkerhetssituasjonen, samtidig som de får tilgang til gode faglige innspill gjennom deres veiledningsrolle.

SPØRSMÅL NR. 1891

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

«Hvordan vil justisministeren følge opp at innbyggerne i Asker og Bærum fortsatt får et forsvarlig polititilbud med en kapasitet tilsvarende det som har vært normalt de siste årene, samt hvilke planer ligger til grunn for det forebyggende politiarbeidet i Asker og Bærum?»

BEGRUNNELSE:

I Budstikka 18.06. fremgår det at politiet i Asker og Bærum i stor grad må avgi patruljer som skal inngå i kampen mot gjengkriminalitet på Oslos østkant. Konsekvensen er at

politiet må si nei til flere mindre alvorlig oppdrag enn tidligere. Situasjonen rammer også det forebyggende arbeidet.

Svar:

Jeg har mottatt et liknende spørsmål fra representanten Hans Andreas Limi. I mitt svar til ham viser jeg til at ressursdisponering innenfor fastsatt ramme i Oslo politidistrikt tilligger politimesterens ansvarsområde.

Nærpolitireformen har ambisiøse mål. Det er tatt strukturelle grep i form av omorganiseringer og omstill-

inger. Det er tilført betydelige midler til å ansette nyutdannede fra Politihøgskolen. I perioden fra 31.12.2013 til 31.05.2018 har det blitt over 2 300 flere årsverk i politiet, hvorav om lag 270 i Oslo politidistrikt. Av disse er over 1 300 polititjenestemenn/-kvinner, hvorav drøyt 230 er kommet i Oslo politidistrikt.

Det er som kjent Politidirektoratet som fordeler nye politistillinger til distriktene, og politimesteren som fordeler internt i politidistriktet.

Når det er sagt, er tilgjengelighet og tilstedeværelse viktige forbedringspunkter i politireformen. I kvalitetsdelen av reformen er det lagt vekt på flere tiltak og aktiviteter som ventelig vil bedre dette. Jeg trekker her særlig

fram felles tjenesteplanlegging for arbeidet med tjenestelister for hele distriktet.

Du spør også om hvilke planer som ligger til grunn for det forebyggende arbeidet i Asker og Bærum. Politidirektoratet har nylig utarbeidet en strategi som understreker at kriminalitetsforebygging er politiets primærstrategi. Strategien inneholder konkrete tiltak, og jeg har store forventninger til at denne vil bidra til mer målrettet innsats innen forebygging.

I departementets styring og oppfølging av politidirektoratet vil resultater, effekter og gevinster av reformen være det sentrale.

SPØRSMÅL NR. 1892

Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 28. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Eide kommune har gjort vedtak om nedlegging av Vevang skole. Vedtaket er i strid med kommuneplanen for Eide, der det er vedtatt at skolestrukturen skal ligge fast i planperioden. Eide kommune er vedtatt slått sammen med Fræna kommune. I departementets forskrift om kommunesammenslåingen heter det at vedtatt kommuneplan skal gjelde inntil kommunestyret for den sammenslåtte kommunen vedtar nye planer.

Kan Eide kommune til tross for dette gjøre vedtak om endret skolestruktur i strid med sin kommuneplan?»

Svar:

Forskriftene om de ulike kommunesammenslåingene er i stor grad likelydende, og sier i § 5 at kommuneplaner og kommunedelpplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11, gjelder inntil de erstattes av nye planer vedtatt av det nye kommunestyret. Forskriftsbestemmelsen er ikke ment å oppstille et forbud mot å gjøre endringer i planer i den gjenværende perioden kommunen består som egen kommune. Regelen skal sikre at de nye kommunene har gjeldende planer i den perioden som går fra kommunene er slått sammen til kommunestyret i den nye kommunen har vedtatt nye kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11. Kommuner som er vedtatt slått sammen, kan gjøre endringer i kommuneplaner for den enkelte kommune i samsvar med plan- og bygningslov-

en, frem til nytt kommunestyre i den nye kommunen er konstituert.

Forskrift om sammenslåing av Eide kommune og Fræna kommune til Hustadvika kommune

§ 5 er altså ikke til hinder for at kommunestyret i Eide kan fatte et vedtak om endring i skolestruktur.

Et mindretall i Eide kommunestyre framsatte krav om lovlighetskontroll av vedtaket i medhold av kommuneloven § 59. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har foretatt lovlighetskontroll og vurdert om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er fattet av et organ med myndighet til å fatte slikt vedtak, og om vedtaket har blitt til på lovlig måte. Fylkesmannen kom i brev av

29. mai 2018 til at vedtaket er lovlig. Fylkesmannens avgjørelse er brakt inn for Kommunal- og moderniseringsdepartementet i brev av 8. juni 2018. Departementet viser i sitt svar av 25. juni 2018 til at det ikke er adgang til å påklage saker om lovlighetskontroll, og har avvist saken.

SPØRSMÅL NR. 1893**Innlevert 20. juni 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak mener justisministeren vil hjelpe mot ungdomskriminalitet og gjengdannelser, og vil justisministeren ta initiativ til noen nye tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Vi har den siste uken lest om hvordan ungdomskriminaliteten tar seg opp i enkelte deler av Oslo. Flere peker på at man ikke var klar over omfanget av problemet, spesielt knyttet til aktiviteten og rekrutteringen til Young Bloods. Spesielt urovekkende er det å lese om unge gutter som rekrutteres inn i miljøene, og som har store problemer med å komme seg ut. Dette kan være ungdommer som ikke har fått god nok oppfølging, eller som man ikke har klart å fange opp. Det er lite tvil om at her må iverksettes tiltak og i den anledning stilles spørsmålet om tiltak til justisministeren.

Svar:

Spørsmålet om hvilke tiltak som vil hjelpe mot ungdomskriminalitet og gjengdannelser, er stort og krevende. Selve fundamentet i det kriminalitetsforebyggende arbeidet er, og må være, en bred forebyggende innsats på tvers av sektorer og etater. Det er en lang rekke aktører som har virkemidler som direkte eller indirekte har en kriminalitetsforebyggende effekt. Hvilke tiltak som er hensiktsmessig i det enkelte tilfelle, må vurderes på faglig grunnlag innenfor den enkelte sektor og i samarbeid mellom aktørene.

Det er etablert et tett og godt samarbeid mellom Oslo politidistrikt og Oslo kommune gjennom politiråd og SaLTo-samarbeidet. Dette må det bygges videre på. Utfordringen knyttet til ungdomskriminalitet og gjengdannelser var bakgrunnen for at det gjennom statsbudsjettet for 2018 ble bevilget 30 mill. kroner til en særskilt styrket politiinnsats i Oslo sør. Det er videre inngått en intensjonssavtale mellom staten og Oslo kommune om en fornyet områderettet innsats i Oslo sør for perioden 2018-2026. Denne type innsats gir en mulighet til å arbeide bredt med områder som har ulike sosiale utfordringer. Midlene til politiet skal sees i sammenheng med øvrige midler bevilget som del av områdesatsingen.

Den utfordringen vi nå står overfor i Oslo, kommer etter flere år med nedgang i ungdomskriminaliteten. En nylig publisert analyse fra Oslo politidistrikt viser at 97 prosent av de unge i Oslo ikke er registrert med kriminalitet. Når ungdomskriminaliteten nå øker, pekes det på

utfordringer knyttet til unge som begår gjentatt kriminalitet. Justis- og beredskapsdepartementet er i dialog med underliggende virksomheter for å vurdere om vi har tilstrekkelige virkemidler overfor denne målgruppen.

I tillegg til å vurdere om det er behov for nye virkemidler, må det vurderes om noe kan gjøres bedre innenfor de rammer vi allerede har. Det kan være tiltak for å sikre bedre flyt gjennom straffesakskjeden, slik at det går kortere tid fra lovbrudd til reaksjon og straffegjennomføring. Videre kan det være tiltak som sikrer et kvalitativt bedre innhold i straffegjennomføringen, for i større grad å forhindre tilbakefall til ny kriminalitet. Foreløpig er det for tidlig å si noe om konklusjonene av disse vurderingene.

Avslutningsvis vil jeg peke på sammenhengen mellom forebyggende innsats overfor unge i risikosonen og innsatsen med å bekjempe kriminalitet i de etablerte kriminelle miljøene. En effektiv straffesaksbehandling overfor ledere og bakmenn i disse miljøene vil i seg selv ha en forebyggende effekt, gjennom at det gis et tydelig signal om at kriminalitet ikke lønner seg.

SPØRSMÅL NR. 1894**Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 26. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Minst 110 sauer er døde etter ulveangrep i Nord-Østerdal de siste dagene. Det er gitt skadefellingstillatelse for inn-til to ulver med en økonomisk ramme på 400 000 kroner. Det er nå fare for at fellingsforsøkene må avsluttes uten resultat fordi midlene ikke strekker til.

Vil statsråden umiddelbart sørge for økonomiske rammer som sikrer at skadefellingsforsøkene kan fortsette?»

BEGRUNNELSE:

Det foregår en massakre i Nord-Østerdal med stadig flere sauer tatt av ulv. 110 sauer er funnet døde eller avlivet som følge av store skader, men det er grunn til å tro at det finnes langt flere kadavre som ikke er funnet. Tolga kommune opprettet i dag kriseberedskap. Mange sauebønder har mistet store deler av sin besetning, og enkelte beitebrukere har mistet så mye som to av tre lam.

Skadefellingslagene gjør en svært viktig oppgave for samfunnet, og er avgjørende for å forebygge videre skader. Skadefelling ble første gang omsøkt 26. april da ulv ble observert. Dette ble avslått med begrunnelsen at det var genetisk usikkerhet og lenge til beiteslippdato. Det er grunn til å påpeke at en innvilget tillatelse den gangen antageligvis kunne ha forebygget de store skadene som nå har oppstått. Fellingsforsøkene som nå pågår er svært

krevende. Det er vanskelig å spore og oppdage ulven uten snø, og det er snakk om svært store arealer i områdene der den oppholder seg og gjør skade. Statsråden må legge til rette for at fellingsforsøkene lykkes, og at skadefellingslagene har midler til å fortsette sitt arbeid.

Svar:

Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak omfatter også midler til godtgjøring av kommunale og interkommunale fellingslag. Midlene fordeles av Miljødirektoratet til rovviltneemndene via fylkesmennene. Det er rovviltneemndene som prioriterer hva de tildelte midlene skal gå til.

Jeg er opptatt av at skadefellingslaget skal kunne fortsette fellingsforsøkene på den eller de ulvene som har skadet og drept sau i Nord-Østerdalen.

Jeg viser til at Fylkesmannen i Hedmark 20. juni 2018 søkte om tildeling av ekstra midler for gjennomføring av akutte tiltak som fellingsforsøk og tiltak rettet mot sau, blant annet på bakgrunn av den pågående skadesituasjon med ulv i Tynset, Tolga og Rendalen.

Miljødirektoratet stilte samme dag, 20. juni 2018, ytterligere inntil en million kroner til rådighet for Fylkesmannen i Hedmark for å sikre tilstrekkelige rammer for den pågående skadefellingsoperasjonen i Østerdalen og eventuelt andre skadesituasjoner i fylket framover.

SPØRSMÅL NR. 1895**Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 28. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Ministeren har innkalt til første møte i fellesnemnda for sammenslåingen av Troms og Finnmark, som regjeringa jobber for, 22. juni. I en juridisk tolkning til Troms fylkeskommune legger KMD saksbehandlingsreglene i kommuneloven til grunn for fellesnemnda, men det kan først gjøres når fellesnemnda er valgt av de to fylkestingene, og trer sammen på ordinært vis.

Med hvilken hjemmel i inndelingsloven kan ett fylke (Troms) utgjøre fellesnemnda?»

Svar:

Stortinget vedtok 8. juni 2017 sammenslåing av Troms og Finnmark fylkeskommuner, og vedtaket ble opprettholdt i Stortinget 8. desember samme år.

Det følger av inndelingsloven § 26 første ledd at det ved sammenslåing av kommuner eller fylkeskommuner skal opprettes en fellesnemnd "til å samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga eller delinga". Begge fylkeskommunene har en lovpålagt plikt til å velge medlemmer til fellesnemnda.

Siden Troms og Finnmark fylkeskommuner i mars i år ikke selv kom til enighet om fellesnemndas sammensetning og fullmakter, fastsatte Kommunal- og moderniseringsdepartementet både sammensetningen og fullmaktene til fellesnemnda (forskrift 5. april 2018 nr. 532), jf. inndelingsloven § 26 fjerde ledd. Troms fylkeskommune hadde i forkant bedt departementet om å avgjøre sammensetning og fullmakter. Sammensetningen ble fastsatt til 19 medlemmer fra Troms fylkesting og 17 medlemmer fra Finnmark fylkesting.

I innkallingen til det første møtet i fellesnemnda 22. juni 2018, datert 8. juni 2018, varslet jeg Troms og Finnmark fylkeskommuner om følgende:

"Jeg legger til grunn at fylkestinget i Finnmark velger medlemmer til fellesnemnda i sitt møte 20.–21. juni. Der- som Finnmark fylkesting i møtet 20.–21. juni unnlater å velge medlemmer til fellesnemnda, vil departementet

måtte sørge for at en beslutningsdyktig fellesnemnd kan følge opp Stortingets vedtak. Dette vil innebære en endring i forskriften, slik at antallet medlemmer fra Troms og Finnmark speiler innbyggertallet."

Valg av medlemmer til fellesnemnda sto på sakslisten til Finnmark fylkestings møte 20.–21. juni i år. Som kjent vedtok fylkestinget 21. juni 2018 likevel ikke å velge medlemmer til fellesnemnda. Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsette samme dag en ny forskrift om sammenslåing av Finnmark fylkeskommune og Troms fylkeskommune (forskrift 21. juni 2018 nr. 925). Det er fastsatt at fellesnemnda består av 19 medlemmer fra Troms fylkesting og 9 medlemmer fra Finnmark fylkesting.

I den nye forskriften er det i § 6 andre ledd tatt inn en bestemmelse som slår fast at fellesnemnda kan tre i funksjon selv om ett av fylkestingene ikke har valgt medlemmer til fellesnemnda.

Samtidig som departementet fastsatte en ny forskrift, avlyste jeg møtet i fellesnemnda som var berammet til 22. juni. Dette fordi Troms fylkeskommune hadde et berettiget behov for å sette seg inn i den nye forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1896

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hvor mange pågripelser har blitt foretatt i hhv tidligere Romerike, Follo, Asker og Bærum, Østfold og Oslo politidistrikt de siste fem år, samlet for det enkelte år samt brutt ned per måned?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til justis- og beredskapsministerens svar av 17. november 2017 ((Dokument nr. 15:230 (2017-2018)) til undertegnede. Det bes om oppdaterte tall presentert på samme måte som i nevnte svar, der også tall for Østfold inngår.

Svar:

Spørsmålet er det samme som lå til grunn for tidligere justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsens svar av 17. november 2017 på spørsmål nr. 230. Jeg viser til

nevnte svar. Forut for besvarelsen i 2017 ble det innhentet data fra Politidirektoratet og politidistriktene. Direktoratet opplyste at svar på spørsmålet forutsetter innhenting, bearbeiding og sammenstilling av et omfattende tallmateriale. Det ble presisert at det vil være feilkilder i materiale som ikke lar seg avdekke uten en manuell gjennomgang av en betydelig andel av hendelsene, og det ble tatt forbehold vedrørende de tallene som ble gjengitt i svaret til Stortinget.

Jeg vurderer det videre som lite hensiktsmessig å innhente en ny, rask sammenstilling som uten mer dyptgående analyser og korreksjoner vil inneholde feilkilder. Det kompliserer for øvrig et slikt arbeid at spørsmålet inkluderer politidistrikter som ikke lenger er en del av dagens politidistriktsinndeling.

Departementet mottar rapportering på et noe mer overordnet nivå om bruk av politiarrest. Det publiseres også årlige rapporter om bruk av politiarrest. Rapporten for 2017 er tilgjengelig her:

<https://www.politiet.no/globalassets/04-aktuelt-tall-og-fakta/arrest-og-varetekt/arrestforhold-oversitere-og-barn-i-arrest-2017.pdf>

Statistikken inneholder tall for de enkelte politidistrikten.

SPØRSMÅL NR. 1897

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Luftambulansetjenesten kan miste én av tre teknikere (NRK 19. juni), og flyteknikerne har ikke hørt noe fra Babcock.

Hvilke tiltak har helseministeren planlagt å gjennomføre, og når, for å sikre erfaringen og kompetansen til dette avgjørende personellet i luftambulansetjenesten?»

Svar:

De aktuelle flyteknikerne det refereres til i spørsmålet er ansatt i selskapet LT Tech AS som blant annet leverer tjenester til operatørselskapet Lufttransport Fw AS. Selskapet LT Tech AS som er eid av Lufttransport AS, var ikke en del av anskaffelsene verken av ambulansfly- eller ambu-

lansehelikoptertjenester. Den nye fremtidige operatøren av ambulansflytjenester, Babcock Scandinavian AirAmbulance, planlegger å bygge opp et eget teknisk verksted for vedlikehold i Tromsø. Mange av teknikerne i LT Tech AS vil trolig være attraktive søkere til disse stillingene når disse utlyses. Babcock Scandinavian AirAmbulance har også signalisert at de vil ta kontakt med teknikernes fagforening for å se på mulighetene for å få på plass en kollektiv avtale med teknikerne før ledige stillinger lyses ut.

Hvis eventuelle oppsigelser i LT Tech AS fører til at selskapet ikke kan levere de tjenestene Lufttransport Fw AS har behov for i den resterende perioden av kontrakten, så må operatøren kjøpe disse tjenestene fra andre godkjente flyverksteder. Dette har Lufttransport Fw AS for øvrig også gjort tidligere ved behov.

SPØRSMÅL NR. 1898

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 28. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye har man hatt i ABE-kutt i helsesektoren, fordelt årlig på sentral helseforvaltning, regionale helseforetak (RHF) og helseforetak (HF)?»

BEGRUNNELSE:

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE), som ble innført i 2015, har gitt stadige kutt i budsjettene til helseforetakene. Arbeiderpartiet ønsker en oversikt

over hvor store kutt som er gjennomført, samt budsjettert for 2018, så vi får et fullt overblikk over hvor mye ressurser avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen har tatt fra vår felles helsetjeneste.

Svar:

Jeg mener representanten tar feil når effektivitetskravet i ABE-reformen omtales som et kutt. Sektoren har hvert år fått en vekst også etter at effektivitetskravet er trukket i fra.

Spørsmålet bygger på en forutsetning om at regjeringen hadde hatt det samme økonomiske handlingsrommet uten ABE-reformen. Det mener jeg er en feil forutsetning. De pengene som regjeringen trekker inn gjennom ABE-reformen, brukes til å finansiere regjeringens satsingsområder, og ett av satsingsområdene er sykehusene. Etter fratrekk for ABE-reformen har de regionale helseforetakene hatt en vekst på omlag 10 mrd. kroner fra 2014 til 2018. I samme periode har ABE-reformen utgjort om lag 1,3 mrd. kroner for de regionale helseforetakene.

Budsjett 2018 legger til rette for en generell vekst i pasientbehandlingen (somatikk, psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og rehabilitering) på om lag 2 pst. Avbyråkratisering- og effektiviseringsreformen utgjør 0,7 pst. i 2018, tilsvarende 955 mill. kroner i effektiviseringskrav for de regionale helseforetakene. For

å gi rom for blant annet investeringer og anskaffelser er 716 mill. kroner tilbakeført i basisbevilgningen, slik at nettoeffekten utgjør om lag 239 mill. kroner. Veksten utgjør om lag 1,5 mrd. kroner.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke tilsvarende tall på helseforetaksnivå. Effekten av ABE-reformen for det enkelte helseforetak vil blant annet avhenge av den interne inntektsmodellen, faktisk aktivitet i det enkelte budsjettår og om det regionale helseforetaket har valgt å håndtere økningen i netto effektiviseringskrav etter budsjettbehandlingen på Stortinget på regionalt nivå eller på det enkelte helseforetak.

For den sentrale helseforvaltningen utgjør ABE-reformen om lag 20 mill. kroner i budsjettet for 2018, og om lag 110 mill. kroner til sammen i perioden 2015 til 2018.

SPØRSMÅL NR. 1899

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 27. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av Langtidsplanen for forsvaret uttrykte et samlet Storting at Kystjegerkommandoen må videreføres. I forvarskretser vises det nå til at regjeringen har utredet en endring i Kystjegerkommandoens mandat og framtidige rolle.

Er det korrekt, og hva vil det eventuelt få å si for Kystjegerkommandoens rolle som stridsenhet?»

BEGRUNNELSE:

Med verdens nest lengste kyststripe, full av verdifulle naturressurser, og med en sentral geostrategisk betydning, er Norge avhengig av et sterkt kystforsvar. Kystjegerkommandoen er en verdifull operativ kapasitet i kystsona og har en sentral rolle i forbindelse med motak og operasjoner av allierte forsterkninger i kystfarvann. Kystjegerkommandoen bør derfor videreføres som et viktig element i kystforsvarsstrukturen.

Svar:

Regjeringen har videreført Kystjegerkommandoen i tråd med Stortingets merknad i Innst. 62 S (2016-2017).

Den videre utviklingen av Kystjegerkommandoen utredes i henhold til de rammene som er beskrevet i

Stortingets innstilling til langtidsplanen. Målet er å sikre best mulig operativ effekt og kostnadseffektiv drift av Kystjegerkommandoen. Det er ikke besluttet noen eventuell endring av innretningen på KJK.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om saken i løpet av høsten 2018, i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1900**Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 29. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Utviklingen av hel- og halvautonome våpensystemer utfordrer grunnleggende prinsipper i krigens folkerett.

Hva gjør regjeringen for å bidra til å utvikle nye politiske og juridiske reguleringer for å sikre meningsfull menneskelig kontroll over denne type våpen?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 439 S (2016–2017) fra utenriks- og forsvarskomiteen, til Stortingsmelding 36 (2016–2017) står det:

“Komiteen mener Norge må utvikle sin egen kompetanse og ta nødvendige internasjonale initiativ for å regulere utvikling og bruk av hel- og halvautonome våpensystemer og annen ny teknologi som kan utfordre grunnleggende prinsipper i krigens folkerett.”

De siste årene har den raske teknologiske utviklingen av ubemannet militærteknologi endret moderne krigføring dramatisk. Autonome våpen, som vil kunne identifisere og angripe mål uten at mennesker har meningsfull kontroll over beslutningsprosessen eller handlingen, bringer nye humanitære og juridiske utfordringer. Et spørsmål er hvem som vil være ansvarlig for et drap besluttet og utført av en maskin.

Dersom vi tillater at maskiner får ta avgjørelser om hvem som får leve og dø, krysser vi også en grunnleggende moralsk og etisk grense. Krigens folkerett adresserer oss mennesker. Det handler om distinksjon, militær nødvendighet og om proporsjonalitet, men det handler også om å anerkjenne verdien av det livet du er i ferd med å ta.

Det er også grunn til å frykte, som rapporten fra FN sin spesialrapportør påpekte i 2013, at autonome våpen vil kunne senke terskelen for å gå til væpnet angrep. Rapporten advarte også mot at slike våpen kan bli brukt av stater til å undertrykke innenlandske fiender og “å terrorisere befolkningen som helhet.” Videre påpeker spesialrapportøren at autonome våpen vil kunne bli brukt av ikke-statlige aktører som kriminelle kartell og terroristgrupper.

KrF mener det haster å få til internasjonal enighet om å regulere utvikling og bruk av autonome våpen. Det pågår nå en diskusjon i FN-konvensjonen om inhumane våpen (CCW), om definisjon og regulering av autonom våpenteknologi. To formelle Ekspertgruppe-møter har blitt avholdt i CCW siden desember 2017, og et tredje møte er planlagt i august 2018. Så langt har 24 stater CCW tatt til ordet for at den beste løsningen er å forby utvikling og bruk av denne type våpen.

FNs Generalsekretær la i mai frem FNs nye nedrustningsagenda: “Securing our common future, an agenda for disarmament”, som også tar opp problemstillingene knyttet til autonome våpen. Gueterres uttalte at mennesket alltid må ha kontroll over denne type våpen, og at eksisterende internasjonal rett på feltet er utilstrekkelig.

For å få på plass nye juridiske rammer, er man avhengig av å få på plass en felles forståelse av hva som skal reguleres. Definisjonsutfordringen vil derfor være hovedsaken på neste CCW-møte om autonome våpen i august 2018. Viktige spørsmål vil være hvilke funksjoner i et våpensystem, om noen, bør kunne utføres autonomt og hvordan kan man definere “meningsfull menneskelig kontroll” over våpensystemer. Så langt kan vi ikke se at Norge har tatt klar stilling i debatten.

Regjeringen bør bidra aktivt og konstruktivt til arbeidet i CCW for å forby utvikling og bruk av autonome våpensystemer, ved å fremme egne forslag, eller støtte andre lands forslag som sikrer meningsfull menneskelig kontroll. Dette inkluderer også å bidra aktivt til å oppnå enighet om anvendbare definisjoner.

Svar:

Ny våpenteknologi fører med seg nye dilemmaer selv om gjeldende regler i internasjonal humanitærrett også gjelder fullt ut for den nye teknologien. Utfordringen er hvordan reglene anvendes på nye våpen eller krigføringsmetoder, og hvor grensene trekkes for hva slags våpenteknologi som kan brukes i tråd med reglene.

En ny utfordring er utviklingen innenfor våpenteknologi som introduserer større grad av automatikk eller ‘robotisering’, og etter hvert potensielt fullt ut autonome våpen. Blant de spørsmålene vi står overfor, er om man vil ha tilstrekkelig kontroll over slike våpen til å kunne sikre overholdelse av folkerettens regler, inkludert humanitærrettens krav om at angrep kun blir rettet mot lovlige mål, og ikke mot sivile eller andre som har krav på beskyttelse.

Norge er derfor blant de stater som er skeptiske til hvorvidt det er mulig å utvikle fullt ut autonom våpenteknologi som vil kunne operere innenfor folkerettens rammer. Vårt utgangspunkt er at alle våpentyper som ikke kan anvendes i tråd med humanitærretten, må anses som forbudte.

Norge støttet vedtaket på tilsynskonferansen i 2016 om å etablere en permanent ekspertgruppe om dødelige autonome våpensystemer (Lethal Autonomous Weapons Systems, LAWS) innenfor konvensjonen om visse Konvensjonelle Våpen (CCW). Den kan bidra til å legge grun-

nleggende føringer for den videre diskusjonen. Hittil har det vært holdt to møteserier. Det er ikke internasjonal enighet om hvordan begrepet autonome våpen skal defineres. Ekspertgruppemøtet i april viste likevel at det er økende enighet om at man må beholde menneskelig kontroll over et våpensystems kritiske funksjoner, og at dette må være sentralt ved utformingen av en definisjon. Dette er i tråd med norske synspunkter. Samtidig er det ulike syn på hva 'menneskelig kontroll' og 'kritiske funksjoner' betyr i praksis. Dette er en sentral diskusjon der det er viktig å komme fram til løsninger som sikrer full gjennomføring av humanitærrettens regler.

Etter en periode med liten fremdrift i diskusjonen om regulering av autonome våpen er det nå tegn til ny dynamikk i prosessen etter at Tyskland og Frankrike nylig fremmet forslag om å vedta en politisk erklæring om retningslinjer for hvordan stater skal forholde seg til utviklingen av slike våpen.

En slik politisk erklæring vil være et mulig kompromiss mellom de land som ønsker et rettslig bindende instrument, og land som ikke ønsker noen form for regulering. Sistnevnte land peker på at det i første rekke er behov for gode nasjonale vurderinger av våpens lovliggjøring forut for anskaffelse og produksjon (også kalt artikkel 36-prosesser, ref. kravet om å foreta slike vurderinger i Tilleggsprotokoll I til Genèvekonvensjonene artikkel 36). Norge støtter erfaringsutveksling og informasjonsdeling på dette området.

Norge vil ta en aktiv rolle i diskusjonen om fullt ut autonome våpen, både i og utenfor CCW, for å sikre at grunnleggende prinsipper om menneskelig kontroll og etterlevelse av humanitærrettens bestemmelser legges til grunn. Regjeringen viderefører Norges langvarige pådriverrolle innenfor humanitærretten.

SPØRSMÅL NR. 1901

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Steinar Reiten

Besvart 28. juni 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at endring i forskrift om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen når det gjelder sammensetningen av styret i Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering AS (FHF AS), blir i samsvar med merknad fra en samlet næringskomite i Innst. 154 L (2017-2018)?»

BEGRUNNELSE:

§ 2, første til tredje ledd, i dagens Forskrift om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen lyder som følger:

“Fiskeri- og havbruksnæringens felles forskningsfinansiering forvaltes av et styre oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet.

Departementet oppnevner styrets leder, nestleder og fem styremedlemmer, etter forslag fra

- Norges Fiskarlag (2)
- Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (3)
- Landsorganisasjonen i Norge (2)

Styret oppnevnes for en periode på to år.”

Da næringskomiteen behandlet Prop. 37 L (2017-2018) våren 2018, stilte en samlet komite seg bak følgende merknad i Innst. 154 L (2017-2018):

“Komiteen viser til at FHF forvaltes av et styre oppnevnt av Nærings- og fiskeridepartementet. Departementet oppnevner i dag styrets leder, nestleder og fem styremedlemmer med personlige varamedlemmer etter forslag fra Norges Fiskarlag (2), Sjømat Norge (3) og Landsorganisasjonen i Norge (2). Dette beskrives i gjeldende forskrift.

Komiteen mener det er viktig at avgiften og bruken av midlene har god legitimitet i fiskeri- og havbruksnæringen, og sammensetningen av styret er derfor sentral i denne sammenhengen. Komiteen mener derfor at praksisen hvor de tre organisasjonene foreslår styrerepresentanter, må videreføres.”

I høringsbrev datert 12.06.2018 sender Nærings- og fiskeridepartementet endring av Forskrift om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen ut på høring, med høringsfrist 27.07.2018. I det vedlagte høringsnotatet med forslag til endring i forskriften er ordlyden i ny § 2, andre ledd, som følger:

«Det skal innhentes forslag til styremedlemmer fra fiskeri- og havbruksnæringen. Det skal være god kompetanse fra næringen i styret for aksjeselskapet.»

Forslaget til ny ordlyd i § 2, andre ledd, er ikke i samsvar med de klare føringene i merknader fra en samlet komite i Innst. 154 L (2017-2018).

Svar:

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) blir omdannet til et statlig heleid aksjeselskap, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering AS (FHF AS), fra 01.01.19. Omdanningen til aksjeselskap innebærer bl.a. at statens eierskapspolitikk blir førende for FHF AS, jf. Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (Eierskapsmeldingen). En viktig del av eierskapspolitikken er statens prinsipper for god eierstyring, som et samlet Storting har stilt seg bak. Disse bygger på allment aksepterte eierstyringsprinsipper.

En av de viktigste oppgavene for staten som eier er å sikre godt sammensatte og kompetente styre. I Prop. 37 L (2017-2018) om endringer i lov om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen understrekes det at prinsippene for valg av styre i selskap med statlig eierandel som følger av Eierskapsmeldingen vil bli lagt til grunn. Det følger av statens prinsipper for god eierstyring, prinsipp 6, at styresammensetningen i selskaper med statlig eierandel skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra det enkelte selskaps egenart. Målet er at styret i det enkelte selskap samlet sett representerer den ønskede kompetansen ut fra selskaps

formål, virksomhetsområde, utfordringer og statens mål med eierskapet. Kompetanse fra næringen er selvsagt helt sentralt i styret for FHF, noe som også framgår av ordlyden i § 2 i forskriften som er sendt på høring.

Jeg er naturligvis svært opptatt av FHF's legitimitet i næringen. Næringen finansierer FHF's virksomhet gjennom en FoU-avgift. En tett kopling til næringen er en av begrunnelsene for at AS-modellen er valgt, og en forutsetning for at FHF skal fungere etter hensikten. God kompetanse fra næringen vil derfor være helt nødvendig for at selskapet skal ha legitimitet.

I mitt innlegg i Stortinget da lovproposisjonen om FHF ble behandlet, la jeg vekt på at næringens innflytelse vil sikres gjennom kompetanse i styret, og at det vil være helt naturlig å spørre de relevante organisasjonene i næringen om forslag til styrerepresentanter.

I forskriften som nå er sendt på høring, står det tydelig at næringen vil bli forespurt om styrekandidater, og at det skal være god kompetanse fra næringen i styret for FHF AS. Praksisen med at de tre aktuelle organisasjonene får anledning til å foreslå kandidater vil bli videreført. Det kan også være aktuelt å innhente forslag fra flere aktører.

I den endelige sammensetningen av styret vil departementet legge vekt på ønsket kompetanse ut fra selskaps formål og de øvrige prinsippene i statens eierskapspolitikk. God kompetanse fra næringen vil her selvsagt være helt sentralt.

FHF er en viktig del av forsknings- og innovasjonssystemet på marin sektor. Det skal det fortsatt være, og jeg vil legge vekt på å få et styre for FHF AS som har god kompetanse fra næringen, og dermed legitimitet i næringen.

SPØRSMÅL NR. 1902

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 29. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Kan statsråden avklare om det er Venstres finanspolitiske talspersons sin garanti for fremdrift mot investeringsbeslutning for CCS i 2020 som gjelder, eller om det er statsråd Søviknes sin løse tidsangivelse på «drar over i 2021» som er gjeldende, eller er det et tredje alternativ som regjeringen nå legger til grunn?»

BEGRUNNELSE:

I debatten om Representantforslag om CO₂-transport og -lagring i Stortinget den 14. juni 2018, uttalte Ketil Kjenseth, Venstres miljøpolitiske talsmann, at det ikke var noen grunn «til å ha et stort hastverk» i arbeidet med karbonfangst og -lagring.

Dette står i sterk kontrast til nåværende Klima- og miljøminister, daværende energi- og miljøpolitisk talsperson for Venstre, Ola Elvestuens utsagn til VG i november 2018:

«Budsjettforslaget har skapt enorm usikkerhet i industrien, og også internasjonalt, for at Norge ikke lenger vil ha lederrollen i karbonfangst og lagring.»

I debatten om Revidert nasjonalbudsjett, 15. juni 2018, stilte Ingrid Heggø fra Arbeiderpartiet Venstres finanspolitiske talsperson spørsmål om Venstre kunne «oppklara og garantera framdrift mot investeringsavgjerd i 2020».

Venstres finanspolitiske talsperson Terje Breivik svarte:

«Ja, sjølvsagt, det er jo det me gjer i dag. Me skal seinare vedta eit revidert nasjonalbudsjett som aukar løyvingane til satsing på CO2-forprosjekt med heile 80 mill. kr, slik at det kjem opp i totalt 200 mill. kr allereie i 2018-budsjettet. Me skal gå vidare med forprosjektet på forbrenningsanlegget her i Oslo.»

I mai sa statsråden med ansvaret for feltet, Terje Søviknes: «Det vil ta noe lengre tid fram til vi kommer til en investeringsbeslutning – nå snakker vi om 2020 istedenfor 2019, og det kan hende det drar over i 2021.»

Svar:

Regjeringen har en ambisjon om å realisere en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO2-håndtering i Norge, gitt at dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv. Dette er en krevende ambisjon og forutsetter grundig og godt arbeid gjennom studiefasen. For å få et best mulig beslutningsgrunnlag for en eventuell investeringsbeslutning er det derfor viktig at aktørene i prosjektet har tilstrekkelig tid til å gjennomføre forprosjektering på forsvarlig vis. Regjeringen er opptatt av at vi bruker tilstrekkelig tid på planleggingen av prosjektet og følger et industrielt prosjektløp. I Prop. 85 s (2017-2018) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2018 foreslo regjeringen å videreføre prosjektet til forprosjektering og presenterte en oppdatert fremdriftsplan. En investeringsbeslutning kan etter den nåværende fremdriftsplanen bli fattet i 2020/2021.

SPØRSMÅL NR. 1903

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 28. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sørge for at det fortsatt er et sterkt og lokalt forankret Heimevern på Sørlandet som kan ivareta behovet for trygghet og sikring slik Stortinget har forutsatt, og tar statsråden på alvor at Riksrevisjonen avdekker svakheter ved Heimevernets operative evne som er av et slikt omfang at det kan stilles spørsmål ved om Stortingets forutsetninger er oppfylt?»

BEGRUNNELSE:

Et sterkt og lokalt forankret Heimevern er helt sentralt for opprettholdelse av sikkerhet, og for folks opplevelse av trygghet. Heimevernet skal blant annet bistå med sikring av skjermingsverdige objekter, og har ellers flere viktige funksjoner lokalt. Nedprioritering av Heimevernet stemmer dårlig overens med de sikkerhetspolitiske utfordringene vi nå står overfor.

I Dokument 1 (2016 - 2017) som ble overlevert Stortinget 18. oktober 2016, viste Riksrevisjonen til svakheter ved den operative evnen i Heimevernet. I Dokument 3:11 (2017 - 2018) - Riksrevisjonens undersøkelse

av oppfølging av objektsikring, dokumenteres det på nytt svakheter ved Heimevernets operative evne som er i et slikt omfang at det med god grunn kan stilles spørsmål ved om Stortingets forutsetninger om et sterkt Heimevern er oppfylt.

Hovedutfordringen i Heimevernet er mangler ved visse materiellkategorier. Det er også mangler ved Heimevernets bemanning og kompetanse. Riksrevisjonen mener Heimevernets områdestruktur har lavere bemanning enn det Stortinget forutsetter i Innst. 50 S (2017–2018). Det er mangel på befal i Heimevernet, og mangel på kritisk materiell.

Ved behandlingen av Landmaktproposisjonen ble det fra regjeringens side opplyst om at en reduksjon i måltallet for soldater i Heimevernet til 38 000 kun ville bety en tilpasning til den reelle situasjonen. Stortingets vedtak om 40 000 innebar derfor en reell økning.

Gitt den totale situasjonen i Heimevernet, og med nedbemanning blant annet på Sørlandet, er det grunn til å stille spørsmål ved hvordan regjeringen skal sikre et sterkt og lokalt forankret Heimevern fremover.

Svar:

Stortinget har besluttet at Heimevernet (HV) skal ha en styrkestruktur på 40 000 soldater, jf. behandlingen av Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018). Forsvaret er i ferd med å tilpasse organisasjonen til dette. Innenfor den vedtatte rammen prioriterer Forsvaret hvor i strukturen mannskapene skal disponeres ut fra operative vurderinger av hva som gir det beste forsvaret av Norge. Vurderingene tar, i tillegg til behovet for objektsikring, blant annet hensyn til HV-distriktenes totale oppgaveportefølje, som tilrettelegging for og mottak av allierte forsterkninger, overvåking, kontroll og styrkebeskyttelse.

Som følge av operative vurderinger fra Forsvarets side har HV-distriktene i sør fått en reduksjon av soldater. Agder og Rogaland heimevernsdistrikt (HV-08) vil etter den besluttede reduksjonen likevel være det tredje største HV-distriktet i antall stillinger. Heimevernet vil fremdeles være tungt til stede på Sørlandet.

Regjeringen har prioritert Heimevernet. Budsjett til Heimevernet ble betydelig styrket i perioden 2014–2017, noe som også forbedret evnen til objektsikring. Blant annet for å ta igjen et langvarig etterslep på vedlikehold, reservedeler, beredskapsbeholdninger og ammunisjon, ble Heimevernet styrket med 191 mill. kroner i 2017. Dette innebar også anskaffelse av sperremateriell til bruk ved objektsikring og høyere aktivitet og øving i noen avdelinger.

Jeg ser alvorlig på de gjenstående svakhetene og manglene som Riksrevisjonen påpeker når det gjelder objektsikring, herunder svakheter ved Heimevernets operative evne.

Regjeringens arbeid med å forbedre Heimevernets operative evne fortsetter i tråd med de vedtak som er gjort i forbindelse med langtidsplanen og landmaktutredningen. Allerede i Revidert nasjonalbudsjett for 2018 ble Heimevernet styrket med ytterligere 36 mill. kroner, noe som illustrerer den brede politiske enigheten om å styrke Heimevernet.

SPØRSMÅL NR. 1904

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 27. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gjere greie for om dagens amerikanske nærvære på Andøya kunne vorte gjennomført på Evenes i framtida, gitt at dei allierte nyttar armerte fly, med omsyn til plass. Samt kor ein vil plassere militære transportfly på Evenes i ein slik situasjon?»

GRUNNGJEVING:

Aldrimer.no stadfestar 18.06.18 at det er 4 amerikanske P-8 på Andøya, i tillegg til eit transport- og cargofly. Noreg har 6 P-3 tilstade på Andøya, noko som gir ein totalt på 11 fly på Andenes. På side 11 i konseptvalutgreiinga for Evenes står det at Evenes skal overta rollen som vertsbasis for allierte maritime patruljefly etter nedlegginga av Andøya flystasjon, både kva angår øvingar og oppdrag.

Konseptvalutgreiinga side 43 stadfestar at området for alliert mottak skal nytte dei eksisterande plassane for C-5, men her vil det ikkje vere plass den MPA-styrken som no er på Andenes, i tillegg til at plassane ligg tett inntil sivil terminal.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 18. juni 2018 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om plass til besøkande fly på Evenes.

Under Cold Response 2014 handterte Evenes store mengder luftfartøy av dei største kategoriane. Ifølge Avinor var det under øvinga ei rekke besøk av luftfartøy i dei største kategoriane (D, E og F). P-8A er i kategorien D. Ti av desse luftfartøya var stasjonert på Evenes under øvinga. Dette viser at det allereie finnst plass for å handsame maritime patruljefly og transportfly i det talet som i dag besøkjer Andøya. I framtida er etableringa av eige område for maritime patruljefly forventa å gi ytterligere kapasitet til å handsame 1-2 besøkande fly i tillegg til nasjonale fly.

Kva angår plass til parkering av fly med våpen om bord i området for mottak av allierte og nasjonale styrkar, vil det være regulert av mengde våpen dei har om bord. Mengda våpen vil avgjera utstrekninga på sikker sone rundt flya. I dei tilfella kor mengda våpen overstig grenser for å kunne parkera i førehandsplanlagt område, kan våpen lastas og lossas i særskilde områder, slik at reglar for sikker sone oppretthaldas.

Evenes flystasjon vil i framtida kunne handsame det tal fly som besøker Andøya i dag, i tillegg til våre egne maritime patruljefly. Det vil være plass til maritime pa-

truljefly i området for mottak av allierte og nasjonale styrker, som tillater anna aktivitet og sikker avstand til sivil terminal.

SPØRSMÅL NR. 1905

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer samferdselsministeren at den tydelige prioriteringen fra EU vil få betydning for Norge sin prioritering av dobbeltspor på jernbanen mellom Kiruna og Narvik?»

BEGRUNNELSE:

Onsdag 6. juni kom nyheten fra EU om at de foreslår å innlemme jernbanen mellom Luleå havn i Sverige og Narvik havn i «The Scandinavian Mediterranean» corridor. Det betyr at jernbanen fram til grensen til Norge vil kunne motta pengestøtte fra EUs Connecting Europe Facility. Korridoren har lenge vært en del av EUs kjernenettverk.

Vi vet fra felles utredninger laget av svenske og norske myndigheter at det er behov for dobbeltspor på Jernbanen mellom Kiruna og Narvik. Vi vet også fra beregninger av samfunnsøkonomien i prosjektet at det er Skandinavias mest lønnsomme jernbaneprosjekt. Prosjektet ble allikevel ikke prioritert i norsk NTP for inneværende periode. Det ble sagt at dobbeltsporet skulle konsekvensutredes også på norsk side, men dette er ikke lagt inn i forslag til handlingsprogram for jernbanen for de kommende seks årene.

Den grensekryssende korridoren mellom Norge og Sverige har i over hundre år skapt store verdier for begge land, og har potensiale for å skape store verdier i de neste hundre årene for hele Europeisk Arktis. Korridoren har også forbindelse til Russland og Kina, og det er signert en avtale mellom Narvik havn og om at den nye silkeveien fra Kina kan bruke Narvik havn som omlasting.

Korridoren frakter i dag 200.000 tonn fersk norsk fisk til markeder i Europa, og er en av de få utslippsfrie korridorer for sjømat ut av Norge.

Svar:

Det er gledelig at EU ønsker å ta inn Narvik havn i «the Scandinavian Mediterranean corridor», og synliggjør EU sin satsing på godstransport på jernbane.

For Norge sin del jobber vi videre med det samme utgangspunktet som tidligere. Det er som uttrykt i Meld. St. nr. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029: «I samarbeid med svenske myndigheter har Jernbaneverket utredet muligheten for utbygging av dobbeltspor på Ofotbanen for å øke kapasiteten. Kapasitetsutfordringene er størst på svensk side, og disse må løses før det gjøres tiltak på norsk side. Det er så langt ikke prioritert fra svensk side i planperioden. Jernbanedirektoratet har et nært samarbeid med Trafikverket om utvikling av banen og regjeringen vil ta initiativ til gjennomføring av en konsekvensutredning av strekningen på norsk side.»

Uten tiltak på den svenske siden av banen, vil tiltak i Norge ikke gi økt transportkapasitet. Da det ikke foreligger utbyggingsplaner i Sverige, fremstår ikke behovet for å igangsette en norsk konsekvensutredning som prekært. Sverige har nylig uttalt i sin nasjonale transportplan at de ønsker en aktiv oppfølging av de aktuelle grensekryssende strekningene. Arbeidet med konsekvensutredning er ikke startet opp, men kan vurderes igangsatt slik at resultatene kan tas med i rulleringen av Nasjonal transportplan. Igangsetting av en konsekvensutredning på strekningen vil basere seg på eksisterende konseptvalgutredning/åtgärdsvalsstudie fra 2015 gjort av Jernbanedirektoratet og trafikverket.

Forøvrig kan det legges til at Norge har tatt et initiativ til å få vurdert forlenging av den europeiske jernbanegodskorridoren (godskorridor 3) til Narvik. Det vil kunne få positiv innvirkning på godstransportene med tog til og fra Narvik, herunder forbindelsen til Oslo.

SPØRSMÅL NR. 1906**Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 29. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Ifølgje media er Olje- og energidepartementet involvert i arbeidet med å finna ei løysing for utbygging av det såkalla NOAKA-området i Nordsjøen då partane sjølv ikkje klarte å verta samde. Ressursane i området er over 400 millionar fat olje.

Vil Stortinget gjerast kjent med vurderingane til oljedirektoratet av samfunnsøkonomi og miljøkonsekvensar av dei to ulike forslaga før departementet kjem med sin anbefaling eller konklusjon?»

Svar:

Departementet er, i tråd med målene i petroleumspolitikken, opptatt av å få realisert den beste utbyggingsløs-

ningen også for det store området mellom Oseberg og Alvheim.

Området mellom Oseberg i nord (Krafla/Askja) og Alvheim i sør (North of Alvheim) er et område med mange utvinningstillatelser og mange ulike rettighetshavere. Rettighetshaverne arbeider, i tråd med petroleumslovens forutsetning, aktivt med å finne en løsning for utbygging av området som ivaretar hensynet til god ressursforvaltning.

Departementet er, med faglig bistand fra Oljedirektoratet, i god dialog med de involverte rettighetshaverne og følger opp arbeidet i tråd med petroleumslovens bestemmelser og etablert praksis.

SPØRSMÅL NR. 1907**Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra slik at pasientoverføring mellom ambulanser på Skaidi kan opphøre, når dem sendes fra eksempelvis Alta og Kautokeino til Hammerfest på sykehus?»

BEGRUNNELSE:

I dag er det slik at pasienter må bytte ambulanse på Skaidi, som ligger ca. 8 mil fra Alta og ca. 5 mil fra Hammerfest. Denne omlastingen skjer i all slags vær under åpen himmel. Dette er lite verdig og en betydelig ekstra belastning for pasienter som er alvorlig syke og skal på sykehus. Dette ble ikke gjort når ambulansetjenesten i Alta tidligere var privat drevet, da kjørte ambulansen helt frem til sykehuset.

I henhold til overordnet ambulanseplan for Finnmarkssykehuset 2018-2028 er det i dag en betydelig henteaktivitet ved Skaidi med ca. 700 pasienter per år som overføres til ny bil og fraktes inn til Hammerfest.

Hovedtyngden av disse pasientene kommer fra Alta og Kautokeino. Hensikten med å overføre pasienter mellom biler er at bilene fra eksempelvis Alta og Kautokeino som henter pasientene raskere kommer tilbake til sin primærbase for å opprettholde beredskap og redusere faren for at nærmeste ambulanseressurs ikke er tilgjengelig.

I SINTEF sin rapport i forbindelse med overordnet ambulanseplan for Finnmarkssykehuset 2018-2028 vil gjennomsnittsalderen i Finnmark øke med 2,5 år i løpet av perioden. Andelen av befolkning over 76 år øker fra 6,9 prosent til 10,5 prosent. Derfor vil en tilsynelatende relativt beskjedne befolkningsvekst på 4 prosent, føre til en økning i antall ambulanseoppdrag på over 20 prosent i perioden dersom det forutsettes et behov for ambulansetjenester på individnivå og alder som i dag.

Dette vil bidra til enda flere pasientoverføringer på Skaidi i fremtiden om det ikke gjøres endringer.

En måte dette kan løses på er å styrke antallet ambulanser i Alta med en bil slik at beredskapen opprettholdes. Dette vil innebære økte kostnader men man må da se på muligheten for å overføre ressurser fra ambulanse bered-

skapen i Hammerfest som vil slippe kjøring for å hente pasienter på Skaidi.

En alternativ måte er at sjåførene og mannskap på ambulansene bytter bil slik at pasienten slipper dette. All den tid ambulansene er Helseforetakets burde dette være en enkel måte å gjøre dette på.

Svar:

Helse Nord RHF opplyser i et innspill til Helse- og omsorgsdepartementet at styret i Finnmarkssykehuset nylig har vedtatt ny overordnet ambulanseplan. Planen legger opp til samme antall ambulanserbiler som før, men det skal også i perioden vurderes om det er behov for økt antall biler. Sintef har gjort en behovsanalyse som antyder at det kan bli behov for økt antall biler.

Helse Nord har også oversendt sin rutine for møtekjøring og ambulansetransport. Det framgår av rutinen at møtekjøring og bytte av ambulanser er hovedregel der-

som pasientens tilstand tillater dette. Det framgår videre når bytte av ambulanse ikke skal forekomme. Det gjelder blant annet akuttoppdrag, oppdrag som innbefatter psykiatriske pasienter og terminale pasienter. Det framgår også at bytte av ambulanse bør tilstrebes å skje innomhus og/eller på en mest mulig skånsom måte for rådende værforhold, og at ambulansebytte gjennomføres på en slik måte at pasientens integritet og tilstand blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Det er Helse Nord som har ansvaret for å sørge for pre-hospitale tjenester i sin region og som må vurdere hensiktsmessig organisering av ambulansetjenesten. Helse Nord opplyser at Finnmarkssykehuset i løpet av 2018 vil utrede etablering av ny stasjon på Skaidi som kan forbedre logistikk og pasienthåndtering mellom Alta og Hammerfest. Jeg vil i tillegg be Helse Nord utrede en alternativ løsning for møtekjøring med ambulanse som innebærer sjåfør- og mannskapsbytte. Dette for at pasienten kan bli liggende i ro i samme bil under hele transporten.

SPØRSMÅL NR. 1908

Innlevert 21. juni 2018 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 29. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Det vises til Statsrådets svar på spørsmål stilt av SV knyttet til Edvard Grieg og dekning av varmebehovet. Statsråden uttaler at det ikke vil tas stilling til hvordan varmebehovet til Grieg skal dekkes før i 2020.

Er det ikke nødvendig å fatte denne beslutningen tidligere for å kunne ferdigstille den kommersielle avtalen i tide til investeringsbeslutningen som skal fattes tredje kvartal 2018?»

BEGRUNNELSE:

Edvard Griegs endelige kraftbehov antas å virke inn på den investeringsbeslutningen som skal fattes 3. kvartal 2018 for Johan Sverdrup. Det antas derfor at endel sentrale prinsipp om krafttilførsel til Grieg vil låses etter at denne beslutningen er fattet.

Svar:

Jeg viser til besvarelse av spørsmål 1798 fra Stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.

Som det fremgår av dette svaret er kommersielle forhandlinger mellom rettighetshaverne i de fire feltene Sverdrup, Grieg, Aasen og Krog gjennomført, hvor det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet. En fullstendig kommersiell avtale vil foreligge innen investeringsbeslutning og innlevering av PUD for Sverdrup-feltets andre byggetrinn som planlegges i tredje kvartal 2018.

Det er ikke nødvendig å fatte investeringsbeslutning for dekking av varmebehovet på Grieg-innretningen for perioden etter 2022, tidligere enn i 2020 for nå å kunne ferdigstille den kommersielle avtalen knyttet til områdeløsningen for kraft fra land.

SPØRSMÅL NR. 1909**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 5. juli 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at Campus Kristiansund blir realisert?»

BEGRUNNELSE:

Høyere utdanning er en avgjørende faktor i omstillingsprosesser flere steder i Norge. Nordmøre har mistet statlige arbeidsplasser og merket konjunkturedgangen i oljeservicenæringen.

Stortinget har bedt regjeringen legge fram en plan for realisering av permanent høyere utdanning i Kristiansund. Statsråd Nybø var i 2016 selv del av flertallet i Utdanningskomiteen som sendte bestillingen om en langsiktig løsning.

Med prosjektet Campus Kristiansund, utviklet av lokale krefter de tre siste årene, er det tatt viktige steg mot målet om permanent og solid organisering av høyere utdanning på Nordmøre. Samarbeidet mellom kommunen, fylkeskommunen, næringslivet, Høgskolen i Molde og Høgskolesenteret, gir et godt grunnlag for videre utvikling.

Regjeringen har ansvar for at målet nås. Statsråden har ytret at hun er opptatt av å finne gode løsninger for prosjektet (Kristiansund Venstre 16. april 2018). Husleiestøtte over statsbudsjettet var viktig for etableringen av Campus Helgeland. Nå er det viktig at regjeringen synliggjør hvordan et langsiktig og robust tilbud om høyere utdanning i Kristiansund kan bli en realitet.

Svar:

Desentraliserte og fleksible studietilbud skal være dynamiske og en integrert del av universitets- og høyskolesystemet, der den enkelte institusjon i samarbeid med lokale aktører og næringsliv, kommuner og fylkeskommuner skal vurdere studietilbud i tråd med skiftende regionale behov. Høgskolesenteret i Kristiansund og andre studiecentre er eksempler på virksomheter som fasiliteter viktige studietilbud for å møte regionale behov.

I behandlingen av statsbudsjettet for 2014 og 2016 ble det øremerket henholdsvis 3 og 4 mill. kroner til Høgskolesenteret i Kristiansund. I statsbudsjettet for 2018 utgjør det totale driftstilskuddet til Høgskolesenteret i Kristiansund 8 465 000 kroner. Formålet med tilskuddet er å legge til rette for studietilbud i Kristiansund og midlene skal gå til ordinær drift, husleie og betaling for IKT-tjenester. I Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2017, jf. Innst. 401 S (2016-2017), ble det tildelt midler

til 60 studieplasser til Høgskolen i Molde som skal tilbys ved Høgskolesenteret i Kristiansund. Videre ble det i statsbudsjettet for 2018 tildelt midler til 30 strategiske studieplasser ved Høgskulen på Vestlandet, som skal tilbys ved Høgskolesenteret i Kristiansund. Disse studieplassene er treårige og vil trappes opp med nye studentkull. Eventuelle ytterligere tilskudd til Høgskolesenteret i Kristiansund vil måtte behandles i forbindelse med de ordinære budsjettprosessen.

Tilskuddet til Høgskolesenteret i Kristiansund og opptrapping av midler til studieplasser legger til rette for et langsiktig tilbud om høyere utdanning i Kristiansund. Dette gir et godt grunnlag for videre arbeid med å realisere Campus Kristiansund. Kunnskapsdepartementet er også kjent med at Campus Kristiansund-prosjektet ønsker en intensjonsavtale med Høgskolen i Molde for å gi tilstrekkelig forutsigbarhet i realiseringen av nye lokaler for Høgskolesenteret i Kristiansund. Departementet vil følge opp denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 1910**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 28. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at flere elever med svake skoleprestasjoner fra tiende trinn, får tilbud om å bli lærekandidater i videregående opplæring?»

BEGRUNNELSE:

NIFUs evaluering av lærekandidatordningen viser at lærekandidater med svake karakterer fra tiende klasse tilegner seg mer kompetanse enn sammenlignbare yrkesfagelever i ordinære løp (NIFU-rapport 8: 2018). Elever med svake prestasjoner har godt utbytte av ordningen, og fylkeskommuner og rådgivere mener den fører til at færre slutter i videregående opplæring.

Ikke alle har muligheten for å oppnå studie- eller yrkeskompetanse. Videregående opplæring skal ha tilbud også til denne delen av ungdomskullene. Lærekandidatordningen trådte i kraft i 2001, som en parallell til lærlingordningen, beregnet på de som ønsker videregående opplæring i bedrift, men ikke har forutsetninger for å nå kravene til fag- og svenneprøven. Lærekandidatene følger redusert læreplan og har grunnkompetanse som mål. Dette skoleåret er nesten 2000 lærekandidater, det vil si bare 4,4 prosent av summen av alle lærekandidater og lærlinger.

Når vi vet at rundt 30 prosent av alle som begynner på yrkesfag ikke har bestått etter fem år, mange på grunn av «manglende forutsetninger for å nå kravene til fag- og svenneprøven», tyder det på at flere burde blitt lærekandidater. Mange med svake prestasjoner som i dag er i ordinære utdanningsprogrammer, kunne hatt fordel av å sikte mot grunnkompetanse i stedet for å ende opp uten å bestå.

Det er bred enighet om at ordningen trengs, men den brukes for lite. Gjennomsnittet dekker stor variasjon. I Østfold utgjør lærekandidatene 13 prosent av summen av lærlinger og lærekandidater, i Oslo er andelen 1,6 prosent. Målgruppen defineres ulikt fylkeskommunene imellom, og hos partene i arbeidslivet. NIFUs analyser peker i retning av at ordningen bør tilbys elever i lavere prestasjonssjikt, mens elever i høyere prestasjonssjikt bør holdes unna ordningen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at flere gjennomfører videregående opplæring. Det er derfor positivt at det går den rette veien. I 2017 fikk 20 800 yrkesfagelever læreplass i en bedrift. Aldri før har så mange fått læreplass. Det utg-

jør 72 prosent av de som søkte. Dette er både det høyeste antallet og den største andelen som er registrert siden målingene startet i 2011.

Gjennomføringen i videregående opplæring har også økt. 73 prosent av elevene som startet videregående opplæring i 2011 har fullført og bestått videregående opplæring innen fem år. Tallet er det høyeste siden målingene startet for 17 år siden. Andelen som gjennomfører videregående opplæring har økt mest blant elever med innvandrerbakgrunn, elever med lavt utdannede foreldre og elever med svake karakterer fra grunnskolen.

Vi er på rett vei, men ikke i mål. Jeg er også opptatt av at vi må ha flere tilpassede utdanningsløp, som vekslingsmodeller, praksisbrev og lærerkandidatordningen, slik at alle får gode muligheter for å gjennomføre videregående opplæring. Dette er også et eget mål i den politiske plattformen til regjeringen.

Stortingsrepresentanten stiller spørsmål knyttet til lærekandidatordningen. I perioden 2010-2017 har andelen lærekandidater (beregnet ut fra summen av lærlinger og lærekandidater) vært stabil på landsbasis. I 2014 var andelen 4,7 prosent. I 2015 var den 4,8 prosent og i 2016 var den 4,6 prosent. I 2017 var andelen 4,4 prosent. Det var i alt 1952 lærekandidater i 2017.

Det er store variasjoner i andelen lærekandidater mellom fylkene. Gitt at andelen elever med svake karakterer fra tiende klasse er noenlunde jevnt fordelt mellom fylkene er det grunn til å tro at noen fylker bruker læreordningen mer aktivt enn andre.

Det er ikke nødvendigvis slik at fylker som i liten grad bruker lærekandidaterordningen har dårligere gjennomføring for elever på yrkesfag. Det er flere faktorer som avgjør gjennomføringsgraden i et fylke, bl.a. at det er tilstrekkelig med læreplasser til elever på yrkesfag. For at flere skal gjennomføre må fylkeskommunene både fortsette å jobbe aktivt med å skaffe flere læreplasser, men også ta i bruk tilpassede løp, der dette er det beste for eleven.

NIFUs evaluering har blitt gjort på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Evalueringen gir viktig og ny kunnskap om lærekandidatordningen. Det er midlertid flere viktige spørsmål om effekten av ordningen som fremdeles er ubesvart. Vi vet dessverre ennå for lite om lærekandidatenes overgang til arbeidsmarkedet etter endt utdanning. Vi vet heller ikke tilstrekkelig om hvilken kompetanse lærekandidatene oppnår. Dette påpekes også i NIFU-rapporten.

Det er først når vi ser om lærekandidatene får seg jobb at vi virkelig kan si noe om ordningens berettigelse og betydning. Jeg er enig i at lærekandidatordningen trengs,

og at den fungerer bra for noen elever, men jeg mener at det er for tidlig å konkludere om det vil være riktig å sørge for at flere elever får tilbud om å bli lærekandidater i videregående opplæring, slik som stortingsrepresentanten

spør om. Regjeringen har høye ambisjoner for gjennomføring i videregående opplæring og vil fortsette å arbeide for at alle elever får en opplæring som sikrer dem best mulig kompetanse fra videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1911

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 3. juli 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at flere kommuner etablerer oppsamling av helseskadelig og klimafiendtlig deponigass fra deponier og gamle søppelfyllinger og slik også bidrar til å utsette for tidlig boligbygging oppå eller for nær disse?»

BEGRUNNELSE:

Gamle søppelfyllinger og deponigass får fortsatt mye oppmerksomhet i media, nesten ti år etter at vi innførte forbud mot deponering av nedbrytbart avfall i Norge. Særlig gjelder dette i kommuner med befolknings- og boligvekst, som Sandnes og Skedsmo.

Det rettes berettiget oppmerksomhet mot gamle deponier som er regulert til eller bebygd med boliger eller allmennyttige bygninger. Deponigass kan skade både mennesker og bygninger i lang tid etter at de er stengt. I gamle fyllinger dannes det metan som er en aggressiv klimagass. I 1990 var klimautslippene fra deponier i Norge beregnet til over 2 mill. tonn CO₂. I 2015 var disse redusert til 1 mill. tonn CO₂, men som likevel utgjør om lag 2 prosent av Norges årlige klimautslipp. Mye tyder på at norske kommuner og avfallssektoren i liten grad vil redusere sine totale utslipp og heller ikke redusere helse- og miljøskade ved gamle deponier med den politikken og innsatsen de i dag setter inn.

Alt for få kommuner prioriterer i dag å sette inn tiltak for å redusere «svetting» av metan fra gamle fyllinger og deponier. Overraskende mange kommuner tillater også bygging av boliger oppå eller i nærheten av gamle deponier. I de fleste tilfeller fører dette til setningsskader, skader på bygg, eksempler på eksplosjoner knyttet til antenning av gassansamlinger i friluft samt luktplager fra avgasser.

Asker kommune har tatt grep for å fange opp «svetting» av metangass fra det gamle deponiet på Yggeset. Det samme har GLT Avfall IKS gjort ved sitt deponi i Dalborgmarka i Gjøvik kommune. Begge har installert oppsam-

ling og fem såkalte Stirlingmotorer i rekke (i et containerrack). Med bruk av Stirlingmotor skjer forbrenningen av gassen utenfor gassmotoren. I forbrenningskammeret er det ingen bevegelige deler. Derfor vil eventuelle avsetninger fra de problematiske gassene i deponigassen ikke skade selve motoren. Stirlingmotorene kan utnytte ressursene fra deponiet i mange år, også når gassproduksjonen avtar – helt ned til 18 % metaninnhold.

Gassmotor eller gasturbin kan produsere varme til oppvarming eller strøm som kan selges på strømmettet. Installasjonen gir ikke store inntekter, men med støtte fra Enova og salg av strøm betaler den seg selv. I tillegg reduserer den klimagassutslipp og redusere faren for helse- og miljøskade betydelig. Svært få klimatiltak i Norge er så lønnsomme og effektive.

Det foreligger nå mye (digital) informasjon om antall deponier og fyllinger og hvor de er. Det finnes også mye informasjon om hvilke av disse som «svetter» mest metan og også hvilke som har størst utfordringer knyttet til setningsendringer i grunnen.

Her er det altså et stort rom for å etablere flere oppsamlingsanlegg og sette inn andre tiltak for å redusere klimagassutslipp, miljøskader og forebygge påvirkning på innbyggernes helse. Ett av tiltakene kan være å bidra til at ett eller flere av dagens oppsamlingsanlegg blir såkalte demonstrasjonsanlegg, slik at flere avfallsselskaper og kommuner kan få kunnskap om mulighetene.

Svar:

Deponering av biologisk nedbrytbart avfall fører til utslipp av klimagassen metan. Utslippene har gått ned siden 1990. Dette skyldes dels uttak og fakling av metangass, dels tiltak for å øke gjenvinningen av avfall og effekten av forbudet mot deponering av våtorganisk avfall.

De aller fleste av de om lag 60 deponiene for ordinært avfall som er i drift i dag har metangassanlegg. I tillegg har

en rekke deponier som er avsluttet tidligere, uttak av metangass.

Flere deponier som har avsluttet driften eller som skal avslutte, har ikke installert metangassanlegg fordi de er for små til at det er grunnlag for å etablere gassanlegg. Det er nødvendig med en viss størrelse på deponiet både i areal og dybde for at det skal være teknisk mulig å drifte et deponigassanlegg.

Videre kan etablering av deponigassanlegg på gamle og allerede avsluttede deponier være vanskelig å gjennomføre siden arealene ofte er tatt i bruk til forskjellige formål. For avsluttede deponier kan krav om etablering av slike anlegg komme i konflikt med dagens arealbruk.

Siden 1990-tallet har det gradvis blitt innført krav til stadig flere deponier om å samle opp og behandle (oksiderende) metangassen, slik at utslippene reduseres. EUs direktiv om deponering av avfall (1999/31/EF) som ble implementert i norsk lov i 2002, slår også fast at alle deponier med biologisk nedbrytbart avfall må få krav om å ha et system for uttak av deponigass. Direktivet påpeker også behovet for å stille krav om at det jevnlig foretas visuelle inspeksjoner for å avdekke sprekker og gasslekkasjer. Det er i praksis ikke mulig å fjerne alt utslipp av metan fra deponi.

Som følge av krav i direktivet har så godt som alle avfallsdeponier i Norge som er i drift fått nye tillatelser i perioden 2007 til 2009.

I utslippstillatelsene til deponiene stilles det krav som bidrar til å redusere utslippene fra deponiene, blant annet gjennom å øke energiutnyttelsen av metangassen der gassen ikke blir faklet (det vil si brent). Ved å brenne gassen omdannes metan til CO₂, noe som reduserer klimagassutslippene betydelig.

For deponier med nedbrytbart avfall, er det stilt krav i utslippstillatelsen om å utrede mulig gassuttak på nytt, eller evaluere eksisterende uttakssystem samt gjennomføre nødvendige oppfølgende tiltak. Samtidig har deponiene strenge krav til bunn- og sidetetting, krav til cellevis deponering og krav til overdekking av deponert avfall, noe som blant annet bedrer mulighetene for oppsamling av deponigassen. Krav om regelmessig kontroll av gassproduksjon og eventuell gasslekkasje fra deponiets overflate er også tatt inn i tillatelsene.

Deponier som skal avsluttes har spesifiserte krav til utforming av toppdekke som skal bidra til bedre oppsamling eller tilrettelegging for biologisk oksidasjon av metangassen, og som hindrer at nedbrytningsprosessene i deponiet stopper opp. I tillatelsene er det også krav om å vurdere om det er grunnlag for å kreve etablering av gassanlegg der dette mangler, evaluere effekten av etablerte anlegg og vurdere behov for oppgradering.

Fylkesmennene har i forbindelse med fornyelse av driftstillatelser til avfallsdeponiene og gjennom pålegg om avslutning og etterdrift i perioden 2007-2011 vurdert krav til oppsamling og utnyttelse av deponigass fra deponier. I forbindelse med dette arbeidet etterspurte fylkesmennene en evaluering og vurdering av behov for oppgradering av eksisterende gassuttaksanlegg. For deponier med et antatt gasspotensial uten gassuttaksanlegg, ble det i all hovedsak stilt krav om å vurdere grunnlag for etablering av slike anlegg.

Alternativt eller som et supplement til gassuttak har deponier som ikke skulle drive videre etter 2009 fått krav om å avslutte deponiet med et toppdekke som skal legge til rette for at metan omdannes til karbondioksid.

SPØRSMÅL NR. 1912

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 25. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

«Har statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet tatt noe som helst initiativ overfor ansvarlig statsråd til å endre Utlendingsloven eller norsk innvandringspolitikk i tråd med sine visjoner som liberaler, hva har initiativene vært, og hvordan vurderer statsråden disse initiativene?»

BEGRUNNELSE:

Statssekretær Sveinung Rotevatn har i sin bok «Liberalisme på norsk» viet et helt kapittel til visjonen om fri innvandring. Rotevatn slår fast at å jobbe for friere migrasjon er grunnleggende for en «liberaler». Rotevatn argumenterer for at friere innvandring er bra for økonomien, men understreker at selv om de økonomiske konsekvensene var små, ville han som liberaler argumentert for friere innvandring:

«Ganske enkelt ut frå det utgangspunktet at menneske ikkje bør vere fangar i dei nasjonale fengsla dei tilfeldigvis er fødde i.»

Rotevatn avslutter kapitlet med å slå fast at Utlendingsloven etter hans syn burde få en ny formålsparagraf.

SPØRSMÅL NR. 1913

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvem er ansvarlig for å rydde opp i utrangerte telelinjer (kobber i hovedsak) som har vært i luftspenn tidligere med ulike eiere og i dag ligger i utmark for det meste til fare for fe og folk og hvilke initiativ vil regjeringen ta for å sørge for å unngå dyretragedier?»

BEGRUNNELSE:

De senere årene har det vært flere oppslag med vilt som har måttet avlives grunnet kobbertråd fra gamle nedlagte telelinjer som de har surret rundt seg selv, eller gått seg fast i. Jeg har selv gått meg fast i slike kobberlinjer som ligger delvis nedgrodd. Kraftselskapene skal rydde opp gamle strømlinjer. Langs disse er det ofte også telelinjer som står tilsynelatende uten eier.

Svar:

Den som eier stolpekursen og telelinjene er ansvarlig for å vedlikeholde dem på en sikker måte. Dette betyr at kabler som ikke er forsvarlig vedlikeholdt skal ryddes/fjernes av eieren av disse. Når det gjelder gamle telelinjer (kobberlinjer) eies disse i de aller fleste tilfeller av Telenor. I noen tilfeller er det Telenor som også er eier av stolpekursen og ansvarlig for både stolper og kabel dersom masten kun brukes til telefoni eller bredbånd. I andre tilfeller eies stolpekursene av et strømnetselskap og brukes også til fremføring av strøm. I sistnevnte tilfeller er det likevel normalt teleselskapet (dvs. i denne sammenheng Telenor) som er ansvarlig for opprydding av telelinjene dersom disse ikke er forsvarlig vedlikeholdt. Dette følger av den såkalte

Svar:

Regjeringens innvandringspolitikk kommer til uttrykk gjennom Jeløy-plattformen og gjennom våre forslag til Stortinget. Ut over dette har jeg ikke for vane å kommentere interne drøftelser i departementets politisk ledelse, og det kommer jeg heller ikke til å gjøre ved denne anledning. Men jeg synes det er positivt at representanten Nordlund leser bøker om liberalisme, det bør han fortsette med.

fellesføringsavtalen mellom strømnetselskapene og Telenor.

Når det gjelder utrangerte telelinjer som ligger i terrenget kan disse ha vært ute av bruk i mange år. Deler av Telenors infrastruktur stammer fra det tidligere Televerkets telenett som startet utbygging allerede på 1800-tallet. Det kan derfor være en utfordring å fremskaffe informasjon om slike utrangerte telelinjer. Dersom grunneier eller andre oppdager en telekabel som er skadet eller ikke vedlikeholdt, så bør dette forholdet meldes til det lokale strømnetselskap og til Telenor (eller til en eventuell annen eier av den aktuelle kabelen dersom dette ikke er Telenor). Telenor har en egen webløsning hvor man kan melde fra om skadede telekabler som tilhører selskapet:

<https://www.telenor.no/privat/kundeservice/telenor-kabelnett/innmeldskader.jsp>

Dersom det er tale om en løs kabel som ligger på, eller delvis, under bakken, og det ikke lar seg gjøre å identifisere eier til den aktuelle ubrukte kabelen, vil det som regel være grunneier som er ansvarlig for å fjerne kabelen. Dette følger av forurensningsloven.

Som representanten skriver er det svært uheldig at det ligger utrangerte telelinjer i terrenget. Dette kan være skadelig for miljøet og kan representere en ulempe og i verste fall helsefare for dyr og mennesker. I tillegg til ubrukte telekabler kan også ubrukte stolper være et problem. Ettersom Telenor har varslet at kobbernettet etter hvert vil bli utfaset, kan dette problemet i prinsippet tenkes å øke i omfang. Samferdselsdepartementet vil derfor undersøke nærmere med Telenor om hvilke planer selskapet har for å sørge for at de deler av selskapets linjenett som ikke lenger er i bruk blir fjernet på en forsvarlig og miljømessig god måte.

SPØRSMÅL NR. 1914**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Er justisministeren enig i at situasjonen i påtalemyndigheten, som de siste dager har fremkommet bl.a. gjennom reportasjer i NRK, er uakseptabel og hvilke strakstiltak vil justisministeren iverksette for å løse de omfattende og landsdekkende problemene med underbemanning og mangelfull etterforskning, som over lengre tid har blitt varslet om fra bl.a. Øst politidistrikt?»

BEGRUNNELSE:

Ansatte i Øst politidistrikt har i flere år ropt varsku om underbemanning og mangelfull etterforskning. Politijuristenes leder, Sverre Bromander sier til NRK 21. juni at det nå er krise i hele landet.

“Det er krise, og på mange måter en varslet krise. Tilnærmet hver gang vi snakker med tillitsvalgte får vi høre at det ikke ser bra ut. Folk er usikre, mister troen på arbeidet sitt og ekstra mange erfarne jurister slutter nå. Alle politidistriktene har det vanskelig.”

NRK meldte 21. juni at de har fått tilgang til interne bekymringsmeldinger som tegner et dramatisk bilde av deler av politiet etter politireformen; Alvorlig underbemanning blant juristene, mange jobber seg syke, grove saker blir liggende over et år og selv saker som er ferdig etterforsket blir liggende urørt.

NRK viser til at de blant annet har fått tilgang til flere interne bekymringsmeldinger i Øst politidistrikt, som har 720.000 innbyggere i Østfold, Follo og Romerike. De fleste bekymringsmeldingene er fra jurister som beskriver en svært kaotisk arbeidshverdag. En periode måtte tre jurister fylle syv stillinger på grunn av underbemanning. De hadde ikke tid til å delta på møter der saker prioriteres etter alvorlighetsgrad. Dessuten manglet politiet utstyr for å gå gjennom beslaglagt datamateriale.

13. juni meldte NRK at Øst politidistrikt får sterk kritikk av Oslo statsadvokatembete for at alvorlige straffesaker blir liggende på vent. Av 150 voldtektssaker var ingen behandlet innen fristen på 130 dager, ifølge rapporten fra statsadvokatembetet. Juristene som jobber med seksuell-ovbrudd og vold mot barn har i snitt 95 saker liggende på vent. Stor arbeidsbelastning medfører at erfarne politijurister søker seg bort og blir ofte erstattet av jurister uten erfaring fra påtalemakten.

Ifølge NRK har Øst politidistrikt totalt 28 juristhjemler innen familievold og seksuelle overgrep, men avdelingen har vært underbemannet så lenge distriktet har eksistert. Det siste året har 11 av juristene som jobber med

dette feltet sluttet. Seks av dem har sagt opp eller fått seg jobb et annet sted i politiet bare den siste måneden i følge NRK.

Svar:

Det er bekymringsfullt at saksbehandlingstiden blir lenger, og restansene bygger seg opp innenfor alvorlige saker som voldskriminalitet, voldtekt og overgrep mot barn.

Årsrapport for 2017 og første tertialrapport for 2018 fra Politidirektoratet viser at restansene på landsbasis har økt. Det er sannsynligvis flere årsaker til dette. En av dem er utviklingen i kriminalitetsbildet, med flere saker som er komplekse og arbeidskrevende.

Politiet gjennomfører en reform hvor både struktur og arbeidsmetoder endres for å sikre kvalitet og effektivitet i politiets arbeid. Selv om strukturdelen av nærpelitireformen nå er gjennomført i politidistriktene, fortsetter arbeidet med kvalitetsdelen av reformen. Nye arbeidsmetoder, verktøy og arbeidsprosesser står sentralt i reformarbeidet. Eksempler på dette er politiarbeid på stedet og felles straffesaksinntak.

Statsadvokatenes inspeksjoner er en del av fagledelsen fra den høyere påtalemyndighet. Rapporten fra statsadvokatene i Oslo til politimesteren i Øst politidistrikt inneholder klare anbefalinger. Den må bli gjenstand for nødvendig oppfølging.

Jeg legger til grunn at politiet vil jobbe målbevisst med å oppfylle de mål og krav som er satt, og vil følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1915**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 28. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkkel Wara****Spørsmål:**

«Har Justisdepartementet, Politidirektoratet eller politi-distrikter og særorgan brukt eksterne kommunikasjonsbyråer i perioden 2014 frem til i dag, og hva har de årlige kostnadene for dette vært?»

Svar:

JD har ikke brukt midler på eksterne kommunikasjonsbyråer i perioden.

Fra Politidirektoratet har jeg fått opplyst at politi- og lensmannsetaten har brukt midler på eksterne kommunikasjonsbyråer i perioden 2014 frem til 25.6.2018.

Tabellen viser utgifter fordelt pr. år pr. enhet.

Enhet	2014	2015	2016	2017	2018
Kripos		2 866 250	2 132 305	8 696	3 414
NID	93 500				
PHS			779 973	506 269	
POD	1 351 088	582 094	359 450	1 919 593	
Politi- og lensmannsetaten					775 356
PU	22 500	92 188	110 755		
Totalsum	1 467 088	3 540 532	3 382 483	2 434 558	778 770

Utgiftene i Politidirektoratet og politi- og lensmannsetaten gjelder i hovedsak bistand til fornying av Politi.no med ny internettportal for publikum og utarbeiding av trykksaken/tidsskriften Norsk Politi som kommunikasjonskanal til ansatte.

Hoveddelen av utgiftene i Kripos stammer fra kampanjen «Hvor lite skal du finne deg i», som var en kampanje om vold i nære relasjoner og noe fra kampanjen «Kjernekar».

SPØRSMÅL NR. 1916**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Ivar Odnes****Besvart 2. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkkel Wara****Spørsmål:**

«Ved hvor mange tjenestesteder er det nå færre ansatte enn det var i 2013?»

Svar:

I perioden fra utgangen av 2013 og frem til og med mai 2018 har bemanningen i politiet totalt sett økt med over 2 300 lønnede årsverk. Av disse er over 1 300 politiårsverk, hvor mer enn 1 100 av politiårsverkene er tilført politidistriktene. Samtlige politidistrikt har fått tilført politiårsverk siden utgangen av 2013.

Tabell 1 – Oversikt over lønnede årsverk i politiet

									Endring			
	31.12.2013				31.05.2018				31.12.2013 - 31.05.2018			
Distrikt/særorgan	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle
Oslo politidistrikt	1 855	138	821	2 814	2 090	171	823	3 084	235	33	2	270
Øst politidistrikt	979	87	506	1 572	1 116	119	574	1 809	137	32	68	237
Innlandet politidistrikt	484	38	238	760	569	41	245	855	85	3	7	95
Sør-Øst politidistrikt	999	91	420	1 510	1 065	97	413	1 575	66	6	-7	65
Agder politidistrikt	410	31	155	595	469	37	151	657	59	6	-3	62
Sør-Vest politidistrikt	656	70	305	1 031	790	74	313	1 177	134	4	8	146
Vest politidistrikt	770	58	352	1 180	858	78	345	1 280	88	20	-7	100
Møre og Romsdal politidistrikt	311	23	145	479	387	28	132	547	76	5	-13	68
Trøndelag politidistrikt	602	45	247	894	728	54	259	1 041	126	9	12	147
Nordland politidistrikt*	362	33	173	567	417	42	162	621	55	9	-10	54
Troms politidistrikt*	245	21	128	393	290	26	128	444	45	5	0	50
Finnmark politidistrikt	201	17	108	327	219	15	130	364	18	-2	22	38
Sum politidistrikt	7 875	651	3 597	12 123	8 997	782	3 674	13 454	1 123	131	78	1 333
Politidirektoratet	30	14	154	198	56	9	250	315	26	-5	96	117
Sum POD, særorgan, PST mm.	842	86	1 715	2 643	1 032	95	2 523	3 650	190	10	802	1 002
SUM	8 716	737	5 312	14 766	10 029	878	6 197	17 104	1 314	141	880	2 335

Kilde: Politidirektoratet. Tabellen viser antall lønnede årsverk fordelt på stillingskategoriene politi, jurist og sivile.

Det er Politidirektoratet som tildeler politiårsverk til politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for å disponere ressursene effektivt og etter behov i det enkelte distrikt. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Derfor ber jeg ikke politimestrene om å rapportere statistikk om bemanning på lokalt nivå utover det som fremkommer i tabellen over.

SPØRSMÅL NR. 1917

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Ivar Odnes

Besvart 27. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

«Hvor mange politifolk i de ulike politidistriktene er til daglig ute og driver forebyggende arbeid mot kriminalitet og hvor mange jobber i dag inne på kontor (for eksempel med administrasjon, analyse, kommunikasjon, ol.)?»

Svar:

Det er i underkant av 13 500 lønnede årsverk i politidistriktene. Disse årsverkene er fordelt på stillingskategoriene politi, jurister og sivile som utgjør henholdsvis

67 prosent, 6 prosent og 27 prosent av totalt antall årsverk i politidistriktene. Tabellen under viser at det har vært en økning i antall politiårsverk i samtlige politidistrikt.

Tabell 1 – Oversikt over lønnede årsverk i politiet

Distrikt/særorgan									Endring			
	31.12.2013				31.05.2018				31.12.2013 - 31.05.2018			
	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle
Oslo politidistrikt	1 855	138	821	2 814	2 090	171	823	3 084	235	33	2	270
Øst politidistrikt	979	87	506	1 572	1 116	119	574	1 809	137	32	68	237
Innlandet politidistrikt	484	38	238	760	569	41	245	855	85	3	7	95
Sør-Øst politidistrikt	999	91	420	1 510	1 065	97	413	1 575	66	6	-7	65
Agder politidistrikt	410	31	155	595	469	37	151	657	59	6	-3	62
Sør-Vest politidistrikt	656	70	305	1 031	790	74	313	1 177	134	4	8	146
Vest politidistrikt	770	58	352	1 180	858	78	345	1 280	88	20	-7	100
Møre og Romsdal politidistrikt	311	23	145	479	387	28	132	547	76	5	-13	68
Trøndelag politidistrikt	602	45	247	894	728	54	259	1 041	126	9	12	147
Nordland politidistrikt*	362	33	173	567	417	42	162	621	55	9	-10	54
Troms politidistrikt*	245	21	128	393	290	26	128	444	45	5	0	50
Finnmark politidistrikt	201	17	108	327	219	15	130	364	18	-2	22	38
Sum politidistrikt	7 875	651	3 597	12 123	8 997	782	3 674	13 454	1 123	131	78	1 333
Politidirektoratet	30	14	154	198	56	9	250	315	26	-5	96	117
Sum POD, særorgan, PST mm.	842	86	1 715	2 643	1 032	95	2 523	3 650	190	10	802	1 002
SUM	8 716	737	5 312	14 766	10 029	878	6 197	17 104	1 314	141	880	2 335

Kilde: Politidirektoratet. Tabellen viser antall lønnede årsverk fordelt på stillingskategoriene politi, jurist og sivile.

Det er Politidirektoratet som tildeler politiårsverk til politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for å disponere ressursene effektivt og etter behov. Departementet styrer Politidirek-

toratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Derfor ber jeg ikke politimestrene om å rapportere statistikk om bemanning på lokalt nivå utover det som fremkommer i tabellen over.

SPØRSMÅL NR. 1918

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 29. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at anbudsvilkår forblir uendret gjennom flere utlysingsrunder på samme anbud?»

BEGRUNNELSE:

Et anbud kunngjort i Doffin første gang i 2015 og andre gang i 2016, ble ikke kunngjort i tredje anbudsrunde i 2017 av NAV Rogaland. CPV-koden var endret fra «opplæring» til «helse- og sosialtjenester». Dette gjorde at kontrakter av betydelige verdier kunne tildeles uten kunngjøring. Dette kan medvirke til usikkerhet om at det offentlige utnytter konkurransen i markedet slik private virksomheter ville kunne gjøre ved innkjøp. Det offentlige anskaffelsesregelverket skal medvirke til at det offentlige skal bruke sine ressurser på en effektiv og rasjonell måte slik at det oppnås integritet, tillit og åpenhet ved innkjøp. KOFA har bekreftet brudd på grunnleggende prinsipper uten å gå inn i spørsmålet om kodeendring i løpet av en anbudsprosess.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for utforming og gjennomføring av anbudskonkurranser for arbeidsmarkedstiltak og at dette gjøres i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

Stortingsrepresentant Bollestad viser i sin begrunnelse til et anbud i Rogaland. Arbeids- og velferdsdirektoratet bekrefter at det har vært en klagesak 2017/118 i Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) om hvorvidt NAV Tiltak Rogaland har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse av rammeavtaler om arbeidsmarkedsopplæring (etablererkurs) i 2017.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at innføringen av nytt regelverk for offentlige anskaffelser 1. januar 2017 medførte at NAV Rogaland foretok en fornyet

vurdering av valg av prosedyre i forbindelse med sin tredje anskaffelse av etablererkurs. Det nye regelverket tillater at helse- og sosialtjenester under 6,3 mill. kroner anskaffes etter lov om offentlige anskaffelser (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) del I. Etter FOA del I er det ingen kunngjøringsplikt på DOFFIN.

Direktoratet opplyser at i anskaffelse nummer to mottok NAV tilbud fra 14 tilbydere, hvilket var administrativt krevende. NAV Rogaland ønsket å forenkle prosessen og valgte i sin tredje anskaffelse å ikke kunngjøre konkurransen på DOFFIN. Den 6. april 2017 sendte derfor NAV Rogaland invitasjon til deltakelse i konkurranse om anskaffelse av etablererkurs til seks tilbydere, noe som er vesentlig mer enn man er forpliktet til etter regelverket. Dermed sikret etaten god konkurranse om kontraktene, samtidig som de fikk redusert de administrative byrdene ved anskaffelsen ned til et håndterbart nivå.

I klagesak 2017/118 konstaterte KOFA i sin avgjørelse at dette var lovlig, og at NAV Rogalands anvendelse av klassifikasjonssystemet (CPV-koder) var korrekt. KOFA konstaterte et brudd på ett grunnleggende prinsipp knyttet til etterprøvbarhet. Bruddet gjaldt imidlertid kun mangler ved begrunnelsen ved utvelgelse av hvilke leverandører som ble valgt ut til å delta i konkurransen.

Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet har etaten forholdt seg til anskaffelsesreglene i LOA og FOA, og slik disse har blitt tolket i KOFA-praksis og rettspraksis. Det følger av disse reglene at oppdragsgiver i utgangspunktet står fritt til å endre konkurransegrunnlaget i en ny anskaffelse som erstatter en avlyst konkurranse.

Arbeids- og velferdsetaten har som oppdragsgiver et handlingsrom innenfor regelverket for offentlige anskaffelser til å utøve skjønn og foreta avveininger som kan medføre endringer i anbudsopplegg og vilkår i nye anbudsrunder. Samtidig stiller dette krav til etaten om å begrunne sine valg.

En offentlig oppdragsgiver vil i praksis ofte kunne ha behov for å endre betingelsene fra en tidligere utlyst

anskaffelse, f.eks. fordi det har vist seg at noen av betingelsene i den tidligere konkurransen var uhensiktsmessige, feil eller ulovlige, eller fordi markedet eller behovene til oppdragsgiver har endret seg siden siste utlysning. Å skulle være lovmessig forpliktet til å benytte identiske vilkår i påfølgende anskaffelser vil neppe være praktisk gjennomførbart, og vil være til hinder for nødvendig utviklings- og forbedringsarbeid i anskaffelsene. Det vises

også til særregulering som Stortinget har gitt for anskaffelse av helse- og sosialtjenester i LOA § 7a, og som er fulgt opp med særreglene i FOA kapittel IV samt til de begrunnelser som generelt er gitt for denne særreguleringen i Forenklingsutvalgets utredning NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser, og i lovproposisjonen til anskaffelsesloven Prop. 51 L (2015–2016) Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven).

SPØRSMÅL NR. 1919

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 3. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hvilken organisatorisk omorganisering er foretatt i Oslo-politiet de siste årene, hvilke avdelinger og enheter er lagt ned eller slått sammen?»

Svar:

Oslo politidistrikt fikk endret det geografiske ansvarsområdet 1.1.2016 da det i tillegg til Oslo fikk ansvar for Asker og Bærum kommuner. Ett av målene med nærpolitiformen er likere tjenester uavhengig av bosted, og ett av virkemidlene en likere organisering av politidistriktene. Følgende overordnede organisasjonsmodell i Oslo politidistrikt ble besluttet 19.8.2016:

- * Felles operativ enhet
- * Felles enhet for påtale
- * Felles enhet for etterretning og etterforskning
- * Felles enhet for forebygging
- * Felles kriminalenhet
- * Felles enhet for utlending og forvaltning
- * Felles enhet for sivil rettspleie
- * Felles enhet for nasjonale bistandsressurser

Det ble videre besluttet at Oslo politidistrikt skulle ha følgende stabsfunksjoner:

- * Stab for HR og HMS
- * Stab for kommunikasjon
- * Stab for virksomhetsstyring
- * Stab for internrevisjon

For ytterligere å kunne svare på spørsmålet har jeg innhentet opplysninger fra Politidirektoratet. De opplyser

at den nye organiseringen i Oslo politidistrikt ble iverksatt 1.5.2017. Den største enkeltendringen er at tidligere Asker og Bærum og Oslo politidistrikter ble slått sammen. Alle de tidligere politistasjonene i Oslo og Asker og Bærum politidistrikter er beholdt og samlet under tre geografiske driftsenheter (Øst, Vest, Sentrum).

For de funksjonelle driftsenhetene er seksjoner og avsnitt endret, eller i sin daværende form lagt ned. De fleste oppgavene som tidligere lå til «Kriminalavdelingen», er nå samlet i «Felles enhet for etterretning og etterforskning»(FEE).

Jeg kan opplyse om at de nasjonale beredskapsressursene er samlet i en felles driftsenhet. Videre er namsfogden i Oslo lagt til Oslo politidistrikt, noe som samsvarer med organiseringen av øvrige namsfogder. Namsfogden i Oslo var tidligere underlagt Politidirektoratet.

Dagens organisasjonskart for Oslo politidistrikt ligger for øvrig på politiet.no.

SPØRSMÅL NR. 1920**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 3. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Hvor mange ansatte jobbet med kommunikasjon totalt i Politidirektoratet, politidistriktene og politiets særorgan per 1. januar 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018, og hva er tilsvarende antall på nåværende tidspunkt?»

Svar:

Bemanning i Politidirektoratet, politidistriktene og særorganene tilligger henholdsvis politidirektøren, sjef

særorgan og politimestrene i de enkelte distrikter. De har fullmakter til å bemanne organisasjonen på best mulig måte utfra de oppgaver som skal løses.

For å svare på spørsmålet har jeg innhentet informasjon fra Politidirektoratet som opplyser om at antall kommunikasjonsårsverk i henholdsvis Politidirektoratet, særorgan og politidistriktene fordelte seg som følger for de årene du etterspør:

Sted	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Politidirektoratet	11	11	12	12	13	13
Særorgan	15,5	17,5	17,5	17,5	17,5	19,5
Politidistriktene	24	25,5	29,5	29,5	33	37
Totalt	50,5	54	59	59	63,5	69,5

I antallet inngår bare faste ansatte. Vikarer, midlertidig ansatte, for eksempel i forbindelse med prosjekter, inngår ikke i tallmaterialet. Tallet for 2018 er per juni.

SPØRSMÅL NR. 1921**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 27. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Kan statsråden legge frem en oversikt over antall ansatte i Politidirektoratet og i politidistriktene, fordelt på innleide, innbeordrede, fast ansatte og midlertidig ansatte, for 1. januar 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018?»

Svar:

I perioden fra utgangen av 2013 og frem til og med mai 2018 har bemanningen i politiet økt fra i underkant av 14 800 til over 17 100 lønnede årsverk, en økning på over 2 300 lønnede årsverk. Av disse årsverkene er over 1 300 tilført politidistriktene og om lag 120 tilført Politidirektoratet. Tabellen under viser fordeling av lønnede årsverk i politiet.

Tabell 1 – Oversikt over lønnede årsverk i politiet

									Endring			
	31.12.2013				31.05.2018				31.12.2013 - 31.05.2018			
Distrikt/særorgan	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle
Oslo politidistrikt	1 855	138	821	2 814	2 090	171	823	3 084	235	33	2	270
Øst politidistrikt	979	87	506	1 572	1 116	119	574	1 809	137	32	68	237
Innlandet politidistrikt	484	38	238	760	569	41	245	855	85	3	7	95
Sør-Øst politidistrikt	999	91	420	1 510	1 065	97	413	1 575	66	6	-7	65
Agder politidistrikt	410	31	155	595	469	37	151	657	59	6	-3	62
Sør-Vest politidistrikt	656	70	305	1 031	790	74	313	1 177	134	4	8	146
Vest politidistrikt	770	58	352	1 180	858	78	345	1 280	88	20	-7	100
Møre og Romsdal politidistrikt	311	23	145	479	387	28	132	547	76	5	-13	68
Trøndelag politidistrikt	602	45	247	894	728	54	259	1 041	126	9	12	147
Nordland politidistrikt*	362	33	173	567	417	42	162	621	55	9	-10	54
Troms politidistrikt*	245	21	128	393	290	26	128	444	45	5	0	50
Finnmark politidistrikt	201	17	108	327	219	15	130	364	18	-2	22	38
Sum politidistrikt	7 875	651	3 597	12 123	8 997	782	3 674	13 454	1 123	131	78	1 333
Politidirektoratet	30	14	154	198	56	9	250	315	26	-5	96	117
Sum POD, særorgan, PST mm.	842	86	1 715	2 643	1 032	95	2 523	3 650	190	10	802	1 002
SUM	8 716	737	5 312	14 766	10 029	878	6 197	17 104	1 314	141	880	2 335

Kilde: Politidirektoratet. Tabellen viser antall lønnede årsverk fordelt på stillingskategoriene politi, jurist og sivile.

Det er Politidirektoratet som tildeler politiårsverk til politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for å disponere ressursene effektivt og etter behov. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Derfor ber jeg ikke politimestrene om å rapportere statistikk om bemanning på lokalt nivå utover det som fremkommer i tabellen over.

SPØRSMÅL NR. 1922**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 28. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Sivilombudsmannen har kommet med kritikk av utlendingsforvaltningens behandling av saker knyttet til familieinnvandring.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at personer som har fått vedtak som er ugyldig får en riktig behandling, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at nye saker blir behandlet på en lovmessig riktig måte?»

Svar:

Jeg går ut fra at representanten Bekkevold viser til Sivilombudsmannens uttalelse av 31. mai 2018 (2017/1642) om skjæringstidspunktet for ettårsfristen i utlendingsforskriften § 10-8 femte ledd, slik bestemmelsen lød frem til 1. august 2017. Bestemmelsen gjelder unntak fra underholdskravet i saker om familiegjengenforening der referansepersonen har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 (beskyttelse) eller lovens § 34 (kollektiv beskyttelse). For å få unntak fra underholdskravet må søknaden fremmes innen gitte frister. Frem til 1. august 2017 var denne fristen satt til ett år etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge (ettårsfristen). I henhold til praksis ble fristen avbrutt når søknaden med alle vedlegg ble levert inn til en norsk utenriksstasjon i utlandet. Å registrere en søknad elektronisk på nettet, ble ikke ansett som fristavbrytende i denne forbindelse. Sivilombudsmannen mente at dette ikke framkom tydelig nok av regelverket, og at elektronisk registrering av en søknad på nettet derfor måtte anses tilstrekkelig for å avbryte fristen. Videre mente Sivilom-

budsmannen at ventetiden ved utenriksstasjonen i denne saken måtte anses som et forhold som lå utenfor søkers kontroll.

Sivilombudsmannens uttalelse retter seg mot Utlendingsnemndas (UNEs) praktisering av regelverket, og jeg har tillit til at UNE følger opp uttalelsen på forsvarlig måte. Jeg vil følge med på den videre oppfølgingen, og minner i den forbindelse om at Stortinget har bestemt at verken departementet eller statsråden skal kunne instruere UNE om lovtolkning eller skjønnsutøvelse, jf. utlendingsloven § 76 annet ledd.

Når det gjelder tiltak for å sikre at nye saker blir behandlet på en lovmessig riktig måte, viser jeg til at Justis- og beredskapsdepartementet nylig har endret tidsfristene i bestemmelsen med virkning fra 1. august 2017. Under utarbeidelsen av endringene var det særlig viktig for departementet å tydeliggjøre forholdet til elektroniske søknader. Det følger nå av bestemmelsen at søknaden må være fremmet (normalt ved en norsk utenriksstasjon i utlandet) eller registrert elektronisk på nett og at søknadsgebyret må være betalt innen seks måneder etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse. Videre må søkeren møte personlig etter avtale med utenriksstasjon eller eksternt tjenesteyter for å levere de nødvendige vedlegg til søknaden innen ett år etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse. Hvis søkeren har vært forhindret fra å registrere eller fremme søknaden på et tidligere tidspunkt på grunn av forhold utenfor søkerens kontroll, kan det gjøres unntak fra disse fristene. Regelverket er altså nå tydeliggjort, og kritikken fra Sivilombudsmannen er dermed fulgt opp på dette punktet for fremtidige saker.

SPØRSMÅL NR. 1923**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 3. juli 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Nordland har gjennom tid tatt en stor del av skogvernet på statens eigedommar.

Korleis vil regjeringa balansere vernet mellom fylka slik at det ikkje nokre stader fører til problemet med råstofftilgang for treforbrukande industri?»

GRUNNGJEVING:

Det er brei semje i Stortinget om at skogvernet må aukast. Dei siste åra har det friviljuge vernet vore ein berebjelke i skogvernet, og det må kallast svært vellukka. Det har også vore ei viktig føring at ein stor del av skogvernet skal skje på staten sine eigedommar.

Dette har slått svært sterkt ut for Nordland fylke, der ein større del av skogen er eigd at Statsskog enn i mange andre fylke.

Vi får rapportar om at verneomfanget no er så stort i Nordland at det utgjer eit vesentlig problem med råstofftilgangen for treforbrukande industri.

Verksemda Arbor AS i Hattfjelldal rapporterar om at råstofftilgangen er tydeleg påverka av at mykje skog i nærområdet deira er verna, og at dei må transportere virke over lengre avstandar til sin produksjon. Dei hevdar at dette svekkar deira konkurranseevne, og er konkurransevridande i høve til konkurrentar.

Nordland fylkeskommune har også uttrykt uro over dette.

Svar:

Et viktig grunnlag for arbeidet med vern av skog eid av Statskog SF er Stortingets vedtak 3. desember 2015, vedtak nr. 100:

“Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer for verneverdig skog, og legge til rette for at verneverdig skog i deres eie kan vernes etter naturmangfoldloven.”

Videre skjer skogvernarbeidet ut fra Stortingets vedtak 23. mai 2016 om mål om vern av 10 prosent av skogarealet. Dette målet gjelder på nasjonalt nivå, ikke på fylkesnivå eller på regionalt nivå.

Klima- og miljødepartementet ba i brev 9. mai 2016 Miljødirektoratet følge opp Stortingets anmodningsvedtak av 3. desember 2015, med utgangspunkt i samarbeidet med Statskog SF om skogvern. Miljødirektoratet har fulgt opp med nye kartlegginger på Statskogs arealer.

I 2017 ble det kartlagt om lag 214 km² skogarealer eid av Statskog, fra Trøndelag og sørover. I Nordland er det nå en kartleggingsfase for å klarlegge om skogarealer eid av Statskog SF har viktige verneverdier eller ikke. I 2018 kartlegges ca. 84 km² i fylket. Formålet med kartleggingen er å avklare hvilke naturverdier som er på de kartlagte arealene. I tillegg vil det bli klarlagt bl.a. hvor stor del av arealet som er produktiv og uproduktiv skog. Rapportering av områder uten verneverdi i Nordland har frist 1. november 2018. Disse områdene tas ut av videre prosess og forvaltes deretter av Statskog i tråd med skogbruksloven. For øvrige områder er fristen for endelig rapportering av den naturfaglige kartleggingen i mai 2019. Når sluttrapporten fra kartleggingen foreligger vil det bli vurdert hvilke områder som skal utredes for vern. Også her vil arealer som ikke er aktuelle for vern tas ut av videre prosess og deretter bli forvaltet av Statskog i tråd med skogbruksloven. En del av skogarealene som kartlegges vil erfaringsmessig ikke være aktuelle for å inngå i en verneprosess.

Det er altså ikke startet en verneprosess for skogområder på statsgrunn i Nordland, dette er først aktuelt når kartleggingen er ferdig i 2019 og da for skog som har viktige verneverdier.

For arealer som er aktuelle for vern meldes det oppstart av verneprosess i tråd med gjeldende regelverk. Gjennom blant annet høring klarlegges alle berørte interesser. Forholdet til andre interesser, eksempelvis skogbruk og skogindustri, skal vurderes og hensyntas i saksbehandlingen i tråd med kravene i naturmangfoldloven § 14 og utredningsinstruksen. Eventuelt vernevedtak fattes ved kongelig resolusjon. I oppfølgingen av Stortingets vedtak om vern av 10 prosent av skogarealet, og vedtaket om gjennomgang av Statskog SFs ordinære skogeiendommer med sikte på vern, vil det bli gjort grundige vurderinger av andre berørte interesser, herunder skogindustrien.

SPØRSMÅL NR. 1924**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at det legges godt til rette for tilbud om åpen hjertekirurgibehandling ved LHL-Sykehuset Gardermoen (tidligere Feiringklinikken) også i 2019 og framover?»

BEGRUNNELSE:

Etter tre måneders drift ble LHL-sykehuset Gardermoen offisielt åpnet 7. juni. Det hjertekirurgiske fagmiljøet ved sykehuset er sterkt og kan vise til 29 års praksis med tjenester av svært god kvalitet.

Svar:

Det er som kjent de regionale helseforetakene som har ansvaret for å sørge for helsetjenester til befolkningen i sin region, og herunder vurdere eventuell bruk av private tjenesteleverandører. Helse Sør-Øst RHF har orient-

ert meg om at behovet for åpen hjertekirurgi er blitt betydelig redusert de siste årene, både på grunn av redusert behov og fordi man har innført nye og mer skånsomme behandlingsmetoder med kateterbaserte teknikker (behandling gjennom blodårene). De siste 10 årene har totalt antall operasjoner blitt redusert med om lag en tredjedel. For kransårekirurgi har volumet falt fra ca. 3200 inngrep i 2003 til 1150 inngrep i 2016 i Norge.

Den tidligere Feiringklinikken, nå LHL-sykehuset Gardermoen, har etter avtale med Helse Sør-Øst RHF utført åpen hjertekirurgi. Antallet operasjoner er blitt avtalt i en årlig ytelsesavtale. I forbindelse med forhandlingene om ytelsesavtalen for 2018 konkluderte LHL-sykehuset Gardermoen med at det ikke lenger var grunnlag for å fortsette å gjøre åpen hjertekirurgi ved sykehuset fra 1. januar 2019. LHL-sykehuset Gardermoen er en viktig privat avtalepart for Helse Sør-Øst RHF og vil fortsette å levere en rekke tjenester, som angiografi, ablasjoner, PCI (oppblokking av trange kransarteriekar), samt utrede og klargjøre pasienter for operativ behandling.

SPØRSMÅL NR. 1925**Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 26. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

«En undersøkelse fra Nasjonal Institusjon for Menneskerettigheter, lansert 22.6.18, viser at politiet og det øvrige hjelpeapparat ikke har lyktes i å beskytte samiske kvinner mot vold og overgrep. Så mange som 49 % av samiske kvinner i Norge har vært utsatt for vold eller overgrep.

Hva er justisministerens plan for å gi samiske kvinner i Norge bedre beskyttelse mot vold?»

BEGRUNNELSE:

En undersøkelse fra 2015 viser at opptil 49 % av samiske kvinner i Norge har vært utsatt for vold eller overgrep. En rapport fra 2017 indikerer at politiet og det øvrige hjelpeapparatet ikke har tilstrekkelig kompetanse om samisk språk og kultur. Nasjonal Institusjon for Mennesker-

ettigheter påpeker at dette kan være et hinder for at den samiske voldsutsatte får den hjelpen de trenger. Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) fremmer flere anbefalinger om hvordan staten bedre kan ivareta den samiske voldsutsattes menneskerettigheter.

Staten har en menneskerettslig forpliktelse til å forebygge, avverge og etterforske vold og overgrep. Dette er en forpliktelse staten har overfor alle voldsutsatte, også den samiske befolkningen. Rapporten viser hvordan forpliktelsen ikke ivaretas godt nok overfor den samiske voldsutsatte, og at det er behov for en handlingsplan mot vold og overgrep i det samiske samfunn.

Svar:

Arbeidet mot vold i nære relasjoner er høyt prioritert av regjeringen. Det er positivt at Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) kommer med en rapport om vold og overgrep i samiske samfunn. Rapporten oppsummerer utfordringene og gir gode innspill til det videre arbeidet. Regjeringen vil i første omgang gjennomgå rapporten, og deretter vil vi komme tilbake til hvordan den enkelte anbefaling eventuelt kan følges opp.

Vold i nære relasjoner i samiske samfunn er tatt opp i flere sammenhenger, herunder på det halvårige møtet mellom kommunal- og moderniseringsministeren og Samtingets president i juni, og i mitt eget møte med likesstillings- og diskrimineringsombudet i forrige uke. I begge møtene ble det uttrykt bekymring over den høye forekomsten av vold mot samiske kvinner.

For å lykkes i arbeidet med å forebygge, avverge og etterforske vold og overgrep i samiske samfunn er det viktig at politi og det øvrige tjenesteapparatet har samisk

språk- og kulturkompetanse. Vi vet at mange kommuner og andre aktører strever med å få tak i folk som har denne kompetansen. Stimuleringsordningene for å få flere til å velge utdanning i samisk språk er et eksempel på gode initiativer.

I opptrappingsplan om vold og overgrep (2017-2021) framholder regjeringen sin intensjon om å bidra til mer kunnskap om vold og overgrep i samiske områder, blant annet gjennom forskning. Relevante departementer følger opp dette i samarbeid. I første omgang har vi satt av 500 000 kroner til forskning for å følge opp rapporten om vold i nære relasjoner som Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress utarbeidet på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet og Sametinget. Øvrige tiltak vil bli vurdert i samarbeid med andre departementer og Sametinget.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2014-2017) gikk ut i 2017. Departementet vurderer hvordan planen skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1926

Innlevert 22. juni 2018 av stortingsrepresentant Sheida Sangtarash

Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er et politisk ansvar å sikre at syke mennesker får nødvendige medisiner som de har behov for.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at mennesker med Spinal muskelatrofi (SMA) over 18 år, får en individuell vurdering og tilbud om medisinen Spinraza?»

BEGRUNNELSE:

I februar i år valgte Beslutningsforum å innføre medisinen Spinraza for barn med Spinal muskelatrofi (SMA), men ikke for pasienter over 18 år. Begrunnelsen for at voksne med SMA ikke fikk tilbud var manglende dokumentasjon og for høy pris. Det har nylig kommet dokumentasjon fra behandling av SMA-pasienter over 18 år, gjennomført ved Stanford University i USA som har vist dokumentert effekt. SMA Norge ba derfor Beslutningsforum om at saken ble vurdert på nytt.

Svar:

Det er positivt at fagmiljøer i hele verden samler inn data rundt effekten av Spinraza. Det gjør vi også i Norge når det gjelder oppfølging av barn som nå får tilgang til Spinraza.

Jeg er kjent med at Bestillerforum har vurdert de midlertidige funnene fra Stanford University som ble forelagt fra pasientforeningen. Bestillerforum har kommet frem til at dokumentasjonsgrunnlaget i brevet ikke er et tilstrekkelig vitenskapelig grunnlag for å kunne foreta en ny vurdering om innføring av legemiddelet til pasienter over 18 år.

Jeg har imidlertid tillit til at de regionale helseforetakene, aktørene i nye metoder og fagmiljøene følger tett med på utviklingen i vitenskapelige studier og annen dokumentasjon om effekten av Spinraza på pasienter med SMA, og at det vil tas en ny vurdering så snart det er grunnlag for det.

SPØRSMÅL NR. 1927**Innlevert 25. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. juli 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Kraftforbruket på offshore innretninger er ikke konstant men varierer år for år (såkalte lastprofiler).

Hva er lastprofilene for aktuelle innretninger på Utsira og hvor mye kraft er tilgjengelig for Sleipner + Gudrun basert på at overføringskapasiteten fra land er totalt 300 MW og at Stortingets vedtak om at den fossile kraftproduksjonen på Edvard Grieg skal erstattes av kraft fra land innen 2022?»

BEGRUNNELSE:

Equinor har den siste tiden presentert planer for elektrifisering av Sleipner og Gudrun. Dette skal skje ved å knytte seg til den allerede vedtatte områdeløsningen på Utsira som sikrer kraft fra land til Johan Sverdrup, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krogh.

Svar:

Det er rettighetshaverne i de ulike utvinningstillatelsene som er ansvarlig for utbygging og drift av felt på norsk kontinentalsokkel, herunder dimensjonering av innretningene. Hver rettighetshavergruppe har en sterk økonomisk egeninteresse av å sikre at sine innretninger ikke har flaskehals som gjør at produksjonen må unødvendig begrenses. Dette gjelder også for energiforsyningen til innretningen. Hvor stor kapasitet de fire feltene har sikret seg i områdeløsningen for kraft fra land har de avtalt som en del av de kommersielle forhandlingene.

Det er de ulike rettighetshavergruppene som sitter på til enhver tid oppdatert informasjon om sine felt og

innretninger, herunder forventet fremtidig energibehov. Dette gjelder også for feltene og innretningene representanten spør om. Generelt er det slik at lastprofiler for innretninger er dynamiske og utvikler seg over tid f.eks. som følge av at en får produksjonserfaring, ved at produksjonsprofilen blir annerledes enn forventet, eller ved at tilleggsressurser knyttes inn. Det vil derfor alltid være en viss usikkerhet rundt lastprofilene til ulike innretninger over tid som de ulike rettighetshavergruppene må forholde seg til.

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål 1798 fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, har departementet bedt om at det blir bygget inn en tilleggskapasitet i områdeløsningen for kraft fra land for å legge til rette for god ressursforvaltning. Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet har sendt en henvendelse til andre felt i nærheten av Sverdrup-feltet for å undersøke om det var interesse for andre felt å tilknytte seg områdeløsningen for kraft fra land slik at kapasiteten i denne løsningen kan utnyttes optimalt. Det er kjent at Sleipner-feltet, inklusive den tilknyttede Gudrun-innretningen, nå vurderer tilkobling til områdeløsningen via Krog-innretningen. Operatøren for områdeløsningen og Sleipner/Gudrun utreder nå om en tilkobling av Sleipner/Gudrun er gjennomførbart. Dette er en løsning det er viktig at selskapene studerer videre.

Viser de pågående utredningene at en tilkobling er gjennomførbart vil det bli en diskusjon mellom de ulike rettighetshavergruppene rundt Sleipners kraftbehov og hvilke kraftvolum dette feltet kan få tilgang på fra områdeløsningen. Det er således gjennom en slik diskusjon det vil bli klart hvor mye kraft som vil være tilgjengelig for Sleipner fra områdeløsningen.

SPØRSMÅL NR. 1928**Innlevert 25. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det er klagestorm mot pasientreiseordningen i Bergen. Aldri før har det vært så mange forsinkelser. Det haster

derfor med at helseforetakene går gjennom organiseringen av pasientreiseordningen, og at regjeringen fremmer sak til Stortinget for å forenkle og forbedre ordningen, slik

Stortinget vedtok ved behandling av Innst.196 S(2017-2018).

Ser statsråden at dette arbeidet haster, hvordan vil stortingsvedtakene følges opp og når vil gjennomgangen av pasientreiseordningen skje og sak bli fremmet stortinget?»

BEGRUNNELSE:

På tross av masse forsinkelser og at det aldri har vært så mange avvik, har Helse Bergen ingen planer om å si opp avtalen med drosjeselskapet. Den løper til mai 2019. Det er satt inn sanksjoner i form av bøter og det er satt inn kjøring i egenregi. Drosjesjåfører sier de vegrer seg for å kjøre pasientreiser fordi det er så dårlig betalt, altså samme problemet som ved krisen i pasientreiseordningen ved OUS. Det haster å sikre trygge pasientreiser ved norske sykehus. Dagens tilbud slik det erfares i både Oslo og Bergen, er en fare for pasientsikkerheten. Viser til vedtak ved behandling av Innst.196 S(2017-2018:)

Vedtak 615: Stortinget ber regjeringen foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og fremme en sak for Stortinget med tiltak for å forenkle og forbedre ordningen.

Vedtak 616: Stortinget ber regjeringen starte evalueringsprosessen av pasientreiseforskriften i løpet av august 2019.

Vedtak 617: Stortinget ber regjeringen i sitt oppdragsdokument be de regionale helseforetak gå gjennom organiseringen av pasientreiseordningen.

Denne gjennomgangen bør foretas parallelt med evalueringen av pasientreiseforskriften.

Spørsmålsstiller viser til at det haster med å gå inn og sørge for bedre pasientreiseordning, og at dette arbeidet ikke kan settes på vent til neste august. Vedtak 615 må settes i verk umiddelbart.

Svar:

Helseregionene skal som kjent sørge for transport til undersøkelse og behandling. Dette følger av spesialisthelsetjenesteloven. Helseforetakene inngår kontrakter med transportører for å oppfylle dette ansvaret. Regelverket for offentlige anskaffelser gjelder for slike tjenestekjøp, og både pris og kvalitet er viktige kriterier ved anbud og vurdering av disse.

Dersom transportørene som det er inngått avtale med ikke oppfyller krav i avtalen, må helseforetakene ta dette opp med dem. Brudd på avtalene kan i ytterste konsekvens innebære terminering av avtale og ny anbudsrunde. Det er Helse Bergen HF som må vurdere dette i den aktuelle saken det refereres til i spørsmålet. Om pasienttransporten ivaretas på en forsvarlig måte må dermed vurderes løpende og kan ikke avvente en fremtidig evaluering av pasientreiseordningen. Jeg har for øvrig fra me-

diaoppslag sett at det også er igangsatt prosesser internt hos dagens leverandør for å få orden på de aktuelle tjenesteleveransene i Bergen.

Når det gjelder Stortingets vedtak knyttet til evaluering av regelverket for pasientreiser og gjennomgang av organiseringen av pasientreiseordningen, så vil jeg selvfølgelig følge opp det. Det er imidlertid to forhold jeg vil minne om. For det første bør en evaluering av regelverket foretas etter at regelverket har fått virke en stund, slik at man har tilstrekkelig erfaring med både tilsiktede og utilsiktede effekter. For det andre bør en evaluering gjennomføres på en slik måte at alle berørte aktører gis mulighet til å komme med sine erfaringer og innspill, ikke minst brukerne. Dette er helt avgjørende faktorer for at dette arbeidet skal kunne levere godt i forhold til Stortingets forutsetninger om et bedre fremtidig tilbud.

Jeg vil følge den tidsplan som følger av Stortingets vedtak, og vil i forbindelse med arbeidet vurdere hvordan det er hensiktsmessig å komme tilbake til Stortinget i denne saken. Uavhengig av dette evalueringsarbeidet må helsetjenesten kontinuerlig arbeide med oppfølging og forbedring av tjenestetilbudet innenfor pasientreiseordningen. Dette gjelder også tjenestetilbudet i Bergen.

SPØRSMÅL NR. 1929**Innlevert 25. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. juli 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«I svar på spørsmål 1799 om elektrifisering av Edvard Grieg opplyser statsråden at de kommersielle forhandlingene mellom rettighetshaverne i de fire feltene Sverdrup, Krogh, Aasen og Grieg er gjennomført og det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. I svaret står det: "Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet." Kan jeg be om å få se fordelingen av kostander og reservert kapasitet for hvert av de fire feltene?»

Svar:

Jeg viser til Prop 1 S (2017-2018) hvor det blir redegjort for status med arbeidet for områdeløsningen for kraft fra land

til feltene Sverdrup, Grieg, Aasen og Krog. Som det fremgår er kostnadene knyttet til å etablere områdeløsningen her anslått til vel 7,5 mrd. kroner. Et oppdatert anslag vil foreligge ved innlevering av PUD for Sverdrup-feltets andre byggetrinn som planlegges i tredje kvartal 2018.

Totalkapasiteten i områdeløsningen er planlagt til 200 MW. Dette er 35 MW mer enn den samlede reserverte kapasiteten til de fire feltene på 165 MW. Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet vil investere i og disponere denne tilleggskapasiteten. Kostnaden for 165 MW skal deles mellom de fire feltene etter følgende andeler: Sverdrup 61,9302 pst., Grieg 16,4963 pst., Aasen 11,5283 pst. og Krog 10,0452 pst.

Fordelingen av reservert kapasitet mellom de fire feltene henger sammen med fordelingen av kostnader.

SPØRSMÅL NR. 1930**Innlevert 25. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 2. juli 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Stemmer det at samferdselsdepartementet har gitt Kystverket i oppdrag å intensivere salget av fiskerihavner fram mot 01.01.2020, og hva er i så fall hensikten med dette da disse etter all sannsynlighet godt kan gå inn i fylkeskommunenes næringsstrategier selv om staten ikke ser nytten av disse?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at Kystverket har intensivert salg av ikke-næringsaktive fiskerihavner etter at Stortinget vedtok å overføre fiskerihavnene til fylkeskommunene fra 01.01.2020. Vi snakker om salgbare objekter som kunne gitt fylkeskommunene inntekter etter at "kontrakten" er skrevet, men før "overlevering". Dette synes underlig og mange lokale "havnefolk" og lokalpolitikere har reagert på dette. Dette først og fremst for at disse eiendommene kunne inngått i lokale strategier for næringsutvikling.

Svar:

I St. meld. nr. 46 (1996-1997) Havner og infrastruktur for sjøtransport fremholdt daværende regjering at det var et siktemål at staten skulle søke å avhende ikke-næringsaktive fiskerihavner. I Innst. S. nr. 254 (1996-1997) sluttet Stortinget seg til dette.

I St. prp. nr. 1 (2002-2003) for Fiskeridepartementet ble det fremmet forslag til romertallsvedtak hvor det ble bedt om Stortingets samtykke til at departementet kunne nytte salgsinntektene fra avhending av ikke-næringsaktive fiskerihavner til å dekke salgskostnader, samt til å oppgradere og vedlikeholde øvrige fiskerihavner. Stortinget sluttet seg til dette. Dette romertallsvedtaket er videreført i de påfølgende årlige budsjettene, og gjelder også for budsjettåret 2018.

Fra departementets side er det ikke gitt særskilte styringssignaler ut over at dette er en arbeidsoppgave som skal ivaretas av etaten. Kystverkets salg av ikke-aktive fiskerihavner er med andre ord en oppfølging av Stortingets budsjettvedtak for 2018.

SPØRSMÅL NR. 1931**Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 29. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er førende for en pasient som trenger rehabilitering; pasientenes rett til å velge behandlingssted for sin rehabilitering, eller de økonomiske rammeavtalene de regionale helseforetakene har med de respektive private, ideelle rehabiliteringsinstitusjonene?»

BEGRUNNELSE:

Helseministeren har tidligere uttalt (Facebook 4.6-17):

«Du kan selv velge hvor du vil ha rehabilitering. Regningen betales uansett av det offentlige».

Private rehabiliteringsinstitusjoner som Beitostølen Helsesportsenter har ytelsesavtaler med de regionale helseforetakene om årlig kjøp av behandlingsplasser etter avtalte økonomiske rammer.

Hvis eksempelvis Beitostølen Helsesportsenter har «brukt opp» sin årlige økonomiske ramme, men institusjonen får inn flere rettighetsbaserte henvisninger med behandlingsfrist i inneværende år, ønsker jeg vite om de da kan de ta inn pasienten til behandling, eller om den økonomiske rammeavtalen er førende slik at pasienten må avvises. Dette forutsetter sjølsagt at valgt institusjon har det rette faglige tilbudet og har ledig plass/kapasitet.

Svar:

De regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen

tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon. For å oppfylle sitt sørge for ansvar kan de regionale helseforetakene inngå avtale med andre tjenesteytere.

Pasienter som har fått tildelt rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste kan velge ved hvilken offentlig eller privat virksomhet helsehjelpen skal ytes, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 andre ledd. Pasienten kan imidlertid bare velge private virksomheter som enten har avtale med et regionalt helseforetak eller er godkjent etter forskrift om private virksomheters adgang til å yte spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten.

De regionale helseforetakene har i dag avtale med en rekke private rehabiliteringsinstitusjoner. Når det gjelder private rehabiliteringsinstitusjoner etableres det rammeavtaler og ytelsesavtaler. Ytelsesavtalene fastsetter rammen (antall plasser, døgnopphold mv.) for tjenestene det regionale helseforetaket finansierer. Volumene fastsettes ut fra behovs-vurderinger og hvilken kapasitet den enkelte institusjon har for ulike typer rehabiliteringsopphold. Pasientens valgfrihet er begrenset til de tjenester som er omfattet av avtalen og innenfor den rammen som er avtalt.

Rehabilitering er per i dag ikke blant de tjenester som er omfattet av forskrift om private virksomheters adgang til å yte spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten. Departementet har imidlertid gitt Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere tjenester innenfor rehabiliteringsfeltet for innføring i denne godkjenningsordningen. Departementet har lagt til grunn at en første innføring av rehabiliteringstjenester skal tre i kraft fra 1. januar 2019.

SPØRSMÅL NR. 1932**Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 29. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at politidistrikta får auka ressurser og handlingsrom, slik at dei vert sett i stand til å levere på oppgåvene dei har, inkludert dei sivile oppgåvene, som Politidirektoratet sine retningslinjer for saksbehandlings- tid i utleggsaker?»

GRUNNGJEVING:

Fleire politidistrikt fortel om ei svært krevjande ressurs-situasjon. Det økonomiske handlingsrommet deira er kraftig redusert under denne regjeringa, noko som har får konsekvensar for det operative politiarbeidet, for etterforskinga og dei sivile tenestene. Ei av dei sivile oppgåvene

til politiet er i tilknytning til namsmannsoppgåvene. Det siste året har flere distrikt varslet inkassobransjen om at de har store restanser på utleggssaker, og ikke kapasitet til å innfri Politidirektoratet si saksbehandlingsfrist på 60 dager. Hovedorganisasjonen Virke forteller om ei omfattende restansesituasjon for denne typen saker. Det er svært uheldig både for de som skal krevje inn pengane og for de som skulder pengar.

Svar:

Det har over flere år vært satset på politiet. I 2018 er det bevilget over 18 mrd. kroner til politiet. Det er en økning på nærmere 3,57 milliarder (korrigert for lønns- og prisjustering, pensjon og merverdiavgiftsreformen), siden regjeringen tiltrådte i 2013. Mesteparten av denne økningen er kommet på politiets driftsbudsjett. Bevilgningen til politiets driftsbudsjett økt med 100 mill. kroner i frie midler i 2018 og det er videreført 295,7 mill. kroner fra 2017-budsjettet for å skape økt handlingsrom i politidistriktene.

I perioden fra utgangen av 2013 og frem til og med mai 2018 er politiet tilført mer enn 2 300 lønnede årsverk. Av disse er mer enn 1 300 tilført politidistriktene. Bemanningen i politiet kategoriseres i tre stillingskategorier, herunder politi, jurister og sivile. For politidistriktene

samlet, har det vært en økning i alle tre stillingskategorier siden utgangen av 2013.

Dette viser at politiet er et prioritert område for denne regjeringen.

Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Det er politimesterens ansvar å benytte tildelte midler og ressurser effektivt og etter behov, i tråd med føringer gitt av Politidirektoratet, slik at politiet løser sitt samfunnsoppdrag. Dette innebærer blant annet at politiets oppgaveutførelse innen sivil rettspleie er i tråd med direktoratets føringer.

Politidirektoratet har gitt politidistriktene føringer om at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige 60 dager for utlegg. Direktoratet opplyser at det er registrert i underkant av 150 000 utleggssaker ved utgangen av første kvartal 2018, en økning på om lag 17 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Direktoratet rapporterer at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ligger noe høyere enn kravet om 60 dager, og at dette i hovedsak skyldes den betydelige økningen i antall utleggssaker. Videre opplyser direktoratet at det pågår et arbeid med digitalisering av sivil rettspleie, og at dette ventelig vil føre til effektivisering av prosessen for å avholde utlegg slik at namsmannen kan ivareta sitt viktige samfunnsoppdrag som garantist for et velfungerende kredittmarked. Departementet følger med på utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1933

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 2. juli 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Når vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak om å utarbeide en forsterket strategi for et forsvarlig vedlikeholdsnivå for verneverdige kirker fra 2015, og har regjeringen i den forbindelse vurdert om det bør opprettes et bevaringsprogram etter inspirasjon fra Riksantikvarens «stavkirkeprogram»?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet i 2015 Dokument 8:110, Innst. 72 S (2015-2016) om sterkere statlig satsing på vedlikehold av verneverdige kirker. I den forbindelse vedtok Stortinget å be regjeringen, i henhold til sektorprinsippet, utarbeide en forsterket strategi for hvordan verneverdige kirker kunne sikres et forsvarlig vedlikeholdsnivå. Stortinget ba

også regjeringen vurdere å opprette et bevaringsprogram etter inspirasjon fra «stavkirkeprogrammet».

Denne sommeren har avisen Vårt Land en serie om de 159 steinkirkene fra middelalderen som sliter med stort vedlikeholdsetterslep.

En kartlegging fra 2017 viser at disse kirkene var i dårligst forfatning av alle Norges rundt 1.600 kirker.

Svar:

Det er 1630 kirkebygg i Norge, og av disse er nær 1000 kirker regnet som verneverdige, dvs. at de enten er fredet eller inngår i Riksantikvarens listeførte kirker. Tilstanden for kirkene er varierende. Noen er i god stand, og noen har et betydelig vedlikeholdsetterslep. Erfaringer fra stavkirkeprogrammet under KLD, som ble sluttført i 2015 og kostet

om lag 150 mill. kroner, viser at istandsetting og brannsikring av de kirkebyggene som er nevnt i Stortingets anmodningsvedtak, vil kreve en kapitalinnsats på flere milliarder kroner.

Kommunene har som kjent det økonomiske ansvaret for drift og vedlikehold av kirkebyggene. Tallmateriale blant annet fra SSB viser at det er brukt betydelige midler på kirkebygg hvert år, med en betydelig økning i perioden etter 2005 og også i 2017.

Blant annet med tilskuddsmidler fra Kulturdepartementet gjennomførte KA Arbeidsgiver-organisasjon for kirkelige virksomheter (KA) en ny tilstandsundersøkelse i 2017–2018. Rapporten gir en oversikt over tilstanden til de ulike kategoriene kirkebygg, blant annet steinkirkene fra middelalderen som stortingsrepresentanten Myhrvold viser til i sin begrunnelse til spørsmålet. Gjennom denne rapporten og annen systematisk kunnskapsoppbygging,

blant annet i Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), får vi en bedre oversikt over de mest sårbare og verdifulle kirkene. Dette er kunnskap som kan formidles til kirkeiere og kommuner, som sammen med antikvariske myndigheter arbeider for økt kunnskap og innsats i kirkebyggforvaltningen.

Kulturdepartementet har tidligere uttalt at oppfølgingen av stortingsvedtakene fra 2015 om en forsterket strategi for vedlikehold av kirkebygg vil bli sett i sammenheng med det pågående arbeidet med ny lovgivning for alle tros- og livssynssamfunn, inklusive Den norske kirke. Forslag til ny lov berører de offentlige finansieringsordningene på feltet og vil dermed også kunne ha betydning for finansieringen av kirkebyggene. Et forslag til ny trossamfunnslov har vært på høring, og departementet tar sikte på at saken fremmes slik at den kan bli behandlet i Stortinget våren 2019.

SPØRSMÅL NR. 1934

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 2. juli 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvor mye sparer anslagsvis de fem store barnehagekonsernene (Læringsverkstedet, Kanvas, Espira, Fus og Norlandia) årlig på å drive barnehager med en lavere gjennomsnittlig bemannings- og pedagogtettethet enn de kommunale?»

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet publiserte 18.6.2018 tall som viser at de fem store kjedene per 15.12.2017 hadde 6,5 barn per ansatt og 15,4 barn per pedagogisk leder. Snittet i kommunale barnehager er til sammenligning 5,9 og 14,5. Videre oppgis det at om lag 42000 barn går i barnehager drevet av disse fem kjedene.

Svar:

De private barnehagene bidrar til et stort mangfold av ulike pedagogiske tilnærminger og tema-barnehager. Det gir foreldre større mulighet til å velge, og skaper rom for læring og innovasjon i barnehagesektoren. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene jevnt over er fornøyd med private barnehager.

Stortinget har allerede vedtatt innstramminger i regelverket for bemannings- og pedagogtettetheten i barnehagene fra 1. august 2018. Formålet med de nye normene er at barna skal ha nok trygge og kompetente voksne rundt seg. Et minstekrav til bemanningen vil, sammen med forsterket pedagognorm og barnehagers plikt til å sørge for at bemanningen er tilstrekkelig, løfte de barnehagene med lavest bemanning og gi bedre kvalitet i barnehagen. Dette vil også bidra til å sikre at offentlige tilskudd i større grad kommer barna til gode.

For enkelte barnehager kan det være ansatte som ikke telles med når bemanningstetthet og pedagogtettethet vurderes, som ansatte med ansvar for mat, aktiviteter, rengjøring m.v. Dette er ansatte som ikke nødvendigvis bidrar til flere voksne rundt barna, men som gjennomfører andre oppgaver og dermed gir assistenter og barnehagelærere mer tid med barna. Vi vet lite om nivået på dette og dette er ikke med i grunnlaget på vår beregning.

I beregningen har departementet brukt gjennomsnittstall fra Utdanningsdirektoratets publisering om bemannings- og pedagogtettethet i hhv. kommunale barnehager og de store kjedene som representanten også viser til. Videre er det lagt til grunn at de private barnehagene i gjennomsnitt har 38 pst. barn under tre år og 62 pst. barn over tre år. I kostnadsberegningen knyttet til pedagogtett-

theten er det lagt til grunn en årsverkskostnad for en barnehagelærer på 606 500 kr. For bemanningstettheten er det lagt til grunn en årsverkskostnad på 527 800 kr, og at årsverkene fylles av like mange barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Årsverkskostnadene er tillagt 30 pst. sosiale kostnader. Den beregnede forskjellen i samlede kostnader for de fem aktørene utgjør isolert sett da om lag 500 mill. kroner årlig. Denne beregningen baserer seg på gjennomsnittstall, og det kan dermed være betydelige feilmarginer i anslaget. Det er også variasjon mellom de ulike aktørene når det gjelder pedagog- og beman-

ningstettheten. De innstrammingene i regelverket som Stortinget har fattet for bemannings- og pedagogtettheten i barnehagene vil bidra til å sikre at offentlige tilskudd i større grad kommer barna til gode.

Det er viktig å merke seg at statistikken fra Udir er basert på gjennomsnittstall fra 15.12. 2017. Gjeldende regelverk gir rom for variasjon i både bemannings- og pedagogtettheten. Vi forventer at kostnadsforskjellene mellom kommunale barnehager og private barnehager vil reduseres betydelig når de nye normene trer i kraft 1. august 2018.

SPØRSMÅL NR. 1935

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 4. juli 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Villsvin er definert som uønsket i norsk natur, og det burde innebære automatisk uttak av arten. Å la villsvin få etablere seg i norsk natur vil være en svært stor – og irreversibel – trussel for norsk mattrygghet.

Hvordan vil regjeringen aktivt bekjempe etablering og videre spredning av villsvin i norsk fauna?»

BEGRUNNELSE:

21. juni la Vitenskapskomiteen for mat og miljø fram en rapport om villsvin i norsk natur (på bestilling fra Miljødirektoratet og Mattilsynet), som konkluderte med:

“Dersom det ikke settes i verk drastiske tiltak i løpet av de kommende årene (avskyting, fôringsforbud osv.), vil villsvinpopulasjonen høyst sannsynlig vokse signifikant og spre seg til nye områder i Norge, spesielt langs kysten.”

og videre

“Villsvin vil kunne ha alvorlig innvirkning på både jordbruk og naturlige økosystemer.”

Komiteen viste også gjennom modellering at mulig utbredelse, basert på klimatiske faktorer, at villsvinpopulasjonen kunne bli på ca. 220 000 dyr ved dagens klima. Det tilsvarer omtrent dagens populasjon i Sverige. Ved å ta topografi og habitat med i betraktningen, er det imidlertid mer realistisk med et anslag på om lag 40 000 dyr, spredt over 70 000 km².

Svar:

Norge har et høyt beskyttelsesnivå mot fremmede skadelige arter. Det er nødvendig for å unngå at fremmede arter fortrenger og ødelegger stedegen natur i Norge. Tiltak for å unngå spredning av og å bekjempe skadelige fremmede arter er også et sentralt punkt i Jeløya-plattformen.

Villsvin er en uønsket art i Norge og jeg vil arbeide for at villsvin ikke sprer seg i norsk natur. Artsdatabanken har vurdert at villsvin er en fremmed art med svært høy risiko for negativ påvirkning på norsk natur.

Det vi så langt har gjort for å begrense villsvinets utbredelse i Norge er å definere arten som jaktbar hele året, jf. viltloven § 9 med tilhørende forskrift. Sugge med unger er fredet av hensyn til dyrevelferd og ungenes overlevelse, men ungene kan jaktes hele året. Jeg mener at dette er et godt utgangspunkt for en aktiv forvaltning av villsvin i Norge.

Som representanten Myhrvold viser til ble rapporten fra Vitenskapskomiteen for mat og miljø lagt fram 21. juni 2018. Komiteens anbefalinger er tydelige på at det bør iverksettes tiltak for å begrense eller stanse etableringen av villsvin i norsk natur. På bakgrunn av denne rapporten skal Mattilsynet og Miljødirektoratet komme med en anbefaling om eventuelt ytterligere tiltak for å bekjempe arten. Er det nødvendig å iverksette ytterligere tiltak for å hindre spredning er det noe jeg vil følge opp på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1936**Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 2. juli 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I en pressemelding sier statsråden at dersom Finnmark står alene med 76 000 innbyggere, vil det langt på vei fjerne muligheten for å overføre flere av de nye oppgavene til fylkeskommunene. Regjeringen har utsatt behandlingen av oppgaveoverføring fra stat til fylkeskommunene og dermed skapt stor usikkerhet om hva som blir gjennomført av ekspertutvalgets forslag.

Hvilke konkrete oppgaver planlegger regjeringen å overføre fra staten til fylkeskommunene som Finnmark ikke vil være i stand til å løse som eget fylke?»

Svar:

Stortinget har vedtatt at Troms og Finnmark skal slå seg sammen fra 1. januar som en del av regionreformen.

Denne sammenslåingen er en del av en nasjonal reform, og sammenslåingen i nord angår derfor hele landet. En viktig del av regionreformen er at fylkeskommunene skal styrkes som samfunnsutvikler og få tilført nye oppgaver. I Norge har vi et prinsipp om at alle fylkeskommuner har ansvaret for de samme oppgavene. Med Stortingets vedtak får den minste fylkeskommunen om lag 240 000 innbyggere. Finnmark har i dag om lag 76 000 innbyggere. Dersom Finnmark skal stå alene, blir det vanskeligere å overføre nye oppgaver til fylkeskommunene.

Ved behandlingen Kommuneproposisjonen 2019 ba Stortinget om en egen sak med en samlet vurdering av oppgaver til fylkeskommunene innen 15. oktober. Her vil regjeringen komme tilbake til hvilke konkrete oppgaver som planlegges å overføre fra staten til fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 1937**Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Ivar Odnes****Besvart 4. juli 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I Oppland Arbeiderblad 26.6.2018 står tillitsvalde ved Sjukehuset Innlandet sin avdeling på Reinsvoll fram med opplysninger av alvorleg karakter for avdelinga. Over 1 000 brot på arbeidstidsbestemmelsar hittil i år, 17 % langtidssjukemelde og fleire alvorleg voldshendingar. Avdelinga har også måtte nekte å ta i mot akuttinnleggingar pga. manglande kapasitet.

Er helseministaren kjent med situasjonen, og har ministaren tenkt å forta seg noko for å avhjelpe den akutte situasjonen ved Reinsvoll Sjukehus?»

Svar:

Avdeling akutt/psykose Reinsvoll er en del av Divisjon psykisk helsevern i Sykehuset Innlandet. Avdelingen har i alt fem sengeposter hvorav to av postene har ansvar for øyeblikkelig hjelp innleggelsene i Oppland. Divisjonen har tilsvarende avdeling på Sanderud som ivaretar øyeblikke-

lig hjelp innleggelsene i Hedmark. Befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp innleggelser innen psykisk helsevern blir ivaretatt samlet i Sykehuset Innlandet av disse to avdelingene.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det i perioder kan det være behov for omdirigering av pasienter mellom disse avdelingene. Den første helgen i juni var det nødvendig å omdirigere disse øyeblikkelig hjelp innleggelsene for befolkningen i Oppland til avdelingen på Sanderud. Begrunnelsen for dette var mangel på personell til å ivareta oppfølgingen av innlagte pasienter, og ikke mangel på senger. Foretaksledelsen ble varslet og de varslet igjen Fylkesmannen i Oppland. Det var i alt to pasienter som ble omdirigert. Mandag morgen ble det gjort endringer i akuttposten ved Gjøvik DPS slik at denne sengeposten kunne avlaste avdelingen på Reinsvoll og ta imot pasienter med behov for mer intensiv oppfølging enn normalt. Denne avtalen er kontinuert og vil vedvare gjennom sommeren med ny evaluering medio august.

Våren 2017 ble det meldt inn bekymring fra tillitsvalgte om omfattende bruk av vikarer på de to akutt/psykose avdelingene, dvs. både Reinsvoll og Sanderud. De har to akuttposter hver, og etter analyse og vurdering ble grunnbemanningen økt med fire årsverk per akuttpost. Hensikten med denne økningen var å kunne redusere behovet for vikarer, ekstravakter og pålagt overtid, og med håp om at dette også ville bidra til reduksjon i sykefravær.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det har vært en økning på 20 prosent i pasientinntaket på avdeling Reinsvoll i 2018. Samtidig har pasientene hatt et behov for mer intensiv oppfølging under innleggelsene enn tidligere. Kombinasjonen alvorlig psykisk sykdom med akutt suicidalfare har ført til et økt behov for såkalt "kontinuerlig observasjon" (fastvakt). Disse forholdene har gitt behov for innleie av personell ut over grunnbemanning. Det er i disse situasjonene behov for personell med høyskolekompetanse for å kunne ivareta denne intensiv-oppfølgingen. Det har vært stabil overlegedekning i hele perioden.

Sykefraværet i den ene av postene har i samme periode vært høyere enn normalt. Dette er analysert som en blanding av ordinært og arbeidsrelatert fravær. Resultatet av dette har vært en økning i antall AML-brudd. Dette er begrunnet i hensynet til pasientsikkerhet og medisinskfaglige vurderinger av personellbehov for å kunne gi god behandling og oppfølging av pasientene.

Lokal avdelingsledelse og divisjonsledelse har parallelt med den krevende driftsituasjonen fulgt nøye med på belastningen på personalet. Sykefraværsoppfølging og tilrettelegging har hatt høy prioritet. HMS-avvik har vært noe økende og har vært fulgt opp i de ordinære fora, ledermøter, HMS-råd og Kvalitetsråd. Det ble i februar nedsatt en styringsgruppe for arbeidet med å redusere vold og trusler. Vernetjenesten og tillitsvalgte er representert i dette arbeidet, og det foreligger nå detaljerte handling-

splaner for alle sengeposter ved avdelingen. Undervisning og trening innen området terapeutisk konflikthåndtering (TKH) har vært prioritert gjennom hele våren. Egen undervisningsdag innen dette temaet ble avholdt 27.juni 2018 for alle ferievikarer.

HR-ressurser gir omfattende lederstøtte i arbeidet med å øke arbeidsnærvær og redusere sykefravær, og dette arbeidet intensiveres med ytterligere innsats og pilotprosjekt i aktuelle avdeling i september 2018.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det til tross for nulltoleranse for skade på personell, kan forekomme mer alvorlige episoder hvor personell blir skadet fra tid til annen. Disse hendelsene følges nøye opp og meldes Arbeidstilsynet. Arbeidstilsynet har tilsyn i etterkant av slike hendelser, og det har vært en slik oppfølging ved avdelingen i første halvår 2018, gjennomført 26. juni 2018.

Psykisk helsevern er et prioritert område i spesialisthelsetjenesten. Dette fremgår av de årlige oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene. De overordnede føringene videreformidles fra Helse Sør-Øst RHF til helseforetakene gjennom årlige oppdrags- og bestillerdokumenter og i faste månedlige oppfølgingsmøter. For budsjettet i 2018 har Helse Sør-Øst RHF øremerket midler til vekst innenfor psykisk helsevern.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at situasjonen ved Reinsvoll er alvorlig, og at det de tillitsvalgte beskriver i Oppland Arbeiderblad bekreftes i stor grad av sykehuset.

Helse Sør-Øst RHF konstaterer at Sykehuset Innlandet arbeider med en rekke tiltak for å bedre situasjonen ved Reinsvoll, og vil be om å bli holdt løpende oppdatert om situasjonen.

Eventuelle tiltak for å avhjelpe situasjonen må vurderes av Sykehuset Innlandet og av Helse Sør-Øst RHF som har det overordnede sørge for ansvaret.

SPØRSMÅL NR. 1938

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 2. juli 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Fagskolen Innlandet har per d.d. fem agroteknikerutdanninger godkjent av og ytterligere tre til behandling hos NOKUT. Viser til tidligere skriftlige spørsmål 901 og 1729 fra undertegnede.

Hva skal til for at de allerede etablerte og NOKUT-godkjente landbruksutdanningene ved Fagskolen Innlandet

skal regnes med i finansieringsordningen for fagskolesektoren, og gi økt tilskudd til fylkene?»

Svar:

Frem til 2009 ble det gitt et statlig tilskudd til fylkeskommuner som tilbød teknisk og maritim fagskoleutdanning.

Landbruksutdanninger var ikke omfattet av tilskuddsordningen. Tilskuddet til teknisk og maritim fagskoleutdanning ble innlemmet i fylkeskommunenes rammetilskudd i 2010. I perioden 2010-17 har disse midlene blitt holdt utenom utgiftsutjevningen i inntektssystemet og blitt fordelt mellom fylkeskommunene basert på studenttall to år tidligere. Andre offentlige fagskoletilbud ble enten finansiert med fylkeskommunenes frie inntekter eller andre statlige tilskudd.

Regjeringen har fra 2018 innført en ny finansieringsmodell for statlige tilskudd til fagskoleutdanning hvor fylkeskommunene selv kan prioritere hvilke fagskoletilbud som bør få tilskudd i det enkelte fylke. Dersom fylkeskommunene ønsker å prioritere landbruksutdanninger, kan de gjøre det. Vi ønsker å flytte makt og ansvar til fylkene. Det er viktig at vi viser tillit til at de kan finne de beste løsningene for sin region.

En del av tilskuddet til fylkeskommunene er fra 2018 resultatbasert. Det vil si at jo flere fagskolepoeng som avlegges i fylket, jo høyere blir tilskuddet til fylkeskommunen. Alle fylkeskommunale fagskoletilbud, inkludert landbruksutdanninger, telles med når det resultatbaserte tilskuddet beregnes. Omleggingen av finansieringen av fagskoleutdanning har dermed ikke redusert fylkeskommunenes muligheter til å finansiere landbruksutdanningene.

NOKUT-godkjenning av utdanning er en forutsetning for statlig finansiering, men godkjenning gir ingen rett til finansiering. NOKUT vurderer søknader uten å ta hensyn til om utdanningstilbudet vil kunne finansieres gjennom eksisterende tilskuddsordninger.

For å få en særlig satsing på landbruksutdanning i tilskuddsordningen for fagskoleutdanning, må det i behandlingen av de årlige statsbudsjettene prioriteres midler til fylkeskommunene rettet mot landbruksutdanning.

SPØRSMÅL NR. 1939

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 3. juli 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Norsk senter for forskingsdata (NSD) er eit AS eigd av Kunnskapsdepartementet (KD). Det siste året har fleire tilsette varsla om dei psykososiale arbeidsforholda. Arbeidstilsynet har ført tilsyn, og kome med pålegg. Stillinga som administrerande direktør har vorte lyst ut, men tilsetjingsprosessen er stoppa. Korleis skjøttar KD sitt eigarskap, i kva grad kjennar KD til varslar og pålegg, og korleis jobbar KD for å sikre eit forsvarleg arbeidsmiljø i NSD?»

Svar:

Spørsmålet er stila til kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner, men pga. ansvarsfordelinga i Kunnskapsdepartementet er det forskings- og høgre utdanningsministeren som svarar.

Kunnskapsdepartementet si eigarskapsutøving

Kunnskapsdepartementet følgjer opp eigarskapet i NSD - Norsk senter for forskningsdata AS (NSD) i tråd med staten sine prinsipp for godt eigarskap, jf. Meld. St. 27 (2013-2014) (eigarskapsmeldinga). Det er sentralt at staten si eigarstyring blir utøvd i generalforsamlinga og

med aksept for rolledelinga i selskapslovgivinga. Styret har det overordna ansvaret for forvaltninga av selskapet og skal mellom anna vareta ein uavhengig kontrollfunksjon overfor leiinga av selskapet på vegner av eigarane.

Varsel om arbeidsmiljøet ved NSD og oppfølging av dette Kunnskapsdepartementet har motteke ei melding om varsel om arbeidsmiljøet ved NSD. I meldinga blir det forventet mellom anna at styret for NSD behandlar varsel som er fremma til styret, og at styret er med på å leggje eit løp for vidare oppfølging. Det blir også forventet at Kunnskapsdepartementet sørgjer for oppfølging overfor styret.

I brev til NSD ved styreleiar viste departementet bl.a. til at:

“De som har varslet har ønsket å informere departementet om saken. De forventer at styret for NSD behandlar varslet forsvarlig, og at saken blir tatt tak i omgående. Videre forventer de at departementet følger opp sitt eieransvar og sørger for at NSD iverksetter nødvendige og umiddelbare tiltak.

Departementets eierskap i NSD utøves i tråd med rolledelingen mellom eier, styre og administrasjon. Vi viser til arbeidsmiljølovens krav til arbeidsmiljøet, og at

styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet. Videre viser vi til at NSD har fastsatt etiske retningslinjer, som bl.a. omhandler arbeidsmiljø, likeverd og mangfold, personlig atferd og gjensidig respekt. Det er tatt opp alvorlige forhold, og departementet legger til grunn at styret følger opp disse i tråd med bl.a. prinsippet om kontradiksjon.”

Departementet har orientert avsenderane av meldinga om dette i eit eige brev.

Regjeringa forventar at alle selskapa der staten er eigar er blant dei leiande i bransjen sin når det gjeld helse, miljø og tryggleik. Departementet legg til grunn at styret har ansvaret for å følgje opp arbeidsmiljøet ved NSD, og har dialog med styreleiar om dette.

SPØRSMÅL NR. 1940

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 5. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Et enstemmig Storting vedtok følgende forslag våren 2018: «Stortinget ber regjeringen i forbindelse med oppfølgingen av NOU 2016: 9 sikre at voldsoffererstatningsordningen omfatter voldsofre fra eldre saker og gjenopptakelsessaker.»

Når vil regjeringen sende saken på høring, og når vil saken bli forelagt Stortinget?»

Svar:

Jeg mener det mest hensiktsmessige er å se alle forslag til endringer i voldsoffererstatningsloven i sammenheng med oppfølgingen av NOU 2016: 9 Rettferdig og forutsigbar - voldsskadeerstatning. Slik har også Stortinget utformet sitt vedtak om voldsoffererstatning for eldre saker.

Jeg vil derfor gjenta mitt svar til stortingsrepresentant Lene Vågslid som stilte et tilsvarende skriftlig spørsmål 6. juni 2018 (nr. 1758).

NOU 2016: 9 ligger til behandling i departementet. Voldsoffererstatningsutvalget ble i mandatet bedt om å foreta en samlet prinsipiell og lovteknisk gjennomgang av voldsoffererstatningsordningen. Departementet har gjennomgått utredningen og høringsuttalelsene og arbeider med den videre oppfølgingen. Anmodningsvedtakene om voldsoffererstatning for eldre saker, er et av mange temaer det arbeides med. Jeg mener det er viktig å gjøre et grundig arbeid med ny lov slik at man unngår hull i

lovverket og utilsiktede virkninger. Det bør være et mål at ny lov blir helhetlig og kan fungere godt og lenge. Arbeidet er tidkrevende, og det er for tidlig for meg å si noe om når regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1941

Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 2. juli 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til tiltak i tråd med anbefalingene i rapporten fra Norges nasjonale institusjon for men-

neskerettigheter, og hvordan vil statsråden arbeide videre for å styrke samenes rettigheter og levevilkår?»

BEGRUNNELSE:

Nylig la Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter fram en rapport om vold og overgrep i samiske samfunn. Her kom det blant annet frem at en av to samiske kvinner blir utsatt for vold. Videre viser funnene i rapporten at hjelpeapparatet og politiet mangler særskilt kompetanse som samisk språk og kultur.

Konkrete forslag til tiltak fra rapporten handler om å styrke kompetansen til hjelpeapparatet hva gjelder samisk språk og kultur; holdnings- og informasjonsarbeid på samisk språk må bli bedre; samiske barn må få bedre opplæring om grensesetting, kropp og seksualitet på samisk.

Svar:

Regjeringen har som mål at samene skal få utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. I 2018 foreslo regjeringen en samlet bevilgning til Sametinget og samiske formål på om lag 994 mill. kroner.

Det er positivt at Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) kommer med en rapport om vold og overgrep i samiske samfunn. Arbeidet mot vold og overgrep mot barn er høyt prioritert av regjeringen.

Vold mot barn i samiske samfunn er tatt opp i flere sammenhenger. Sametinget har gitt innspill til Prop 12S (2016-2017) Opptrappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021) og Barnevoldsutvalgets utredning NOU 2017: 12 Svikt og svik — Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. Videre arrangerte departementet 16. juni en konsultasjon med Sametinget, på administrativt nivå, om oppfølging av utredningen.

Opptrappingsplanen mot vold og overgrep omtaler de særskilte utfordringene i samiske områder, og flere tiltak skal settes i verk:

- Regjeringen skal bidra til mer kunnskap om vold og overgrep i samiske områder.
- Informasjonen skal i større grad være tilgjengelig for alle, og oversatt til flere relevante språk.
- Regjeringen skal gi bedre informasjon om vold og overgrep til befolkningen generelt og til særskilte grupper.

NIM understreker at samiske barn må få bedre opplæring på samisk om grensesetting, kropp og seksualitet, og at holdnings- og informasjonsarbeid på samisk språk må bli bedre. Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har utviklet en digital opplæringsressurs: Jeg vet. Ressursen skal bidra til å forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn. Målet er å gi barn kunnskap om og forståelse for ulike former for vold, mobbing, seksuelle overgrep, hvordan vold og overgrep skader og hvem man kan snakke med. Elevene presenteres for flere former for vold som tvangsekteskap, negativ sosial kontroll, por-

nografi, samt om vold, overgrep, "grooming" og mobbing på internett. Når den er ferdigstilt, skal ressursen oversettes til de tre samiske språkene.

Mer generelt, skal temaer knyttet til kropp og grenser inngå som del av hele utdanningsløpet for alle barn og unge, fra barnehage til videregående opplæring. I den nye rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, som trådte i kraft 1. august 2017, er temaet kropp og grenser tatt inn under fagområdet Kropp, bevegelse, mat og helse. Her er målsettingen at barna skal utvikle et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.

NIM anbefaler videre å styrke kompetansen til hjelpeapparatet hva gjelder samisk språk og kultur. Bufdir har fått i oppdrag å etablere et nytt videreutdanningstilbud som skal styrke barnevernets kunnskap om arbeid med familier med minoritetsetnisk bakgrunn. I oppdraget er det understreket at kompetanse om urfolk og nasjonale minoriteter skal inngå i studietilbudet. Videreutdanningen skal være på 30 studiepoeng og ha oppstart høsten 2019.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet fikk i 2017 i oppdrag å utrede 1) behovet for å etablere et kompetansemiljø innenfor samisk barnevern, 2) behovet for tiltak for å sikre samiske barns særlige rett til å ivareta språklig og kulturell bakgrunn og 3) behovet for tiltak for økt rekruttering av samiske fosterhjem. Direktoratets rapport er levert departementet, som vurderer den videre oppfølgingen.

Tysfjordsaken har fått stor oppmerksomhet siden sommeren 2016. På bakgrunn av innspill fra lokale og regionale myndigheter og en rekke kompetansemiljøer, ble oppfølgingsprosjektet Jasska - trygghet satt i verk. Tiltakene har blant annet som mål å bidra til at tillit og verdighet styrkes internt i det samiske miljøet. Nordland politidistrikt etablerte i 2016 et prosjekt der de etterforsket saker bredt, også saker som var langt tilbake i tid. Politiets etterforskning er gjort rede for i rapporten Overgrepene i Tysfjord - erfaringer og funn fra politiets etterforskning fra november 2017.

Jeg mener at tiltakene som er satt i verk i Tysfjord er målrettede og har tro på at de vil ha effekt både på kort og lang sikt. Den kompetansen som bygges opp i forbindelse med Jasska - trygghet og erfaringene fra politiets arbeid kan være relevante også for andre lokalsamfunn.

SPØRSMÅL NR. 1942**Innlevert 26. juni 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 4. juli 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

«Medfører det riktighet at to kommersielle aktører nå har kontroll over hvilke andre som får slippe til på det nasjonale DAB-nettet og dermed også kan holde mulige konkurrenter borte fra det helt frem til 2032, og er det i så fall i tråd med Stortingets intensjon om eiermangfold i «Melding St.8 (2010-2011), og vil ministeren ta initiativ til at Medietilsynet skal finne ut hvor mange som hører på DAB, altså ikke digital lytting som inkluderer internett og mer, men faktisk DAB-lytting?»

BEGRUNNELSE:

DAB er langt på vei begrunnet med behov for å styrke radiomangfoldet. Gjennom hele prosessen har det vært fokus på NRKs behov for plass til flere kanaler, og at radiopublikummet etterspør flere kanaler og et bredere tilbud.

Ser vi på det riksdekkende nettet i dag så har NRK flere kanaler og det er også flere kommersielle kanaler. Men det er ikke like opplagt om det virkelig er et bredt og godt innholds mangfold, eller om det bare er blitt mer av det samme. Det er grunn til å spørre seg om det faktisk er de midlertidig gjenværende FM kanalene og radio over internett som gir mangfold i radiotilbudet om dagen.

Men svaret på det er vanskelig å få så lenge vi ikke vet hvor mange som egentlig benytter seg av disse tilbudene og av DAB.

På eiersiden kan det være grunn til å spørre seg om eiermangfoldet som Stortinget ønsker seg, er godt nok ivaretatt. Det er i dag kun 3 avsendere på nasjonal DAB-kringkasting, hvorav 2 av disse er operert og eid av utenlandske selskaper.

Løsningen med at MTG og Bauer har fått enerett til det utbygde nettet utover det NRK bruker kan se ut om har ledet til et homogent fremfor mangfoldig radiotilbud. Ser vi på f.eks. Radio 3:16 som ikke får tilgang til det nasjonale DAB-nettet, er vel det et godt eksempel på at mangfoldet uteblir fra det nasjonale tilbudet. I følge Radio 3.16 selv (i episode 18 av podcasten «Hvem slukket FM?») hadde de inngående samtaler med Bauer og var klare til å underskrive avtale om nasjonal DAB-distribusjon, da Bauer overraskende trakk seg fra avtalen. Det gjorde at kanalen ikke kom seg på det nasjonale nettet.

Aftenpost en viser ellers i en reportasje 13.12.2017 til at MTG gjennom avtale med KUD har fått eksklusiv rett til det nasjonale nettet helt frem til 2031. Som jo er oppsiktsvekkende lenge. Ekstra beklagelig mener jeg de er for eiermangfoldet dersom det i tillegg også er laget en like langvarig eksklusivitetsavtale med den andre inter-

nasjonale kommersielle aktøren på det nasjonale DAB-nettet.

Senterpartiet er opptatt av å sikre muligheten for nasjonale kringkastere til også å være på det nasjonale DAB-nettet, på lik linje med en rekke land vi ønsker å sammenligne oss med, hvor det fra myndighetenes side blir tilrettelagt for at nasjonale aktører skal få benytte kringkastingsplattformene.

Jeg håper at Kulturministeren deler det standpunktet og at hun derfor vil gå grundig inn i problematikken rundt innholds- og eiermangfoldet på radio.

Svar:

Etableringshindrene for riksdekkende radio er senket som følge av digitaliseringen av radio. Det er avsatt frekvenser til i alt fem frekvensblokker for DAB. NRK disponerer i dag én blokk, MTG og Bauer Media har tatt i bruk kapasiteten i en annen, mens en tredje frekvensblokk er tatt i bruk til lokalradio. Den fjerde frekvensblokken kan bygges ut for riksdekkende eller regionale sendinger, dersom det er etterspørsel. Den femte blokken er koordinert til digital radio men det har så langt ikke vært etterspørsel etter frekvensene i denne blokken. Det er følgelig ledig kapasitet i det riksdekkende nettet for radio.

Jeg kan følgelig ikke se at det er rimelig å hevde at to aktører blokkerer andre kommersielle aktører fra tilgang til nettet. Hvor mange riksdekkende kanaler og hvor stort eiermangfold vi får vil i første rekke avhenge av det kommersielle grunnlaget for radiodrift i årene fremover.

Stortingsrepresentanten Sem-Jacobsen spør videre om jeg vil ta initiativ til å be Medietilsynet om å undersøke hvilke plattformer radiolyttingen skjer på. Begrunnelsen for spørsmålet er tilsynelatende muligheten for at mangfoldet i radiotilbudet ikke kan tilskrives DAB, men i realiteten skyldes gjenværende FM-kanaler og radio over internett.

Etter min oppfatning er det viktigste at mediepolitikken faktisk legger til rette for økt mangfold. Digitaliseringen av radio, som et bredt flertall i Stortinget har sluttet seg til, har bidratt til økt mangfold på tilbudssiden. Mens FM-nettet rommet 5 riksdekkende kanaler, har man i dag 31 riksdekkende digitale kanaler. Det bidrar også til å øke mangfoldet at kringkasterne distribuerer radiokanaler på nett, i tillegg til å kringkaste dem i DAB-nettet. Publikums faktiske bruk indikerer også at publikum opplever at det nye radiotilbudet gir større mangfold og bredde. Tall fra januar 2018 viser eksempelvis at 34 prosent av all radi-

olytting var på nye kanaler som hadde liten eller ingen distribusjon på FM.

Det finnes for øvrig tall som sier noe om hvilke plattformer folk benytter til digital lytting. Kantar har i flere år utført slike undersøkelser på oppdrag fra bransjeorganisasjonen Digitalradio Norge. Tall fra 2018 viser at lyttingen på alle digitale plattformer vokser, at bruken av FM-radioer faller og at lytting på DAB-radio vokser mest og er klart størst. Radiolytting måles dessuten elektron-

isk i den såkalte PPM-undersøkelsen i regi av Kantar. Et landsomfattende utvalg er her utstyrt med et måleapparat som gjenkjenner radiolyd fra kanalene som deltar i undersøkelsen. PPM-målingene skiller mellom lytting på radio som er kringkastet og online.

Jeg har ingen grunn til å stille spørsmål ved Kantars målinger. Jeg kan følgelig ikke se noe behov for at Medietilsynet gjennomfører egne målinger av hvilke plattformer digital radiolytting skjer på.

SPØRSMÅL NR. 1943

Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 4. juli 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden svare på om 2. bataljon etter omstilling til en mobilisert avdeling er ferdig mobilisert innen 48 timer, og hvor lang tid benytter dagens Hær reserve til mobilisering etter ordre om mobilisering er sendt?»

BEGRUNNELSE:

I spørsmål 5:1838 (2017-2018) fra undertegnede blir forsvarsministeren spurt om 2. bataljon, etter en omstilling til mobiliseringsavdeling vil være fullt ut mobilisert innen 48 timer. Forsvarsministeren svarer at 2. bataljon kan ha en høy mobiliseringsevne og være klar i løpet av få dager, i

motsetning til oktober 2017 når det ble presentert 48 timer som klartid for avdelingen.

Svar:

Jeg viser også til mitt forrige svar til representanten Nordlund der jeg redegjør for regjeringens anbefalinger knyttet til den videre utviklingen av 2. bataljon.

2. bataljon vil være klar til å utføre sine oppdrag i løpet av få dager, og innenfor de fastsatte klartider som gjelder. 2. bataljon vil være klar både med dagens hærreserve og i regjeringens anbefalte løsning. Detaljerte klartider er gradert.

SPØRSMÅL NR. 1944

Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 4. juli 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kva føringar er det gitt for bruk av sand på rullebana på Ørland i høve kampflybase for F-35?»

Svar:

Ved Ørland flystasjon brukar ein til vanleg urea og aviform til baneavising. Spesifikasjons-krava til F-35 tillet og bruk av strøsand av ein viss størrelse for å auke friksjon på rullebanesystema. Det er såleis opp til flystasjonen å vurdere om bruk av strøsand kan vere formålstenleg i den daglege verksemda.

SPØRSMÅL NR. 1945**Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Nils T. Bjørke****Besvart 29. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Kva vil statsråden gjere for å ta vare på ofra i alvorlege straffesaker som ikkje får handsama sakene sine på grunn av mangel på politijuristar?»

GRUNNGJEVING:

Situasjonen er kritisk i fleire politidistrikt, der det er meldt frå om underbemanning, ressursmangel og stadig færre politijuristar. Dette fører til lang tid på sakshandsaming, noko som gjev strafferabatt eller i verste fall henleggjing av saker. Mellom anna er det saker der grov kriminalitet, slik som overgrep, som er avdekka.

På NRK Østlandssendingen 21.juni 2018 vart den alvorlege situasjonen omtala, og mellom anna peika på at tre juristar måtte fylle opp arbeidet til sju heimlar. Dei hadde dimed ikkje tid til å delta på møter der sakar blir prioritert etter kor alvorlege dei var.

Innan familievald og seksuelle overgrep har Øst politidistrikt totalt 28 juristheimlar, men har likevel vore underbemanna så lenge distriktet har eksistert.

Sverre Bromander, leiar for Politijuristane i Juristforbundet, varslar at situasjonen er vanskeleg i alle politidistrikta, som altså går ut over særleg dei grove sakene. Mellom anna var ingen av 150 valdtektssaker handsama inna fristen på 130 dagar, ifølgje ein tilsynsrapport frå Oslo statsadvokatembete. Dette skapar vanskar for ofra i desse sakene, som har det vanskeleg nok frå før.

Svar:

Det er bekymringsfullt at saksbehandlingstiden trekker ut og at restansene bygger seg opp innanfor alvorlige saker som voldskriminalitet, voldtekt og overgrep mot barn.

Det er sannsynligvis flere grunner til dette. Politi og påtalemyndighet møter et endret kriminalitetsbilde, med flere komplekse og arbeidskrevende saker. Det er en økning i antall saker innenfor vold og seksuallovbrudd, herunder saker knyttet til overgrep på nett.

Det gjennomføres en stor reform hvor både struktur og arbeidsmetoder endres for å sikre kvalitet og effektivitet i politiets arbeid. Selv om strukturdelen av nærpolitireformen er gjennomført i politidistriktene, fortsetter arbeidet med kvalitetsdelen av reformen. Nye arbeidsmetoder, verktøy og arbeidsprosesser står sentralt i reformarbeidet. Eksempler på dette er politiarbeid på stedet og felles straffesaksinntak.

Statsadvokatenes inspeksjoner er en del av fagledelsen fra den høyere påtalemyndighet. Jeg legger til grunn at inspeksjonsrapporter blir gjenstand for nødvendig oppfølging.

Videre legger jeg til grunn at politiet og påtalemyndigheten vil arbeide målbevisst med å oppfylle de mål og krav som er satt, og sikre at alvorlige saker innenfor vold og overgrep skal sikres den nødvendige prioritet. Jeg vil følge utviklingen fremover nøye.

SPØRSMÅL NR. 1946**Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 29. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Kan justisministeren gjøre rede for om det medfører riktighet «at politiet har dysset ned en del av disse problemene og insistert på at de har kontroll?»»

BEGRUNNELSE:

I mitt spørsmål til statsråden sendt 15. juni spurte jeg om ministeren deler oppfatningen av Oslo-politiet, som de tidligere justisministerne fra Frp, Sylvi Listhaug og Per Willy Amundsen fremsatte i VG 13. juni.

Til VG uttaler Listhaug at hun «opplever det som at deler av politiet har dysset ned en del av disse problemene

og insistert på at de har kontroll. Det er mulig det var helt riktig da jeg ble fortalt det, men i så fall har det vært en voldsom eskalering i saken de siste månedene».

Problemene hun sikter til er at gjengen Young Bloods over de siste ti årene har hatt fremvekst på Holmlia i Oslo. Dette uten at politiet har vært i stand til å stagge utviklingen.

I svaret fra justisministeren sendt 25. juni ønskes det ikke å gi svar på om denne oppfatningen deles. «Spørsmål rundt uttalelser fra mine forgjengere bør stilles til mine forgjengere» får jeg til svar fra justisministeren.

SPØRSMÅL NR. 1947

Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 9. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Hvordan mener justisministeren det vil være klokest for samfunnet å intensivere sin satsning på langsiktig forebyggende arbeid overfor de unge som er i risikosonen for å bli kriminelle, men som foreløpig ikke har begått sin første kriminelle handling?»

BEGRUNNELSE:

26. juni fikk jeg svar fra justisministeren på mitt spørsmål om tiltak mot ungdomskriminalitet og gjengdannelser, sendt 21. juni.

Det gav imidlertid ikke utfyllende svar på kanskje et av de viktigste kriminalitetsbekjempende tiltakene, nemlig å forebygge blant ungdom, som fortsatt har til gode å utføre sin første kriminelle handling, men som likevel er i risikosonen.

På bakgrunn av det ønsker jeg å få innblikk i hvordan justisministeren ser for seg hvordan man kan nå denne gruppen på utover svaret om at «en effektiv straffesaksbehandling overfor ledere og bakmenn i disse miljøene vil i seg selv ha en forebyggende effekt, gjennom at det gis et tydelig signal om at kriminalitet ikke lønner seg.»

Svar:

Det er mange samfunnsaktører som har en rolle i det brede forebyggende arbeidet, og som har virkemidler som direkte eller indirekte bidrar til å forebygge kriminalitet. Under mitt ansvarsområde vil jeg spesielt fremheve den viktige oppgaven politikontaktene har fått, men vil un-

Jeg ber ikke ministeren om å utdype uttalelsene til Listhaug og Amundsen, men om å redegjøre for om kritikken medfører riktighet og om han videre deler oppfatningene til sine partikolleger.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1840, besvart ved mitt brev av 25. juni 2018. Som nevnt, opplever jeg at dialogen og informasjonen fra politiet så langt er tilfredsstillende.

derstreke at både skole, barnevern, det øvrige politi og andre har en viktig rolle - og ikke minst er det viktig å få til et enda bedre samspill mellom disse. Siden det er Oslo som er utgangspunkt for representantenes spørsmål, vil jeg nevne at nettopp samspillet mellom aktørene er noe jeg har hatt gode samtaler både med Oslo politidistrikt og byrådet i Oslo om.

For unge som er i risikosonen, bør en intervensjon fra samfunnet komme så tidlig som mulig for å unngå en negativ utvikling. For å lykkes med dette må vi identifisere risikofaktorer og sette inn rett innsats til rett tid.

Forebygging av kriminalitet er en kjerneoppgave for alle virksomheter i justissektoren. Politiet har en særskilt rolle. Gjennom sitt virke kan politiet oppdage unge som er i risikosonen. Det kan skje i forbindelse med at barn og unge påtreffes på egen hånd ute på sen kveldstid eller om natten, eller under andre omstendigheter som innebærer en risiko for den unge. Det kan være ved mistanke om mishandling i hjemmet eller andre former for omsorgssvikt, eller ved bruk av rusmidler. Som sentrale eksempler på tiltak fra politiet, nevner jeg innkalling av barn og foresatte til en bekymringssamtale, gjennomføring av skolebesøk, tilstedeværelse på internett, samt rutiner for melding av bekymring til barnevernet. Jeg er opptatt av å sikre et godt samspill mellom det kommunale barnevernet og politiet. Barnevernet spiller en helt sentral rolle i arbeidet med å følge opp barn i risikosonen og sikre trygge oppvekstkår.

På et mer strategisk nivå vil jeg trekke frem at forebygging skal løftes gjennom den nærpoltireformen som pågår. Forebygging skal være politiets primærstrategi. Det

gjøres allerede svært mye godt forebyggende arbeid i politiet.

SPØRSMÅL NR. 1948

Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 3. juli 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«I 2018 skal regelboka for Parisavalen forhandles ferdig.

Hvordan vil statsråden foreslå at donorland skal konkretisere avtalens artikkel 9.5 om å gi informasjon om klimafinansiering to år i forveien, for å sikre at informasjonen blir forutsigbar, regelmessig og sammenlignbar, og hvordan arbeider Norge for at tilskuddsdelen av klimafinansiering skal rapporteres i forhandlingene om regelverket for klimafinansiering?»

BEGRUNNELSE:

Resultatet etter klimaforhandlingene i Bonn i mai i år resulterte i at det var behov for ekstra forhandlinger, som nå er planlagt i Bangkok i september. Fra utviklingsland er særlig fokus blitt lagt på å lage forutsigbarhet for klimafinansiering, slik at de kan sette i gang tiltak;

Sjansen for å klare å nå Parisavtalen minker for hvert år vi venter med tiltak, og det blir dyrere jo lenger vi venter. Derfor er det nødvendig at regelboka blir klar ved FNs klimatoppmøte (COP24) i Polen i desember slik at gjennomføringen kan sette i gang, og at land som har kapasitet melder inn nye, langt mer ambisiøse klimamål snart, som gjør at flere følger etter. Men forhandlingene om regelboka er trenert. Det som kreves nå er at noen tør å komme opp fra skyttergravene og rekke ut en hånd for å komme videre. Norge bør ta den rollen. Nøkkelen er å skape tillit til at utviklingsland vil få tilgang til klimafinansiering til tiltak både for utslippskutt, tilpasning og tap og skader, slik at de kan planlegge og å forplikte seg til tiltak.

I Parisavtalens artikkel 9.5 står det at rike land skal gi informasjon om klimafinansiering to år i forveien.

Det finnes i dag ingen regelmessig global sammenstilling over hvilken klimafinansiering som kommer til å være tilgjengelig. Dette er mange land avhengig av for å kunne planlegge sine nasjonale bidrag og tiltak. En måte er egne kolonner for dette i rapporteringen av klimafinansiering som skjer til UNFCCC annethvert år. Informasjonen ville også være viktig for den globale vareopptelling som skal evaluere situasjonen for Parisavtalen hvert femte år.

I dag teller mange land til forskjell fra Norge dessuten markedslån, som på lengre sikt innebærer en større pengestrøm fra mottakerlandet til giverlandet enn omvendt, som klimafinansiering. Mens prinsippet bak klimafinansiering er at rike land som har forårsaket klimaendringene skal finansiere dem som er hardest rammet og ikke har kapasitet til tiltak, viser en ny rapport fra Oxfam at kun en tredjedel av den globale klimafinansieringen i 2016 var støtteinnsats. Mens private investeringer i klimatil-tak er enormt viktige for å finansiere omstilling, er det ikke alle nødvendige tiltak som vil være kortsiktig lønnsomme. Dessuten er det avgjørende å vite hva som kommer som støtte. Dette gjelder spesielt tilpasningstiltak, som er særlig underfinansiert. Mange land er på vippen til gjeldskriser, og kan ikke ta nye lån som er bærekraftige uten at det går ut over skole og helsetjenester. OECD-DAC har nylig vedtatt at netto-støtte-verdien skal rapporteres for bistand. Norge bør derfor ta krafttak for rapportering av netto-støtte-verdien, den faktiske støtten, i klimafinansiering.

Svar:

Gjennomføring av Parisavtalen er det viktigste internasjonale arbeidet for å møte klimatrusselen. Partene til Parisavtalen møtes i desember på COP 24 i Katowice, Polen, for å vedta regelverket under Parisavtalen. Dette blir avgjørende for at avtalen skal bli effektiv. COP 24 kan sies å være den første politiske milepælen etter vedtak og ikrafttredelse av Parisavtalen.

Det er behov for å få et resultat på alle områder i regelverket, blant annet på utslippsreduksjoner, klimatilpasning, klimafinansiering og støtte, samt måling og rapportering og etterlevelse. Forhandlingene om regelverket har gått saktere enn ønsket, og det er langt igjen på flere områder før vi ser utkast til konkret veiledning.

Klimafinansiering til utviklingsland er viktig for å understøtte handling. Veiledning skal støtte opp om og styrke landenes kommunikasjon av klimafinansiering i for-

kant (artikkel 9.5), og rapportering på klimafinansiering (artikkel 9.7), i etterkant.

Forhandlingene om fremadskuende finansieringsskommunikasjon har vært svært vanskelige. Partene har i stor grad diskutert et forslag om å utvide mandatet for forhandlingene til å omfatte format og krav til hvordan informasjonen skal sendes og behandles. Dette har vært kontroversielt fordi et fast format ikke var med i kompromisset i Paris og derfor av mange land anses for å være en omkamp. Det er likevel signalisert som svært viktig for mange utviklingsland. Jeg tror det er mulig å finne en løsning innenfor det eksisterende mandatet gjennom å bedre spesifisere hva slags informasjon som kan sendes inn. Dette bør omfatte både kvalitativ og kvantitativ informasjon, ut fra hva som foreligger og er mulig for de ulike landene. Veiledning skal også kunne brukes av utviklingsland som bidrar med klimafinansiering på frivillig basis. Jeg mener en slik tilnærming vil bidra til at mest mulig informasjon om klimafinansiering blir samlet inn.

En annen viktig side av regelverket ligger i styrket rapportering på klimafinansiering. Dette inngår i det styrkede

rammeverket for måling og rapportering, som det forhandles om parallelt. Rapporteringen vil i utgangspunktet omfatte alle typer klimafinansiering, både gaver, tilskudd, lån og andre typer finansiering. Det pågår en diskusjon i forhandlingene om hvilken status gaver/tilskudd skal ha, der noen land mener at dette er det eneste som skal rapporteres på. Jeg tror ikke det er en god løsning å begrense rapportering til en bestemt type informasjon. For noen land vil adgang til lån være sentralt og på en bedre måte enn tilskudd stimulere til klimatiltak i landet. Dette bør derfor også være omfattet av rapporteringen. Økt åpenhet og transparens om hva som utgjør tilskudd/gaver vil likevel kunne være et viktig element i veiledningen.

Et styrket regelverk for klimafinansiering vil være en viktig og integrert del av regelverket for Parisavtalen. Jeg vil understreke at uten en god løsning på reglene for klimafinansiering er det vanskelig å se at alle land vil kunne vedta Paris-regelverket. Det må derfor finnes løsninger som alle land kan godta. I forhandlingene frem mot vedtak av regelverket må vi derfor finne slike løsninger. Det skal Norge bidra til.

SPØRSMÅL NR. 1949

Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 3. juli 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Undertegnede stilte statsråden spørsmål om hva som er hans formelle ansvar knyttet til objektsikring (spørsmål nr. 1876). Statsråden svarte overhodet ikke på spørsmålet, noe som reiser tvil om statsrådens forståelse av ansvaret.

Kan jeg be om at statsråden svarer skikkelig?»

Svar:

Representanten viste i sitt forrige spørsmål (spørsmål nr. 1876) til uttalelser fra meg om objektsikring i Dagsnytt atten. I mitt svar ønsket jeg å tydeliggjøre den vesentlige forskjellen mellom ulike regelverk, hvor noe handler om grunnsikring av politiets egne skjermingsverdige objekter og noe om politiets evne (evt. med støtte fra Forsvaret) til å beskytte objekter ved bruk av sikringsstyrker. Antall objekter som er aktuelle for sikring ved bruk av sikringsstyrker er naturlig nok langt større enn gruppen av politiets egne skjermingsverdige objekter. Sitatet det ble vist til handlet, som sagt i forrige svar, om grunnsikringen av politiets skjermingsverdige objekter.

Som justis-, beredskaps- og innvandringsminister er jeg naturligvis overordnet ansvarlig både for at politiets skjermingsverdige objekter er sikret i henhold til gjeldende bestemmelser, og at politiet har nødvendige planer for bruk av sikringsstyrker for sikring av objekter.

Saksforholdet vil, som tidligere opplyst, bli grundig belyst i åpen kontrollhøring i Stortinget mandag 27. august d.å.

SPØRSMÅL NR. 1950**Innlevert 27. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 3. juli 2018 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Vil statsråden innlemme kronisk sjøsyke som en del av dispensasjonsbestemmelsen?»

BEGRUNNELSE:

Dagens situasjon er slik at hovedsmannen selv må være tilstede under blåkveitefiske. Dagens regelverk innehar mulighet for dispensasjon fra denne hovedregelen, som ved tilfeller av sykdom eller skader som krever langvarig rehabilitering. Vi ser at det dog finnes mangler ved denne disposisjonen.

Jeg har blitt kontaktet av en fiskebåteier som lider av sjøsyke. Hans inntekt er basert på fiske, men han kan ikke lenger selv være hovedsmann. Sjøsyke er, på tross av navnet, ingen sykdom, og eiere som lider av dette får dermed ingen dispensasjon.

Svar:

Det har de siste årene vært stor press på kvotegrunnlaget i åpen gruppe. Etter høringen av deltakerforskriften for 2018 ble det derfor innført et generelt forbud mot

bruk av leieskipper i alle fiskerier som er adgangsregulert med åpen gruppe i deltakerforskriften. Hensikten med leieskipperforbudet var å gjøre det vanskelig for aktørene å omgå forbudet mot å delta med mer enn ett fartøy i åpen gruppe for en og samme fartøyeier, for å på denne måten reduserer antall deltakere. I høringsrunden gjennomført av Fiskeridirektoratet i 2017, fikk forslaget om å forby bruk av leieskipper i åpen gruppe bred støtte, blant annet av Fiskarlaget, Kystfiskarlaget og Fiskebåt.

Året 2018 er det første med et generelt leieskipperforbud. Deltakerforskriftens § 13 bokstav d) har i dag ikke en dispensasjonshjemmel for kronisk sjøsyke, men for blant annet sykdom, fødselspermisjon og politiske verv.

I forbindelse med høringen av deltakerforskriften for 2019, tar jeg sikte på å be Fiskeridirektoratet evaluere leieskipperforbudet. Det vil da være mulig å komme med høringsinnspill på hvordan leieskipperforbudet har funnet, og hvor det eventuelt har slått uheldig ut.

Jeg vil imidlertid påpeke at det er en stor forskjell på typetilfeller hvor en fartøyeier er midlertidig forhindret fra å stå om bord som skipper, og typetilfeller hvor dette er en mer eller mindre permanent situasjon. Sistnevnte situasjon reiser spørsmål knyttet til hvem åpne grupper bør være innrettet mot.

